

Studieplan for Allmennlærerutdanning (240 studiepoeng) (2009–2013)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 240

Studiets varighet: 4 år

Undervisningsspråk: Norsk

Studiested: Halden

Kontakt

Studieprogramansvarlig

Avdeling for lærerutdanning

Innholdsfortegnelse

- Informasjon om studiet
- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Informasjon om studiet

Allmennlærerutdanningen ved HiØ bygger på [Rammeplan for allmennlærerutdanningen](#) fastsatt av Utdannings- og forskningsdepartementet 03.04.2003. Allmennlærerutdanningen ved HiØ er også en profesjonsrettet lærerutdanning med vekt på integrering av IKT i undervisning og læring. Utdanningen omfatter en obligatorisk del på 120 studiepoeng, en valgbar del på 120 studiepoeng, samt praksisopplæring. Studentene vil kunne gå inn i de valgfagene som er utviklet som del av ny grunnskolelærerutdanning fra 2011.

Hva lærer du?

Grad/tittel ved bestått studium

Etter å ha fullført og bestått tre år av utdanningen (180 studiepoeng) kan studentene søke om å få godkjent bachelorgrad. Fullført og bestått fire år av utdanningen (240 studiepoeng) gir rett til tittelen Allmennlærer.

Opptak

Opptakskrav er generell studiekompetanse. Jf. [forskrift om opptak til høyere utdanning](#), § 4-7, er det i tillegg krav om gjennomsnittskarakter på minst 3.0 i matematikk og norsk fra videregående skole, samt 35 skolepoeng.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Utdanningens obligatoriske del på 120 studiepoeng består av følgende emnegrupper:

Pedagogikk: 30 studiepoeng
Religion, livssyn og etikk (RLE): 20 studiepoeng
Matematikk: 30 studiepoeng
Norsk: 30 studiepoeng
Grunnleggende lese-, skrive- og matematikkopplæring (GLSM): 10 studiepoeng
Praksisopplæring som en integrert del av emnene (studieenheter): 20 uker
IKT-opplæring og dramakurs er integrert i arbeidet med emnene.

Utdanningens valgbare del skal utgjøre 120 studiepoeng, og studentene velger mellom skolerelevante fag:

1. Disse skal omfatte minst 60 studiepoeng i studier som tilsvarer fag i grunnskolen. Studiene kan være påbygging av emner i obligatorisk del eller nye emner med minst 30 studiepoengs omfang og skal omfatte fagdidaktikk og til vanlig praksisopplæring.

2. 60 studiepoeng kan være som pkt.1, eller i form av andre skolerelevante studier av ulikt omfang. HiØ avgjør om slike studier er relevante for arbeid i grunnskolen.

Tilsvarende studier tatt ved andre utdanningsinstitusjoner kan etter søknad innpasses i allmennlærerutdanning ved HiØ.

	Obligatorisk del				Valgfri del	
	1. studieår		2. studieår		3. studieår	4. studieår
	Høst	Vår	Høst	Vår		
Hovedemner						
Norsk:	10 stp	10 stp			10 stp	
Matematikk:	10 stp	10 stp	10 stp			
Pedagogikk:	20 stp				10 stp	
RLE:			10 stp	10 stp		

Utdanningens valgbare del skal utgjøre 120 studiepoeng. Minst 60 studiepoeng skal være studier som tilsvarer fag i grunnskolen. Inntil 60 studiepoeng kan være andre skolerelevante studier av ulikt omfang.

GLSM:	10 stp		
Dramakurs:	30 timer, godkjent/ikke godkjent		
IKT-opplæring:	30 timer, godkjent/ikke godkjent		
Praksis:	6 uker + 2 uker veiledet og praksisbasert prosjektarbeid	6 uker + 2 uker veiledet og praksisbasert prosjektarbeid	4 uker fagpraksis i ett av de to årene med skolefag

I studiemodellen nedenfor, har vi lenker til oppdaterte emnebeskrivelser for studiets to første år.

Allmennlærerutdanningen ved HiØ tilbyr flere muligheter for innretting og profilering av utdanningen: Studentene kan velge å samle fordypningen innenfor områdene:

-
- Estetiske fag: *Kunst & håndverk, musikk og drama*
  - Andre sentrale skolefag: *Norsk, engelsk, matematikk, RLE, samfunnsfag, naturfag eller kroppsøving/friluftsliv*
-

Det er også mulig å kombinere studier på tvers av disse emnegruppene.

I tillegg kan studentene velge profilering rettet mot *masterstudium i spesialpedagogikk* eller masterstudier ved andre institusjoner.

Tverrfaglige temaer:

Rammeplanen forutsetter at den helhetlige allmennlærerutdanningen også omfatter følgende tema som har emneoverskridende karakter:

- *Norge som del av det globale samfunn*: Studentene må utvikle kunnskap om situasjonen for to- og flerspråklige elever, om møtet mellom kulturer mer allment, og må kunne samarbeide med foreldre/foresatte fra ulike kulturer. Det internasjonale perspektivet skal være integrert i alle emner og studieenheter.

- *Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT)*: Studentene skal kunne bruke teknologien til læring og kommunikasjon, men de skal også kunne reflektere kritisk omkring bruken av den.

- *Tilpasset opplæring*: Læringsmiljøet i skolen må legges til rette slik at det inkluderer barn og unge med ulike forutsetninger, også de som har behov for spesialundervisning. Utvikling av studentenes kompetanse knyttet til tilrettelegging for tilpasset opplæring og fokus på læreren som leder og samarbeidspartner skal være en del av alle fag i lærerutdanningen.

- *Barn og unge i krise*: Lærerutdanningen må forberede studentene på ulike sosiale utfordringer i barns oppvekstmiljø, og også gi dem opplæring i å løse konflikter og å forebygge og bekjempe omsorgssvikt, mobbing, vold og rasisme.

- *Likestilling*: Lærerstudentene må ha innsikt i hvordan kjønnsstereotyper kan prege kjønns sosialiseringen, og de må kunne trekke konsekvenser av slik påvirkning inn i den pedagogiske planleggingen og det metodiske opplegget.

- *Et samfunn i endring*: Praktisk entreprenørskap er et læringsmål som skolen legger stadig mer vekt på. Lærerutdanningen har derfor et ansvar for å utvikle studentenes kompetanse om nærings- og arbeidslivet og bidra til å utvikle læringsstrategier som stimulerer til pedagogisk bruk av entreprenørskap hos studentene som framtidens lærere. Gjennom kritisk drøfting av forbrukersamfunnet og utfordringene fra medieindustrien skal studentene også lære hvordan de kan presentere elevene for alternative perspektiver, holdninger og verdier som gir dem mulighet for å utvikle en selvstendig samfunnsrolle.

Andre slike områder er: *Miljø- og ressursforvaltning, biblioteket som læringsarena, trafikkopplæring, rusproblemer, førstehjelp og livredning*

Undervisning på disse områdene kan også organiseres gjennom tverrfaglig samarbeid på trinnet, og organiseringen skal fremgå av semesterplanen.

Organisering og læringsformer

Organisering av studentene

Studentene i den obligatoriske delen av studiet er organisert i basisgrupper som normalt består av inntil fire studenter. Basisgruppen er den sosiale grunnenheten i studiet og skal være en arena for samarbeid om oppgaver og studiearbeid i teoridelen av studiet. I tillegg er basisgruppen også praksisgruppe. Hensikten med denne organiseringen er at basisgruppen skal sikre læring gjennom samarbeid og kommunikasjon og være en trening for framtidig samarbeid i lærerteam i grunnskolen.

Organisering av lærerne

Lærerne som har undervisningsansvar i de to obligatoriske studieårene er organisert i tverrfaglige lærerteam og trinnleder koordinerer i det daglige arbeidet. Hver av lærerne gir generell studieveiledning til en eller flere basisgrupper. Det skal være minst fire veiledningsmøter pr. semester, og det er lærerne som innkaller til disse møtene.

Lærerne er også samarbeidskontakter med sine basisgruppers praksisskoler og har ansvar for å kontakte skolene ved semesterstart og lage en plan for hvordan samarbeidet mellom institusjonene skal foregå. Praksisskolene skal ha besøk fra våre samarbeidskontakter minst én gang pr. semester. Erfaringene fra samarbeidsbesøk på praksisskolene oppsummeres jevnlig på lærerteammøtene.

Arbeids- og undervisningsformer

Allmennlærerutdanningen ved HiØ har et hovedfokus på at studentene skal få erfaring med yrkesrelevante arbeids- og vurderingsformer. Oppgaver og dokumentasjonsformer integrerer fag, fagdidaktikk og praksisopplæring, slik at en oppnår helhet og sammenheng i studiet. Dette innebærer at undervisningen både spiller og bidrar til å utvikle de læringsperspektivene som læreplanen i grunnskolen formidler. I praksis betyr dette at undervisningen ved høyskolen veksler mellom formidlingspreget undervisning og veiledet studentaktivitet. Dette realiseres ved at undervisningen knyttes opp mot praksisbasert og problemorientert studentaktivitet. Undervisningen er eksemplarisk og viser perspektiver på læring som også vektlegger at læring er en sosial aktivitet knyttet til det sosiokulturelle samspillet mellom studenter og mellom studenter og lærere.

Arbeidsformene skal legges opp slik at studentene

- arbeider med kunnskap fra ulike fag og læringsarenaer
- henter kunnskap fra ulike kilder og vurderer kildene kritisk og selvstendig
- deltar i planlegging, gjennomføring og vurdering av de ulike delene av utdanningen
- gjør seg kjent med og analyserer forskning, kartlegging og det nasjonale vurderingssystemet
- får erfaring med metoder som fremmer entreprenørskap på ulike nivåer
- får anledning til estetisk utfoldelse, opplevelse og erkjennelse
- bearbeider yrkesetiske spørsmål
- framfører og formidler stoff for ulike mottakergrupper
- arbeider variert med læremidler (både analoge og digitale) og vurderer læremidlene kritisk
- får anledning til å integrere IKT naturlig i sitt daglige studiearbeid, både i undervisningssituasjoner og i selvstudier

Bruk av bibliotek:

- Biblioteket organiserer og bidrar til studentenes informasjonskompetanse, det vil si evnene til å søke etter, finne, evaluere og bruke relevant faglig informasjon. I tillegg til personlig service, får studentene bibliotekundervisning der målsettingen er at de skal kunne søke i norske og utenlandske informasjonskilder og kunne vurdere kvaliteten på informasjonen. Biblioteket tilbyr også undervisning i referanseteknikk.
- Den grunnleggende bibliotekundervisningen vil bestå av to dobbelttimer; en innføring i informasjonssøk ved studiestart og spesialisert informasjonssøk samt innføring i referanseteknikk. I tillegg vil biblioteket, sammen med faglærerne, integrere undervisning om skolebibliotekets rolle i læringsmiljøet, utvikling av informasjonskompetanse, opphavsrett og kildekritikk i den ordinære undervisningen i fagene. Organiseringen av dette vil framgå av de enkelte semesterplanene.

Bruk av IKT:

Studentene skal utvikle digital kompetanse i form av IKT-ferdigheter og innsiktsfull bruk av IKT i eget studiearbeid, praksisopplæringen og fritid, i tråd med forventningene til en lærers kompetanse i en IKT-basert utdanningsvirkelighet:

- Studentene skal utvikle en offensiv holdning til ny teknologi.
- Studentene må kunne skrive rapporter, notater, lage ukeplaner osv. gjennom å utnytte digital tekstbehandling og grafiske muligheter.
- Studentene må kunne bruke verktøyprogrammer som tekstbehandling, regneark, presentasjonsprogram, webverktøy, bildebehandling og multimedieprogrammer i egen undervisning, og lære elevene hvordan verktøyene kan brukes i det daglige læringsarbeidet.
- Studentene må kjenne elektroniske læremidler (åpne, nettbaserte og lukkede), kunne bruke dem integrert i egen undervisning, og som en del av en pedagogisk helhet og kunne bruke sin digitale kompetanse til å kritisk kunne vurdere bruk av nye digitale ressurser.
- Studentene må som ferdigutdannede lærere kunne gi og motta informasjon om klassen/skolen i et digitalt læringsmiljø (fagstoff, ukeplaner, osv.) og ha digital kompetanse som omfatter samarbeid og kommunikasjon om læring, kontakt med elever/foreldre med e-post, SMS/MSN eller i et digitalt læringsmiljø (LMS).
- Studentene skal utvikle kompetanse i å bruke Internett som informasjonskilde i eget læringsarbeid og til å presentere egne læringsresultater.
- Studentene må som framtidige lærere kunne hjelpe elever til å bruke Internett til å finne informasjon, utvikle kildekritiske holdninger og ferdigheter og til presentasjon av læringsresultater.
- Studentene må kunne lage ressurswebsider og være veiledere/pedagogiske inspiratorer på Internett.
- Studentene bør også kjenne elevenes fritidsbruk av IKT, og ha kompetanse og innsikt til å kunne utfordre teknologien i et sosialiseringsspektiv.

Tilrettelegging av infrastruktur, utstyrspakke, opplæring og brukerstøtte skal ha en kvalitet og organisering som kan være grunnlag for at studenter og lærere utvikler digital kompetanse gjennom integrert bruk av IKT i studiet og på praksis:

- Studenter og lærere arbeider med egne, bærbare PC-er
- Grunnlaget er Internett-tilgang gjennom godt utbygd fastnett og/eller trådløst nett på høgskolen og praksisskoler
- Kommunikasjon: Webbasert e-post, digitalt læringsmiljø og studiets websider
- Avdelingen legger til rette for utlån av videokamera, webkamera, digital kamera, scannere og utvikler et godt servicetilbud som omfatter et eget supportsystem tilknyttet IT-driftavdelingen

IKT-kompetanse utvikles ved at:

a) Undervisningen på høgskolen og praksisopplæringen utnytter og etterspør digitale ressurser og kompetanse hos studentene, og ved at integrert bruk av IKT også knyttes til elevaktive og studentaktive arbeidsmåter i emnene og brukes aktivt i tema- og prosjektarbeid.

b) Studentene bør delta aktivt i opplæringstiltak knyttet til IKT, og de må utføre alle arbeidskrav som er knyttet til tilbudene om IKT-opplæring gjennom de to obligatoriske årene.

Egenaktivitet:

Allmennlærerutdanningen er en krevende, heltids yrkesutdanning som innebærer at studentene må ta aktivt ansvar for egen læring. Det er studentenes ansvar å konstruere sin egen kunnskap, utvikle ferdigheter og holdninger gjennom å nyttiggjøre seg undervisning og praksisopplæring. Dette betyr at studentene må utnytte undervisning og veiledning til egen faglig og pedagogisk utvikling i et aktivt studiearbeid, der samspill og kommunikasjon om læring i basisgruppene er et sentralt element. De må søke konstruktivt samarbeid med medstudenter og lærere og bidra aktivt til et godt læringsmiljø.

Studentene har ansvar for å utvikle IKT-kompetanse knyttet til eget studiearbeid og praksis.

De skal også arbeide for å gjennomføre et jevnt studiearbeid knyttet til for- og etterarbeid relatert til undervisning, arbeidskrav og obligatoriske oppgaver, digitale arbeidsmapper og mappevurderingstiltakene som framgår av emnebeskrivelsene.

Studentene har ansvar for å forberede seg godt til undervisningsaktivitetene på høgskolen og i praksisopplæringen, og for å være aktive i å skaffe seg informasjon som gjøres tilgjengelig i forbindelse med dette. Studentene må sjekke e-post og informasjonswebsider daglig og bidra aktivt på både felles samarbeidsmøter og på de nettbaserte konferansene.

Obligatorisk deltakelse i gruppevirksomhet:

Det er obligatorisk deltakelse i basisgruppens aktiviteter når de er knyttet til arbeid med arbeidskrav i emnene eller på praksis, slik dette er beskrevet i emnebeskrivelsene og i [Plan for praksisopplæring](#).

Det er obligatorisk deltakelse på startsamlingen eller tilsvarende aktiviteter ved studiestart i første årstrinn og på samlinger med framlegg av prosjekter eller studentarbeider i hele studieperioden som studieplanen omfatter.

Gjennomføring av *20 uker veiledet praksisopplæring* er obligatorisk for alle studenter.

Opplæring i drama som metode: Se egen emnebeskrivelse

Informasjon om organisering og innhold i undervisningen:

Ved semesterstart legger emneansvarlige lærere ut semesterplan for hvert emne ut på årstrinnets nettsted.

Den daglige undervisningen koordineres og organiseres ved hjelp av en felles digital ukeplan for alle emnene. Emneansvarlige lærere oppdaterer ukeplanen, emnets nettsted og organiserer undervisningsrelatert kommunikasjon i det digitale læringsmiljøet.

Arbeidskrav:

Emnene i allmennlærerutdanningen omfatter både vilkår for framstilling til eksamen, i form av obligatoriske arbeidskrav som må utføres, og ulike vurderingsformer knyttet til eksamen i de enkelte emnene. Hovedprinsippene for dette er:

1. Dersom emnebeskrivelsen inneholder obligatoriske arbeidskrav/oppgaver studentene skal utføre i gruppe eller enkeltvis, vil det også framgå hva slags veiledning og tilbakemelding studentene skal få på disse arbeidene.
2. I hvert semester i de to obligatoriske årene gjøres det tilgjengelig en felles semesterplan, der arbeidskravene og undervisningstemaene synliggjøres.

Detaljer om arbeidskrav framgår av den enkelte emnebeskrivelse. I tillegg til de fullførte og godkjente arbeidskravene som framgår av emnebeskrivelsene, kreves det følgende for å få vitnemål:

- Godkjent gjennomføring av 30 timers IKT-opplæring og 30 timers dramakurs (se egne emnebeskrivelser)
- Kulturprosjekt i Trinn 1, deltaking på profesjonsseminar for 1., 2., 3. og 4. årsstudenter (Se beskrivelse i semesterplanen)
- Godkjent gjennomføring av praksisopplæring (se Plan for praksis i allmennlærerutdanningen)

Det vil også bli gjennomført obligatoriske kurs i akademisk skriving integrert i undervisningsopplegget i fagene. Dette omfatter fra to til tre dager i løpet av de to obligatoriske årene. Plassering framgår av semesterplanen.

Dersom disse tverrfaglige arbeidskravene ikke er fullført og godkjent i tråd med retningslinjene, vil studenten normalt miste retten til vitnemål.

Praksis

Organisering og innhold i praksisdelen er beskrevet i avdelingens [Plan for praksis i allmennlærerutdanningen](#), vedtatt høsten 2003. Gjennom å styrke studentenes relasjoner til praksisskolenes elever, lærere og ledelse gir vi praksisopplæringen større tyngde i studentenes bevissthet i studiearbeidet. Studentene har ansvar for å planlegge praksis sammen med praksisskolene, og de har kontakt med elever og lærere gjennom hele studieåret, både direkte og gjennom digital kommunikasjon. Studieprosjekter knyttet til praksisskolene som en integrert del av praksisopplæringen er en ytterligere styrking av praksisbasert arbeid i studiet.

For at disse økte mulighetene til varierte praksiserfaringer skal føre til profesjonsretting av studiet, er også faginnhold og undervisningsmetoder i teoristudiet nært knyttet til problemstillinger fra praksisfeltet. Dette arbeider vi med ved å skape et sterkere felleskap mellom praksislærere og lærerteamet på høgskolen, og virkemidler er trinnsamlinger med felles kompetanseutvikling og utvikling av gode samarbeidsrelasjoner mellom institusjonene. Både studieleders faglige ansvar for praksisopplæringen, skoleledernetverket og trinnslederes/kontaktlæreres arbeid med relasjonene til praksisfeltet er grunnlagsinvesteringer for økt profesjonsretting.

Det gjennomføres plansamlinger i vårsemesteret, der studentrepresentanter, praksislærere og lærerteamet ved høgskolen samarbeider om å lage årsplan for kommende studieår. I dette arbeidet samordnes undervisningen på høgskolen med praksisskolenes opplegg. Praksisbaserte tema- eller prosjektperioder som også utvikles i felleskap, utgjør en sentral arena for møtet mellom teori og praksis.

Praksisdelens varighet og hvor i studiet den er plassert

Praksisopplæring er en obligatorisk komponent i allmennlærerutdanningen og har ved HiØ/AU et samlet omfang på 20 uker. Praksisopplæringen skal være veiledet og primært foregå i grunnskolen, men inntil 2 uker kan også foregå på andre aktuelle praksisfelt. Deltakelse i forberedelse, gjennomføring og etterarbeid er obligatorisk og utgjør et av vilkårene for bestått praksisopplæring.

Fordelingen av praksisukene er slik:

1. obligatoriske år: 8 uker (6 uker + 2 uker veiledet og praksisbasert prosjektarbeid)

2. obligatoriske år: 8 uker (6 uker + 2 uker veiledet og praksisbasert prosjektarbeid)

1. og 2. fordypningsår: 4 uker fagrettet praksis i **ett** av de to årene med skolefag

Praksisopplæringen skal gjennomføres som en integrert del av studiet og kan bestå av faste perioder og/eller en fleksibel del. Én av praksisukene hvert semester er et praksisbasert prosjekt som kan ha hovedfokus på ett eller flere fag. Utarbeiding av problemstillingen og veiledningen skal foregå i samarbeid mellom trinnteamet og praksisskolen. Praksisopplæring knyttet til det enkelte studieår må normalt være bestått for å kunne gå videre i praksisopplæringen og studiet.

Samarbeidet med praksisskolene om planlegging og gjennomføring av praksisopplæringen er regulert av en egen skoleavtale, slik øvingslæreravtalen krever.

Internasjonalisering

Allmennlærerstudiet skal preges av at studentene ser fag og lærerarbeid i et internasjonalt perspektiv. Det innebærer at det legges til rette for kontakt med tilsvarende utdanningsinstitusjoner i andre land og for utveksling av lærere og studenter som ønsker å arbeide spesielt med internasjonale spørsmål knyttet til utdanning og læring.

Integrering av studier eller praksisopplæring i utlandet kan skje på følgende måter:

1. Hele eller deler av studiene i den valgbare delen av utdanningen kan bestå av studier i utlandet. Forutsetningen er at det foreligger en forhåndsgodkjenning fra vår institusjon, basert på kriteriene i rammeplanen.
2. Praksisopplæringen kan omfatte studie- og praksisopphold ved skoler i utlandet. Slike alternative praksistiltak kan organiseres i samarbeid med utenlandske lærerutdanningsinstitusjoner eller ved direkte kontakt med grunnskoler. Forutsetningen er at oppholdene forhåndsgodkjennes av vår institusjon, i samsvar med kravene til praksisopplæring i rammeplanen og i vår institusjons plan for praksis. Studenter kan søke om tilskudd til reise og bolig i tråd med de ordningene og satsene som gjelder for slik støtte, både ved HiØ og fra Lånekassen. Utgifter til veiledning og oppfølging dekkes evt. over det ordinære praksisbudsjettet og/eller ved ressurser avsatt til internasjonaliseringstiltak.

Dersom deler av den obligatoriske delen av utdanningen skal skje i utlandet, må det normalt være som ledd i et organisert samarbeid mellom vår institusjon og en lærerutdanningsinstitusjon i utlandet, og innhold og organisering må tilfredsstille kravene i rammeplanen for allmennlærerutdanning i Norge.

Tilbakemelding underveis

Vurderingsformene legges opp slik at studentene:

- møter vurdering både underveis og til slutt i emnene/studieenheterne
- ser sammenheng mellom praksis og teori og mellom fag
- opplever varierte vurderingsformer, tilpasset målene og arbeidsformene i studiet
- blir kjent med aktuelle vurderingsformer i grunnskolen
- får veiledning og støtte i sin egen læring og personlige utvikling

Allmennlærerutdanningen ved HiØ omfatter følgende tiltak for vurdering underveis i studiet:

1. Emnegruppene er delt i emner på 10 stp. pr. semester, unntatt det ene pedagogikkemnet som består av 20 studiepoeng. Emnene avsluttes med eksamen, og dette gir studentene en jevn tilbakemelding om egen utvikling i løpet av de to obligatoriske årene.
2. Arbeidskravene fordeler oppgaverett studiearbeid over hele semesteret, og det er beskrevet i emnebeskrivelsene hva slags tilbakemelding som gis på de enkelte oppgavene som følger av arbeidskravene.
3. Utdanningssamtalen som danner grunnlaget for utdanningsplanen gjennomføres årlig, slik at studenten får veiledning underveis og oversikt over egen studieframgang.
4. Studenter som ønsker mer veiledning får tilbud om studentsamtale med studieleder eller trinnleder.
5. Basisgruppene får gruppeveiledning av sin basisgruppeveileder i forhold til generell studiesituasjon og arbeidsprosesser knyttet til arbeidskrav og mappeoppgaver (minst 4 ganger pr. semester).
6. Studentene får tilbakemelding på sin innsats i praksisopplæringen hvert semester. Det skjer både i form av veiledning under praksisperioden og med vurderingsrapport fra praksisskolen (Bestått/Ikke bestått).

Vurdering

For informasjon om bestemmelser tilknyttet eksamen, se [forskrift for eksamen ved Høgskolen i Østfold](#) med [utfyllende bestemmelser](#).

Bruk av arbeidskrav

Alle arbeidskrav i et emne må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen. Studenter som ikke har fullført eller fått godkjent arbeidskrav meldes av eksamen.

- *Grunnleggende IKT-opplæring og Dramakurs* må fullføres og gjennomføres i løpet av de to obligatoriske studieårene, i tråd med frister i emnebeskrivelsene. Se emnebeskrivelsene for mer informasjon.

- Det kulturelle prosjektet i første studieår og andre obligatoriske oppgaver beskrevet i studieplanen må også være utført i tråd med frister og retningslinjer i semesterplanen.

Avsluttende vurdering

Det benyttes varierte vurderingsformer på studiet. Studentene skal ha både skriftlig eksamen, muntlig eksamen, mappevurdering og presentasjoner.

Se emnebeskrivelsene for detaljert informasjon om sluttvurdering.

I allmennlærerutdanningen ved HiØ brukes bokstavkarakterene A - F ved eksamen i alle emner. Unntak: Praksis, som vurderes med Bestått/Ikke bestått og emner som ikke gir studiepoenguttelling (godkjent/ikke godkjent).

Litteratur

Se emnebeskrivelser.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Dekan Eystein Arntzen, 10. juni 2008. Oppdatert av fungerende dekan Odd Eriksen, 02. juli 2009.

Studieplanen gjelder for

Studieplanen gjelder for perioden 2009 - 2013 (studenter som starter på 4-årig allmennlærerutdanning høsten 2009).

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2009

Fellesfag for allmennlærerutd., 1. og 2. studieår.

LA101NOR07 Norsk 101: Språk	10 stp
LA101MAT Matematikk 101: Tallære og problemløsning	10 stp
LA101PTA07 - Del 1 av 2 Pedagogikk 101: Didaktikk og pedagogisk psykologi	
LADRAMAX Drama som metode (30 timer)	0 stp
LAGRLIKT Grunnleggende IKT-opplæring (30 timer)	0 stp

Praksis ALM

LAPRAKSIS

Praksisperiode 1, Allmenn. Emneside mangler

0 stp

Vår 2010

Fellesfag for allmennlærerutd., 1. og 2. studieår.

LA102NOR07

Norsk 102: Barne- og ungdomslitteratur, elevtekster og skriveopplæring

10 stp

LA102MAT

Matematikk 102: Geometri og praktisk regning

10 stp

LA101PTA07 · Del 2 av 2

Pedagogikk 101: Didaktikk og pedagogisk psykologi

20 stp

Praksis ALM

LAPRAKSIS

Praksisperiode 2, Allmenn Emneside mangler

0 stp

Høst 2010

Fellesfag for allmennlærerutd., 1. og 2. studieår.

LA103MAT

Matematikk 103: Statistikk, sannsynlighetsregning og funksjoner

10 stp

LU101RLE09

RLE 101: Andre religioner og livssyn. Etikk, filosofi og religionsdidaktikk

10 stp

LA10GLSM06

Grunnleggende lese-, skrive- og matematikkopplæring

10 stp

Praksis ALM

LAPRAKSIS

Praksisperiode 3, Allmenn Emneside mangler

0 stp

Vår 2011

Fellesfag for allmennlærerutd., 1. og 2. studieår.

LA103NOR07

Norsk 103: Litteratur

10 stp

LA102PTA

Pedagogikk 102: Den inkluderende skole og skolen i samfunnet

10 stp

LU102RLE09
RLE 102: Kristendom og jødedom

10 stp

Praksis ALM

LAPRAKSIS
Praksisperiode 4, Allmenn Emneside mangler

0 stp

Høst 2011

Praksis ALM

LAPRAKSIS · Del 1 av 2
Praksisperiode 5, Allmenn Emneside mangler

Kunst og håndverk (5-10)

LUKHV10111
Kunst og visuell kommunikasjon (2-dimensjonal form) (5-10)

15 stp

LUKHV20111
Håndverk, design og arkitektur (5-10)

15 stp

Kroppsøving (5-10), Obligatoriske emner

LUIDR10411
Anatomi/fysiologi/idrettsskader (5-10) Emneside mangler

15 stp

LUIDR10111 · Del 1 av 2
Praktisk-metodisk arbeid (5-10) Emneside mangler

LUIDR10210
Idrett, kultur og samfunn (IKS) (5-10) Emneside mangler

15 stp

Musikk (5-10), Obligatoriske emner

LUMUS10111
Musikkteoretisk grunnlag, dans, lytting og refleksjon (5-10)

15 stp

LUMUS20111
Lytte, forstå, utøve og reflektere (5-10) Emneside mangler

15 stp

Naturfag (5-10)

LUNF10110
Kjemiske stoffer og geofag (5-10)

15 stp

LUNF10210
Kropp og helse, økologi og uteskole (5-10)

15 stp

Samfunnsfag (5-10)

LUSAM10111 · Del 1 av 2
Historie (5-10)

LUSAM10211 · Del 1 av 2
Samfunnskunnskap (5-10)

LUSAM10311 · Del 1 av 2
Geografi (5-10)

LUSAM10411 · Del 1 av 2
Fagdidaktikk (5-10)

Kunst og håndverk 1 (1-7)

LBKHV10111
Kunst og visuell kommunikasjon (2-dimensjonal form) (1-7)

15 stp

Kunst og håndverk 1, Obligatoriske emner

LKHV10111
Kunst og visuell kommunikasjon (2-dimensjonal form)

15 stp

Musikk 1 (5 -10)

LUMUS10111
Musikkteoretisk grunnlag, dans, lytting og refleksjon (5-10)

15 stp

Matematikk 2 (5-10)

LUMAT10311
Funksjonslære, tall og algebra (5-10)

15 stp

Tekstkultur og formidling, Obligatoriske emner

LFDTEKST10 · Del 1 av 2
Tekstkultur og formidling

Engelsk 1 (1-7)

SFEG110210
Engelsk: Språk og kommunikasjon 1-7

15 stp

Engelsk 2 (1-7), Obl. emner

SFEG112010
Engelsk: Kulturstudier I 1-7

15 stp

Engelsk 1 (5-10), Obligatoriske emner

SFEG511210
Engelsk: Språk og kommunikasjon (5-10)

15 stp

Engelsk 2 (5-10), Obl. emner

SFEG512010
Engelsk: Kulturstudier I 5-10

15 stp

Fransk 1 (5-10), Obligatoriske emner

SFFG510110 · Del 1 av 2
Fransk skriftlig språkferdighet

SFFG510210 · Del 1 av 2
Fransk muntlig kommunikasjon

Fransk 2 (5-10), Obligatoriske emner

SFFG520110 · Del 1 av 2
Franske tekster og sjangre

SFFG520210 · Del 1 av 2
Fransk samfunnskunnskap

Spansk 1 (5-10), Obligatoriske emner

SSPG510110
Spansk språk og kommunikasjon 1

15 stp

Spansk 2 (5-10), Obligatoriske emner

SSPG520110
Spansk muntlig språkferdighet og kultur Emneside mangler

15 stp

Tysk 1 (5-10), Obligatoriske emner

SFTG510110
Å bli tysklærer, innføringsemne

15 stp

Tysk 2 (5-10), Obligatoriske emner

SFTG512110

Å bli tysklærer: Spesialisering kultur og samfunn

15 stp

Norsk 3, Obligatoriske emner

LU301NOR07

Norsk 301: Litteratur

15 stp

Kroppsøving og idrett 1, Obl. emner

LIDR10111 · Del 1 av 2

Praktisk-metodisk arbeid

LIDR10211 · Del 1 av 2

Idrett, kultur og samfunn (IKS)

Idrett påbygging, Obligatoriske emner

LA101IDRP · Del 1 av 2

Idrett påbygging: friluftsliv

LA102IDRP

Idrett påbygging: laboratoriearbeid, testmetodikk, idrett, kosthold, prestasjon

10 stp

LA103IDRP · Del 1 av 2

Idrett påbygging, trenerfordypning og FOU-oppgave

Naturfag 1 (1-7)

LBNF10111

Naturglede (1-7)

15 stp

Naturfag 1 (5-10), Obligatoriske emner

LUNF10110

Kjemiske stoffer og geofag (5-10)

15 stp

Norsk 2 (5-10)

LUNOR10411

Språk, litteratur og didaktikk (5-10)

15 stp

Religion, livssyn og etikk 2 (5-10)

LURLE20111

Etikk, livssyn og hellige skrifter (5-10)

15 stp

Interkulturelle studier 1. Obligatorisk emne

LUIKS110

Interkulturelle studier 1

30 stp

IKT for lærere 1, Obl. emner

LA101IKT

Innføring i informasjons- og kommunikasjonsteknologi

15 stp

Kunst og håndverk 3, Obligatoriske emner

LU301KHV08 - Del 1 av 2

Modernismen og samtidskunst med vekt på formidling

LU302KHV08 - Del 1 av 2

Visuell kulturarvformidling

Vår 2012

Praksis ALM

LAPRAKSIS - Del 2 av 2

Praksisperiode 5, Allmenn Emneside mangler

0 stp

Kunst og håndverk (5-10)

LUKHV10211

Kunst og visuell kommunikasjon (2- og 3- dimensjonal form) (5-10)

15 stp

LUKHV20211

Kunst, design og vår kulturarv (5-10)

15 stp

Kroppsøving (5-10), Obligatoriske emner

LUIDR10111 - Del 2 av 2

Praktisk-metodisk arbeid (5-10) Emneside mangler

15 stp

LUIDR10310

Treningslære/bevegelseslære (5-10) Emneside mangler

15 stp

Musikk (5-10), Obligatoriske emner

LUMUS10211
Musisere, undervise og lytte (5-10)

15 stp

LUMUS20211
Utøve, lytte, skape og forstå (5-10) Emneside mangler

15 stp

Naturfag (5-10)

LUNF10310
Fysiske fenomener, astronomi og teknologi (5-10)

15 stp

LUNF10410
Mangfoldet i naturen (5-10)

15 stp

Samfunnsfag (5-10)

LUSAM10111 · Del 2 av 2
Historie (5-10)

15 stp

LUSAM10211 · Del 2 av 2
Samfunnskunnskap (5-10)

15 stp

LUSAM10311 · Del 2 av 2
Geografi (5-10)

15 stp

LUSAM10411 · Del 2 av 2
Fagdidaktikk (5-10)

15 stp

Kunst og håndverk 1 (1-7)

LBKHV10211
Kunst og visuell kommunikasjon (2- og 3- dimensjonal form) (1-7)

15 stp

Kunst og håndverk 1, Obligatoriske emner

LKHV10211
Kunst og visuell kommunikasjon (2- og 3- dimensjonal form)

15 stp

Musikk 1 (5 -10)

LUMUS10211
Musisere, undervise og lytte (5-10)

15 stp

Matematikk 2 (5-10)

LUMAT10411
Geometri, statistikk og sannsynlighetsregning (5-10)

15 stp

Tekstkultur og formidling, Obligatoriske emner

LFDTEKST10 · Del 2 av 2
Tekstkultur og formidling

30 stp

Engelsk 1 (1-7)

SFEG110110
Engelsk: Kulturstudier II 1-7

15 stp

Engelsk 2 (1-7), Obl. emner

SFEG112310
Engelsk: Grammatikk og fonetikk 1-7

15 stp

Engelsk 1 (5-10), Obligatoriske emner

SFEG511111
Engelsk: Kulturstudier II 5-10

15 stp

Engelsk 2 (5-10), Obl. emner

SFEG512310
Engelsk: Grammatikk og fonetikk (5-10)

15 stp

Fransk 1 (5-10), Obligatoriske emner

SFFG510110 · Del 2 av 2
Fransk skriftlig språkferdighet

15 stp

SFFG510210 · Del 2 av 2
Fransk muntlig kommunikasjon

15 stp

Fransk 2 (5-10), Obligatoriske emner

SFFG520110 · Del 2 av 2
Franske tekster og sjangre

15 stp

SFFG520210 · Del 2 av 2
Fransk samfunnskunnskap

15 stp

Spansk 1 (5-10), Obligatoriske emner

SSPG510210
Spansk språk og kommunikasjon 2

15 stp

Spansk 2 (5-10), Obligatoriske emner

SSPG520210

Spanskpråklige tekster Emneside mangler

15 stp

Tysk 1 (5-10), Obligatoriske emner

SFTG510210

Å bli tysklærer, fortsettelsesemne

15 stp

Tysk 2 (5-10), Obligatoriske emner

SFTG512210

Å bli tysklærer: Spesialisering tekstkompetanse

15 stp

Norsk 3, Obligatoriske emner

LU302NOR07

Norsk 302: Språk

15 stp

Kroppsøving og idrett 1, Obl. emner

LIDR10111 · Del 2 av 2

Praktisk-metodisk arbeid

15 stp

LIDR10211 · Del 2 av 2

Idrett, kultur og samfunn (IKS)

15 stp

Idrett påbygging, Obligatoriske emner

LA101IDRP · Del 2 av 2

Idrett påbygging: friluftsliv

10 stp

LA103IDRP · Del 2 av 2

Idrett påbygging, trenerfordypning og FOU-oppgave

10 stp

Naturfag 1 (1-7)

LBNF10211

Kropp og helse, økologi og uteskole (1-7)

15 stp

Naturfag 1 (5-10), Obligatoriske emner

LUNF10310

Fysiske fenomener, astronomi og teknologi (5-10)

15 stp

Norsk 2 (5-10)

LUNOR10310

Språkhistorie, språkdidaktikk og språkleg mangfald (5-10)

15 stp

Religion, livssyn og etikk 2 (5-10)

LURLE20211

Religiøs og ideologisk mangfold med vekt på europeiske og globale forhold (5-10)

15 stp

IKT for lærere 1, Obl. emner

LA102IKT08

Pedagogisk bruk av IKT og IKT i samfunnsperspektiv

15 stp

Kunst og håndverk 3, Obligatoriske emner

LU301KHV08 · Del 2 av 2

Modernismen og samtidskunst med vekt på formidling

15 stp

LU302KHV08 · Del 2 av 2

Visuell kulturarvformidling

15 stp

Høst 2012

Interkulturelle studier 1

LUIKS110

Interkulturelle studier 1

30 stp

Musikk for GLU 5-10, Obligatoriske emner

LUMUS10111

Musikkteoretisk grunnlag, dans, lytting og refleksjon (5-10)

15 stp

LUMUS20111

Lytte, forstå, utøve og reflektere (5-10)

15 stp

Kroppsøving (5-10) , Obligatoriske emner

LUIDR10411

Anatomi/fysiologi/idrettsskader (5-10)

15 stp

LUIDR10111 · Del 1 av 2

Praktisk-metodisk arbeid (5-10)

LUIDR10210
Idrett, kultur og samfunn (IKS) (5-10)

15 stp

Religion, livssyn og etikk 2 (5-10)

LURLE20111
Etikk, livssyn og hellige skrifter (5-10)

15 stp

IKT for lærere 1, Obligatoriske emner

LA101IKT
Innføring i informasjons- og kommunikasjonsteknologi

15 stp

Naturfag (5-10)

LUNF10110
Kjemiske stoffer og geofag (5-10)

15 stp

LUNF10210
Kropp og helse, økologi og uteskole (5-10)

15 stp

Naturfag 1 (5-10), Obligatoriske emner

LUNF10110
Kjemiske stoffer og geofag (5-10)

15 stp

Kunst og håndverk (5-10)

LUKHV10111
Kunst og visuell kommunikasjon (2-dimensjonal form) (5-10)

15 stp

LUKHV20111
Håndverk, design og arkitektur (5-10)

15 stp

Kunst og håndverk 1, Obligatoriske emner

LKHV10111
Kunst og visuell kommunikasjon (2-dimensjonal form)

15 stp

Kunst og håndverk 1 (1-7) Obligatoriske emner

LBKHV10111
Kunst og visuell kommunikasjon (2-dimensjonal form) (1-7)

15 stp

Norsk 2 (1-7)

LBNOR10412

Voksenlitteratur og samansette tekstar (1-7)

15 stp

Norsk 3, Obligatoriske emner

LU301NOR07

Norsk 301: Litteratur

15 stp

Matematikk 2 (5-10)

LUMAT10311

Funksjonslære, tall og algebra (5-10)

15 stp

Matematikk 2 (1-7)

LBMAT10311

Måling, tall og algebra og funksjoner (1-7)

15 stp

Engelsk 1 (1-7) Obligatoriske emner

SFEG110210

Engelsk: Språk og kommunikasjon 1-7

15 stp

Engelsk 2 (1-7)

SFEG112010

Engelsk: Kulturstudier I 1-7

15 stp

Engelsk1 (5-10), Obligatoriske emner

SFEG511210

Engelsk: Språk og kommunikasjon (5-10)

15 stp

Engelsk 2 (5-10), Obl. emner

SFEG512010

Engelsk: Kulturstudier I 5-10

15 stp

Norsk 2 (5-10)

LUNOR10411

Språk, litteratur og didaktikk (5-10)

15 stp

Kunst og håndverk 1 (5-10)

LUKHV10111
Kunst og visuell kommunikasjon (2-dimensjonal form) (5-10)

15 stp

Vår 2013

Musikk for GLU 5-10, Obligatoriske emner

LUMUS10211
Musisere, undervise og lytte (5-10)

15 stp

LUMUS20211
Utøve, lytte, skape og forstå (5-10)

15 stp

Kroppsøving (5-10) , Obligatoriske emner

LUIDR10111 · Del 2 av 2
Praktisk-metodisk arbeid (5-10)

15 stp

LUIDR10310
Treningslære/bevegelseslære (5-10)

15 stp

Religion, livssyn og etikk 2 (5-10)

LURLE20211
Religiøs og ideologisk mangfold med vekt på europeiske og globale forhold (5-10)

15 stp

IKT for lærere 1, Obligatoriske emner

L102IKT12
Pedagogisk bruk av IKT og IKT i samfunnsperspektiv

15 stp

Naturfag (5-10)

LUNF10310
Fysiske fenomener, astronomi og teknologi (5-10)

15 stp

LUNF10410
Mangfoldet i naturen (5-10)

15 stp

Naturfag 1 (5-10), Obligatoriske emner

LUNF10310
Fysiske fenomener, astronomi og teknologi (5-10)

15 stp

Kunst og håndverk (5-10)

LUKHV10211

Kunst og visuell kommunikasjon (2- og 3- dimensjonal form) (5-10)

15 stp

LUKHV20211

Kunst, design og vår kulturarv (5-10)

15 stp

Kunst og håndverk 1, Obligatoriske emner

LKHV10211

Kunst og visuell kommunikasjon (2- og 3- dimensjonal form)

15 stp

Kunst og håndverk 1 (1-7) Obligatoriske emner

LBKHV10211

Kunst og visuell kommunikasjon (2- og 3- dimensjonal form) (1-7)

15 stp

Norsk 2 (1-7)

LBNOR10312

Den andre lese- og skriveopplæringa. Skriftleg og munnleg norsk etter 1800 (1-7)

15 stp

Norsk 3, Obligatoriske emner

LU302NOR07

Norsk 302: Språk

15 stp

Matematikk 2 (5-10)

LUMAT10411

Geometri, statistikk og sannsynlighetsregning (5-10)

15 stp

Matematikk 2 (1-7)

LBMAT10411

Geometri, statistikk og sannsynlighet (1-7)

15 stp

Engelsk 1 (1-7) Obligatoriske emner

SFEG110110

Engelsk: Kulturstudier II 1-7

15 stp

Engelsk 2 (1-7)

SFEG112310

Engelsk: Grammatikk og fonetikk 1-7

15 stp

Engelsk1 (5-10), Obligatoriske emner

SFEG511111

Engelsk: Kulturstudier II 5-10

15 stp

Engelsk 2 (5-10), Obl. emner

SFEG512310

Engelsk: Grammatikk og fonetikk (5-10)

15 stp

Norsk 2 (5-10)

LUNOR10310

Språkhistorie, språkdidaktikk og språkleg mangfald (5-10)

15 stp

Kunst og håndverk 1 (5-10)

LUKHV10211

Kunst og visuell kommunikasjon (2- og 3- dimensjonal form) (5-10)

15 stp

Emner som ikke er tatt med

Emnesiden finne ikke

- LAPRAKSIS 2009h
- SSPG520110 2011h
- SSPG520210 2012v

LA101NOR07 Norsk 101: Språk (Høst 2009)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Norsk 1 og allmenlærerstudiet.

Undervisningssemester

1. semester (haust).

Innhold

Følgjande tema blir gjennomgått:

- Barns språkutvikling
- Språklære (grammatikk)
- Språkleg norm og variasjon

Undervisnings- og læringsformer

Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i grupper og individuelt arbeid. I løpet av dette emnet skal studentane skrive ulike fagtekstar på bokmål og nynorsk. Studentane må og rekne med å bruke egen tid på å skaffe seg innsikt i heile pensumet.

Praksis

Sjå punktet "Tilhøvet mellom teori og praksis" i studieplanen til dei ulike studia.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

To fagtekstar, ein på nynorsk og ein på bokmål, skal leverast inn til godkjenning. Desse tekstane må vere leverte innan fastsett frist i semesterplanen, og dei skal godkjennast av faglærer før ein får framstilla seg til eksamen. Arbeidskrav som ikkje er godkjende kan gjerast om og leverast på nytt ein gong.

Eksamen

Undervegs i studiet:

Studentane får tilbakemelding på sitt faglege nivå gjennom rettleiing frå faglærer, gjennom deltaking på oppgåveseminar og gjennom arbeidet med fagtekstane (arbeidskrav).

Sluttvurdering:

Individuell skriftleg eksamen på 6 timar.

Målforma er bokmål. Tillatne hjelpemiddel er gjeldande læreplan for grunnskolen og ordbok eller ordliste.

Prøva blir vurdert av to interne sensorar etter ein karakterskala frå A til F.

Litteratur

Litteraturlista er sist endra 17.08.2009.

Bøker

Høigaard, Anne: *Barns språkutvikling - muntlig og skriftlig*. Tano Aschehoug 2006
(ISBN 13:978-82-15-00589-8)

Jahr, Ernst Håkon: *Utsyn over norsk språkhistorie etter 1814*. Novus 1994
(ISBN 82-7099-219-4)

Kulbrandstad, L.A.: *Språkets mønstre*. Universitetsforlaget 2005 (ISBN 82-15-00771-6)

Kulbrandstad, L.A.m.fl.: *Inn i Språkets mønstre*. Universitetsforlaget 2005
(ISBN 82-15-0912-3)

Artikkel

Skjong, Synnøve og Inger Vederhus 2008: "Synleg og meir nynorsk = betre nynorsk. Utvikling av literacy på norsk, bokmål og nynorsk, for alle elevar på barne- og ungdomstrinnet" I Nergård, Mette Elisabeth og Ingebjørg Tonne (red.): Språkdidaktikk for norsklærere. Oslo: Universitetsforlaget.

Artiklar i kompendium:

Grønvik, Oddrun 1992: "Kva må ein kunna for å ha glede av ei ordbok?" I *Norsklæraren* 4/1992

Jansson, Benthe Kolberg 2007: "Ordlista – den gode hjelparen?". I Anne Steinsvik (red.): *Betre nynorskundervisning*. Nynorsksenteret, Høgskulen i Volda

Matre, Synnøve 2005: "Dei yngste barna og nynorsken". I Anne S. Nordal (red.): *Didaktiske perspektiv på nynorskopplæringa*. Nynorsksenteret, Høgskulen i Volda

Omdal, Helge 2003: "Lærernes rolle i implementering av norske språknormer" I Omdal, Helge og Rune Røstad (red.): *Krefter og motkrefter i språknormeringa*. Høyskoleforlaget, Kristiansand (ISSN 0806-5934)

Torp, Arne og Lars Vikør 2000: "Prinsipp for språknormering". I *Hovuddrag i norsk språkhistorie*. ad Notam Gyldendal s. 235-236

Kompendiet kan kjøpast i "Bokbiten".

Frå Internett:

Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova), [§2-5 og 2-8](#)

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:45:24

LA101MAT Matematikk 101: Tallære og problemløsning (Høst 2009)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Remmen, Halden

Emneansvarlig: Ali Reza Yavar Ludvigsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet inngår i Matematikk 1 (30 stp), Matematikk årsstudium (60 stp) og er et obligatorisk emne i allmennlærerutdanningen.

Undervisningssemester

1. semester (høst)

Innhold

I emnet Matematikk 101 - *Tallære og problemløsning* vektlegges følgende hovedtemaer:

Tallære med begynnende algebra og likninger, problemløsning, didaktikk knyttet til de to matematikktemaene (tallære og problemløsning), diagnostisk undervisning, kunnskap om Kunnskapsløftet.

Undervisnings- og læringsformer

Det brukes varierte arbeidsformer: forelesninger, klasseundervisning, oppgaveregning, prosjektarbeid. Arbeidene er både individuelle og utført sammen med andre.

Praksis

Studentene i allmennlærerutdanningen har fire ukers praksis i hvert semester (jfr. Plan for praksisopplæring).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

For å kunne fremstille seg til eksamen må studenten ha

- deltatt på og fått godkjent seks av åtte gjensidige studentrettinger
- fått godkjent hoderegningstest.

Eksamen

Individuell, skriftlig eksamen av seks timers varighet.

Tillatte hjelpemidler: Godkjent egenprodusert mappe og kalkulator. Intern og ekstern sensurering.

Gradert karakter fra A-F.

Litteratur

Kunnskapsdepartementet: Læreplanverket for kunnskapsløftet, LK06. Denne finnes også på www.utdanningsdirektoratet.no

Breiteig T., Venheim, R. (2005): *Matematikk for lærere 1 og 2*. 4 utg. Oslo: Universitetsforlaget.

Brekke, G (1995): *Introduksjon til diagnostisk undervisning i matematikk*. Nasjonalt læremiddelsenter.

Høines, M.J. (1998): *Begynneropplæringen. Fagdidaktikk for barnetrinnets matematikkundervisning*. Caspar. ISBN 82-90898- 14-2

Litteraturlisten er sist oppdatert 07.08.2007.

LA101PTA07 Pedagogikk 101: Didaktikk og pedagogisk psykologi (Høst 2009–Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 20

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Emneansvarlig: Ray Cato Svanberg

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i allmennlærerutdanningen.

Undervisningssemester

1. og 2. semester (høst og vår)

Innhold

Læreren, eleven og opplæringen

- Om gruppeprosesser og samarbeid i basisgruppe
- Om egne læreprosesser og perspektiver på elevenes utvikling og læring
- Observasjon og refleksjon over praksiserfaringer
- Skolens oppgaver, innhold og yrkesetiske utfordringer for læreren
- Endringer og utfordringer i samfunn, kultur, oppvekstmiljø og skole (Del 1)
- Didaktiske utfordringer; om planlegging og gjennomføring av undervisning og tilrettelegging for læring

- IKT og læring
- Læreren som leder av aktive læringsfellesskap
- Motivasjon

Læreren og eleven i samfunnet og organisasjonen

- Analysere skolen som organisasjon
- Organisering av det digitale læringsmiljøet i skolen
- Kommunikasjon med foreldre, elever, kolleger, ledelse og andre
- Skolens pedagogiske grunnsyn, mål og praksis
- Vurdering i skolen
- Oppvekst og skole i et samfunn i endring

Undervisnings- og læringsformer

Pedagogikkundervisningen vektlegger analyse, drøfting, refleksjon og varierte arbeidsformer: Veksling mellom forelesning i storgruppe, drøfting og dialog i seminargrupper og arbeid med praksisbaserte problemoppgaver i basisgrupper.

- IKT er et sentralt redskap for læring og kommunikasjon i pedagogikkstudiet.
- Studentene har ansvar for egen læring og for at læring kan skje i et forpliktende fellesskap.
- Studentene skal bruke en digital arbeidsmappe underveis i studiet

Læringsmomenter fra dette emnet skal videreføres til emnet Pedagogikk 102, 2. studieår.

Praksis

Studentene i allmennlærerutdanningen har fire ukers praksis i hvert semester (jfr. Plan for praksisopplæring).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Studentenes praksisprosjekter og egne refleksjoner rundt praksis er arbeidskrav i emnet Pedagogikk 101 og danner samtidig grunnlag for ett av arbeidene i den digitale eksamensmappen (avsluttende vurdering) i emnet Pedagogikk 102.

Følgende arbeidskrav/obligatoriske aktiviteter må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen i emnet Pedagogikk 101 - Didaktikk og pedagogisk psykologi:

Høstsemesteret:

1. Presentere et praksisbasert prosjekt for medstudenter og lærere (Gruppeoppgave).
2. Passeringsprøve: 4 timers kortsvarsprøve ved slutten av høstsemesteret. Prøven må være godkjent. Oppgaver til arbeidsmappen [1]:
3. Praksisrapport for gjennomført praksis i høstsemesteret (individuell oppgave). Rapporten er grunnlag for ett av arbeidene i eksamensmappen (Pedagogikk 102), leveres til basisgruppeveileder for gjennomlesing og kan være utgangspunkt for veiledningsmøte.

Vårsemesteret:

4. Presentere et praksisbasert prosjekt for medstudenter og lærere (gruppeoppgave).

Oppgaver til arbeidsmappen:

5. Praksisrapport for gjennomført praksis i vårsemesteret (individuelle oppgave). Rapporten er grunnlag for ett av arbeidene i eksamensmappen, leveres til basisgruppeveileder for gjennomlesing og kan være utgangspunkt for veiledningsmøte. 6. Fagartikkel på om lag 3000 ord, med tema og problemstilling knyttet til Pedagogikk 101 (individuelt skriftlig arbeid). Artikkelen legges i arbeidsmappen innen oppgitt frist i semesterplanen.

7. Minst 3 blogg-referater fra undervisningsdager i pedagogikk.

Studentene legger selv inn oppgaver på et tildelt og beskyttet område på internett, kun faglærere og studenten selv har tilgang til dette nettstedet

Tilbakemelding

Det gis generell tilbakemelding på praksisrapportarbeidet til hele trinnet.

Tilbakemelding på prosjektpresentasjonen gis muntlig i forbindelse med presentasjonen. Tilbakemeldingen på prosjektarbeidet gis som del av vurderingsrapporten fra praksisopplæringen.

Andre arbeidsoppgaver

Studentene skal påbegynne arbeidet med en web-portal i form av et ressursnettsted for lærere (individuell oppgave). Denne web-portalen vil inngå som et eget arbeid i eksamensmappen i emnet Pedagogikk 102. Dette arbeidet er imidlertid ikke et krav for å kunne fremstille seg til eksamen i Pedagogikk 101.

Eksamen

Tilbakemelding underveis:

Studentene skal få tilbakemelding på sin faglige utvikling underveis i pedagogikkemnet, og denne tilbakemeldingen vil knytte seg til bestemte oppgaver. Tilbakemeldingen kan gis felles for alle studenter på trinnet, som veiledning i basisgrupper eller individuelt av faglærer. Tilbakemelding vil også bli gitt av medstudenter og andre fagpersoner involvert i studiet. Veiledning kan gis over nett og i møter.

Sluttvurdering:

Individuell, muntlig eksamen i vårsemesteret. Varighet: ca. 25 minutter

Organisering: Selvalgt tema presenteres muntlig i løpet av de første 6-8 minuttene, deretter gjennomføres en samtale om sentrale problemstillinger fra hovedemnene og studieerfaringene.

Studentens prestasjon vurderes av intern og ekstern sensor og gis gradert karakter fra A- F.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 02.07.2009:

Litteraturliste pedagogikk 101 og 102

Afdal, G. (red.) (2005) *IKT i læringsrommet: IKT, lokal skolepraksis og globalisering*. Høgskolen i Østfold, rapport 2005:4. Halden: Høgskolen i Østfold. Utvalgte kapitler. 80 s.

Aldenmyr, Paulin, Zetterqvist (2009) *Profesjonsetikk for lærere*. Gyldendal Akademisk. 164 s

Andresen, Helgesen og Frydenborg (2009) *Ny som lærer*. Gyldendal Akademisk. 118 s.

Engelsen, B. U. (2006) *Kan læring planlegges? Arbeid med læreplaner – hva – hvordan – hvorfor*. 5. utgave. Revidert mot L06. Oslo: Gyldendal Akademisk. 250 s.

Engelsen, B. U. (2005) En fagdidaktikk for dagens og morgendagens skole. I *Norsk Pedagogisk Tidsskrift 2-2005*. S. 89-99. Oslo: Universitetsforlaget. 10 s.

Erstad, O. m. fl. (2007) *ITU Monitor 2007. Skolens digitale tilstand 2007*. Universitetsforlaget. 184 s.

Gjøvsund og Huseby (2009) *to eller flere – basiskunnskaper i gruppepsykologi*. Cappelen Akademisk. 210 s.

Halvorsen, K. (2008) *Å forske på samfunnet: en innføring i samfunnsvitenskapelig metode*. 5. utg. Oslo: Cappelen Akademiske forlag. 170 s.

Høgmo, Asle (2005) *Er en flerkulturell skole mulig?* Gyldendal. 163 s.

Høidal og Wølner (2007) *Fra digital ferdighet til kompetanse – om didaktikk for arbeid med digitale medier i skolen*. Gyldendal. 206 s.

Jensen, R (2006) *Tilpasset opplæring i en lærende skole. Om utvikling av læringsmiljøet*. Læringsforlaget. 156 s.

Petterson og Postholm (2004) *Klasseledelse*. Universitetsforlaget. 248 s.

Roland, E (2007) *Mobbingens psykologi. Hva kan skolen gjøre?* Universitetsforlaget. 192 s.

Svanberg, R(red.) og Wille, H.P. (red.)(2009) *La Stå! Læring - på veien mot den profesjonelle lærer*. Gyldendal Akademisk . 300 s.

Tiller, T (2006) *Aksjonslæring*. Høyskoleforlaget. 188 s.

I tillegg kommer følgende:

- St. meld. Nr. 31 (2007-2008): Kvalitet i skolen
- St. meld. Nr. 11 (2008 -2009): Læreren, rollen og utdanningen
- Kunnskapsløftet 06

NB: endringer i litteraturen kan skje ved studiestart, konferer derfor pedagogikk lærere. Sidetallsangivelser i enkelte bøker oppgis ved studiestart.

LADRAMAX Drama som metode (30 timer) (Høst 2009)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Kurset inngår som en obligatorisk del av allmennlærerstudiet ved HiØ.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Det kreves ingen spesielle forkunnskaper.

Undervisningssemester

Kurset må fullføres i løpet av allmennlærerstudiets to obligatoriske år. Se forøvrig semesterplan for nærmere informasjon om hvordan kurset er organisert.

Innhold

Kurset relaterer seg til fagene norsk, matematikk, RLE og pedagogikk og har følgende hovedtemaer:

- Grunnleggende kunnskap om faget drama
- Grunnlagstrening
- Konsentrasjonstrening
- Fortellerteknikk
- Stemmetrening, stemmebruk

- Tekst/undertekst
- Tekstbearbeiding
- Rolletilnærming
- Improvisasjonsteknikker
- Augusto Boals teaterformer med hovedvekt på "bildeteater".
- Drama som innlæringsmetode i matematikkfaget
- Rytme og bevegelse.
- Dramaturgi
- Aktivt verdivalg, en alternativ debatt-teknikk

Undervisnings- og læringsformer

Kursets egenart innebærer at det først og fremst blir benyttet "Workshops" og problembasert læring. Aktuelle artikler kan også legges ut på nett. Veiledning blir gitt i direkte kontakt med studentgrupper, samt via e-post og nettkonferanse.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

For at studentene skal få godkjent kurset som arbeidskrav i allmennlærerutdanningen, må de ha oppfylt følgende vilkår:

1. Ha vært tilstede i dramaleksjonene
2. Fått godkjent en rapport om utførte dramaaktiviteter i praksisskolen
3. Fått godkjent en framføring i gruppe

Spesifisering av pkt 2:

Elektronisk innlevering av en skriftlig, individuell rapport fra praksis, der innholdet omhandler begrunnelser for valg av dramaaktivitet i den aktuelle klassen og faget, aktivitetens teoretiske forankring, studentens egen planlegging og gjennomføring av aktiviteten, samt refleksjon i etterkant og konklusjoner.

Spesifisering av pkt 3:

Et gruppevis fremført motivasjonsspill, der en tenkt lærergruppe belyser et tema fra L97. I forkant leveres et notat der det beskrives hva L97 sier om dette temaet i det aktuelle klassetrinn, samt hvordan lærergruppen ville benytte motivasjonsspillet i en større sammenheng i forbindelse med klassens temaarbeid, prosjektarbeid etc.

Det er kursansvarlig lærer som godkjenner studentenes utførte arbeidskrav.

Eksamen

Det er ingen sluttvurdering i kurset, men arbeidskravene må være godkjent for at studenten skal få godkjent kurset som obligatorisk del av allmennlærerutdanningen.

Litteratur

Fossbråten/Pihlstrøm: *Barn leker teater*. Spillerom Forlag, 1995.

LAGRLIKT Grunnleggende IKT-opplæring (30 timer) (Høst 2009)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Grunnleggende IKT-opplæring (30 t) er et obligatorisk opplæringstiltak i vår allmennlærerutdanning. Det har samme status som Dramakurset, generelt arbeidskrav i allmennlærerutdanningsprogrammet.

Undervisningssemester

IKT-opplæringen foregår gjennom de tre første semestrene i den obligatoriske delen av allmennlærerutdanningen.

Innhold

Innholdet i opplæringstiltaket er knyttet til den grunnleggende IKT-kompetansen vi ønsker at alle allmennlærerstudentene skal utvikle:

- Beherske digital kommunikasjon på ulike arenaer
- Ha gode ferdigheter i bruk av relevante verktøyprogram: Tekstbehandling, regneark, presentasjonsprogram video-og bilderedigering, informasjonskompetanse i forhold til bruk av Internett i undervisning og læring og noe kjennskap til animasjonsfilm og digital historiefortelling
- Filbehandling og bruk av digitalt utstyr i læringssituasjoner

Arbeidet med disse områdene er knyttet opp mot 10 individuelle arbeidskrav.

Undervisnings- og læringsformer

Tilrettelegging av infrastruktur, utstyrspakke, opplæring og brukerstøtte skal ha en kvalitet og organisering som kan være grunnlag for at studenter og lærere utvikler digital kompetanse gjennom integrert bruk av IKT i studiet og på praksis. Dette er også grunnlaget for studentenes arbeid i IKT-opplæringstiltaket.:

- Studenter og lærere arbeider med egne, bærbare PC-er
- Grunnlaget er Internett-tilgang gjennom godt utbygd fastnett og/eller trådløst nett på høgskolen og praksisskoler
- Kommunikasjon: Webbasert e-post, digitalt læringsmiljø (LMS) og studiets websider
- Avdelingen legger til rette for utlån av videokamera, webkamera, digital kamera, scannere og utvikler et godt servicetilbud som omfatter et eget supportsystem tilknyttet IT-driftavdelingen

Undervisningen organiseres i form av fellesopplæring for trinnet, verksteder tilpasset læringsaktiviteter i fagene og individuell veiledning gjennom Help-Desk-tjenesten. Studentene må ta et aktivt ansvar for å nyttiggjøre seg de tilbudene de får på disse ulike læringsarenaene.

Arbeidet med utvikling av egen IKT-kompetanse er også bygget opp rundt de 10 individuelle arbeidskravene, og integrert i studentenes prosjekter i praksisopplæringen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Arbeidskravene i IKT må normalt fullføres innen 1. desember i det tredje semesteret i allmennlærerutdanningens obligatoriske del, i tråd med frister i semesterplanen for IKT-arbeidet:

IKT-opplæring gis i de 3 første semestrene av studiet. Arbeidskravene i IKT skal som hovedregel leveres den dagen tilsvarende tema er oppført på undervisningsplanene, dersom ikke annet er oppgitt. Arbeidskravet rettes så i løpet av de påfølgende 14 dagene etter levering. Retting for dem som ikke har levert eller ikke har bestått skjer så i perioden 1.-14. desember og 1.-14. mai. Det er studentens oppgave å skaffe seg informasjon om tilbakemeldingen i LMS

Følgende oppgaver skal samles på en individuell webside og være ferdigstilt i tråd med frister i semesterplanen for IKT (URL: www.lu-stud.hiof.no/~brukernavn/ikt/)

1. semester:

1. Elektronisk post
2. Innlegg på nettkonferanse/LMS
3. Filbehandling
4. Publisere på Internet

2. semester:

5. Tekstbehandling: Tilpasset oppgave med hovedfunksjonene i tekstbehandling
6. Regneark: Koordinert oppgave med matematikk
7. Presentasjonsprogram: Tilpasset oppgave med hovedfunksjonene i presentasjonsprogrammet

3. semester:

8. Lage og redigere film, digital historiefortelling
9. Bildebehandling
10. Animasjon: Lage en 30 sekunders animasjonsfilm og legge på lydkommentar

Eksamen

Emnet grunnleggende IKT-opplæring (30 timer) må være fullført og godkjent for at studenten skal ha rett til vitnemål.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:45:26

LA102NOR07 Norsk 102: Barne- og ungdomslitteratur, elevtekster og skriveopplæring (Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden.

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Norsk 1 og allmenlærerstudiet.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Studentane som tek emnet Norsk 102 bør også ha kunnskapar tilsvarande emnet Norsk 101.

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Innhold

Følgjande tema blir gjennomgått:

- Barne- og ungdomslitteratur på norsk, dansk og svensk og minst eitt verk i omsetjing frå den klassiske, internasjonale allalderslitteraturen
- Elevtekstar og skriveopplæring

I begge tema vil ein ha ei didaktisk tilnærming til fagstoffet, og i arbeidet med elevtekstar vil ein nytte mange typar tekstar frå ulike alderstrinn og kjønn, tekstar skrivne av elevar med eit anna morsmål enn norsk, multimodale tekstar osv.

Undervisnings- og læringsformer

Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i grupper og individuelt arbeid. Det vert og arrangert fagseminar der studentane m.a. får praktisk erfaring med prosessorientert skrivpedagogikk som arbeidsform. Deltaking på seminara er obligatorisk. Studentane får rettleiing i samband med fagseminar og produksjon av fagtekstar.

I løpet av dette emnet skal studentane skrive fagtekstar, minst to av tekstane skal skrivast på nynorsk.

Studentane må og rekne med å bruke egen tid på å skaffe seg innsikt i heile pensumet.

Praksis

Sjå punktet "Tilhøvet mellom teori og praksis" i studieplanen til dei ulike studia.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Studentane skal delta på 2 obligatoriske fagseminar.

2. Studentane skal produsere minst to fagtekstar på nynorsk på dette emnestudiet. Tekstane skal vere godkjente av faglærer før studenten kan framstilla seg til eksamen. Arbeidskrav som ikkje er godkjende kan gjerast om og leverast på nytt ein gong.

Nærare informasjon om fristar og gjennomføring vil bli gitt ved semesterstart.

Arbeidskrava må være gjennomført og godkjent av faglærer før studentane kan framstilla seg til eksamen.

Eksamen

Individuell skriftleg eksamen på 8 timar.

Målforma er nynorsk. Tillatne hjelpemiddel er gjeldande læreplan for grunnskolen og ordbok eller ordliste.

Prøva blir vurdert av ein intern og ein ekstern sensor etter ein karakterskala frå A til F.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 16.12.2009

A: Elevtekster:

Dagrun Skjelbred: "Elevens tekst", Cappelen Akademisk forlag, 2006

Dysthe, Olga, Frøydís Hertzberg og Torlaug Løkensgard

Hoel 2000: "Skrive for å lære. Skrivning i høyere utdanning". Oslo: Abstrakt forlag. Kapittel 6, 7, 8 og 9.

B: Barne- og ungdomslitteratur:

Bildebøker:

Gro Dahle: Snill, Jon Fosse: Kant, Torill Kove: Den danske dikteren

Europeisk all-alderslitteratur:

Én av disse bøkene: "Alice i eventyrland" eller "Robinson Crusoe" eller "Gullivers reiser" eller "Den hemmelighetsfulle øya".

Nyere norsk barnelitteratur:

Rune Belsvik: "Den kjempestore, småstilige Dustefjertboka"

Arne Berggren: "Fisken"

Klaus Hagerup: "Høyere enn himmelen"

Erlend Loe: "Kurt 3"

Erna Osland: "Perfekte par"

Dansk barnebok:

Ragnar Arntzens nettsted om H.C. Andersen

Svensk barnebok:

Astrid Lindgren: "Bröderna Lejonhjärta" (må leses på svensk)

Litteraturkunnskap:

Kaldestad, Per Olav m.fl.: "Diktboka", LNU/Cappelen, 1997 eller seinere

Mjør m.fl.: "Barnelitteratur - sjangrar og teksttypar", LNU/Cappelen 2000 (eller seinere)

LA102MAT Matematikk 102: Geometri og praktisk regning (Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Emneansvarlig: Birger Tollefsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet inngår i Matematikk 1 (30 stp), Matematikk årsstudium (60 stp) og er et obligatorisk i allmennlærerstudiet.

Undervisningssemester

2. semester (vår)

Innhold

I emnet Matematikk 102 - Geometri og praktisk regning vektlegges følgende hovedmomenter:

geometri, praktisk regning, didaktikk knyttet til de to matematikkemnene (geometri og praktisk regning), differensiering, ulike arbeidsformer i matematikk, ulike læremidler, bruk av Cabri og Excel.

Undervisnings- og læringsformer

Det brukes varierte arbeidsformer: forelesninger, klasseundervisning, oppgaveregning, prosjektarbeid. Arbeidene er både individuelle og utført sammen med andre.

Praksis

Studentene i allmennlærerutdanningen har fire ukers praksis i hvert semester (jfr. Plan for praksisopplæring).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

For å kunne fremstille seg til eksamen må studenten ha deltatt på og fått godkjent sju av ni gjensidige studentrettinger.

Eksamen

Individuell, muntlig eksamen av ca. 30 minutters varighet.

Tillatt hjelpemiddel: Kalkulator, PC med arbeider innen regneark (arbeidskravene) og geometri.

Intern og ekstern sensurering.

Gradert karakter fra A-F.

Litteratur

Breiteig T., Venheim R. (2005): *Matematikk for lærere 1 og 2*. 4. utgave. Oslo: Universitetsforlaget.

Dåstøl, Geir og Trygve Aasland: *Excel-knekkeren*. Læremiddelforlaget

Nordberg, G: *Matematikk på mellomtrinnet*. Gyldendal. ISBN 82-05-30435-1

Litteraturlisten er sist oppdatert 07.08.2007.

LA103MAT Matematikk 103: Statistikk, sannsynlighetsregning og funksjoner (Høst 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Emneansvarlig: Marianne Maugesten

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet inngår i Matematikk 1 (30 stp), Matematikk årsstudium (60 stp) og er et obligatorisk emne i allmennlærerstudiet.

Undervisningssemester

- 1. semester (høst) for matematikk 1
- 3. semester (høst) for allmennlærerutdanningen

Innhold

I emne Matematikk 103: Statistikk, sannsynlighetsregning og funksjoner vektlegges følgende hovedemner:

funksjonslære, statistikk, sannsynlighetsregning, didaktikk knyttet til de tre matematikkemnene (funksjonslære, statistikk, sannsynlighetsregning), bruk av excel og et grafplottingsprogram, matematikkvansker, jenter, gutter og matematikk.

Undervisnings- og læringsformer

Det brukes varierte arbeidsformer: forelesninger, klasseundervisning, oppgaveregning, prosjektarbeid. Arbeidene er både individuelle og utført sammen med andre.

Praksis

Se Forhold mellom teori og praksis i de ulike studieplanene.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

For å kunne fremstille seg til eksamen må studenten ha deltatt på og fått godkjent sju av ni gjensidige studentrettinger.

Eksamen

Individuell, skriftlig eksamen av seks timers varighet.

Tillatte hjelpemidler: Kalkulator

Intern og ekstern sensurering. Gradert karakter fra A-F.

Litteratur

Breiteig T og Venheim R: Matematikk for lærere 1 og 2. 4. utgave. Universitetsforlaget. 2005. ISBN: 10: 82-15-00762-7

LU101RLE09 RLE 101: Andre religioner og livssyn. Etikk, filosofi og religionsdidaktikk (Høst 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Henning E. Sandström

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i allmennlærerutdanningen, RLE 1 (30 stp) og Religion, livssyn og etikk årsstudium.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Emnet bygger på kompetansenivå tilsvarende religion og etikk i den videregående skole.

Undervisningssemester

- 1. semester (høst) for RLE 1 og Religion, livssyn og etikk årsstudium
- 3. semester (høst) for allmennlærerutdanningen

Innhold

Andre religioner og livssyn

Studentene skal:

- utvikle god kunnskap om islam, hinduisme og buddhisme og kunne drøfte likheter og forskjeller i ulike religiøse tradisjoner;
- utvikle kunnskap om sekulære livssyn, blant annet livssynshumanismen i Norge;
- ha kjennskap til utviklingen av det religiøse livet i verden i dag og ha forståelse for den betydning religion og livssyn har for individet og samfunnet, inkludert kjønns- og likestillingsperspektivet.

Etikk og filosofi

Studentene skal:

- ha kunnskap om grunnleggende etiske teorier, om etiske verdier i de viktigste religions- og livssynstradisjonene;
- kjenne til sentrale tenkere og ideer fra vestens filosofihistorie, med særlig vekt på menneskesynet;
- ha kunnskap om og kunne drøfte betydningen av Verdenserklæringen om menneskerettighetene og FNs internasjonale konvensjoner om menneskerettighetene.

Religionsdidaktikk

Studentene skal:

- ha kunnskap om grunnskolefagets historie, begrunnelse, innhold og formål og det regelverk som gjelder for faget;
- være i stand til å planlegge, gjennomføre og vurdere KRL-undervisningen på en selvstendig og faglig gjennomtenkt måte;
- kunne utvikle tillitsforhold og samarbeide med elever og foreldre/foresatte med ulik kulturell og religiøs bakgrunn;
- kunne hjelpe hver enkelt elev videre i eksistensielle spørsmål av etisk, religiøs og livssynsmessig art;
- kunne benytte og kritisk vurdere IKT som redskap.

Undervisnings- og læringsformer

Studiet er basert på selvstudium, timeplanlagt undervisning, veiledning og praksis (for studenter som er allmennlærerstudenter). Undervisningen som blir gitt, regnes som en del av pensum og kan være gjenstand for prøving ved eksamen. Alle studentene inngår i mindre læringsfellesskap (basisgrupper).

Praksis

Se *Forhold mellom teori og praksis* i de ulike studieplanene.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Godkjent individuelt arbeid

I samarbeid med biblioteket arrangeres et obligatorisk kurs i litteratursøkning og referanseteknikk. I forbindelse med dette skal hver student utføre et individuelt arbeid. Arbeidet skal være godkjent av kursleder. Godkjenning skjer på grunnlag av registrering av deltakelse og vurdering av prestasjon.

Studenter som ikke har mulighet til å ta del i denne undervisningen, pga sykdom eller annen gyldig grunn gis mulighet til å utføre tilsvarende arbeid ved et senere tidspunkt.

Arbeidskravet må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell, skriftlig eksamen på 2 timer. Ingen hjelpemidler tillatt.

Eksamensoppgaven består av kortsvarspørsmål og arrangeres ved avsluttet undervisning i høstsemesteret. Eksamensbesvarelsen vurderes av intern og ekstern sensor og karaktersettes med gradert skala fra A-F, der A er beste karakter, E dårligst beståtte karakter og F betyr ikke bestått.

Litteratur

Det er forbehold om oppdatering av litteraturlisten ved semesterstart. Litteratur som er merket med stjerne, er samlet i kompendier.

Andre religioner og livssyn (ca 250 s.)

Eidhamar, Levi Geir (red): *Religioner og livssyn*. Kristiansand: Høyskoleforlaget, 2004, S. 10-57; 109-315.

Etikk og filosofi (ca 130 s.)

Christoffersen, S. Aa./Selvik, T.: *Engasjement og livsyttring*, Oslo 1999, Del I, (75 s.).

*Lindholm, T.: "Menneskerettighetenes forhold til religion og livssyn: en problemoversikt", i: *Religion, livssyn og menneskerettigheter i Norge = Nansenskolens årbok 1997*, s. 27-56 (29 s.).

Afdal, G.: "Moralundervisning og moralsk undervisning", i: *Afdal/Haakedal/Leganger-Krogstad: Tro, livstolkning og tradisjon. Innføring i kontekstuell religionsdidaktikk*, Oslo 1997 (25 s.).

Religionsdidaktikk (ca 250 s.)

Sødal/Danielsen/Eidhamar/Skeie/Winje: *Religions- og livssynsdidaktikk. En innføring*, Kristiansand 2009, s. 11-195 (182 s.).

*Enger, T.: "Læreren i grunnskolens nye religionsfag: Åpent sinn og tomt hjerte?" i: *Kirke og Kultur 1994:4*, s. 313-322 (10 s.).

*Rolin, A.: "Verdifordling gjennom prosjektarbeid", i: *Prismet 49 1998*, s. 107-115, (8 s.).

*Schjelderup, A. og Olsholt, Ø.: "Den filosofiske samtalen", i: Schjelderup, A., Olsholt, Ø. og Børresen, B.: *Filosofi i skolen*, Oslo 1999, s. 61-76 (15 s.)

Utdanningsdirektoratet: *KRL-boka 2005* s. 9-19 (=Læreplan for KRL), 24-42 (=Læreplanveiledning), og 57-58 (=Informasjon til foresatte) (32 s.), Se boka i headingen på <http://www.krlnett.no/>

LA10GLSM06 Grunnleggende lese,- skrive- og matematikkopplæring (Høst 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Remmen, Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet inngår i allmennlærerstudiet og er obligatorisk.

Undervisningssemester

3. semester (høst).

Innhold

Innholdet er delt i tre målområder:

- Arbeid med begreper og ordforråd
- Arbeid med lesing, skriving og matematikk i og på tvers av fag
- Organisering og samarbeid

Undervisnings- og læringsformer

Det brukes varierte arbeidsformer, bl.a. prosjektarbeid, muntlige framlegg og individuelt arbeid.

Praksis

En praksisuke er satt av til praksis i 1. eller 2. klasse, og er integrert i undervisningsopplegget i GLSM. Studenter som har ordinær praksis i ungdomsskoler dette semesteret, vil bli flyttet til en barneskole denne uken. Se Forhold mellom teori og praksis i studieplanen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

For å framstille seg til eksamen må studentene ha gjennomført og fått godkjent to gruppeoppgaver: Begge oppgavene må godkjennes. Gruppene får muntlig tilbakemelding fra veileder.

Eksamen

Individuell, muntlig eksamen av ca. 30 minutters varighet.

Studenten prøves i både norsk- og matematikkperspektiv på GLSM.

To interne sensorer. Graderte karakterer fra A-F.

Litteratur

**Litteraturlista er sist oppdatert 20.06.2010
(med forbehold om endringer)**

Ragnhild Efskin (2000): *Matematikkverksted*. Info Vest Forlag.

Ida Heiberg Solem, Bjørnar Alseth og Gunnar Nordberg (2010): *Tall og tanke - Matematikkundervisning på 1. til 4. trinn*. Gyldendal Norsk Forlag.

Veiledning til læreplan i matematikk:

<http://www.skolenettet.no/Web/Veiledninger/Templates/Pages/VeiledningSubject.aspx?id=58471&epslanguage=NO>

Ingvar Lundberg og Katarina Herrlin (2008): *God leseutvikling. Kartlegging og øvelser*. Cappelen Akademisk Forlag. 80 sider

Ingvar Lundberg (2008): *God skriveutvikling. Kartlegging og undervisning*. Cappelen Akademisk Forlag. 62 sider

Et ABC-verk etter nærmere avtale.

I kompendium 157 sider:

Anne Grete Solstad: "Rollelek og billedskapning – midler til kommunikasjon og læring" i Elvina Frislid og Hilde Traavik (red.) (2006): *Boka om GLSM*. Universitetsforlaget. (s.158-178) 20 sider

Turid Fosby Elsness: "Nytt årtusen – nylleseopplæring?" i Ingolv Austad (red.) (2003): *Mening i tekst*. Cappelen. (s.167-209) 42 sider

Liv Engen og Mette Bunting: "Som lyn og eksplosjonar" i Lise Helgevold og Liv Engen (red.): *Fagboki bruk*. Lesesenteret. (s.30-32) 3 sider

Astrid Roe (2008): *Lesedidaktikk etter den første leseopplæringen*. Kap. 4. "Lesestrategier". (s.82-112) 30 sider

Ingolv Austad: "Lesing som forståelse" i Ingolv Austad (red.) (2003): *Mening i tekst*. Cappelen. (s.31-51) 20 sider

Rutt Trøite Lorentzen: "Datamaskin frå første trinn" i Synnøve Sjong (red.) *GLSM grunnleggjande lese-, skrive- og matematikkopplæring*. Det Norske Samlaget. (s.98-111) 13 sider

Kibsgaard og Husby (2009): *Norsk som andrespråk. Barnehage og barnetrinn*. Kap. 3, s. 41-57, Universitetsforlaget. 16 sider

---

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:45:49

LA103NOR07 Norsk 103: Litteratur (Vår 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden.

Emneansvarlig: Frank Stubb Micaelsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Norsk 1 og allmennlærerstudiet.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Studentane som tek emnet Norsk 103 bør også ha gjennomført emnet Norsk 101.

Undervisningssemester

- 4. semester (vår) i allmennlærerstudiet
- For andre studentar kan undervisninga ligge over heile studieåret, men vanlegvis vert undervisninga gjennomført i vårsemesteret parallelt med emnet Norsk 102.

Innhold

Følgjande tema blir gjennomgått:

- vaksenlitteratur (skjønnlitteratur) på norsk, dansk og svensk
- tekstar frå andre kulturar
- norsk som andrespråk
- tilpassa opplæring i norskfaget

Undervisnings- og læringsformer

Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i grupper og individuelt arbeid. Studentane må og rekne med å bruke egen tid på å skaffe seg innsikt i heile pensumet.

I tillegg blir det arrangert obligatorisk skriveseminar med bruk av POS-modellen (proessorientert skrivning).

Praksis

Sjå punktet "Tilhøvet mellom teori og praksis" i dei ulike studieplanane.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1.

- Deltaking på skriveseminar med bruk av POS-modellen der det skal jobbast med oppgåver der innhaldet er knytt til eitt eller fleire av dei litterære emna som er gjennomgått på modulen.
- Arbeidet skal munne ut i ein individuelt skriven tekst i fagartikkelsjangeren. Valfri målform. Vurdering: Godkjent/ikkje godkjent.

2.

- Munnleg prøve og foredrag med rammer og innhald mest mulig likt eksamen. Arbeidskravet knytast til ein gjennomgang av temaet munnlegheit/retorikk. Vurdering: Godkjent/ikkje godkjent.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Undervegs i studiet:

Studentane får rettleiing.

Sluttvurdering:

Individuelt fagleg foredrag og munnleg eksaminasjon.

Foredraget skal vare i ca. 10 minutt over oppgjeve tema innafor pensum. Tema blir gjeve 3 dagar før eksamen. Studentane leverar ein disposisjon på inntil ei side føre foredraget. Tidspunkt for innlevering går fram av eksamensinstruksen Deretter vert kandidaten eksaminert munnleg i fagstoffet. Prøva er på totalt ca. 30 minutt inkludert karakterfastsetjing og tilbakemelding. Hjelpemiddel: manuskript eller stikkord.

Prøva blir vurdert av ein ekstern og ein intern sensor. Gradert karakterskala frå A til F.

Ved vurderinga vil det i tillegg til det faglege innhaldet òg bli lagt vekt på språkleg framstillingsevne.

Litteratur

Primærtetekstar:

- mytar, eventyr og segner frå ulike kulturar
- essayistiske tekstar frå nordisk og internasjonal essaytradisjon
- essayistiske elevtekstar
- noveller og kortprosa frå norsk og internasjonal litteratur
- narrative elevtekstar frå majoritets- og minoritetsspråklege elevar
- eksamenssvar frå studentar
- multimodale tekstar
- Henrik Ibsen: Peer Gynt
- fire norske romanar frå nyare tid
- svenske og danske tekstar på originalspråket

Begge dei norske målformene skal vere representerte.

Kva for tekstar som blir lesne, vil variere frå år til år. Tekstlista vil vere klar 1. juli.

Teori:

Kaldestad/Knutsen: *Diktboka*

Litteraturteoretiske tekstar i eit omfang av om lag 300 sider

---

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:46:34

LA102PTA Pedagogikk 102: Den inkluderende skole og skolen i samfunnet (Vår 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Emneansvarlig: Hans Petter Wille

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i allmennlærerutdanningen.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Studenten må ha gjennomført arbeidskrav og eksamen i emnet Pedagogikk 101 - Didaktikk og pedagogisk psykologi (20 stp) fra 1. studieår i allmennlærerutdanningen før han/hun kan fremstille seg til eksamen i Pedagogikk 102.

Undervisningssemester

4. semester (vår).

Innhold

- Inkluderende læringsmiljø; tilpasset opplæring og differensiert undervisning
  - Profesjonsferdigheter og yrkesetikk
  - Endringer og utfordringer i samfunn, kultur, oppvekstmiljø og skole (Del 2)
  - IKT som kulturfaktor
  - Lærerrollen og yrkesetiske dilemmaer Omsorg og hjelp til barn i krise
-

Undervisnings- og læringsformer

Pedagogikkundervisningen vektlegger analyse, drøfting, refleksjon og varierte arbeidsformer: Det er vekslning mellom forelesning i storgruppe, drøfting og dialog i basisgrupper, hvor det også arbeides med praksisbaserte problemoppgaver.

- IKT er et sentralt redskap for læring og kommunikasjon i pedagogikkstudiet.
- Studentene har ansvar for egen læring og for at læring kan skje i et forpliktende fellesskap.
- Studentene skal bruke en digital arbeidsmappe underveis i studiet
- Det arrangeres fire seminarer med fokus på sentrale og aktuelle pedagogiske tema i løpet av semesteret. Dette er samlinger som alle studentene må delta på.

Praksis

Se *Forhold mellom teori og praksis* i studieplanen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende **arbeidskrav/obligatoriske aktiviteter** må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen i emnet Pedagogikk 102 Den inkluderende skole og skolen i samfunnet:

1. Det er ikke tradisjonell eksamen hvor studentene blir prøvd i pensuminnholdet i dette emnet. I tillegg er det lagt opp til undervisningsdager med et profesjonsrettet innhold som det må sikres at alle studentene får med seg. Derfor er det obligatorisk frammøte til undervisningen i sentrale og aktuelle pedagogiske tema. Tema med obligatorisk frammøte blir oppgitt ved semesterstart. Det skal skrives bloggreferat fra disse obligatoriske undervisningsdagene. Det er obligatorisk frammøte på 8 undervisningsdager knyttet til pedagogiske tema i Pedagogikk 102.
2. Presentere ett praksisbasert prosjekt for medstudenter og lærere (gruppeoppgave). Tilbakemeldingen på presentasjonen gis muntlig i forbindelse med presentasjonen. Tilbakemeldingen på gjennomføringen av prosjektarbeidet gis som del av vurderingsrapporten fra praksisopplæringen.
3. Innlevering av to praksisrapporter (en fra gjennomført praksisperiode i høstsemester og en for gjennomført praksisperiode i vårsemesteret). Rapportene danner grunnlag for ett av arbeidene i eksamensmappen.
4. Utvikle et ressursnettsted for lærere (Individuelt arbeid)
5. Skrive en fagartikkel på om lag 3000 ord, med tema og problemstilling knyttet til Pedagogikk 102 (individuell oppgave) og gjennomføre avtalt veiledning i tilknytning til dette arbeidet.

Eksamen

Tilbakemelding underveis:

Studentene skal få tilbakemelding på sin faglige utvikling underveis i pedagogikkemnet, og denne tilbakemeldingen vil knytte seg til bestemte oppgaver. Tilbakemeldingen kan gis felles for alle studenter på trinnet, som veiledning i basisgrupper eller individuelt av faglærer. Tilbakemelding vil også bli gitt av medstudenter og andre fagpersoner involvert i studiet. Veiledning kan gis over nett og i møter.

Sluttvurdering:

Studentene skal levere en digital eksamensmappe med følgende innhold:

1. Bloggreferatene fra den obligatoriske undervisningen (individuell oppgave).
2. Fagartikkel fra Pedagogikk 102, med tema knyttet til erfaringer fra pedagogisk teori og praksis. Arbeidet skal være på om lag 3000 ord (individuell oppgave)
3. Refleksjonsnotat som bygger på praksisrapportene og inneholder studentens refleksjon over egne erfaringer og utvikling i praksisopplæringen. Notatet skal være på iom lag 3000 ord (individuell oppgave).
4. Et ressursnettsted for lærere. Oppgaven presenteres på et webområde og inneholder oversikt over relevante nettressurser og kommentarer til disse, i tillegg til linker til de andre eksamensarbeidene (individuell oppgave).

Mappen sensureres av to interne sensorer og gis en samlet, gradert bokstavkarakter.

Mappearbeidene skal vise at studenten:

- har arbeidet selvstendig med og har innsikt i sentrale temaer i faget
- kan anvende relevant litteratur i forhold til problemstillinger og tema
- kan gi faglige begrunnelser for sine valg og vurderinger, og kan reflektere over teori, praksiserfaringer og egen utvikling og læring

Ved ny/utsatt eksamen, må mappen omarbeides.

Litteratur

Fordi det ikke er tradisjonell eksamen hvor studentene blir prøvd i et felles pensum, legges det opp til at studentene oppgir selvalgt pensum knyttet til de arbeidskrav de har utført, med spesiell vekt på artikkelen.

Selvalgt pensum skal være på om lag 750 sider og godkjennes av veileder innen en frist angitt i semesterplanen.

Se forøvrig litteraturliste i emnet Ped 101.

LU102RLE09 RLE 102: Kristendom og jødedom (Vår 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Henning E. Sandström

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet inngår som obligatorisk del av allmennlærerutdanningen, som del av RLE 1 (30 stp) og som del av Religion, livssyn og etikk årsstudium.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Emnet bygger på kompetansenivå tilsvarende religion og etikk i den videregående skole.

Undervisningssemester

- 4. semester (vår) for allmennlærerutdanningen
- 2. semester (vår) for studenter på RLE 1 eller RLE årsstudium

Innhold

Studentene skal

- tilegne seg kunnskap om Bibelen: dens tilblivelse, inndeling, hovedinnhold, sentrale fortellinger og litterære uttrykksformer;

- tilegne seg god kunnskap om kristendommens historie og kristenlivet i vår tid: viktige skikkelser, kristne ritualer og høytider, religiøse symboler og lokalt kristenliv knyttet til Den norske kirke og andre kristne trossamfunn;
- kunne redegjøre for hovedtrekkene i kristen tros lære og etikk;
- ha god kunnskap om jødedom og kunne drøfte likheter og forskjeller i ulike religiøse tradisjoner

Undervisnings- og læringsformer

Studiet er basert på selvstudium, timeplanlagt undervisning, veiledning og praksis (for studenter som er allmennlærerstudenter). Undervisningen som blir gitt, regnes som en del av pensum. Studentene inngår i mindre læringsfellesskap (basisgrupper).

Praksis

Allmennlærerstudentene har fire ukers praksis i hvert semester (jf. Plan for praksisopplæring). En av ukene er et praksisbasert prosjekt som kan ha hovedfokus på ett eller flere fag. Utarbeiding av problemstillingen og veiledning skal foregå i samarbeid mellom trinnteamet og praksisskolen.

Øvrige studenter skal ikke ha praksis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Ingen obligatoriske arbeidskrav knyttet til emnet.

Eksamen

Individuell, skriftlig eksamen på 5 timer.

Eksamen avholdes ved slutten av vårsemesteret. Tillatte hjelpemidler: Læreplanverket for Kunnskapsløftet, KRL-boka 2005 og Bibelen (alle språk og utgaver).

Det benyttes intern og ekstern sensor.

Det benyttes gradert karakterskala fra A - F, der A er beste karakter, E dårligst beståtte karakter og F betyr ikke bestått.

Litteratur

Det er forbehold om oppdatering av litteraturlisten ved semesterstart. Litteratur som er merket med stjerne, er samlet i kompendium.

Kristendom (736 s.)

Bibelen:

Danielsen, Ruth.: *Kulturbærende fortellinger*, Oslo 1997/2000, kap 2-3, s.47-97 (50 s.).

Enger, Trond: *Da Gud hadde makten*, HiØ (http://www.fag.hiof.no/~te/DA_GUD_HADDE_MAKTEN_redigert_2005v.doc)

Lybæk, Lena.: Evangeliene - den historiske Jesus. Evangelienes tilblivelse, kulturelle kontekst og religiøse idéinnhold. Bergen: Fagbokforlaget. 2007 (80 s.)

Tekster til kursorisk lesning:

GT: 1. Mosebok; 2. Mosebok 1-20; 1. Samuelsbok 16-31; 2. Samuelsbok; 1. Kongebok 1, Amos; Jesaja 1-12; 40-55; Salme, 2, 8, 24, 97, 103, 104 110 124, 130; Jobs bok.

NT: Matteusevangeliet; Markusevangeliet, Ap.gj. 1-12; Galaterbrevet.

Kristen tro og livstolkning

Moxnes, Halvor.: Hva er kristendom. Oslo:Universitetsforlaget. 2006. (138 s.)

(Se også under *Kristendommens historie* og *Etikk og filosofi*.)

Kristendommens historie:

Rasmussen, T og Thomassen, E: *Kristendommen - en historisk innføring*, Oslo 2002, kap. 1-6, 8, 10-14 (300 s.).

Molland, E.: *Fra Hans Nielsen Hauge til Eivind Berggrav*, Oslo 1978 (118 s.).

Jødedom (51 s.)

Eidhamar, Levi Geir (red): *Religioner og livssyn*. Kristiansand:Høyskoleforlaget, 2004. Jødedom, s. 58-108

LUKHV10111 Kunst og visuell kommunikasjon (2-dimensjonal form) (5-10) (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk i valgfaget *Kunst og håndverk 60 studiepoeng* i Grunnskolelærerutdanningen 5-10.

Undervisningssemester

Grunnskolelærerutdanningens 3. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten

- har kunnskap om hovedretninger innenfor bildekunst og skulptur fra antikken til modernismen
- har kunnskap om kunstteorier og hvordan uttrykksformer fra ulike kulturer nasjonalt og internasjonalt kan være ressurs for eget skapende arbeid og organisert læring
- har kunnskap om hovedtrekkene i fagets historie, begrunnelse, innhold og metoder

- har kunnskap om sentrale teorier om barns todimensjonale formspråkutvikling
- har kunnskap om materialer, teknikker, redskaper og estetiske virkemidler som er vanlige i arbeid med bilder

Ferdigheter:

Studenten

- kan eksperimentere med og bruke sentrale materialer, redskaper, virkemidler og teknikker i arbeid med bilder
- kan organisere enkle utstillinger og lage ulike typer presentasjoner og aktivisere elever i arbeid med utstilling av deres egne produkter
- kan bruke enkle analyseverktøy og formidle kunst på varierte måter, og se sammenheng mellom ulike kunstuttrykk, barns skapende virksomhet og eget arbeid

Generell kompetanse:

Studenten

- kan bruke digitale læringsarenaer til formidling av fagstoff og egen faglig oppdatering

Innhold

Temaer som vil bli behandlet i *Kunst og visuell kommunikasjon (2-dimensjonal form)*:

- Billedkunstens historie fra antikken til modernistisk formspråk
- Eget bildearbeid med utgangspunkt i sentrale kunstperioder
- Barns formspråk i todimensjonal form
- Billedanalyse
- Fagets historie
- Kunnskapsløftet med vekt på 'Det skapende menneske' og læreplan i kunst og håndverk
- Studietur som grunnlag for kunnskap og generell kompetanse

Gjennom arbeidet med temaene skal studentene få erfaring med ulike arbeidsformer som er relevante for arbeidet på grunnskolens trinn 5-10.

Undervisnings- og læringsformer

Emnet har en teoretisk forankring der veksling mellom kunstfaglige studier, eget estetisk skapende bildearbeid og fagdidaktisk refleksjon gir grunnlag for å forstå, vurdere og videreutvikle ideer i eget bildearbeid.

Praksis

Praksis inngår i emnet. Se nærmere beskrivelse i studieplan for *Grunnskolelærerutdanning 5-10* og *Plan for praksis (5-10)*.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen:

1. Godkjent frammøte til undervisning (minimum 80 % tilstedeværelse) og studieturer. Den enkelte faglærer sender rundt tilstedeværelsesliste som signeres av studenten.

2. Gjennomført og godkjent oppgave i billedanalyse som legges fram for medstudenter og lærer.

Eksamen

Som en del av selve læringen får studentene tilbakemelding i forbindelse med sitt bildearbeid.

Arbeidene blir ikke vurdert før de er formelt innlevert som eksamensmappe.

Eksamensform

1. Mappeeksamen med utstilte produkter som leveres innen angitt frist. Mappen skal bestå av kandidatens individuelle arbeider i emnet med tilhørende prosessdokumentasjon og logg.
2. Individuell muntlig eksamen, varighet cirka 25 minutter, med utgangspunkt i presentasjon av kandidatens egne produkter. Den muntlige eksaminasjonen tar også opp spørsmål fra pensumlitteratur, samt lærestoff i emnet.

Det gis en samlet karakter i emnet. Karakteren blir fastsatt av to interne sensorer på grunnlag av en helhetlig vurdering. Karakterskala A-F, der A er beste og E dårligste beståtte karakter. F er stryk.

Ved eventuell ny eksamen kan eksamensmappen forbedres én gang.

Evaluering av emnet

Studentene evaluerer emnet skriftlig og anonymt på tilpasset skjema (EVA3).

Litteratur

Det tas forbehold om endring i litteraturlista før studiestart.

Foruten undervisningen og feltstudier ved kunsthistorisk museum og gallerier er følgende pensum:

1. Læreplanverket for Kunnskapsløftet (2006). Kunnskapsdepartementet.

A) Generell del: <http://www.udir.no/Artikler/Lareplaner/Den-generelle-delen-av-lareplanen/>

B) Prinsipp for opplæringen: <http://www.udir.no/Artikler/Lareplaner/Prinsipp-for-opplaringa-i-Kunnskapsloftet/>
http://www.udir.no/upload/larerplaner/Fastsatte_lareplaner_for_Kunnskapsloftet/prinsipper_lk06.pdf

C) Læreplan i kunst og håndverk: <http://www.utdanningsdirektoratet.no/grep/Lareplan/?laereplanid=127655>
http://www.utdanningsdirektoratet.no/upload/larerplaner/generell_del/Generell_del_lareplan_bm.rtf

2. Beckett, Wendy (2007) *Maleriets historie*. Oslo: Spektrum forlag

3. Danbolt, Gunnar (2002): *Blikk for bilder. Om tolkning og formidling av billedkunst*. Oslo: Abstrakt forlag

4. Engelstad, Arne (2000): *Interart. Gjennom epokene med litteratur, billedkunst og musikk*. Bergen: Fagbokforlaget. (Ikke Litteratur- og Musikkavsnittene !)

5. Glambek, Ingeborg (2001): *Om kunst de siste 200 år*. Oslo: Skolebokforlaget [s. 9-110]

6. Haabesland & Vavik (2000): *Kunst og håndverk? hva og hvorfor*. Bergen: Fagbokforlaget [s.14-85, s.128-181]
7. Johannessen, Aggi Folgerø (2003): *Grunnbok i bildeskaping med kunstnere i modernismen og samtidskunsten som forbilder*. Bergen: Fagbokforlaget [s.13-84]
8. Juell, Elisabeth & Trygve-Johan Norskog (2006): *Å løpe mot stjernene : om estetisk dannelse, kreativitet og skapende prosesser*. Bergen : Fagbokforlaget [s.13-31]
9. Nielsen, Liv Merete (2009) *Fagdidaktikk for kunst og håndverk: i går - i dag - i morgen*. Oslo: Universitetsforlaget [s.35-117]
10. Thorsnes, Tollef (2009): Grunnleggende ferdigheter i kunst og håndverk. I : Traavik, Hilde, Hallås, Oddrun og Ørvig, Anne: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Oslo: Universitetsforlaget [Artikkel 11/s.212 - 227]
11. Yttredal, Calina Pandeale (1998) *Farge*. Oslo: Yrkesopplæring [s.18-97, s.146-188]

Kompendier, aktuelle artikler i tidsskrift, aviser, bøker og forelesninger ved gallerier og kunst- og kunstmuseer er også å regne som pensum.

LUKHV20111 Håndverk, design og arkitektur (5-10) (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk i valgfaget *Kunst og håndverk 60 studiepoeng* i Allmennlærerutdanningen.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Emnet forutsetter bestått eksamen i *LUKHV10111 Kunst og visuell kommunikasjon (15 studiepoeng)* og *LUKHV10211 Kunst og visuell kommunikasjon (15 studiepoeng)* eller tilsvarende.

Undervisningssemester

Allmennlærerutdanningens 5. eller 7. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Studenten

- har kunnskap om design og arkitektur de siste 200 år med vekt på nyere uttrykksformer
- har kunnskap om design, idéutviklingsprosesser og samspillet mellom materiale, teknikk, funksjon og formuttrykk
- har kunnskap om design og arkitektur i privat og offentlig rom, hvordan arkitektur virker på oss, danner rammer for våre liv, og gir mulighet til undersøkende og skapende arbeid

Ferdigheter

Studenten

- kan utnytte materialers bruksegenskaper og estetiske uttrykkskvaliteter i praktisk skapende arbeid og utøve bevisst skjønn ved bruk av estetiske virkemidler
- kan velge ut hensiktsmessige materialer, teknikker og verktøy som egner seg for oppgaver på 5.-10. trinn, vedlikeholde redskaper og enkle maskiner og kjenne sikkerhetsrutiner (HMS-rutiner)
- kan bruke tegning i arbeid med design og arkitektur
- kan bruke metoder for problemløsning i design og inspirere elevene til å utforske egne ideer i møte med materialer, teknikker og arbeidsmåter i faget
- kan vurdere kvalitet i lærebøker og velge ut hensiktsmessige læremidler knyttet til gjennomføring av undervisning i kunst og håndverk
- kan vurdere estetiske kvaliteter og praktisk tilrettelegging i skolens innemiljø og uterom som ramme om elevenes arbeid med faget
- kan beskrive måloppnåelse i kunst og håndverk, gi læringsfremmende tilbakemeldinger og bidra til at elever kan vurdere egen læring
- kan organisere hensiktsmessige verksteder for undervisning i kunst og håndverk tilpasset ungdomstrinnet

Generell kompetanse

Studenten

- kan utnytte fagets muligheter til å fremme gjenbruk og bærekraftig utvikling
- kan arbeide selvstendig og sammen med andre for å identifisere, analysere og løse problemer knyttet til elevers læring i kunst og håndverksfaget

Innhold

Temaer som vil bli behandlet i *Håndverk, design og arkitektur*:

- Arkitekturens historie fra de siste 200 år til modernistisk formspråk
- Design og idéutviklingsprosesser
- Eget arbeid med design/formgiving
- Estetisk opplevelse og estetisk forståelse
- Vurdere fagets lærebøker og læremidler
- Studietur som grunnlag for kunnskaper og generell kompetanse

Gjennom arbeidet med temaene skal studentene videreutvikle egen praktisk ferdighet i faget og få erfaring med ulike arbeidsformer som er relevante for arbeidet på grunnskolens trinn 5-10.

Undervisnings- og læringsformer

Emnet har en teoretisk forankring der vekslings mellom arkitektur- og designfaglige studier, eget estetisk skapende arbeid med design og fagdidaktisk refleksjon gir grunnlag for å forstå, vurdere og videreutvikle ideer i design.

Praksis

Se omtalen av praksis i programplan for *Grunnskolelærerutdanningen 5-10/praksisplan for Allmennlærerutdanningen*.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen:

- Godkjent frammøte til undervisning (minimum 80 % tilstedeværelse) og studieturer. Den enkelte faglærer sender rundt tilstedeværelsesliste, som signeres av studenten.

Eksamen

Som en del av selve læringen får studentene tilbakemelding i forbindelse med sitt eget estetisk skapende arbeid. Arbeidene blir ikke vurdert før de er formelt innlevert som eksamensmappe.

Eksamensform:

1. Mappeeksamen med utstilte produkter som leveres innen angitt frist. Mappen skal bestå av kandidatens individuelle arbeider i emnet, med tilhørende prosessdokumentasjon og logg.
2. Individuell muntlig eksamen, varighet cirka 25 minutter, med utgangspunkt i presentasjon av kandidatens egne produkter. Den muntlige eksaminasjonen tar også opp spørsmål fra pensumlitteratur og lærestoff i emnet.

Det gis en samlet karakter i emnet. Karakteren blir fastsatt av to interne sensorer på grunnlag av en helhetlig vurdering. Karakterskala A-F.

Ved eventuell ny eksamen kan eksamensmappen forbedres én gang. Muntlig eksamen må i så fall også avlegges på nytt.

Evaluering av emnet

Studentene vil få anledning til å evaluere emnet skriftlig og anonymt på tilpasset skjema.

Litteratur

Foruten undervisning og forelesninger/feltstudier ved kulturhistoriske museer er følgende pensum:

1. Læreplanverket for Kunnskapsløftet (2006). Kunnskapsdepartementet.

A.Generell del: <http://www.udir.no/Artikler/Lareplaner/Den-generelle-delen-av-lareplanen/>

B.Prinsipp for opplæringen: http://www.udir.no/Artikler/Lareplaner/Prinsipp-for-opplaringa-i-Kunnskapsloftet/http://www.udir.no/upload/larerplaner/Fastsatte_lareplaner_for_Kunnskapsloftet/prinsipper_lk06.pdf

C.Læreplan i kunst og håndverk: <http://www.utdanningsdirektoratet.no/grep/Lareplan/?laereplanid=127655>
http://www.utdanningsdirektoratet.no/upload/larerplaner/generell_del/Generell_del_lareplan_bm.rtf

2. Gympel, Jan (2005) *Arkitekturens historie. Fra oldtiden til i dag*. Oslo: Spektrum

3. Haabesland & Vavik (2000); *Kunst og håndverk - hva og hvorfor*. Bergen: Fagbokforlaget

4. Juell, Elisabeth & Trygve-Johan Norskog (2006): *Å løpe mot stjernene : om estetisk dannelse, kreativitet og skapende prosesser*. Bergen: Fagbokforlaget [s.69-99]

5. Lind-Solstad, Nina og Almedal, Marit (2008): *Design og stilhistorie fra 1750 til i dag*. Oslo: Yrkeslitteratur

6. Yttredal, Calina Pandelev (1998) *Farge*. Oslo: Yrkesopplæring [s.99-111]

Kompendier, aktuelle artikler i tidsskrift, aviser, bøker og forelesninger ved gallerier og kunst- og kunstmuseer er også å regne som pensum.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:46:29

LUIDR10411 Anatomi/fysiologi/idrettsskader (5-10) (Høst 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Emneansvarlig: Ole Sveen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i valgfaget *Kroppøving og idrett for grunnskolelærerutdanning 5-10* (60 studiepoeng).

Undervisningssemester

Grunnskolelærerutdanningens 7. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten:

- har utviklet grunnleggende kunnskap om kroppens bygning og funksjon
- kjenner sentrale begreper, ord og benevnelser fra emnet
- har kunnskap om skjelettet
  - har kunnskap om musklene i truncus, overekstremitet og underekstremitet

- har kunnskap om forebygging og behandling av idrettskader
- har kunnskap om nervesystemet, muskelsystemet, respirasjon, sirkulasjonssystemet, energisystemet, temperaturregulering, hormonsystemet, urinveissystemet, fordøyelsen og cellene

Studentene skal etter fullført studium ha solide og grunnleggende, faglige og didaktiske kunnskaper i idrettsfag. Ha kunnskap om arbeid med videreutvikling av grunnleggende ferdigheter (uttrykke seg muntlig, lese, uttrykke seg skriftlig, regne, bruke digitale verktøy).

Ferdigheter:

Studenten:

- kan vurdere og bruke anatomi- og fysiologikunnskap i skole- og treningsarbeid
- kan forebygge og gi førstehjelp ved idrettsskader
kan utføre relevante analyser og uttrykke seg både muntlig og skriftlig i faget

?

Generell kompetanse

Studenten:

- er sikker i muntlige og skriftlige framlegg
  - kan finne fram til løsning på faglige problemstillinger ved hjelp av relevant litteratur og nettsteder
  - kan arbeide selvstendig med anatomi- og fysiologifaget
  - kan nytte faglige kunnskaper til kritisk og konstruktiv refleksjon om anatomi, fysiologi og idrettsskader i et pedagogisk perspektiv
- ?

Innhold

Anatomi:

Skjelettets oppbygning og musklenes funksjon

Fysiologi

Vanlige idrettsrelaterte skader og enkel skadebehandling

Se for øvrig detaljert plan for studiet ved studiestart.

?

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen er lagt opp som forelesninger, gruppearbeid og framlegg, samt veiledning under praktiske øvelser. Pensumlitteratur brukes i stor grad som utgangspunkt for arbeid i emnet. IKT inngår i undervisning og læring, i basisgruppesammenheng og ved forelesninger.?

Praksis

Se mer informasjon i Plan for praksis

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Muntlige framlegg i basisgrupper skal være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen. Framleggene (PP-presentasjoner) leveres i fronter. Se semesterplanen for detaljer.?

Eksamen

Individuell skriftlig eksamen, 6 timer

Begge fagområder (anatomi/idrettsskader og fysiologi) vurderes til en samlet karakter. Begge fagområder må være bestått for at kandidaten skal få karakter i emnet. Ingen hjelpemidler tillatt.

Eksamensbesvarelsen blir vurdert av intern sensor. Det blir benyttet en gradert karakterskala fra A - F, der A er beste karakter, E er dårligste beståtte karakter og F betyr "ikke bestått".

Evaluering av emnet

Emnet har muntlig underveisevaluering og skriftlig individuell studentevaluering ved semesterslutt (EVA3). Emneansvarlig har ansvaret for oppfølging av emneevalueringen.

?

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 04.01.2011

Dahl, H. A.; Klar, Ferdig, Gå (2005) m / arbeidsbok.

Dahl, H.A. and E. Rinvik. Menneskets funksjonelle anatomi. Oslo.: Cappelen akademisk forl., 2010

Sveen, Ole; Anatomi; Eget kompendium

Bahr, Prøis, Mæhlum; Idrettsskader, Gazzette bok, 2006?

LUIDR10111 Praktisk-metodisk arbeid (5-10) (Høst 2012–Vår 2013)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Emneansvarlig: Birgitte Nordahl Husebye

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i valgfaget *Kroppøving og idrett for grunnskolelærerutdanning 5-10* (60 studiepoeng).

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Studentene må være i alminnelig god fysisk form, være svømmedyktige og kunne delta i aktiviteter i svømmebasseng for å kunne gjennomføre emnet.?

Undervisningssemester

Grunnskolelærerutdanningens 7. og 8. semester (høst og vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Studenten har:

- kunnskap om ulike praktiske områder i kroppsøvingsfaget og i frivillig idrettsliv
- kunnskap om hvordan ulike fagdidaktiske forhold påvirker læring i faget
- kunnskap om tilrettelegging for progresjon i ferdighetene tilpasset ulike elevforutsetninger på 5. - 10. trinn
- kunnskap om tilrettelegging for gode opplevelser med fysisk aktivitet
- kunnskap om innlæringsmetodikk i ulike idretter
- kunnskap om tilrettelegging av aktivitet på ulike arenaer
- didaktisk kunnskap i faget, basert på erfaring med planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning i idrett/kroppsøving for elever med ulike forutsetninger
- kunnskap om tilrettelegging og gjennomføring av kroppsøving i grunnskolen for begge kjønn

Studentene skal etter fullført studium ha solide og grunnleggende, faglige og didaktiske kunnskaper i kroppsøving og idrettsfag. Ha kunnskap om arbeid med videreutvikling av grunnleggende ferdigheter (uttrykke seg muntlig, lese, uttrykke seg skriftlig, regne, bruke digitale verktøy).

Ferdigheter

Studenten:

- kan uttrykke seg både muntlig og skriftlig i faget
- kan vise grunnleggende øvingsbilder i idrettsaktiviteter som er aktuelle i grunnskolens kroppsøvingundervisning i 5. - 10. trinn
- har erfaring med planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning i kroppsøving/idrett for elever med ulike forutsetninger
- kan gjøre faglige og fagdidaktiske overveielser knyttet til undervisning og læring
- har ferdighet til å legge til rette og lede læringsarbeid gjennom varierte arbeidsmåter i praktiske idretter, dans og friluftsliv og tidsaktuelle bevegelsesformer for aldersgruppen
- har ferdighet til å tilrettelegge for friluftsliv med overnatting sommer og vinter
- har ferdighet til å se elevenes bevegelsesmønstre og forutsetninger som grunnlag for tilpasset opplæring, tilbakemelding og vurdering i kroppsøvingsfaget
- har ferdighet til å identifisere farer og ivareta elevenes sikkerhet i ulike aktiviteter og bevegelsesmiljø
- har ferdighet til å kunne utføre førstehjelp og livredning i vann, samt hjerte- og lungeredning

Generell kompetanse

Studenten:

- kan finne fram til løsning på faglig relevante problemstillinger i relevant litteratur og på nettsteder
- kan utvikle et positivt forhold til ulike former for fysisk aktivitet
- kan gjennom fysisk aktivitet i kjønnsblandede grupper få respekt for hverandres idrettslige- og ferdighetsmessige, sosiale og faglige prestasjoner og begrensninger
- ?

Innhold

All praktisk virksomhet som inngår i emnet er delt inn i fire hovedområder:

1. Bevegelseslek (turn, sansemotorikk, leikeaktiviteter, racketaktiviteter, dans og drama)
2. Idrettsaktiviteter (friidrett, orientering, ski, skøyter, svømming/livredning, praktisk treningslære)
3. Ballaktiviteter (basketball, fotball, volleyball, håndball og innebandy)

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen er hovedsakelig lagt opp som praktisk arbeid. Undervisningen skjer i stor grad i grupper og er både lærer- og studentstyrt.?

Praksis

Se Plan for praksis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

For å kunne fremstille seg til avsluttende eksamen må studenten ha fått godkjent følgende arbeidskrav innen fastsatte frister:

- Praktiske oppgaver må være godkjent.
For å få godkjent de praktiske oppgavene kreves det minst 80 % aktiv deltaking i undervisning i hvert hovedområde. Dersom sykdom/skade eller innvilget søknad om fravær fører til et fravær på over 20 %, må studenten bestå en ekstraordinær praktisk/muntlig prøve i emnet for å kunne fremstilles til ordinær praktisk-metodisk eksamen. Ved fravær over 50 % må studenten ta hovedområdet i sin helhet neste studieår og studenten kan ikke fremstille seg til eksamen inneværende år.
- To teoretiske passeringsprøver. Omfang: ca. 1 time pr prøve. Må være godkjent for å kunne fremstilles til ordinær praktisk-metodisk eksamen.
- Livredningsprøven (utvidet lærerprøve) og praktisk prøve i svømmeteknikker, skøyteferdighet, alpint, langrenn og orientering må avlegges med godkjent resultat. Prøvene må være godkjent for å kunne fremstilles til ordinær praktisk-metodisk eksamen.

Arbeidskravene godkjennes av faglærer(e).

Eksamen

Studentene skal avlegge praktisk-metodisk eksamen i vårsemesteret.

Individuell praktisk eksamen og muntlig eksamen. Varighet: ca. 35 minutter totalt.

Sluttvurderingen består av en praktisk undervisningskomponent (ca. 20 minutter) med en muntlig/teoretisk komponent i etterkant (ca. 10 minutter), og en egenferdighetskomponent til slutt (ca. 5 minutter). Egenferdighetskomponenten kan maksimalt trekke sluttvurderingen en karakter opp eller ned.

Til eksamen skal studentene forberede et praktisk-metodisk undervisningsopplegg innen en idrett. Studentene bruker didaktisk planleggingsskjema i forberedelsene. Tid til forberedelse er 48 timer. Studentene leverer skjemaet til sensorene ca. en halvtime før de skal opp til eksamen. Under eksamen skal medstudenter være "elever".

Samtalen og praktisk prøve i etterkant av undervisningsopplegget dreier seg om studentenes undervisningsopplegg, praktiske ferdighet, fagdidaktisk og teoretisk innsikt.

Eksamen blir vurdert av intern og ekstern sensor. Det benyttes bokstavkarakterer fra A - F, og det settes en helhetlig karakter for emnet.

Eventuell ny/utsatt eksamen foregår ved neste ordinære gjennomføring av emnet.

Evaluering av emnet

Emnet har muntlig underveisevaluering og skriftlig, individuell studentevaluering ved semesterslutt (EVA3). Emneansvarlig har ansvar for oppfølging av emneevalueringen.

?

Litteratur

Kunnskapsdepartementet; Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2006, Fagplan i kroppsøving

Gjerset, A. Idrettens treningslære. Oslo.: Universitetsforl, 1992

Enoksen m.fl: Aktivitetslære (Gyldendal forlag)

NTF: Mer gøy i gymsalen, (siste utgave)

Sveen, Ole; Eget kompendium i turn

Kjersti B. Jacobsen & Solveig Dahle; Dans: Eget kompendium

Norges Orienteringsforbund: Trygg i naturen med orientering. Opplæring i kart og kompass, 2006

Madsen & Irgens; Slik lærer du å svømme, Bodoni Forlag, 2005

Utdanningsdirektoratet; Svømme- og livredningsopplæring. Støttmateriell for lærere og instruktører i grunnskolen (2008)

Sveen, O.; Livredning: Kompendium,

Egne kompendier i flere praktiske idretter.

?

LUIDR10210 Idrett, kultur og samfunn (IKS) (5-10) (Høst 2012–Vår 2013)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Arne Skaug

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i valgfaget *Kroppøving og idrett for grunnskolelærerutdanning 5-10* (60 studiepoeng).

Undervisningssemester

Frunnskolelærerutdanningens 7. og 8. semester (høst og vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Studenten:

- har utviklet grunnleggende kunnskap om hvordan de ulike fagene som inngår i emnet kan benyttes i arbeidet med idrettsfaglige spørsmål og hvordan de kan innvirke på hverandre i en mer helhetlig sammenheng
- har kunnskap om hvilken betydning idrettslige aktiviteter kan ha for den enkeltes utvikling og helse i ulike miljøer

- har kunnskap om det helhetlige opplæringsløpet, med vekt på overgangen fra barnetrinn til ungdomstrinn og ungdomstrinn til videregående opplæring
- har kunnskap om idrett og kroppsøvningsfagets egenart, historie, utvikling og plass i samfunnet
- har innsikt i sammenhengen mellom helse, kosthold, idrett og fysisk aktivitet
- har kunnskap om hvordan tilrettelegge og lede kroppsøvningsundervisning og idrettsaktiviteter som bidrar til bevegelsesglede, mestring og utvikling for alle elever
- har kunnskap om mentale prosessers betydning for den enkeltes prestasjon og utvikling.
- har solide og grunnleggende, faglige og didaktiske kunnskaper i kroppsøving og idrettsfag
- har kunnskap om arbeid med videreutvikling av grunnleggende ferdigheter (utrykke seg muntlig, lese, utrykke seg skriftlig, regne, bruke digitale verktøy).

Ferdigheter

Studenten kan:

- vurdere og nyttiggjøre seg kunnskap innenfor emnene sosiologi, psykologi, kroppsøvningsdidaktikk, fysisk aktivitet og helse (med barn/unges vekst og utvikling, sansemotorikk)
- uttrykke seg både muntlig og skriftlig i faget.
- nyttiggjøre seg faget i praktiske sammenhenger i skole og idrett

Generell kompetanse

Studenten kan:

- foreta vurdering etter gjeldende forskrifter
- legge til rette undervisning og idrettslige aktiviteter med utgangspunkt i den enkeltes forutsetninger
- bidra til skoleutvikling med utgangspunkt i kroppsøvningsfaget.
- forstå, utøve og utvikle egen profesjonalitet som kroppsøvningslærer.
- kommunisere med elever, foreldre og kolleger om problemstillinger knyttet til kroppsøving i 5.-10.trinn

Innhold

Emnet består av følgende fagområder;

- idrettspsykologi
- sosiologi
- fysisk aktivitet og helse
- sansemotorikk
- kroppsøvningsdidaktikk
- barns vekst og utvikling
- tilpasset opplæring

Se for øvrig detaljert plan (deles ut ved semesterstart).

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen er lagt opp som forelesninger, gruppearbeid og framlegg, samt veiledning under praktiske øvelser. Pensumlitteratur brukes i stor grad som utgangspunkt for arbeid i emnet. IKT inngår i undervisning og læring, i basisgruppesammenheng og ved forelesninger.

Praksis

Se mer informasjon i Plan for praksis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- To innleveringsoppgaver i gruppe:
Omfanget på hver av oppgavene skal være på 5-8 sider. Leveres digitalt i fronter til fastsatt frist i semesterplan og må bedømmes til godkjent for å kunne framstille seg til eksamen i emnet.
- FoU oppgave/utviklingsoppgave i gruppe - leveres i slutten av vårsemesteret:
Omfang inntil 25 sider. Leveres digitalt i fronter til fastsatt frist i semesterplan og må bedømmes til godkjent for å kunne framstille seg til eksamen
- Praksis (sal/uteområder) må godkjennes av faglærer for å kunne framstille seg til eksamen. For studenter som ikke har oppgaver, gjelder frammøtekrav (se under "praktisk metodisk")

Eksamen

Muntlig, individuell eksamen. Varighet: ca 30 minutter

Muntlig eksaminasjon tar utgangspunkt i de to innleveringsoppgavene (se arbeidskrav) og pensum forøvrig.

Intern og ekstern sensurering. Det benyttes gradert karakterskala fra A- F, der A er beste karakter, E er dårligste beståtte karakter og F betyr "ikke bestått".

Evaluerings av emnet

Emnet har muntlig underveisevaluering og skriftlig, individuell studentevaluering ved semesterstutt (EVA3). Emneansvarlig har ansvaret for oppfølging av emneevalueringen.

?

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 02.08.2010

Loland, Sigmund; Idrett og samfunn (siste utgave)

Brattenborg, S. & Engebretsen, B.; Innføring i kroppsøvingdidaktikk. Høyskoleforlaget (2. utgave, 2007)

Kunnskapsdepartementet; Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2006, Fagplan i kroppsøving

Pensgård, A.M. and E. Hollingen. *Idrettens mentale treningslære*. Oslo.: Universitetsforl., (siste utgave)

Skaug, A.; Idrettspsykologi; Eget kompendium

Eriksen, T.B.: Født til bevegelse. Omfysisk aktivitet og helse. Fagbokforlaget. (2006)

Christiansen, K.; Helselære; Eget kompendium

Stene, M. *Vitenskapelig forfatterskap: hvordan lykkes med skriftlige studentoppgaver.* [Oslo].: Kolle forl.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:46:58

LUMUS1011 Musikkteoretisk grunnlag, dans, lytting og refleksjon (5-10) (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Valgfritt emne i Allmennlærerutdanningen, kull 2009.

Undervisningssemester

Emnet går over ett semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studenten har etter fullført studium utviklet kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse innen:

- musikkteori som gir et musikkfaglig grunnlag som lærer i skolen på mellom- og ungdomstrinnet.
- folkemusikk som kulturuttrykk før og nå.
- pop/rockens historie.
- dans

- piano som bruksinstrument
- aktivisere og stimulere elevene til å skape, uttrykke og reflektere

Innhold

Emnet vil ta for seg følgende tema:

- Musikkteori
- Pop/rock
- Dans
- Pianospill

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger og gruppeundervisning og praktisk musisering med stor grad av egenøving.

Praksis

Praksis inngår som en integrert del av studiet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Lytteprøve i pop/rock
- Skriftlig oppgave i pop/rock
- Danseprøve
- Piano og sang som bruksinstrument
- Obligatorisk deltagelse i undervisning

Arbeidskravene må være godkjente før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Vurderingsformen er en **skriftlig 6-timers prøve** som består av to deler, A og B.

- A) Musikkteoretisk grunnlag
- B) Pop/rock

Hver del vektet 50%, og begge deler må bestås for å få karakter i emnet.
Det blir gitt gradert karakter fra A til F, hvor A er beste karakter og F er 'ikke bestått'.

Det benyttes interne sensorer.

Evaluering av emnet

Studenten får mulighet til å gi skriftlig og muntlig evaluering underveis i studiet (EVA 3).

Litteratur

Musikkteori: Øyvind Risa. Musikkteori & arrangering. Universitetsforlaget

Pop/rock: Per Reinholdt Nielsen. Rebell & remix. Rockens historie. Systime forlag. Kompendier i dans og piano.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:46:30

LUMUS20111 Lytte, forstå, utøve og reflektere (5-10) (Høst 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i valgfaget *Musikk for grunnskolelærerutdanning 5-10* (60 studiepoeng)

Undervisningssemester

Emnet går over ett semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studenten har etter fullført studium utviklet kunnskaper og ferdigheter i:

- Rytmask musikk/jazz
- Utvikling av gehøret
- Å kunne bruke sin egen stemme i korsammenheng og i smågrupper
- Å lære seg å spille sammen med andre på ulike instrumenter

Innhold

Emnet vil ta for seg følgende tema:

- Jazzhistorie
- Hørelære
- KlASSESANG/kor
- Samspill

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger og gruppeundervisning

Praksis

Se informasjon i Plan for praksis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Lytteprøve i jazz
- Skriftlig oppgave i jazz
- Prøve i hørelære
- Samspillkonsert

Arbeidskravene må være godkjente før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

4 timer skriftlig eksamen i jazzhistorie.

Det gis gradert karakter fra A til F, der A er beste karakter og F er 'ikke bestått'.

Det benyttes interne sensorer.

Evaluering av emnet

Studenten får mulighet til å gi skriftlig og muntlig evaluering underveis i studiet (EVA3). Emneansvarlig har ansvaret for oppfølging av emneevalueringen.

?

Litteratur

Litteraturlista er oppdatert 17. august 2011.

Jazz: Carl Petter Opsahl. En fortelling om jazz. Unipuls forlag.

Norsk sangbok, utgitt av norsk folkehøgskolelag, Cappelen forlag.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:47:01

LUNF10110 Kjemiske stoffer og geofag (5-10) (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk i valgfaget *Naturfag for grunnskolelærerutdanningen 5-10*.

Undervisningssemester

Emnet går over ett semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Studenten har:

- tilegnet seg grunnleggende kunnskaper i kjemi og geofag nærmere omtalt under Innhold/oppbygning
- tilegnet seg kunnskaper som ivaretar sikkerhet for elever og lærer i laboratorium og i felt

Ferdigheter

Studenten:

- har utviklet ferdigheter knyttet til praktisk undervisningsarbeid ute i naturen, i laboratoriet og på ekskursjoner
- kan ta ansvar i et laboratorium i omgang med helseskadelige kjemikalier

Generell kompetanse

Studentene:

- er kjent med fagområdene, lærestoff, læremidler, grunnleggende ferdigheter, arbeidsmåter og hovedemner slik de framgår av læreplanverket for hele grunnskolen, men med vekt på 5.-10. årstrinn
- har utviklet egne positive holdninger til fagområdet og bli i stand til å drive undervisning som bidrar til å bearbeide elevenes hverdagsforestillinger
- har utviklet evner og holdninger hos elever med ulik sosial og kulturell bakgrunn for å skape positiv interesse for realfag og naturfaglig tenke- og arbeidsmetoder

Innhold

Temaer som vil bli behandlet:

- atomer, molekyler, kjemiske reaksjoner, det periodiske system
- sortere stoffer, kildesortering, kretsløp i naturen
- egenskaper ved stoffer %3 partikkelmodellen
- faseoverganger
- sure og basiske stoffer, pH, buffer
- hverdagskjemi
- påvise og separere stoffer i blandinger, analyse av ukjent stoff
- organisk kjemi, navnsetting
- olje, kull og gass som råstoff og som forurensningskilde
- forurensninger, miljøgifter, klimaendringer
- mineraler og bergarter behandlet ved praktiske øvelser ute og i laboratoriet
- Østfolds geologi og landformer, tema for en ekskursjon
- jordas oppbygning og geologiske utvikling ved bruk av modeller og eksempler fra nettbaserte undervisningsressurser
- bruk av digitale verktøy

Undervisnings- og læringsformer

Temaene behandles i forelesninger, på ekskursjoner, i selvstudier og i laboratoriet, både som demonstrasjoner og ved laboratorieforsøk, gjennom gruppearbeid og ved laboratorierapporter.

Praksis

3 uker praksis i semesteret. Se nærmere informasjon i *Studieplan for grunnskolelærerutdanning 5-10* og *Plan for praksis*.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeider må leveres innenfor fastsatte frister og være godkjent for at studenten skal kunne fremstille seg til eksamen:

1. Gjennomføre 7 laboratorieøvelser i kjemi med tilhørende gruppevis rapporter.
2. Levere gruppevis et didaktisk undervisningsopplegg, primært rettet mot mellom- eller ungdomstrinnet, innenfor temaene kjemiske reaksjoner, aggregattilstander, kildesortering, sikkerhet i omgang med kjemiske stoffer, atom- og molekylmodeller.
3. Delta på en endags geologiekursjon med tilhørende gruppevis rapport.
4. Rapport fra praktisk laboratoriearbeid med mineraler og bergarter

Eksamen

Individuell praktisk eksamen

Avsluttende eksamen består av en individuell, praktisk prøve hvor det gjennomføres en laboratorieøvelse ved siden av en muntlig eksaminasjon. Eksamenen varer til sammen ca 45 minutter og vurderes av to interne sensorer. Det gis en samlet karakter etter skalaen A-F, der A er beste karakter og F er 'ikke bestått'.

Evaluering av emnet

Studentene vil få anledning til å evaluere emnet skriftlig og anonymt på tilpasset skjema.

Litteratur

Endelig oppdatert litteraturliste vil foreligge innen semesterstart.

Steen, Bjørn Gunnar 2006. *Himmelsk Kjemi, innføring i generell og organisk kjemi*. Høyskoleforlaget. 667 s.

En oversikt over øvrig, aktuell pensumlitteratur blir gitt innen semesterstart, men i hovedsak baseres temaene i geofag på kompendier og artikler.

LUNF10210 Kropp og helse, økologi og uteskole (5-10) (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk i valgfaget *Naturfag for grunnskolelærerutdanningen 5-10* (60 studiepoeng).

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på tidligere emner i studiet *Naturfag for grunnskolelærerutdanningen 5-10*.

Undervisningssemester

Emnet går over ett semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Studenten:

- har tilegnet seg grunnleggende kunnskaper om økosystemene, økologiske begreper og naturfaglige arbeidsmåter gjennom ekskursjoner til skogsmiljø og kulturlandskap
- har kunnskap om menneskekroppens bygning, sanser og funksjon
- kjenner sammenhengen mellom psykisk og fysisk helse
- har kjennskap til rusmidler og helseskader

Ferdigheter

Studenten:

- har tilegnet seg ferdigheter med å plukke sopp med påfølgende sortering og gjennomgang av fangsten med tanke på sopp til mat
- er fortrolig med naturen som læringsarena
- har ferdigheter i å tilrettelegge for undervisningssituasjoner hvor temaene seksualitet, og rusmidler blir behandlet

Generell kompetanse

Studentene:

- er kjent med fagområdene, lærestoff, læremidler, grunnleggende ferdigheter, arbeidsmåter og hovedemner slik de framgår av læreplanverket for hele grunnskolen, men med vekt på 5.-10. årstrinn
- kan møte unge mennesker og samtale med dem om deres utfordringer
- har utviklet holdninger og kunnskaper og om menneskets plass i naturen og vårt ansvar i forhold til naturforvaltning og bevaring av livsmiljø - sentrale temaer i hele emnet.

Innhold

Temaer som vil bli behandlet:

- økologiske begreper
- skogen som økosystem
- enkel soppsystematikk, kunne skille mellom spiselig og uspiselig sopp
- fotosyntese, celleånding og nedbryting
- kretsløpene i naturen
- kulturlandskap, menneskelig påvirkning
- bærekraftig naturbruk, reindrift og fangstkultur
- enkel innføring i menneskekroppens bygning og funksjon
- følelser, reaksjoner, sammenheng mellom fysisk og psykisk helse
- menneskekroppens utvikling fra befruktning til voksen alder og alderdom
- sansene våre, lyd og lys
- seksualitet, seksuell orientering, prevensjon, abort og seksuelt overførbare infeksjoner
- kroppens beskyttelse mot sykdommer, immunforsvar, allergier
- nervesystemet og hormonsystemet og deres styring av prosesser i kroppen
- rusmidler, livsstil og helseskader

Undervisnings- og læringsformer

Temaene vil bli behandlet i forelesninger, på ekskursjoner, i selvstudier, på seminarer, gjennom gruppearbeid og ved rapporter i etterkant av temabehandlingene.

Det skal gjennomføres et individuelt undersøkende arbeid med fokus på barn og unges forhold til enten *seksualitet og samliv* eller *rus og rusmidler*. Resultatet av arbeidet skal presenteres i en prosjektrapport (på ca 10-15 s.) og legges fram som en del av eksamen.

Praksis

Se nærmere beskrivelse av praksis i *Studieplan for grunnskolelærerutdanning 5-10* og *Plan for praksis*.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende aktiviteter/arbeider må leveres innenfor fastsatte frister og være godkjent for at studenten skal kunne fremstille seg til eksamen:

1. Må ha deltatt på minst en veiledning knyttet til arbeidet med eksamensoppgaven
2. Delta på en endags soppekursjon med tilhørende sortering, etterarbeid og grupperapport
3. Delta på en overnattingstur i et kulturlandskap i skogsmiljø med tilhørende grupperapport
4. Gjennomføre disseksjon av lunge-hjerteslag med tilhørende grupperapport

Eksamen

Individuell prosjektoppgave og skriftlig eksamen

Sluttvurderingen består av to deksamener:

Deleksamen 1: Individuell prosjektoppgave (teller 1/3 av eksamen)

Deleksamen 2: Skriftlig eksamen, 4 timer (teller 2/3 av eksamen). Ingen hjelpemidler tillatt.

Prosjektoppgaven vurderes av to interne sensorer, mens skriftlig eksamen vurderes av en ekstern og interne sensorer. Både prosjektoppgave og den skriftlige eksamen må være bestått for at studenten skal få karakter i emnet. Det gis en samlet karakter etter skalaen A-F, der A er beste karakter og F er 'ikke bestått'.

Evaluering av emnet

Studentene vil få anledning til å evaluere emnet skriftlig og anonymt på tilpasset skjema.

Litteratur

Endelig oppdatert litteraturliste vil foreligge innen semesterstart.

- Dietrichs, Spen, Petter Hurlen & Kari C.Toverud 2002 (eller nyere). *Den forunderlige kroppen*. - Universitetsforlaget. 112 s.

- Hushovd, Odd T. 2006. *Den forunderlige kroppen. Aktivitetsbok*. - Gyldendal Undervisning. 172 s.

- BIOS2 (?)

Følgende bøker anbefales, men intet krav om å kjøpe (den første boken anbefales også brukt for NF104):

- Sletbakk, M., A.Håpnes, D.O.Hessen, I.Gjærevoll, Ø.Røsok, O.J.Borge & P.A.Heskestad 2009. BIOS2. - Cappelen. 400 s.

- Bjerkely, Hans Jan 2008. Norske Økosystemer, økologi og mangfold. - Universitetsforlaget. 392 s.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:46:31

LUSAM10111 Historie (5-10) (Høst 2011–Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Samfunnsfag for grunnskolelærerutdanning 5-10 (60 studiepoeng)* som går over 2. og 3. studieår i Grunnskolelærerutdanningen 5-10.

Undervisningssemester

Emnet går over to semestre, høst og vår.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studentene skal

- forstå hendelser og forhold i samtiden i lys av maktforhold og menneskers handlinger og valg i nær og fjern fortid
- forstå hendelser og mennesker i en historisk periode ut fra tidens kontekst
- skaffe seg innsikt i hvordan historisk kunnskap blir til og trene seg selv i historisk problemdrøfting

Innhold

Innholdet i og arbeidet med emnet historie er samordnet med emnet Fagdidaktikk. Det blir lagt vekt på både å gi en grundig behandling og fordypning i utvalgte historiske emner og å gi oversikt over og forståelse for de lange linjene i historien. Fokusområder kan være

- en internasjonal tidsepoke (for eksempel den kalde krigens historie)
- ideologier (for eksempel fascismens og nazismens, sosialismens og kommunismens historie)
- produksjonsformer (for eksempel jegersamfunnets, jordbruksamfunnets, industrisamfunnets og IT-samfunnets historie)
- et regionstudium (for eksempel Balkans historie)
- globalhistorie (for eksempel imperialismens historie)

Undervisnings- og læringsformer

Deltakelse i undervisningen og arbeid i grupper er arbeidsformer hvor læring foregår som en målrettet sosial aktivitet, mens lesing og tilhørende bearbeiding av fagstoff er individuelle arbeidsformer med læring som mål. Fra høgskolens side tilrettelegges timeplanlagt undervisning, klassesamtaler/-drøftinger, ekskursjoner og organisert gruppearbeid. I tillegg kommer veiledningssamtaler mellom faglærere og studenter og veiledning knyttet til emnet.

Praksis

Studentene skal ha 4 uker praksis i høstsemesteret og 4 uker praksis i vårsemesteret. Se mer informasjon i Plan for praksis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- 1) Delta på innføringsseminar ved semesterstart, der nødvendig informasjon om emnet blir gitt. Innføringsseminaret omfatter de to første ukene etter studiestart i høstsemesteret.
- 2) Studentene skal skrive, levere og presentere en fagartikkel i historie. Den skal presenteres både skriftlig og muntlig for medstudentene. Det er obligatorisk fram møte til alle muntlige presentasjoner av fagartiklene.
- 3) Det skal avtales og gjennomføres minst én veiledning i tilknytning til arbeidet med historie. I samtalen skal både faglige spørsmål og forhold som har med studieprogresjon å gjøre behandles.

Hvert arbeidskrav må være utført innen fastsatt frist og alle arbeidskrav må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til deleksamen 2.

Eksamen

Sluttvurderingen består av to deksamener:

Deleksamen 1: Skriftlig, individuell eksamen 4 timer (teller 25 % av karakteren på emnet) i høstsemesteret. Intern sensur.

Deleksamen 2: Skriftlig, individuell eksamen med varighet 6 timer (teller 75 % av karakteren på emnet). Ingen hjelpemidler tillatt. Intern sensur.

Deleksamen 1 må være bestått før deleksamen 2 kan avlegges. Ved 'ikke bestått' på deleksamen 2, er det kun denne delen som må avlegges på nytt ved ny/utsatt eksamen. Det benyttes bokstavkarakterer A - F. Det gis en samlet karakter i emnet.

Evaluering av emnet

Skriftlig studentevaluering i begge semestrene.

Litteratur

Med forbehold om endringer før studiestart.

Hermansen, Hans Petter: Trekk fra Tysklands moderne historie fram til utbruddet av 2. verdenskrig (kompendium)

Hermansen, Hans Petter: *Uten 1814 er du fortapt?* (Læringsforlaget 2010)

Hermansen, Hans Petter: *Tretten revolusjoner* (kompendium)

Hermansen, Hans Petter: *Løsrivelseskrigene som rystet Balkan* (kompendium)

Knudsen, Gunnar W.: *Lange linjer i historien* (Cappelen 2006)

Lundestad, Geir: *Øst, Vest, Nord, Sør* (Universitetsforlaget, nyeste utgave)

Materiale utdelt i undervisningen i løpet av studieåret inngår også i pensum.

LUSAM10211 Samfunnskunnskap (5-10) (Høst 2011–Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatoriske emne i *Samfunnsfag for grunnskolelærerutdanning 5-10 (60 studiepoeng)* som går over 2. og 3. studieår i Grunnskolelærerutdanningen 5-10.

Undervisningssemester

Emnet går over to semestre, høst og vår.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studentene skal ha innsikt i politiske, sosiale og kulturelle samfunnsforhold og ha innsikt i hvordan sosialisering og ulike former for påvirkning skjer i dagens samfunn.

Innhold

Innholdet i og arbeidet med emnet Samfunnskunnskap er samordnet med arbeidet i emnet Fagdidaktikk. Hoveddelen av emnet vil ta utgangspunkt i faget statsvitenskap. Det vil i tillegg bli trukket veksler på samfunnskunnskapsdisipliner som sosiologi og sosialantropologi. Historiske utviklingslinjer og geografiske mønstre og strukturer vil også trekkes inn i emnet. Undervisningen vil organiseres omkring disse hovedtemaene:

- Hva er samfunnskunnskap
- Maktkanaler
- Sentrum/periferi

Undervisnings- og læringsformer

Deltakelse i undervisningen og arbeid i grupper er arbeidsformer hvor læring foregår som en målrettet sosial aktivitet, mens lesing og tilhørende bearbeiding av fagstoffer individuelle arbeidsformer med læring som mål. Fra høgskolens side tilrettelegges timeplanlagt undervisning, klassesamtaler/-drøftinger, ekskursjoner og organisert gruppearbeid. I tillegg kommer veiledningssamtaler mellom faglærere og studenter og veiledning knyttet til emnet.

Praksis

Studentene skal ha 4 uker praksis i høstsemesteret og 4 uker praksis i vårsemesteret. Se mer informasjon i Plan for praksis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- 1) Delta på innføringsseminar ved semesterstart, der nødvendig informasjon om emnet blir gitt. Innføringsseminaret omfatter de to første ukene etter studiestart i høstsemesteret.
- 2) Studentene skal skrive, levere og presentere en fagartikkel i samfunnskunnskap. Den skal presenteres både skriftlig og muntlig for medstudentene. Det er obligatorisk frammøte til alle muntlige presentasjoner av fagartiklene.
- 3) Det skal avtales og gjennomføres minst én veiledning i tilknytning til arbeidet med samfunnskunnskap. I samtalen skal både faglige spørsmål og forhold som har med studieprogresjonen å gjøre behandles.

Hvert arbeidskrav må være utført innen fastsatt frist og alle arbeidskrav må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til deleksamen 2.

Eksamen

Sluttvurderingen består av to deksamener:

Deleksamen 1: Skriftlig 4 timers eksamen (teller 25 % av karakteren på emnet) i høstsemesteret. Intern sensur. Tillatte hjelpemidler gis det opplysninger om i semesterplanen.

Deleksamen 2: Muntlig eksamen med varighet ca. 30 minutter (teller 75 % av karakteren på emnet) ved slutten av studieåret. Ekstern sensur. Tillatte hjelpemidler gis det opplysninger om i semesterplanen.

Deleksamen 1 må være bestått før deleksamen 2 kan avlegges. Ved ikke bestått på deleksamen 2, er det kun denne delen som må avlegges på nytt ved ny/utsatt eksamen. Det benyttes bokstavkarakterer A- F. Det gis en samlet karakter i emnet.

Evaluerings av emnet

Skriftlig studentevaluering i begge semestrene.

Litteratur

Med forbehold om endringer før studiestart.

Hermansen, Hans Petter: Hva er samfunnskunnskap? (kompendium)

Hermansen, Hans Petter: Maktens kanaler (Læringsforlaget, 2010)

Hermansen, Hans Petter: Sentrum og periferi (Læringsforlaget, 2011)

Rønning, Rolf: Vårt politiske Norge (Fagbokforlaget, nyeste utgave)

Sølvberg, Kjelsås og Hylland Eriksen: Menneske og samfunn (Aschehoug, nyeste utgave)

Materiale utdelt i undervisningen i løpet av undervisningsåret inngår også i pensum

---

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:46:33

LUSAM10311 Geografi (5-10) (Høst 2011–Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Emneansvarlig: Steinar Wennevold

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk i valgfaget *Samfunnsfag for grunnskolelærerutdanning (5-10)* (60 studiepoeng) i Allmennlærerutdanningen.

Undervisningssemester

Allmennlærerutdanningen 5. og 6. semester eller 7. og 8. semester (høst og vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studentene skal forstå samspillet mellom naturgrunnlag, befolkning, ressursutnyttning og produksjon, næringsstruktur, bosettingsmønster, levekår og forbruk.

Innhold

Innholdet i og arbeidet med emnet geografi er samordnet med arbeidet i emnet Fagdidaktikk. Lærestoff som behandler sammenhengene mellom naturforhold og samfunnsforhold er sentralt i geografi. Derfor vil det bli arbeidet med emner fra naturgeografi og fra samfunnsgeografi og sammenhengene mellom de to delene av faget vil bli vektlagt. Natur- og samfunnsprosessers forløp og geografiske mønster vil bli studert både tematisk og regionalt. Det legges vekt på å utvikle evne til å forstå og bruke kart og andre sentrale hjelpemidler i geografifaget. Forståelse for at fenomener skifter utseende og betydning alt etter hvilket betrakningsnivå som anlegges, er et særlig viktig mål for geografistudiet. Eksempler på emner som blir vektlagt i ulikt omfang, er

- kartanalyse og kartbruk (obligatorisk kartkurs)
- vær og klima
- geologi og geomorfologi
- nærings- og ressursgeografi
- befolknings- og bosettingsgeografi
- bygeografi
- utviklingsgeografi
- geografisk regionstudium

Undervisnings- og læringsformer

Deltakelse i undervisningen og arbeid i grupper er arbeidsformer hvor læring foregår som en målrettet sosial aktivitet, mens lesing og tilhørende bearbeiding av fagstoff er individuelle arbeidsformer med læring som mål. Fra høgskolens side tilrettelegges timeplanlagt undervisning, klassesamtaler/-drøftinger, ekskursjoner og organisert gruppearbeid. I tillegg kommer veiledningssamtaler mellom faglærere og studenter og veiledning knyttet til emnet.

Praksis

Studentene i grunnskolelærerutdanningen og allmennlærerutdanningen følger Plan for praksis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Delta på innføringsseminar ved semesterstart, der nødvendig informasjon om emnet blir gitt. Innføringsseminaret omfatter de to første ukene etter studiestart i høstsemesteret.

2. Studentene skal skrive, levere og presentere en fagartikkel i geografi. Den skal presenteres både skriftlig og muntlig for medstudentene. Det er obligatorisk frammøte til alle muntlige presentasjoner av fagartiklene.

3. Fire ekskursjoner er obligatoriske i geografi, alle som heldagsekskursjoner, og studentene skal levere ekskursjonsrapport fra alle ekskursjonene. Ekskursjonene foregår ved leid buss. Kostnadene dekkes ved studentbetaling og hver ekskursjon vil i 2011/2012 koste om lag NOK 300 per student.

4. Det kreves obligatorisk deltakelse på kartkurset i geografi.

Hvert arbeidskrav må være utført innen fastsatt frist og alle arbeidskrav må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til deleksamen 2.

Eksamen

Sluttvurderingen består av to deleksamener:

Deleksamen 1: Skriftlig, individuell 4 timers eksamen i løpet av studieåret (teller 25 % av karakteren på emnet). Intern sensur.

Ved ikke bestått gis det kun ett (1) nytt eksamensforsøk i forkant av samme eksamensperiode for deleksamen 2. Begrensningen er gitt med hjemmel i § 4.5 i Forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold.

Deleksamen 2: Skriftlig, individuell 6 timers eksamen ved slutten av studieåret (teller 75 % av karakteren på emnet). Ekstern sensur.

Deleksamen 1 må være bestått før deleksamen 2 kan avlegges. Ved 'ikke bestått' på deleksamen 2, er det kun denne delen som må avlegges på nytt ved ny/utsatt eksamen. Det gis graderte karakterer på begge deleksamenene etter skalaen A - F, der A er beste karakter, E er dårligste beståtte karakter og F betyr ikke bestått.

Forøvrig kan kandidaten ta nyeksamen i emnet i neste ordinære eksamensperiode.

Evaluering av emnet

Skriftlig studentevaluering i begge semestrene.

Litteratur

Lista er sist oppdatert 15.02.2011. Det tas forbehold om endringer før 1. desember 2011.

Kartanalyse og kartbruk

Nystad, Jens Fredrik og Hans Solerød (1997): *Samfunnsgeografi*. Gyldendal undervisning, Oslo, Kapittel 1. Kart og statistikk, side 11 - 37, 26 sider

Vær og klima

Wennevold, Steinar (2009): *Vær og klima*. Kompendium. Halden, Høgskolen i Østfold. 154 sider

Wennevold, Steinar (2007): *Praktiske klimaøvelser*. Halden, Høgskolen i Østfold. 30 sider

Geologi og geomorfologi

Klemsdal, Tormod (2002): Landformene i Østfold. *Natur i Østfold 21(1/2): 7-31*, 25 sider Sulebak, Jan R. (2007): *Landformer og prosesser. En innføring i naturgeografiske tema*. Bergen, Fagbokforlaget. 391 sider

Nærings- og ressursgeografi og Befolknings- og bosettingsgeografi

Solerød, Hans (2004 eller senere) *Mennesker og ressurser. Befolkningsutviklingen - utfordringer og muligheter*. Oslo, Gyldendal Akademisk, Oslo, Kapittel 1 - 6, side 11 - 226, i alt 225 sider

Solerød, Hans (1997) *Samfunnsgeografi*, Gyldendal undervisning, Oslo Kapittel 2 Regioner og regionalisering, side 38 - 60, 23 sider. Kapittel 5 Økonomisk aktivitet, side 168 - 238, 71 sider

NOU 2004: 2 *Effekter og effektivitet*. Kapittel 3 Regional utvikling 27 sider

Utviklingsgeografi

Solerød, Hans (2003) *Mennesker og ressurser. Befolkningsutviklingen - utfordringer og muligheter*. Gyldendal akademisk, Oslo, Kapittel 7 - 9, side 227 - 329, i alt 103 sider

Regionstudium Kina

Veeck, G et al. (2007) *China's Geography: Globalization and the Dynamics of Political, Economic and Social Change*. Lanham (MD), Rowman & Littlefield Publishers, Inc. Kapittel 1-2, 4-5 og 7-10, i alt 205 sider

Naughton, B. (2007) *The Chinese Economy. Transitions and Growth*. Cambridge MA, The MIT Press, Kapittel 6-8 og 16, i alt 96 sider

Materiale utdelt i undervisningen i løpet av studieåret inngår også i pensum.

LUSAM10411 Fagdidaktikk (5-10) (Høst 2011–Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Remmen, Halden

Emneansvarlig: Steinar Wennevold

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk i valgfaget *Samfunnsfag for grunnskolelærerutdanning (5-10) (60 studiepoeng)* i Allmennlærerutdanningen.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Det forutsettes bestått eksamen i *LUSAM10111 Historie (15 studiepoeng)* og *LUSAM10211 Samfunnskunnskap (15 studiepoeng)* eller tilsvarende.

Undervisningssemester

Allmennlærerutdanningen 5. og 6. semester eller 7. og 8. semester (høst og vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Fagdidaktikken handler om mål, innhold og arbeidsmåter i de fagene som inngår i fagområdet samfunnsfag i grunnskolen: geografi, historie og samfunnskunnskap. Studentene skal

- kjenne og kunne beskrive egenarten ved fagene geografi, historie og samfunns- kunnskap som deler av skolefaget samfunnsfag
- lære å tilrettelegge for tilpasset opplæring i samfunnsfag
- kunne bruke mange typer kilder som stoff for undervisning og læring
- kunne vurdere bruk av ulike samfunnsfaglige arbeidsmåter i skolen
- kjenne og kunne anvende ulike vurderingsformer

Innhold

I emnet vektlegges den plass og det innhold fagområdet samfunnsfag har i grunnskolen. Eksempler på fagdidaktiske tema som tas opp i studiet er: Fagene geografi, historie og samfunnskunnskaps innhold og begrunnelser som skolefag, hvordan barn og ungdom lærer samfunnsfag, ulike typer læring, læringsaktiviteter og læringsstrategier, tilpasset opplæring, formidlingsproblemer, vurdering av læring, analyse av læremidler og arbeidsmåter i skolen. Studentene må gjøre seg kjent med fagområdet samfunnsfags formål, hovedemner, kompetansemål på ulike trinn, lærestoff, læremidler, ferdigheter og arbeidsmåter slik de framgår av læreplanverket for grunnskolen. Studentene skal være godt kjent også med den generelle delen av læreplanverket.

Undervisnings- og læringsformer

Deltakelse i undervisningen og arbeid i grupper er arbeidsformer hvor læring foregår som en målrettet sosial aktivitet, mens lesing og tilhørende bearbeiding av fagstoff er individuelle arbeidsformer med læring som mål. Fra høgskolens side tilrettelegges timeplanlagt undervisning, klassesamtaler/-drøftinger, ekskursjoner og organisert gruppearbeid. I tillegg kommer veiledningssamtaler mellom faglærere og studenter og veiledning knyttet til emnet.

Praksis

Studentene i grunnskolelærerutdanningen og allmennlærerutdanningen følger Plan for praksis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Emnet har følgende arbeidskrav:

- 1) Delta på innføringsseminar ved semesterstart, der nødvendig informasjon om emnet blir gitt. Innføringsseminaret omfatter de to første ukene etter studiestart i høstsemesteret.
- 2) Skrive og levere et refleksjonsnotat om sin egen læring i samfunnsfagstudiet. Refleksjonsnotatet leveres ved slutten av undervisningsperioden.
- 3) Studentene skal levere besvart refleksjonsskjema.
- 4) Skrive, levere og presentere en fagartikkel i fagdidaktikk. Den skal presenteres både skriftlig og muntlig for medstudentene. Det er obligatorisk frammøte til alle muntlige presentasjoner av fagartiklene.

Hvert arbeidskrav må være utført innen fastsatt frist og alle arbeidskrav må være godkjent av fagansvarlig før studenten kan fremstille seg til eksamensdel 2.

Eksamen

Sluttvurderingen består av to deksamener:

Deleksamen 1: Hjemmeeksamen (teller 25 % av karakteren i emnet) i løpet av studieåret.. Omfang, formale krav, frister for levering og vurderingskriterier for oppgaven kunngjøres under innføringsseminaret ved studiestart. Intern sensur.

Ved ikke bestått på deleksamen 1, gis det kun ett (1) nytt eksamensforsøk i forkant av samme eksamensperiode for deleksamen 2. Begrensningen er gitt med hjemmel i § 4.5 i Forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold.

Deleksamen 2: Hjemmeeksamen av tre døgns varighet (teller 75 % av karakteren i emnet). Intern sensur.

Deleksamen 1 må være bestått før deleksamen 2 kan avlegges. Ved 'ikke bestått' på deleksamen 2, er det kun denne delen som må avlegges på nytt ved ny/utsatt eksamen. Det gis graderte karakterer på begge deleksamenene, etter skalaen A - F, der A er beste karakter, E er dårligste beståtte karakter og F betyr Ikke bestått.

Forøvrig kan kandidaten ta ny eksamen i emnet i neste ordinære eksamensperiode.

Evaluering av emnet

Studentevaluering av emnet i begge semestrene

Litteratur

Lista er oppdatert 15.02.2011. Det tas forbehold om endringer før 1. desember 2011.

Lund, Erik (2009): *Historiedidaktikk for klasserommet. En håndbok for studenter og lærere*. Oslo, Universitetsforlaget.

Aarre, Tone, Kjetil Børhaug og Jonas Christophersen (2008). *Introduksjon til samfunnskunnskap: fagstoff og didaktikk*. Oslo, Samlaget

Mikkelsen, Rolf og Per Jarle Sætre (red.) (2010): *Geografididaktikk for klasserommet. En innføringsbok i geografiundervisning for studenter og lærere*. Kristiansand, Høyskoleforlaget

Wennevold, Steinar (2010): *Uten geografi er du fortapt... Geografi fagdidaktikk*. Kompendium. Halden, Høgskolen i Østfold

Materiale utdelt i undervisningen i løpet av studieåret inngår også i pensum.

LBKHV10111 Kunst og visuell kommunikasjon (2-dimensjonal form) (1-7) (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Remmen, Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet inngår som obligatorisk del av valgfaget *Kunst og Håndverk 1* i grunnskolelærerutdanningen 1-7 (30 studiepoeng).

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Ingen

Undervisningssemester

Emnet går over ett semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap:

Studenten

- har kunnskap om hovedretninger innenfor bildekunst og skulptur fra antikken til modernismen
- har kunnskap om kunstteorier og hvordan uttrykksformer fra ulike kulturer nasjonalt og internasjonalt kan være ressurs for eget skapende arbeid og organisert læring
- har kunnskap om hovedtrekkene i fagets historie, begrunnelse, innhold og metoder
- har kunnskap om sentrale teorier om barns todimensjonale formspråkutvikling
- har kunnskap om materialer, teknikker, redskaper og estetiske virkemidler som er vanlige i arbeid med bilder

Ferdigheter:

Studenten

- kan eksperimentere med og bruke sentrale materialer, redskaper, virkemidler og teknikker i arbeid med bilder
- kan organisere enkle utstillinger og lage ulike typer presentasjoner og aktivisere elever i arbeid med utstilling av deres egne produkter
- kan bruke enkle analyseverktøy og formidle kunst på varierte måter, og se sammenheng mellom ulike kunstuttrykk, barns skapende virksomhet og eget arbeid

Generell kompetanse:

Studenten

- kan bruke digitale læringsarenaer til formidling av fagstoff og egen faglig oppdatering

Innhold

Temaer som vil bli behandlet i *Kunst og visuell kommunikasjon (2-dimensjonal form)*:

- Billedkunstens historie fra antikken til modernistisk formspråk
- Eget bildearbeid med utgangspunkt i sentrale kunstperioder
- Barns formspråk i todimensjonal form
- Billedanalyse
- Fagets historie
- Kunnskapsløftet med vekt på 'Det skapende menneske' og læreplan i kunst og håndverk
- Studietur som grunnlag for kunnskap og generell kompetanse

Gjennom arbeidet med temaene skal studentene få erfaring med ulike arbeidsformer som er relevante for arbeidet på grunnskolens trinn 1-7.

Undervisnings- og læringsformer

Emnet har en teoretisk forankring der vekslning mellom kunstfaglige studier, eget estetisk skapende bildearbeid og fagdidaktisk refleksjon gir grunnlag for å forstå, vurdere og videreutvikle ideer i eget bildearbeid.

Praksis

Se omtalen av praksis i programplan for *Grunnskolelærerutdanning 1-7 (240 studiepoeng)*.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen:

1. Godkjent fram møte til undervisning (minimum 80 % tilstedeværelse) og studieturer. Den enkelte faglærer sender rundt tilstedeværelsesliste som signeres av studenten.

2. Gjennomført og godkjent oppgave i billedanalyse som legges fram for medstudenter og lærer.

Eksamen

Som en del av selve læringen får studentene tilbakemelding i forbindelse med sitt bildearbeid.

Arbeidene blir ikke vurdert før de er formelt innlevert som eksamensmappe.

Eksamensform

1. Mappedeksamen med utstilte produkter som leveres innen angitt frist. Mappen skal bestå av kandidatens individuelle arbeider i emnet med tilhørende prosessdokumentasjon og logg.
2. Individuell muntlig eksamen, varighet cirka 25 minutter, med utgangspunkt i presentasjon av kandidatens egne produkter. Den muntlige eksaminasjonen tar også opp spørsmål fra pensumlitteratur og lærestoff i emnet.

Det gis en samlet karakter i emnet. Karakteren blir fastsatt av to interne sensorer på grunnlag av en helhetlig vurdering. Karakterskala A-F.

Ved eventuell ny eksamen kan eksamensmappen forbedres én gang.

Evaluering av emnet

Studentene vil få anledning til å evaluere emnet skriftlig og anonymt på tilpasset skjema.

Litteratur

Det forbeholdes rett til endringer i litteraturlista før studiestart.

Foruten undervisning og feltstudier ved kunsthistorisk museum og gallerier er følgende pensum:

1. Læreplanverket for Kunnskapsløftet (2006). Kunnskapsdepartementet.

A) Generell del: <http://www.udir.no/Artikler/Lareplaner/Den-generelle-delen-av-lareplanen/>

B) Prinsipp for opplæringen: http://www.udir.no/Artikler/Lareplaner/Prinsipp-for-opplaringa-i-Kunnskapsloftet/http://www.udir.no/upload/lareplaner/Fastsatte_lareplaner_for_Kunnskapsloftet/prinsipper_lk06.pdf

C) Læreplan i kunst og håndverk: <http://www.utdanningsdirektoratet.no/grep/Lareplan/?lareplanid=127655>
http://www.utdanningsdirektoratet.no/upload/lareplaner/generell_del/Generell_del_lareplan_bm.rtf

2. Beckett, Wendy (2007) *Maleriets historie*. Oslo: Spektrum forlag

3. Danbolt, Gunnar (2002): *Blikk for bilder. Om tolkning og formidling av billedkunst*. Oslo: Abstrakt forlag

4. Engelstad, Arne (2000): *Interart. Gjennom epokene med litteratur, bildekunst og musikk*. Bergen: Fagbokforlaget. [Ikke Litteratur- og Musikkavsnittene]

5. Glambek, Ingeborg (2001): *Om kunst de siste 200 år*. Oslo: Skolebokforlaget [s. 9-110]
6. Haabesland & Vavik (2000): *Kunst og håndverk? hva og hvorfor*. Bergen: Fagbokforlaget [s.14-85, s.128-181]
7. Johannessen, Aggi Folgerø (2003): *Grunnbok i bildeskaping med kunstnere i modernismen og samtidskunsten som forbilder*. Bergen: Fagbokforlaget [s.13-84]
8. Juell, Elisabeth & Trygve-Johan Norskog (2006): *Å løpe mot stjernene : om estetisk dannelse, kreativitet og skapende prosesser*. Bergen : Fagbokforlaget [s.13-31]
9. Nielsen, Liv Merete (2009) *Fagdidaktikk for kunst og håndverk: i går - i dag - i morgen*. Oslo: Universitetsforlaget [s.35-117]
10. Thorsnes, Tollef (2009): Grunnleggende ferdigheter i kunst og håndverk. I : Traavik, Hilde, Hallås, Oddrun og Ørvig, Anne: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Oslo: Universitetsforlaget [Artikkel 11/s.212 - 227]
11. Yttredal, Calina Pandeale (1998) *Farge*. Oslo: Yrkesopplæring [s.18-97, s.146-188]

Kompendier, aktuelle artikler i tidsskrift, aviser, bøker og forelesninger ved gallerier og kunst- og kunstmuseer er også å regne som pensum.

LKHV10111 Kunst og visuell kommunikasjon (2-dimensjonal form) (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Stuedsted: Remmen, Halden

Emneansvarlig: Victor Tymczuk

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i

- Kunst og håndverk, årsstudium
- Kunst og håndverk 1 (30 studiepoeng)

Undervisningssemester

1. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten

- har kunnskap om hovedretninger innenfor bildekunst og skulptur fra antikken til modernismen

- har kunnskap om kunstteorier og hvordan uttrykksformer fra ulike kulturer nasjonalt og internasjonalt kan være ressurs for eget skapende arbeid og organisert læring
- har kunnskap om hovedtrekkene i fagets historie, begrunnelse, innhold og metoder
- har kunnskap om sentrale teorier om barns todimensjonale formspråkutvikling
- har kunnskap om materialer, teknikker, redskaper og estetiske virkemidler som er vanlige i arbeid med bilder

Ferdigheter:

Studenten

- kan eksperimentere med og bruke sentrale materialer, redskaper, virkemidler og teknikker i arbeid med bilder
- kan organisere enkle utstillinger og lage ulike typer presentasjoner og aktivisere elever i arbeid med utstilling av deres egne produkter
- kan bruke enkle analyseverktøy og formidle kunst på varierte måter, og se sammenheng mellom ulike kunstuttrykk, barns skapende virksomhet og eget arbeid

Generell kompetanse:

Studenten

- kan bruke digitale læringsarenaer til formidling av fagstoff og egen faglig oppdatering

Innhold

Temaer som vil bli behandlet i *Kunst og visuell kommunikasjon (2-dimensjonal form)*:

- Billedkunstens historie fra antikken til modernistisk formspråk
- Eget bildearbeid med utgangspunkt i sentrale kunstperioder
- Barns formspråk i todimensjonal form
- Billedanalyse
- Fagets historie
- Kunnskapsløftet med vekt på 'Det skapende menneske' og læreplan i kunst og håndverk
- Studietur som grunnlag for kunnskap og generell kompetanse

Gjennom arbeidet med temaene skal studentene få erfaring med ulike arbeidsformer som er relevante for arbeidet på mellom- og ungdomstrinnet.

Undervisnings- og læringsformer

Emnet har en teoretisk forankring der veksling mellom kunstfaglige studier, eget estetisk skapende bildearbeid og fagdidaktisk refleksjon gir grunnlag for å forstå, vurdere og videreutvikle ideer i eget bildearbeid.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen:

1. Godkjent frammøte til undervisning (minimum 80 % tilstedeværelse) og studieturer. Den enkelte faglærer sender rundt tilstedeværelsesliste som signeres av studenten.
2. Gjennomført og godkjent oppgave i billedanalyse som legges fram for medstudenter og lærer.

Eksamen

Som en del av selve læringen får studentene tilbakemelding i forbindelse med sitt bildearbeid.

Arbeidene blir ikke vurdert før de er formelt innlevert som eksamensmappe.

Eksamensform

1. Mappedeksamen med utstilte produkter som leveres innen angitt frist. Mappen skal bestå av kandidatens individuelle arbeider i emnet med tilhørende prosessdokumentasjon og logg.
2. Individuell muntlig eksamen, varighet cirka 25 minutter, med utgangspunkt i presentasjon av kandidatens egne produkter. Den muntlige eksaminasjonen tar også opp spørsmål fra pensumlitteratur, samt lærestoff i emnet.

Det gis en samlet karakter i emnet. Karakteren blir fastsatt av to interne sensorer på grunnlag av en helhetlig vurdering. Karakterskala A-F.

Ved eventuell ny eksamen kan eksamensmappen forbedres én gang.

Evaluering av emnet

Studentene evaluerer emnet skriftlig og anonymt på tilpasset skjema (EVA3).

Litteratur

Det tas forbehold om endringer i litteraturen før studiestart.

Foruten undervisningen og feltstudier ved kunsthistorisk museum og gallerier er følgende pensum:

1. Læreplanverket for Kunnskapsløftet (2006). Kunnskapsdepartementet.

A) Generell del: <http://www.udir.no/Artikler/Lareplaner/Den-generelle-delen-av-lareplanen/>

B) Prinsipp for opplæringen: <http://www.udir.no/Artikler/Lareplaner/Prinsipp-for-opplaringa-i-Kunnskapsloftet/>
http://www.udir.no/upload/larerplaner/Fastsatte_lareplaner_for_Kunnskapsloftet/prinsipper_lk06.pdf

C) Læreplan i kunst og håndverk: <http://www.utdanningsdirektoratet.no/grep/Lareplan/?laereplanid=127655>
http://www.utdanningsdirektoratet.no/upload/larerplaner/generell_del/Generell_del_lareplan_bm.rtf

2. Beckett, Wendy (2007) *Maleriets historie*. Oslo: Spektrum forlag

3. Danbolt, Gunnar (2002): *Blikk for bilder. Om tolkning og formidling av billedkunst*. Oslo: Abstrakt forlag

4. Engelstad, Arne (2000): *Interart. Gjennom epokene med litteratur, bildekunst og musikk*. Bergen: Fagbokforlaget. (Ikke Litteratur- og Musikkavsnittene !)

5. Glambek, Ingeborg (2001): *Om kunst de siste 200 år*. Oslo: Skolebokforlaget [s. 9-110]

6. Haabesland & Vavik (2000): *Kunst og håndverk? hva og hvorfor*. Bergen: Fagbokforlaget [s.14-85, s.128-181]

7. Johannessen, Aggi Folgerø (2003): *Grunnbok i bildekapning med kunstnere i modernismen og samtidskunsten som forbilder*. Bergen: Fagbokforlaget [s.13-84]

8. Juell, Elisabeth & Trygve-Johan Norskog (2006): *Å løpe mot stjernene : om estetisk dannelse, kreativitet og skapende prosesser*. Bergen : Fagbokforlaget [s.13-31]
9. Nielsen, Liv Merete (2009) *Fagdidaktikk for kunst og håndverk: i går - i dag - i morgen*. Oslo: Universitetsforlaget [s.35-117]
10. Thorsnes, Tollef (2009): Grunnleggende ferdigheter i kunst og håndverk. I : Traavik, Hilde, Hallås, Oddrun og Ørvig, Anne: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Oslo: Universitetsforlaget [Artikkel 11/s.212 - 227]
11. Yttredal, Calina Pandeale (1998) *Farge*. Oslo: Yrkesopplæring [s.18-97, s.146-188]

Kompendier, aktuelle artikler i tidsskrift, aviser, bøker og forelesninger ved gallerier og kunst- og kunstmuseer er også å regne som pensum.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:46:20

LUMAT10311 Funksjonslære, tall og algebra (5-10) (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk i valgfaget *Matematikk for grunnskolelærerutdanning (5-10)* (60 studiepoeng) i Allmennlærerutdanningen.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

For å ta emnet kreves det bestått i emnene *LUMAT10111 Tall, algebra og funksjonslære* (15 studiepoeng) og *LUMAT10211 Geometri, måling, statistikk og sannsynlighetsregning* (15 studiepoeng), *Matematikk 1* (30 studiepoeng) eller tilsvarende.

Undervisningssemester

Allmennlærerutdanningen 5. eller 7. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAPER

Studenten

- har undervisningskunnskap knyttet til ulike matematiske bevis- og argumentasjonsformer, og erfaring med enkle matematiske teoribygninger innenfor tallære og algebra
- har kunnskap om den matematiske oppdagelsesprosess: eksperimentering, hypotesedannelse, begrunnelse og falsifisering, generalisering, og om hvordan legge til rette slik at elever kan ta del i denne
- har god kunnskap i matematisk analyse, inkludert derivasjon, integrasjon, differensiallikninger og enkle matematiske modeller, og kan relatere disse begrepene til det matematikkfaglige innholdet i trinn 5 -10

FERDIGHETER

Studenten

- kan vurdere elevenes læring i faget som grunnlag for tilrettelegging av undervisning og tilpasset opplæring
- kan bruke varierte undervisningsformer forankret i teori og fagets egenart, herunder valg, vurdering og utforming av oppgaver og aktiviteter
- kan arbeide teoriforankret og systematisk med kartlegging av matematikkvanser og opplæring tilpasset elever som har matematikkvanser, for eksempel gjennom strategiopplæring

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan initiere og lede lokalt utviklingsarbeid knyttet til matematikkundervisning
- kan delta og bidra i FoU-prosjekter og andre samarbeidsprosjekter med tanke på å forbedre matematikkfagets praksis

Innhold

Innholdet bygger på kompetansemålene i hovedemnene Tall og algebra og Funksjoner fra Kunnskapsløftet og på Nasjonale retningslinjer for fag GLU 5-10. Der kan følgende lærestoff inngå:

Tall og algebra:

Algebratrening med tall og variabler.

Primtall og delbarhetsregler, herunder Euklids algoritme.

Eksempler på faktoreringsmetoder og historiske multiplikasjonsalgoritmer.

Enkel kongruensregning, herunder enkle kodealgoritmer til mulig benyttelse på ungdomstrinnet og koding med offentlige nøkler(RSA-koden).

Svært enkle eksempler på matematiske grupper med utgangspunkt i addisjons- og multiplikasjonstabeller.

Argumentere matematisk for enkle sammenhenger

Enkle bevis for eksempel induksjonsbeviset

Funksjonslære:

Grunnlaget for funksjonslære (reelle tall og størrelser).

Funksjoner av én variabel, herunder omvendte funksjoner, samt grafer til elementærfunksjonene.

Enkle periodiske fenomener og vinkler i radianer.

Kontinuerlige funksjoner, herunder grensebegrepet og asymptoter.

Tangenter og derivasjon. Praktisk tolkning av den deriverte.

Enkel funksjonsdrøfting.

Enkel integrasjon og beregning av areal under kurver.

Noen svært enkle differensiallikningsmodeller.

De faglige temaene skal relateres til arbeidet på trinnene 5 - 10 og til alle temaene skal det knyttes fagdidaktikk. Gjennom arbeidet skal studentene møte ulike og varierte arbeidsmåter. Funksjonslæra skal også knyttes opp til programmet Geogebra.

Didaktiske temaer:

Problemløsning som metode, med eksempler og problemer knyttet til de faglige emnene.

Ulike nasjonale og internasjonale konkurranser for elevgruppen 5. - 10. trinn

Ulike arbeidsmåter

Matematikkvansker: kartlegging og opplæring av elever med matematikkvansker

Tilpasset opplæring

Undervisnings- og læringsformer

Studentene skal arbeide i basisgrupper, andre grupperinger og individuelt.

De skal møte varierte arbeidsformer i studiet: forelesninger, oppgaveregning med ulike typer oppgaver, arbeid med konkrete og utforskende arbeidsmåter. IKT skal inngå som en sentral del av matematikkstudiet og brukes som et redskap for læring, veiledning, samarbeid og dokumentasjon.

Praksis

Studentene i grunnskolelærerutdanningen og allmennlærerutdanningen følger Plan for praksis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Studentene må forberede seg til, og delta aktivt på minimum 5 av 7 studentrettinger med oppgaver av både matematikkfaglig og matematikdidaktisk karakter. En av studentrettingene skal presenteres muntlig.

Arbeidskrav må være godkjent før studnten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Muntlig individuell eksamen på 45 minutter.

Eksamen tar utgangspunkt i en av studentrettingene, deretter eksamineres studentene i resten av pensum. Det gis både matematikkfaglige og matematikdidaktiske oppgaver.

Det gis bokstavkarakter fra A - F. Ekstern sensur.

Evaluering av emnet

Emnet studentevalueres i løpet av semesteret.

Litteratur

Gustavsen, T, Hinna K, Rinvold, R (2011): QED, matematikk for grunnskolelærerutdanningen 5 - 10. Høyskoleforlaget (kommer i aug.sept)

Rinvold, R (2009): *Visuelle perspektiv. Tallteori*. Caspar forlag. ISBN 82 - 90898 - 48 - 4

Olafsen, A & Maugesten, M(2009): *Matematikdidaktikk i klasserommet*. Universitetsforlaget. ISBN 978 - 82 - 15 - 01257 - 5

Lunde, O (2009): *Nå får jeg det till! Om tilpasset opplæring i matematikk*. Info Vest Forlag. ISBN 978 - 82 - 90910 - 34 - 6

Dåstøl, G & Aasland, T (2006): *Excel-knekkeren*. Læremiddelforlaget. ISBN 82 - 7997 - 043 - 6

Jo Boaler (1998): Open and closed mathematics: Student experiences and understanding. I Journal for research I Mathematics Education, 29, 1, 41 - 63. (ligger på nett)

Dysthe, O (2008): Klasseromsvurdering og læring. *Fra Bedre skole 4/2008*. Deles ut.

Breiteig, T (2007): Problemløsning som inngangsport til matematikk. I *Læringsfellesskap i matematikk*. Deles ut.

LFDTEKST10 Tekstkultur og formidling (Høst 2011–Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 30

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Innhold

Innhold

Studiet *Tekstkultur og formidling, deltid* består av kun ett emne. Det foreligger ingen egen emnebeskrivelse, se studieplan.

SFEG110210 Engelsk: Språk og kommunikasjon 1-7 (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Henrik Bøhn

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i studiet *Engelsk 1 for grunnskolelærerutdanning 1-7 (30 studiepoeng)*.

Undervisningssemester

3. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAPER :

Etter fullført emne skal studenten:

- ha kunnskap om lydsystemet i engelsk, ordtilfanget og språkets grammatiske struktur med vekt på forskjeller og likheter mellom engelsk og norsk, samt innsikt i kulturelle konvensjoner for språkbruk
- ha kunnskap om begynneropplæring i engelsk og utfordringer vedrørende overgangen fra barnetrinnets siste del
- ha kunnskap om grunnleggende ferdigheters betydning for læring og utvikling og om prosesser som kan fremme disse i engelskfaget
- ha kunnskap om barns språklæring i et andrespråksperspektiv, språklæringsteorier, samt strategier, metoder, vurderingsverktøy og vurderingsformer som fremmer språkutvikling
- ha kjennskap til gjeldende læreplan for engelskfaget i skolen og forholdet til det europeiske rammeverket for språk
- ha kjennskap til ulike læremidler og lærebøker som kan brukes i opplæringen
- ha kunnskap om ulike internasjonale og nasjonale prøver og kartleggingsverktøy
- ha kunnskap om tilpasset språkopplæring for den aktuelle aldersgruppen
- ha kunnskap om engelsk som verdensspråk
- ha kunnskap om interkulturell læring
- ha kjennskap til sjangere og deres sentrale kjennetegn, samt normer for akademisk tekstproduksjon, ansvarlig kildebruk og personvern
- ha forståelse for læringspotensialet som ulike læringsarenaer, eksempelvis digitale media, bidrar til på barnetrinnet

FERDIGHETER:

Etter fullført emne skal studenten:

- kunne bruke målspråket sikkert og funksjonelt muntlig og skriftlig tilpasset målgruppen i ulike situasjoner og være en god språkmodell for elevene
- kunne planlegge, lede og vurdere elevers læringsarbeid på en måte som tar hensyn til mangfoldet i elevgruppen når det gjelder ulike behov og ulik kulturell og språklig bakgrunn
- kunne veilede elever i deres språkutvikling gjennom å gjøre dem bevisst hvordan språket er bygd opp, slik at de kan gjøre seg nytte av forskjeller og likheter mellom morsmålet og engelsk
- kunne legge til rette for et trygt læringsmiljø med variert, differensiert og meningsfylt læringsarbeid som fremmer utviklingen av lytting, skriving, lesing og tale og et gradvis større ordforråd for alle elever
- kunne utøve en helhetlig og læringsorientert vurderingspraksis
- kunne anvende fagkunnskap didaktisk og reflektert i henhold til gjeldende læreplan for grunnskolen og kritisk vurdere egen undervisning
- kunne kritisk vurdere lærebøker og andre læringsmidler til bruk i opplæringen
- kunne ta i bruk digitale verktøy i arbeidet med å fremme språklæring og formidling av fagstoff

GENERELL KOMPETANSE

Etter fullført emne skal studenten:

- kunne formidle relevant fagstoff og kommunisere på engelsk på en måte som er tilpasset målgruppen
- kunne reflektere over egen læring og praksis i forhold til etiske grunnverdier og skolens ansvar for barn og unges personlige vekst
- kunne arbeide selvstendig og sammen med andre for å løse identifiserte problemer knyttet til elevers læring og utvikling i engelskfaget
- kunne være en aktiv bidragsyter i et fagfellesskap og ha en beredskap for å anvende ny kunnskap og forskning innenfor faget

Innhold

I den muntlige delen av emnet vil studentene få innblikk i forskjellige former for muntlig kommunikasjon på engelsk, blant annet formelle og uformelle samtaler og forskjellige typer presentasjoner. Et spesielt fokus vil bli rettet mot bruk av engelsk i undervisningssammenheng på barnetrinnet. I seminar- og gruppetimene vil studentene få trening i presentasjonsteknikker og klasseromsledelse. Studentene vil i tillegg få en innføring i fonetikk og intonasjon, med vekt på praktiske ferdigheter. Siden det er viktig å sette kommunikasjon i en kulturell sammenheng, vil emnet også inneholde eksempler på moderne engelskspråklig litteratur. Det vil bli diskusjon av litteraturpensumet med vekt på argumentasjon og problemløsning. Det vil også bli gitt en innføring i interkulturell kommunikasjon med fokus på begrepet interkulturell kompetanse. I denne delen av emnet vil også engelsk som verdensspråk bli behandlet.

I den skriftlige delen av emnet vil studentene få innblikk i forskjellige tekststrategier og skriving av lengre tekster. Viktige stikkord er tekstbinding, avsnittsinndeling, sjangere, språklige virkemidler og stilnivå. Studentene vil også få en innføring i språklige strukturer, inkludert en innføring i grammatisk terminologi og syntaktisk analyse. Her vil også fokuset rettes mot språklæring i et andrespråksperspektiv. I tillegg vil emnet inneholde en innføring i hvordan man søker, vurderer, bruker og refererer til kilder, blant annet gjennom bibliotekundervisning.

Studentene vil få en innføring i bakgrunnen for Kunnskapsløftets hovedområder *språklæring* og *kommunikasjon* i engelsk for barnetrinnet. Videre vil det blir lagt vekt på å bevisstgjøre studentene på læringsstrategier og læringsmiljø gjennom ulike arbeidsoppgaver og samarbeidsformer. Kunnskaper om å planlegge, begrunne, gjennomføre og vurdere opplæring i engelsk etter intensjonen i læreplanen vil stå sentralt. Gjennom teori og praksis vil lærerens rolle som språkmodell, veileder og tilrettelegger for elever på barnetrinnet stå i fokus. Arbeid med grunnleggende ferdigheter vil også være sentralt.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen blir gitt i forelesninger, seminarer og gruppetimer, samt språklaboratorier. Læringsplattform brukes til utveksling av informasjon og innlevering av oppgaver, samt tilbakemeldinger.

Praksis

Praksisopplæringen er en integrert del av studiet og gjennomføres i nært samarbeid mellom student, praksisveileder og faglærer. Studentene skal ha 10 til 15 dagers praksis i barneskolen (avhengig av hvor mye praksis de har fått / skal ha i utdanningsløpet).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Én muntlig presentasjon gjennomført til fastsatt tid
- Obligatorisk oppmøte i fagdidaktikk (minimum 80% tilstedeværelse)

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Eksamen er individuell og består av to komponenter:

- Mappevaluering med tre tekster, hvorav én er en refleksjonsoppgave med didaktisk innhold knyttet til praksisperioden
- Muntlig eksamen av ca 25 minutters varighet. Ingen hjelpemidler er tillatt.

Muntlig eksamen kan justere endelig karakter med inntil to karakterer opp eller ned. Muntlig eksamen vil bli vurdert av minst to sensorer, enten én intern og en ekstern eller to interne. Mappen må være bestått for å kunne fremstille seg til muntlig eksamen.

Både muntlig eksamen og mappen må være bestått for å få karakter i emnet. Karakterer gis på en skala fra A-F der A er beste karakter, E er dårlig beståtte karakter og F er ikke bestått. Det gis en samlet karakter i emnet.

Ved nyeksamen må begge eksamenskomponenter gjennomføres på nytt. Klageadgang: ved klage på sensur skal det skriftlige arbeidet vurderes på nytt. Ved eventuell endring av karakter, skal det arrangeres ny muntlig eksamen.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering
- sluttevaluering

Resultatene behandles av/i:

- lærergruppe
- studieleder
- lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

- Blå, B. Hope (red.) (2009). *Grunnleggende ferdigheter i engelsk og fremmedspråk*. Fokus på språk nr 15. Fremmedspråksenteret.
- Bøhn, H. m.fl. (2011). *Fagdidaktikk*. Kompendium. (Tilgjengelig i bokhandel, HiØ).
- Bøhn, H. m.fl. (2011). *Language and Communication*. Kompendium. (Tilgjengelig i bokhandel, HiØ).
- Dypedahl, M., H. Hasselgård, B. Løken. (2006) *Introducing English Grammar*. Fagbokforlaget.
- Fremmedspråksenteret (2008). *IKT i språk - en veiledning for lærere*. <http://www.fremmedspraksenteret.no/ikt-veiledning>
- Griffith, K. (2002). *Writing Essays about Literature: A Guide and Style Sheet*. (6th ed.). Harcourt Brace.
- Haddon, M. (2004). *The Curious Incident of the Dog in the Night Time*. Vintage.
- Kunnskapsløftet (2010). *Læreplaner for gjennomgående fag i grunnskolen og videregående opplæring*, Utdannings- og forskningsdepartementet.
- Munden, J. & Myhre, A. (2007): *Twinkle Twinkle - English 1-4*. 2. Utg. Høyskoleforlaget.
- Nilsen, T. S. & Rugesæter, K. (2008). *Basic English Phonetics for Teachers*. Kunnskapsforlaget.
- Materiale som blir delt ut i forbindelse med undervisning og/eller lagt ut på læringsplattformen Fronter.
- Pinter, A. (2006): *Teaching Young Language Learners*. Oxford UP.

Alle studenter må dessuten ha tilgang til en engelsk-engelsk ordbok, for eksempel Collins Cobuild Dictionary, Longman Dictionary of Contemporary English, Oxford Advanced Learner's Dictionary eller en annen ordbok beregnet på brukere som ikke har engelsk som morsmål (Learner's dictionaries).

SFEG112010 Engelsk: Kulturstudier I 1-7 (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Stuedsted: Halden

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i studiet *Engelsk 2 for grunnskolelærerutdanning 1-7*.

Undervisningssemester

5. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAPER:

Etter fullført emne skal studenten:

- ha kunnskap om levesett og kulturuttrykk i engelsktalende land med vekt på tekster for barn og unge som fremmer interkulturell læring,

- ha kunnskap om historiske, politiske og sosioøkonomiske forhold i et engelsktalende og komparative aspekter mellom målspråkslandet og egen kultur

- ha kjennskap til sjangere og deres sentrale kjennetegn, samt normer for akademisk tekstproduksjon, ansvarlig kildebruk og personvern

FERDIGHETER:

Etter fullført emne skal studenten:

- kunne bruke målspråket sikkert og funksjonelt muntlig og skriftlig tilpasset målgruppen i ulike situasjoner og være en god språkmodell for elevene
- kunne anvende fagkunnskapen didaktisk og reflektert i forhold til gjeldende planverk for grunnskolen og kritisk vurdere egen undervisning
- kunne legge til rette for elevenes arbeid med engelskspråklige tekster og deres utforskning av levesett og kulturuttrykk i engelsktalende land sett i relasjon til egen kultur

GENERELL KOMPETANSE

Etter fullført emne skal studenten:

- kunne reflektere over egen læring og praksis i forhold til etiske grunnverdier og skolens ansvar for barn og unges personlige vekst i et historisk perspektiv
- kunne arbeide selvstendig og sammen med andre for å identifisere, analysere og løse problemer knyttet til elevers læring og utvikling i engelskfaget
- kunne vedlikeholde og utvikle egen språklige kompetanse
- kunne være en aktiv bidragsyter i et fagfellesskap og ha en beredskap for å anvende ny kunnskap og forskning innenfor faget

Innhold

Følgende temaer vil bli behandlet:

- Kunnskapsløftets hovedområder *kultur, samfunn og litteratur* i engelsk for barnetrinnet
- Interkulturell kommunikasjon / interkulturell læring
- Britisk historie og samfunnsliv
- Britisk litteratur i form av et utvalg romaner, noveller, skuespill og dikt med vekt på tekster for barn og unge
- Litteratur- og kulturpedagogikk med utgangspunkt i hovedområdet kultur, samfunn og litteratur i engelsk for barnetrinnet

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen blir gitt i forelesninger, seminarer og gruppetimer. Læringsplattform brukes til til utveksling av informasjon.

Praksis

Praksisopplæringen er en integrert del av studiet og gjennomføres i nært samarbeid mellom student, praksisveileder og faglærer. Studentene skal ha 10 til 15 dagers praksis (avhengig av hvor mye praksis de har fått / skal ha i utdanningsløpet).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Studentene skal levere inn og få tilbakemelding på to oppgaver. I den siste oppgaven er det krav til bruk og dokumentasjon av sekundærlitteratur.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan gå opp til eksamen.

Eksamen

Fem-timers skriftlig eksamen. Både språk og innhold teller.

Tillatt hjelpemiddel: Godkjent engelsk-engelsk ordbok.

Det gis individuelle karakterer. Det benyttes en gradert karakterskala fra A til F, hvor A er beste karakter, E er dårligst bestått karakter og F er ikke bestått.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering

- sluttevaluering

Resultatene behandles av/i:

- lærergruppe

- studieleder

- lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Det tas forbehold om endringer i litteraturlista før studiestart.

Griffith, K. (2002). *Writing Essays about Literature*

Knutsen, K. og M. Dypedahl. (2010). *Kompendium: Culture Studies 1* (Tilgjengelig i bokhandel, HiØ)

McCormick, J. (2007). *Contemporary Britain*. Palgrave MacMillan.

McDowall, D. *An Illustrated History of Britain*. Longman (nyeste utgave)

Barne- og ungdomslitteratur:

(Studentene velger et antall barnerim, dikt og billedbøker og i tillegg leser en klassisk og en moderne bok fra følgende liste eller velger andre bøker i samråd med faglæreren)

Klassisk

Barrie, J.M. *Peter and Wendy*

Doyle, A.C. *The Lost World*

Faulkner, J. M. *Moonfleet*

Grahame, K. *The Wind in the Willows*

Kipling, R. *The Jungle Book*

Lewis, C.S. *Chronicles of Narnia* (choose from series)

Milne, A.A. *Winnie the Pooh* or *The House at Pooh Corner*

Stevenson, R.L. *Kidnapped*

Stoker, B. *Dracula*

Tolkien, J. R. *The Hobbit*

Moderne

Burgess, M. *Billy Elliot* (film)

Dahl, R. *Matilda*, *The Twits*, *Charlie and the Chocolate Factory*

Dowd, S. *Bog Child*

Doyle, R. *Rover Saves Christmas*

Fine, A. *Flour Babies*

Horowitz, A. *Stormbreaker*

Maloney, J.A. *Bridge to Wiseman's Cove*

Murphey, S. *Hungry Ghosts*

Strong, J.: *My Granny's Great Escape*

Wilson, J.: *The Illustrated Mum* or *Dustbin Baby*

I tillegg skal studentene lese et utvalg av følgende skjønnlitterære tekster (endelig pensumliste kunngjøres senest ved semesterstart):

- Romaner:

- Bali Rai: *(Un)arranged marriage*
- Mark Haddon: *The Curious Incident of the Dog in the Night-time*
- Virginia Woolf: *Mrs. Dalloway*
- J. K. Rowling: *Harry Potter and the Philosopher's Stone*

- Skuespill:

- William Shakespeare: Hamlet
- Tom Stoppard: *Rosencrantz and Guildenstern Are Dead*

- Et utvalg dikt og noveller (se kompendium)

Alt materiale som blir delt ut i forbindelse med undervisning og /eller lagt ut på læringsplattformen Fronter regnes også som pensum. Alle studenter må dessuten ha tilgang til en engelsk-engelsk ordbok, for eksempel Collins Cobuild Dictionary, Longman Dictionary of Contemporary English, Oxford Advanced Learner's Dictionary eller en annen ordbok bregnet på brukere som ikke har engelsk som morsmål (Learner's dictionaries).

SFEG511210 Engelsk: Språk og kommunikasjon (5-10) (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Henrik Bøhn

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i valgfaget *Engelsk 1 for grunnskolelærerutdanning 5-10* (30 studiepoeng)

Undervisningssemester

Høstsemester

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAPER:

Etter fullført emne skal studenten:

- ha grunnleggende kunnskap om lydsystemet i engelsk, ordtilfanget og språkets grammatiske struktur, samt innsikt i kulturelle konvensjoner for språkbruk

- ha kunnskap om engelsk som verdensspråk og utviklingen av dets rolle som kontaktspråk for mennesker fra ulike land og kulturer og dets betydning for internasjonalisering innen utdanning og arbeidsliv
- ha innsikt i arbeidet med å videreutvikle de grunnleggende ferdighetene og tilrettelegge for progresjon i overgangen mellom barne- og ungdomstrinn
- ha kunnskap om barn og unges språklæring i et andrespråksperspektiv, språklæringsteorier, samt strategier, metoder, vurderingsverktøy og vurderingsformer som fremmer språkutvikling
- ha kjennskap til gjeldende planverk for skolen og dets forhold til det europeiske rammeverket for språk
- ha kjennskap til et vidt spekter av lærebøker og andre læringsressurser som kan brukes i opplæringen
- ha kjennskap til hvordan en kan tilpasse språkopplæringen til den enkelte elev
- ha kunnskap om interkulturell læring
- ha kjennskap til sjangere og deres sentrale kjennetegn, samt normer for akademisk tekstproduksjon, ansvarlig kildebruk og personvern
- ha forståelse for læringspotensialet som ulike læringsarenaer, eksempelvis digitale media, bidrar til for barn og unge

FERDIGHETER:

Etter fullført emne skal studenten:

- kunne bruke målspråket sikkert og funksjonelt muntlig og skriftlig tilpasset målgruppen i ulike situasjoner og være en god språkmodell for elevene
- kan bevisstgjøre elevene om språkets oppbygging og veilede dem i deres språkutvikling, eksempelvis gjennom kunnskap om kontrastive problemer
- kan aktivt gjøre nytte av elevenes erfaring med engelsk
- kunne legge til rette for et trygt læringsmiljø med variert, differensiert og meningsfylt læringsarbeid forankret i teori og egen erfaring, som fremmer videreutviklingen av de grunnleggende ferdighetene for alle elever
- kunne utøve en helhetlig vurderingspraksis og legge til rette for elevenes selvstendige språklæring ved å bevisstgjøre dem i valg av læringsstrategier
- kunne anvende fagkunnskapen didaktisk og reflektert i henhold til gjeldende planverk for grunnskolen og kritisk vurdere egen undervisning
- kunne velge ut og ta i bruk egnede læremidler/lærebøker
- kunne bruke digitale læringskilder og verktøy på en kritisk måte i egen kunnskapsutvikling og pedagogisk i forhold til elever

GENERELL KOMPETANSE

Etter fullført emne skal studenten:

- kunne formidle relevant fagstoff og kommunisere på engelsk på en måte som er tilpasset målgruppen

- kunne reflektere over egen læring og praksis i forhold til etiske grunnverdier og skolens ansvar for barn og unges personlige vekst
- kunne arbeide selvstendig og/eller sammen med andre for å løse identifiserte problemer knyttet til elevers læring og utvikling i engelskfaget
- kunne være en aktiv bidragsyter i et fagfellesskap og ha en beredskap for å anvende ny kunnskap og forskning innenfor faget

Innhold

I den muntlige delen av emnet vil studentene få innblikk i forskjellige former for muntlig kommunikasjon på engelsk, blant annet formelle og uformelle samtaler og forskjellige typer presentasjoner. Et spesielt fokus vil bli rettet mot bruk av engelsk i undervisningssammenheng på mellom- og ungdomstrinnet. I seminar- og gruppetimene vil studentene få trening i presentasjonsteknikker og klasseromsledelse. Studentene vil i tillegg få en innføring i fonetikk og intonasjon, med vekt på praktiske ferdigheter. Siden det er viktig å sette kommunikasjon i en kulturell sammenheng, vil emnet også inneholde eksempler på moderne engelskspråklig litteratur. Det vil bli diskusjon av litteratursammenheng med vekt på argumentasjon og problemløsning. Det vil også bli gitt en innføring i interkulturell kommunikasjon med fokus på begrepet interkulturell kompetanse. I denne delen av emnet vil også engelsk som verdensspråk bli behandlet.

I den skriftlige delen av emnet vil studentene få innblikk i forskjellige tekststrategier og skriving av lengre tekster. Viktige stikkord er tekstbinding, avsnittsinndeling, sjangere, språklige virkemidler og stilnivå. Studentene vil også få en innføring i språklige strukturer, inkludert en innføring i grammatisk terminologi og syntaktisk analyse. Her vil også fokuset rettes mot språklæring i et andrespråksperspektiv. I tillegg vil emnet inneholde en innføring i hvordan man søker, vurderer, bruker og refererer til kilder, blant annet gjennom bibliotekundervisning.

Studentene vil få en innføring i bakgrunnen for Kunnskapsløftets hovedområder *språklæring* og *kommunikasjon* i engelsk for mellom- og ungdomstrinnet. Videre vil det bli lagt vekt på å bevisstgjøre studentene på læringsstrategier og læringsmiljø gjennom ulike arbeidsoppgaver og samarbeidsformer. Kunnskaper om å planlegge, begrunne, gjennomføre og vurdere opplæring i engelsk etter intensjonen i læreplanen vil stå sentralt. Gjennom teori og praksis vil lærerens rolle som språkmodell, veileder og tilrettelegger for elever på mellom- og ungdomstrinnet stå i fokus. Arbeid med videreutvikling av elevers grunnleggende ferdigheter vil også være sentralt. Studentene vil i tillegg få en innføring i arbeid med forskjellige typer læremidler og bruk av ulike læringsarenaer, som for eksempel pedagogisk bruk av digitale verktøy.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen blir gitt i forelesninger, seminarer og gruppetimer, samt språklaboratorier. Læringsplattform brukes til utveksling av informasjon.

Praksis

Praksisopplæringen er en integrert del av studiet og gjennomføres i nært samarbeid mellom student, praksisveileder og faglærer. Studentene skal ha 10 til 15 dagers praksis (avhengig av hvor mye praksis de har fått / skal ha i utdanningsløpet). Se programplan for hhv Grunnskolelærerutdanning 5. - 10. trinn og Allmennlærerutdanningen for mer informasjon.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Én muntlig presentasjon gjennomført til fastsatt tid
- Obligatorisk oppmøte i fagdidaktikk (minimum 80% tilstedeværelse)

Arbeidskrav må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell mappevurdering og muntlig eksamen

- Mappen består av tre tekster, hvorav én er en refleksjonsoppgave med didaktisk innhold knyttet til praksisperioden
- Muntlig eksamen varer ca 25 minutter. Ingen hjelpemidler tillatt.

Karakterene gis på en skala fra A-F, der A er beste karakter, E er dårligst bestått karakter og F er ikke bestått. Muntlig eksamen vil bli vurdert av minst to sensorer, enten én intern og én ekstern eller to interne. Muntlig eksamen kan justere skriftlig karakter med inntil to karakterer opp eller ned.

Mappevurdering må være bestått før kandidaten kan fremstille seg til muntlig eksamen. Både mappen og muntlig eksamen må være bestått for å få karakter i emnet.

Ved nyeksamen må begge eksamenskomponenter tas på nytt.

Klageadgang: ved klage på sensur skal det skriftlige arbeidet vurderes på nytt. Ved eventuell endring av karakter, skal det arrangeres ny muntlig eksamen.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene er avgjørende for at vi skal kunne emner og studieprogrammer av høy kvalitet. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering
- sluttevaluering

Resultatene behandles av/i:

- lærergruppe
- studieleder
- lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Det tas forbehold om endringer i litteraturlisten før studiestart.

- Blå, B. Hope (red.) (2009): *Grunnleggende ferdigheter i engelsk og fremmedspråk*, Fokus på språk nr 15, Fremmedspråksenteret
- Bøhn, H. m.fl. (2011). *Fagdidaktikk*. Kompendium. (Tilgjengelig i bokhandel, HiØ)
- Bøhn, H. m.fl. (2011). *Language and Communication*. Kompendium. (Tilgjengelig i bokhandel, HiØ)
- Drew, I. & Sørheim, B. (2009). *English Teaching Strategies: Methods for English Teachers of 10 to 16-year-olds*.
- Dypedahl, M., H. Hasselgård, B. Løken. (2006) *Introducing English Grammar*. Fagbokforlaget
- Fremmedspråksenteret (2008). *IKT i språk - en veiledning for lærere*. <http://www.fremmedspraksenteret.no/ikt-veiledning>
- Griffith, K. (2002) *Writing Essays about Literature: A Guide and Style Sheet*. (6th ed.). Harcourt Brace.
- Haddon, M. (2004). *The Curious Incident of the Dog in the Night Time*. Vintage.

- Kunnskapsløftet (2006): *Læreplaner for gjennomgående fag i grunnskolen og videregående opplæring*, Utdannings- og forskningsdepartementet.
- Nilsen, T. S. & Rugesæter, K. (2008). *Basic English Phonetics for Teachers*. Kunnskapsforlaget.
- Materiale som blir delt ut i forbindelse med undervisning og/eller lagt ut på læringsplattformen Fronter
- Pinter, A. (2006): *Teaching Young Language Learners*. Oxford UP.

Alle studenter må dessuten ha tilgang til en engelsk-engelsk ordbok, for eksempel Collins Cobuild Dictionary, Longman Dictionary of Contemporary English, Oxford Advanced Learner's Dictionary eller en annen ordbok beregnet på brukere som ikke har engelsk som morsmål (Learner's dictionaries).

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:53:03

SFEG512010 Engelsk: Kulturstudier I 5-10 (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Studiested: Halden

Emneansvarlige: Karen P. Knutsen, Gro-Anita Myklevold

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i valgfaget *Engelsk 1 for grunnskolelærerutdanning 5-10* (30 studiepoeng)

Undervisningssemester

Høstsemester

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAPER

Etter fullført emne skal studenten:

- ha kunnskap om samfunnsliv, historie og et rikt utvalg kulturuttrykk i engelsktalende land
- ha kunnskap om et rikt utvalg sentrale verk i engelskspråklig litteraturtradisjon, deriblant barne- og ungdomslitteratur
- ha kunnskap om lesing og skrivning som prosesser
- ha kunnskap om tekstens struktur og språklige virkemidler, kritiske og analytiske tilnærminger til litteratur og annen tekst

FERDIGHETER

Etter fullført emne skal studenten:

- kunne bruke målspråket sikkert og funksjonelt muntlig og skriftlig i ulike situasjoner og sjangere med presisjon, flyt og sammenheng
- kunne anvende fagkunnskapen didaktisk og reflektert i forhold til gjeldende planverk for grunnskolen og kritisk vurdere egen undervisning
- kunne gjennomføre et utviklingsorientert og praksisrettet fordypningsprosjekt
- kunne velge ut og tilrettelegge arbeid med tekster fra engelsktalende land for barn og ungdom på en variert, utfordrende og inspirerende måte.

GENERELL KOMPETANSE

Etter fullført emne skal studenten:

- kunne reflektere over egen læring og praksis i forhold til etiske grunnverdier og skolens ansvar for barn og unges personlige vekst i et historisk perspektiv
- kunne arbeide selvstendig og sammen med andre for å identifisere, analysere og løse problemer knyttet til elever læring og utvikling i engelskfaget
- kunne vedlikeholde og utvikle egen språklige kompetanse
- kunne være en aktiv bidragsyter i et fagfellesskap og ha en beredskap for å anvende ny kunnskap og forskning innenfor faget

Innhold

Følgende temaer vil bli behandlet:

- Kunnskapsløftets hovedområder *kultur, samfunn og litteratur* i engelsk for mellom- og ungdomstrinnet
- Interkulturell kommunikasjon / interkulturell læring
- Britisk historie og samfunnsliv
- Britisk litteratur i form av et utvalg romaner, noveller, skuespill og dikt med vekt på tekster for barn og unge
- Litteratur- og kulturpedagogikk med utgangspunkt i hovedområdet kultur, samfunn og litteratur i engelsk for barnetrinnet

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen blir gitt i forelesninger, seminarer og gruppetimer. Læringsplattform brukes til utveksling av informasjon og innlevering av oppgaver, samt tilbakemeldinger.

Praksis

Praksisopplæringen er en integrert del av studiet og gjennomføres i nært samarbeid mellom student, praksisveileder og faglærer. Studentene skal ha 10 til 15 dagers praksis (avhengig av hvor mye praksis de har fått / skal ha i utdanningsløpet). Se programplan/praksisplan for hhv grunnskolelærerutdanning og allmennlærerutdanning for mer informasjon.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Studentene skal levere inn og få tilbakemelding på to oppgaver. I den siste oppgaven er det krav til bruk og dokumentasjon av sekundærlitteratur.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell skriftlig eksamen, fem timer

Tillatt hjelpemiddel: Godkjent engelsk-engelsk ordbok. Både språk og innhold teller.

Det benyttes en gradert karakterskala fra A til F, hvor A er beste karakter, E er bestått og F er ikke bestått.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering og sluttevaluering

Resultatene behandles av/i:

- lærergruppe
- studieleder
- lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Det tas forbehold om endringer i litteraturlista før studiestart.

Griffith, K. (2002). *Writing Essays about Literature*

Knutsen, K. og M. Dypedahl. (2010). *Kompendium: Culture Studies 1* (Tilgjengelig i bokhandel, HiØ)

McCormick, J. (2007). *Contemporary Britain*. Palgrave MacMillan.

McDowall, D. *An Illustrated History of Britain*. Longman (nyeste utgave).

Barne- og ungdomslitteratur:

(Studentene velger et antall barnerim, dikt og billedbøker og i tillegg leser en klassisk og en moderne bok fra følgende liste eller velger andre bøker i samråd med faglæreren)

Klassisk

Barrie, J.M. *Peter and Wendy*

Doyle, A.C. *The Lost World*

Faulkner, J. M. *Moonfleet*

Grahame, K. *The Wind in the Willows*

Kipling, R. *The Jungle Book*

Lewis, C.S. *Chronicles of Narnia* (choose from series)

Milne, A.A. *Winnie the Pooh* or *The House at Pooh Corner*

Stevenson, R.L. *Kidnapped*

Stoker, B. *Dracula*

Tolkien, J. R. *The Hobbit*

Moderne

Burgess, M. *Billy Elliot* (film)

Dahl, R. *Matilda, The Twits, Charlie and the Chocolate Factory*

Dowd, S. *Bog Child*

Doyle, R. *Rover Saves Christmas*

Fine, A. *Flour Babies*

Horowitz, A. *Stormbreaker*

Maloney, J.A. *Bridge to Wiseman's Cove*

Murphey, S. *Hungry Ghosts*

Strong, J.: *My Granny's Great Escape*

Wilson, J.: *The Illustrated Mum or Dustbin Baby*

I tillegg skal studentene lese et utvalg av følgende skjønnlitterære tekster (endelig pensumliste kunngjøres senest ved semesterstart):

- Romaner:

- Bali Rai: *(Un)arranged marriage*
- Mark Haddon: *The Curious Incident of the Dog in the Night-time*
- Virginia Woolf: *Mrs. Dalloway*
- J. K. Rowling: *Harry Potter and the Philosopher's Stone*

- Skuespill:

- William Shakespeare: *Hamlet*
- Tom Stoppard: *Rosencrantz and Guildenstern Are Dead*

- Et utvalg dikt og noveller (se kompendium)

Alt materiale som blir delt ut i forbindelse med undervisning og/eller lagt ut på læringsplattformen Fronter regnes også som pensum. Alle studenter må dessuten ha tilgang til en engelsk-engelsk ordbok, for eksempel Collins Cobuild Dictionary, Longman Dictionary of Contemporary English, Oxford Advanced Learner's Dictionary eller en annen ordbok bregnet på brukere som ikke har engelsk som morsmål (Learner's dictionaries).

SFFG510110 Fransk skriftlig språkferdighet (Høst 2011–Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Stuedsted: Halden.

Undervisningsspråk: Fransk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Fransk 1 for grunnskolelærerutdanning 5-10*.

Undervisningssemester

1. og 2. semester (høst og vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap:

Studentene har kunnskap om fransk uttale og intonasjon og grunnleggende kjennskap til sentrale språkstrukturer i fransk. De har kunnskap om dagligliv og skikker i fransktalende land. Studentene har kunnskap om hvordan digitale verktøy kan brukes til å bygge opp ferdigheter i skriftlig og muntlig fransk.

Ferdigheter:

Studentene kan kommunisere med god uttale og intonasjon, og fritt bruke sentrale språkstrukturer og et basisordforråd i fransk. De kan forstå lengre muntlige og skriftlige autentiske tekster i ulike sjangre og media. De kan bruke ulike digitale verktøy tilpasset språklæringssituasjonen.

Generell kompetanse:

Studentene kan legge til rette for varierte og tilpassede læringsaktiviteter som fremmer utvikling av lytting, tale, lesing og skriving. De kan finne relevante læringsressurser og kan nyttiggjøre seg disse på en hensiktsmessig måte, både for egen læring og i formidlingssituasjoner.

Innhold

Studentene får en teoretisk og praktisk innføring i fransk lydlære og uttale: De får gjennom kontrastiv beskrivelse av fransk og norsk grunnlaget for å formidle innsikten videre til elevene. Studentene får en teoretisk og praktisk innføring i fransk språklære, med vekt på morfologi, syntaks og semantikk, samt språkstrukturer og språkbruk. Videre gjøres studentene i stand til å uttrykke seg på mest mulig idiomatisk fransk gjennom fri skriftlig produksjon, oversettelser og dialoger. Kommunikativ kompetanse trenes opp gjennom autentiske franske tekster, og kontrastiv forståelse oppøves, slik at studentene blir i stand til å formidle fransk språk videre til elevene.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen blir gitt i forelesninger, gruppetimer, språklaboratorium, samt nettmøter for fjerntudentene. Læringsplattform brukes til distribusjon av grunnlagsdokumenter, sentralt studiemateriell og oppgaver, samt annen relevant informasjon om emnet. Selvstudium inngår i læringsformene.

Praksis

15 dager på høsten og 15 dager på våren. Praksis administreres i samarbeid med Avdeling for lærerutdanning.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Studentene må levere inn 10 skriftlige arbeider innen angitt frist, fordelt på de to semestrene høst og vår.
- En skriftlig og muntlig prøve i fransk fonetikk inngår også som arbeidskrav.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell eksamen (4 timer). Ingen hjelpemidler tillatt. Karakter gis på en skala fra A-F, der A er beste karakter, E er bestått og F er ikke bestått.

Evaluerings av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Midtsemesterevaluering/underveisevaluering
- Sluttevaluering

Resultatene behandles av/i:

- Lærerguppe
- Lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Litteraturen er lagt til april 2011. Det tas forbehold om endringer før studiestart.

Girard F, Lyche C.: Phonétique et phonologie du français, une introduction, Universitetsforlaget, Oslo, siste utg.

Bergsland E: Cours de phonétique française (kompendium) HiØ, siste utg.

Fløttum, Halvorsen, Lorentzen: Fransk språklære. Grammatikk og kommunikasjon. Tapir akademisk forlag, Trondheim, 2001

Fløttum, Halvorsen, Lorentzen: Arbeidsbok med fasist til Fransk språklære. Tapir akademisk forlag, Trondheim, 2001.

Callamand Monique: Grammaire vivante du français, CLE international, siste utg.

Grand-Clément Odile: Savoir vivre avec les Français, Hachette, coll. Outils, siste utg.

Miquel Claire: Communication progressive du français avec 365 activités, niveau intermédiaire, CLE International/SEJER, 2004

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:53:04

SFFG510210 Fransk muntlig kommunikasjon (Høst 2011–Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Stuedsted: Halden.

Emneansvarlig: Pierre Lederlin

Undervisningsspråk: Fransk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Fransk 1 for grunnskolelærerutdanning 5-10*.

Undervisningssemester

1. og 2. semester (høst og vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap:

Studentene har kunnskap om språklæringsteorier og læring av fremmedspråk og språkdidaktikk. De har kunnskap om gjeldende læreplan og europeisk språkperm. Studentene har kunnskap om dagligliv, sentrale tradisjoner, skikker og tenkemåter i fransktalende land.

Ferdigheter:

Studentene kan kommunisere og fritt bruke et bredt basisordforråd i fransk. De skal kunne delta i forberedte og spontane samtaler om ulike emner. De skal videre kunne forstå lengre muntlige og skriftlige autentiske tekster i ulike sjangre og media. Studentene skal kunne bruke ulike digitale verktøy i en tilpasset språklærings situasjon. De skal kunne planlegge, gjennomføre og vurdere franskundervisning tilpasset elever på 5-10 trinn. De skal også kunne bruke vurderingsverktøy i fremmedspråksundervisningen.

Generell kompetanse:

Studentene skal kunne legge til rette varierte og tilpassede læringsaktiviteter som fremmer utvikling av muntlig samhandling, lytting, tale, lesing og skriving.

De skal også kunne finne relevante læringsressurser og kunne nyttiggjøre seg disse på en hensiktsmessig måte, både for egen opplæring og i formidlingssituasjoner.

Innhold

Studentene oppøver kommunikative og interkulturelle ferdigheter gjennom muntlig språktrening i autentiske situasjoner og ved hjelp av ulike digitale verktøy. De utvikler grunnleggende forståelse for fransk som fremmedspråk gjennom språkdidaktiske problemstillinger og gjennom forholdet mellom læringsutbytte og aktiviteter, individuell læring og felles aktiviteter.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen blir gitt i gruppetimer, samt nettmøter for fjernstudentene. Læringsplattform brukes til distribusjon av grunnlagsdokumenter, sentralt studiemateriell og oppgaver, samt annen relevant informasjon om emnet. Selvstudium inngår i læringsformene.

Praksis

15 dager på høsten og 15 dager på våren. Praksis administreres i samarbeid med Avdeling for lærerutdanning.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Studentene må levere inn 14 korte skriftlige oppgaver på nettforum i løpet av høst- og vårsemesteret.
- Det forutsettes også aktiv deltakelse i muntlige øvelser.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen. Varighet ca. 30 - 45 minutter. Kandidaten blir testet i muntlig forståelse og produksjon.

Karakter gis på en skala fra A-F, der A er beste karakter, E er bestått og F er ikke bestått.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Midtsemesterevaluering/underveisevaluering
- Sluttevaluering

Resultatene behandles av/i:

- Lærerguppe
- Lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Litteraturen er lagt til april 2011. Det tas forbehold om endringer før studiestart.

Læreplan i fremmedspråk: <http://www.udir.no/grep/Lareplan/?laereplanid=123914>

Cadre européen de référence pour les langues, Didier,

http://www.coe.int/t/dg4/Linguistic/CADRE_FR.asp

Sentiments de justice et injustice des élèves : <http://hal.archives-ouvertes.fr>

Forskning om tilpasset opplæring : www.utdanningsdirektoratet.no/.../Tilpasset_opplaring.pdf

Øvrig litteratur oppgis av faglærer og legges på læringsplattformen.

Læreplan i fremmedspråk: <http://www.udir.no/grep/Lareplan/?laereplanid=123914>

Cadre européen de référence pour les langues, Didier,

http://www.coe.int/t/dg4/Linguistic/CADRE_FR.asp

Sentiments de justice et injustice des élèves : <http://hal.archives-ouvertes.fr>

Forskning om tilpasset opplæring : www.utdanningsdirektoratet.no/.../Tilpasset_opplaring.pdf

Øvrig litteratur oppgis av faglærer og legges på læringsplattformen.

SFFG520110 Franske tekster og sjangre (Høst 2011–Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: André Avias

Undervisningsspråk: Fransk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Fransk 2 for grunnskolelærerutdanning 5-10*.

Undervisningssemester

Høsten 2012 og våren 2013

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap:

Studentene skal ha kunnskap om tekststrukturer og om språklige virkemidler som brukes i skriveprosessen. De skal ha kjennskap til og kunnskap om bruk av tekstlige uttrykk på fransk (som skjønnlitteratur, barnelitteratur, sakprosa, tegneserier, sanger, film, forskjellig tekstlige uttrykk på Internett m.m.)

Ferdigheter:

Studentene skal kunne lese franske skjønnlitterære og andre autentiske tekster i ulike sjangre og nyttiggjøre seg forskjellige tolknings- og lesestrategier. De skal selv kunne produsere på fransk forskjellige typer tekster. Studentene skal kunne planlegge, gjennomføre og vurdere franskundervisning tilpasset elever på 5-10 trinn.

Generell kompetanse:

Studentene skal kunne utvikle, analysere og vurdere egne lærings- og kommunikasjonsstrategier, og hjelpe elevene med å utvikle passende lærings- og kommunikasjonsstrategier. De skal kunne planlegge og gjennomføre undervisningsprosjekt knyttet til kulturelle, tekstlige og samfunnsmessige aspekt i de fransktalende landene.

Studentene skal kunne bruke aktuelle digitale verktøy i arbeidet med tekstlige uttrykk, og generelt i en språklærings- og undervisningssammenheng.

Innhold

Studentene skal få innsikt i fransk kultur og frankofoni, i egen og andres tankemåter gjennom studiet av franskspråklige tekster. De skal også få en innføring i ulike sjangre i et diakront og teoretisk perspektiv, samt bli kjent med sjangrenes egenart og stilistiske virkemidler. Videre skal studentene oppøves til en kritisk tilnærming og til å analysere ulike tekster. De skal kunne drøfte kriterier for valg av tekster i undervisningen og deretter ulike måter å anvende dem på.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen blir gitt i forelesninger og gruppetimer. Læringsplattform brukes til distribusjon av grunnlagsdokumenter, sentralt studiemateriell og oppgaver, samt annen relevant informasjon om emnet. Selvstudium inngår i læringsformene.

Praksis

10 dager på høsten og 10 dager på våren. Praksis administreres i samarbeid med Avdeling for lærerutdanning.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Deltakelse i oppgaveløsning gjennom hele studiet
- En skriftlig innlevering og en muntlig presentasjon per semester.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell eksamen (4 timer). Tillatt hjelpemiddel: fransk-fransk ordbok. Karakter gis på en skala fra A-F, der A er beste karakter, E er bestått og F er ikke bestått.

Studentene har klagerett på skriftlig eksamen.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Midtsemesterevaluering/underveisevaluering og
- Sluttevaluering

Resultatene behandles av/i:

- Lærerguppe
- Lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Pensumlitteraturen fastsettes hvert år av faglærer. Pensumlitteraturen omfatter hele verk, kortere tekster, tekstutdrag, barne- og ungdomslitteratur, fabler, viser, tegneserier, samt avisartikler og tekster fra fakta- og lærebøker. Det vil også bli presentert eksempler på filmer og nettsteder. Studentene skal lese 2 romaner, hvorav en fra tiden etter 1945. I tillegg skal de lese et teaterstykke, og et utvalg på ca. 250 sider med kortere tekster og utdrag av verk som tilsammen sikrer et litteraturhistorisk perspektiv.

Som utfyllende lesning anbefales en litteraturhistorie som Xavier Dacros: *Histoire de la littérature française*, Hachette Education (pocketutgave).

Daniel Bergez: *L'explication de texte littéraire*, Armand Colin, 2008.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:53:04

SFFG520210 Fransk samfunnskunnskap (Høst 2011–Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Jacky Billeau

Undervisningsspråk: Fransk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Fransk 2 for grunnskolelærerutdanning 5-10*.

Undervisningssemester

Høsten 2012 og våren 2013

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap:

Studentene skal ha kunnskap om geografi, enkelte viktige historiske hendelser, samfunnsstrukturer og institusjoner i Frankrike. De skal ha kunnskap om sentrale trekk ved dagligliv, skikker, høytider og samfunn i fransktalende land.

Ferdigheter:

Studentene skal kunne sammenligne på fransk sentrale trekk i dagliglivet og samfunnet med norsk kultur. De skal selv kunne produsere på fransk forskjellige typer tekster. Studentene skal kunne planlegge, gjennomføre og vurdere franskundervisning tilpasset elever på 5-10 trinn.

Generell kompetanse:

Studentene skal kunne utvikle, analysere og vurdere egne lærings- og kommunikasjonsstrategier og hjelpe elevene med å utvikle passende lærings- og kommunikasjonsstrategier. De skal kunne planlegge og gjennomføre undervisningsprosjekt knyttet til kulturelle, tekstlige og samfunnsmessige aspekt i de fransktalende landene. De skal kunne bruke aktuelle digitale verktøy i arbeidet med tekstlige uttrykk og generelt i en språklærings- og undervisningssammenheng.

Innhold

Studentene skal få kunnskap om Frankrike, både som land innen EU og i internasjonal sammenheng. Emnet skal bidra til tverrkulturell innsikt og forståelse. Emnet tar for seg innføring i samfunnsoppbygging, frankofoni, kultur og samfunn, samt innføring i fransk økonomi og Frankrikes historie i nyere tid.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen blir gitt i gruppetimer. Læringsplattform brukes til distribusjon av grunnlagsdokumenter, sentralt studiemateriell og oppgaver, samt annen relevant informasjon om emnet. Selvstudium inngår i læringsformene.

Praksis

10 dager på høsten og 10 dager på våren. Praksis administreres i samarbeid med Avdeling for lærerutdanning.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Deltakelse i oppgaveseminarer gjennom hele studieåret
- En skriftlig innlevering pr semester
- En muntlig presentasjon pr semester.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen. Varighet: ca. 30 minutter. Kandidaten blir testet i faktakunnskaper og muntlig produksjon.

Karakter gis på en skala fra A-F, der A er beste karakter, E er bestått og F er ikke bestått.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Midtsemesterevaluering/underveisevaluering og
- Sluttevaluering

Resultatene behandles av/i:

- Lærerguppe
- Lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Litteraturen er lagt til april 2011. Det tas forbehold om endringer før studiestart.

G. Labrune: La géographie de la France. Nathan, repères pratiques, siste utg.

G. Labrune,/Toutain: Histoire de la France, Nathan, repères pratiques, siste utg.

Découvrir la France. Internettssidene til; M.A.E: ministère des Affaires étrangères.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:53:04

SSPG510110 Spansk språk og kommunikasjon 1 (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Berit Grønn

Undervisningsspråk: Spansk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Spansk 1 for grunnskolelærerutdanning 5-10* (30 studiepoeng).

Undervisningssemester

Høstsemester

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Etter fullført emne har studentene:

- kunnskap om uttale og intonasjon og grunnleggende kjennskap til sentrale språkstrukturer i spansk
- kunnskap om dagligliv, sentrale tradisjoner, skikker og tenkemåter i spansktalende land

Ferdigheter

Etter fullført emne skal studentene:

- kunne kommunisere med god uttale og intonasjon og fritt bruke sentrale språkstrukturer og et basisordforråd i spansk
- kunne forstå lengre muntlige og skriftlige autentiske tekster i ulike sjangre og media
- kunne bruke ulike digitale verktøy i en tilpasset språklærings situasjon

Generell kompetanse

Etter fullført emne skal studentene:

- kunne legge til rette for varierte og tilpassede læringsaktiviteter som fremmer utvikling av lytting, tale, lesing og skrivning
- kunne finne relevante læringsressurser og kunne nyttiggjøre seg disse på hensiktsemessig måte, både for egen læring og i formidlingssituasjoner

Innhold

Studentene får en teoretisk og praktisk innføring i spansk uttale: De får gjennom kontrastiv beskrivelse av spansk og norsk grunnlaget for å formidle innsikten videre til elevene. Studentene får en teoretisk og praktisk innføring i spansk språklære, med vekt på morfologi, syntaks og semantikk, samt språkstrukturer og språkbruk. Videre gjøres studentene i stand til å uttrykke seg på et mest mulig idiomatisk spansk gjennom fri skriftlig produksjon, oversettelser og dialoger. Kommunikativ kompetanse trenes opp gjennom autentiske spanske tekster, og kontrastiv forståelse oppøves, slik at studentene blir i stand til å formidle spansk språk videre til elevene.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen blir gitt i forelesninger og gruppetimer. Læringsplattform brukes til distribusjon av grunnlagsdokumenter, sentralt studiemateriell og oppgaver, samt annen relevant informasjon om emnet. Selvstudium inngår i læringsformene.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Minimum 80% deltakelse i undervisningen er en forutsetning for å kunne avlegge eksamen. Studenter som ikke har anledning til å oppfylle kravet om obligatorisk tilstedeværelse, må sende begrunnet søknad om fritak.
- I tillegg må en skriftlig oppgave være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Fem timers skriftlig eksamen.

Tillatt hjelpemiddel: spansk-spansk ordbok.

Karakterskala A - F.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Midtsemesterevaluering/underveisevaluering
- Sluttevaluering

Resultatene behandles av/i:

- Lærergroupe

- Lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Litteraturlista er sis oppdatert våren 2010. Det tas forbehold om endringer før studiestart.

Miquel, Lourdes; Rápido, rápido, Difusión, Barcelona 2002. *Rápido, Rápido* (tekstbok) + CD.
ISBN 9788484434610

Rápido, Rápido (øvingsbok).
ISBN 9788484430834

Chiquito, Ana Beatriz: *Spansk Referansegrammatikk*, Fagbokforlaget, 2009
ISBN 978-82-450-0126-6

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:53:08

SFTG510110 Å bli tysklærer, innføringsemne (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Stuedsted: Halden

Undervisningsspråk: Tysk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Tysk 1 for grunnskolelærerutdanning 5-10*.

Undervisningssemester

Høstsemester.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Studentene har kunnskaper om tysk uttale og intonasjon og grunnleggende kjennskap til tysk morfologi. De har kunnskaper om dagligliv og skikker i tysktalende land. Studentene har kunnskaper om hvordan digitale verktøy kan brukes til å bygge opp ferdigheter særlig i muntlig tysk. De kjenner til aktuell læreplan for fremmedspråk, det felleseuropeiske rammeverket for språk og sentrale læringsressurser som f. eks. aktuelle læreverker i tysk for mellom- og ungdomstrinnet.

Ferdigheter

Studentene kan kommunisere med god uttale og intonasjon. De har grunnleggende aktive ferdigheter i muntlig tysk og kan tilpasse disse til utvalgte kommunikasjonssituasjoner og -behov, bl. a. kan de på tysk gjøre rede for dagligliv og skikker både i tysktalende land og i norsk kultur. De kan planlegge, gjennomføre og vurdere undervisningsøkter på tysk tilpasset ulike elevgrupper.

Generell kompetanse

Studentene har innsikt i ulike innfallsporier til fremmedspåksdidaktikk, i ulike undervisningsmetoder for fremmedspråk og kunnskap om hvordan barn og unge lærer fremmedspråk. Studentene har også innsikt i vurdering av elevarbeider og elevprestasjoner.

Innhold

Emnet gir en grunninnføring i tysk fonetikk og intonasjon og hovedtrekkene i tysk morfologi sett fra et praktisk perspektiv. Dagligliv og skikker i tysktalende land tematiseres gjennom bruk av forskjellige typer tekster og media. Det legges stor vekt på oppøvelse av muntlig språkferdighet. Emnet tar for seg hvordan en med ulike elevgrupper kan arbeide med ferdighetstrening og kulturforståelse i forhold til disse temaene, samtidig som ulike læringsressurser presenteres.

Undervisnings- og læringsformer

Muntlig ferdighetstrening baseres til en stor grad på bruk av digitale verktøy og foregår i hovedsak i forhold til emnets temaer. Prosjektarbeid rettes mot produksjon av enkle læringsressurser gjennom bruk av digitale verktøy som åpner for samarbeidsformer.

Praksis

15 dager på høsten. Praksis administreres i samarbeid med Avdeling for lærerutdanning.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Ingen.

Eksamen

Mappevurdering og muntlig eksamen

Individuell mappe som dokumenterer studentenes aktivitet i emnet. I mappa vil det inngå både muntlige og skriftlige arbeider relatert til emnets temaer og til praksis. Mappen må være vurdert til bestått før studenten kan fremstille seg til muntlig eksamen.

Muntlig eksamen er en samtale (ca. 20-25 minutter), evt. i gruppe, omkring mappeoppgavene ved slutten av semesteret, der det i tillegg til faglig og didaktisk innhold legges vekt på studentenes muntlige kommunikasjonsferdighet. Hvis muntlig eksamen foregår som gruppesamtale, gis det likevel individuell karakter. Muntlig eksamen virker justerende på karakter for mappe, maksimalt ett trinn opp eller ned på karakterskala A-F.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Midtsemesterevaluering/underveisevaluering

- Sluttevaluering

Resultatene behandles av

- Lærerguppe

- Studieleder

-- Lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Litteraturlista er lagt til 15. april 2011. Det tas forbehold om endringer før studiestart.

Reiten, Håvard: *Tysk grammatikk*. Oslo: Aschehoug (1995 eller senere)

Dreyer/Schmitt: *Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik*. Ismaning: Hueber (2000)

Lundemo, Frode: *Deutsche Phonetik*. Halden, siste utgave.

Krumm, Hans-Jürgen: Sprachenvielfalt im Deutschunterricht. Grundsätze und Beispiele. I: *Fremdsprache Deutsch*. 2 (1999)

Kerschbaumer, Markus: Kinder entdecken Sprache. I: *Babylonia* 2, 12-16.

Little, David: Den europæiske sprogportfolio. I: *Sprogforum*, nr. 31, 2004, s. 7-10. <http://inet.dpb.dpu.dk/infodok/sprogforum/spr31/Little.pdf>

Risager, Haren: Den fælles europeiske referenceramme for sprog: Et verktøy med begrensninger. I: *Sprogforum*, nr. 31, 2004, s. 22-27. <http://inet.dpb.dpu.dk/infodok/sprogforum/spr31/Risager.pdf>

Ett eller flere tysklæreverk som brukes i norsk skole.

Fremmedspråksenterets sider om Tidlig start med fremmedspråk (<http://www.fremmedspraksenteret.no/index.php?ID=16192>)

Hestnes, Hege m. fl.: *Språkfag 1/2/3*. Idéhefter for lærere. Tapir forlag. 2007-2010.

Europeisk språkperm (utgitt av Utdanningsdirektoratet, Oslo)

Læreplan for grunnskolen, Utdanningsdirektoratet, www.utedanningsdirektoratet.no

---

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:53:08

SFTG512110 Å bli tysklærer: Spesialisering kultur og samfunn (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Peter Langemeyer

Undervisningsspråk: Tysk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Tysk 2 for grunnskolelærerutdanning 5-10*.

Undervisningssemester

Høstsemester

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Studentene har kunnskaper om enkelte viktige historiske hendelser, samfunnsstrukturer, institusjoner og geografi i tysktalende land og har utdypet sine kunnskaper om sentrale trekk ved dagligliv, skikker, høytider og tradisjoner. De har kunnskap om tekst som kulturuttrykk og kjennskap til språklige særtrekk i tysktalende land. Studentene har innsikt i gjeldende læreplaner, kjenner til aktuelle læreverk og har kunnskap om aktuelle og relevante undervisningsressurser samt ulike undervisningskonsept og -metoder knyttet til undervisning i tyskspråklig kultur og samfunn.

Ferdigheter

Studentene kan på tysk gjøre rede for og sammenlikne sentrale trekk ved tysktalende lands kultur og samfunn med tilsvarende i norsk kultur og legge til rette for at elevene kan utforske kulturen i tysktalende land sett i relasjon til deres egen. De har også økt sine aktive ferdigheter i tysk, både skriftlig og muntlig, ved siden av ferdigheter i å forstå tyskspråklige tekster av ulik art. Studentene kan bruke ressurser av ulik art for at elevene skal tilegne seg både reseptiv kompetanse og best mulig ferdighet i å kommunisere både muntlig og skriftlig.

Generell kompetanse

Studentene er i stand til å planlegge og gjennomføre undervisningsprosjekt knyttet til (inter)kulturelle og samfunnsmessige aspekter og kan utvikle, analysere og vurdere elevers lærings- og kommunikasjonsstrategier. De kan reflektere over hvilke ressurser og arbeidsformer som passer elevenes forutsetninger best.

Innhold

I emnet tas det opp kulturelle og samfunnsmessige aspekter ved tysktalende land med utgangspunkt i aktuelle læringsressurser. Det legges opp til en nær sammenheng mellom teorien og litteraturen som gjennomgås og utprøving av undervisningskonsept og -metoder i praksis.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen gis som seminar der tyskdidaktikk og tyskundervisning tematiseres og øves ut fra konkrete undervisningssituasjoner - enten i form av tenkte «cases» eller med utgangspunkt i den tyskundervisningen studentene gjennomfører i praksisperioden(e). Prosjektarbeid rettes mot produksjon av læringsressurser gjennom bruk av digitale verktøy som åpner for samarbeidsformer. I arbeidet med litterære og andre autentiske tekster legges vekt på produksjons- og handlingsbasert litteraturundervisning.

Praksis

10 dager på høsten. Praksis administreres i samarbeid med Avdeling for lærerutdanning.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Ingen

Eksamen

Mappevurdering og muntlig eksamen

Individuell mappe som dokumenterer studentenes aktivitet i emnet. I mappa vil det inngå både muntlige og skriftlige arbeider relatert til emnets temaer og til praksis. Mappen må være vurdert til bestått før studenten kan fremstille seg til muntlig eksamen.

Muntlig eksamen er en samtale (ca. 20-25 minutter), evt. i gruppe, omkring mappeoppgavene ved slutten av semesteret, der det i tillegg til faglig og didaktisk innhold legges vekt på studentenes muntlige kommunikasjonsferdighet. Hvis muntlig eksamen foregår som gruppesamtale, gis det likevel individuell karakter. Muntlig eksamen virker justerende på karakter for mappe, maksimalt ett trinn opp eller ned på karakterskala A-F.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering/underveisevaluering
  - sluttevaluering
- Resultatene behandles av
- lærergruppe
  - studieleder
  - lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Litteraturlisten er lagt til 15. april 2011. Det tas forbehold om endringer før studiestart.

Europeisk språkperm (utgitt av Utdanningsdirektoratet, Oslo)

Læreplan for grunnskolen, Utdanningsdirektoratet, www.undanningsdirektoratet.no

Dauvillier, Christa/Lévy-Hillerich, Dorothea (unter Mitarb. von Herrad Meese): *Spiele im Deutschunterricht*. Berlin [u.a.]: Langenscheidt, 2004.

Sevje, Grete: *Fremmedspråk er gøy! Metodebok for lærere*. Fremmedspråk nivå 1. [Oslo]: PEDLEX norsk skoleinformasjon, 2007.

Skarðhamar, Anne-Kari: *Kunsten å lese skjønnlitteratur. Om lesestimulering og lesekompetanse*. Oslo: Universitetsforl., 2005

Vestli, Elin Nesje: *Fra sokkel til klasserom. Litteraturens plass i fremmedspråkundervisningen. Fokus på språk 13/2008*. Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen: Halden (2008). <http://www.fremmedspraksenteret.no/index.php?ID=14283&lang=nor>

SCHMID, Gerhard Friedrich: *Kleine Deutschlandkunde. Ein erdkundlicher Überblick*. Stuttgart 1996 el. senere.

MÜLLER, Helmut M.: *Deutsche Geschichte in Schlaglichtern*. Leipzig 2004 (eller annen utgave).

Det lages et kompendium med ytterligere fagdidaktiske tekster som kan kjøpes ved Index bokhandel (HiØ) i begynnelsen av semestret. Kompendiet vil også være tilgjengelig elektronisk.

Studentene skal lese i tillegg et utvalg av litterære tekster (endelig pensumliste kunngjøres senest ved semesterstart).

LU301NOR07 Norsk 301: Litteratur (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Norsk 3 (30 studiepoeng).

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Studieeininga Norsk 3 krev at studentane har forkunnskapar i Norsk 1 + 2 eller tilsvarande. Ein kan ta Norsk 3 samstundes med Norsk 2, men ein vil ikkje få utskrift av karakterane frå Norsk 3 før ein har bestått Norsk 2.

Undervisningssemester

1. semester (haust).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studentane

- kan skrive ein lengre fagartikkel om eit bestemt litterært emne der dei gjør bruk av litteraturteori

- kan bruke litteraturteori i lesing av litterære tekstar
- kan delta i faglege samtalar om litterære teoriar og tekstar
- kan gå i dialog om eiga skrivning og kunne nyttiggjøre seg rettleiing i samband med oppgåveskriving

Innhold

Norsk 301 er eitt litterært emne som er bygd opp av tre delar:

- studium av litteraturvitskapeleg teori og metode
- temastudium i litteratur
- individuell, sjølvvald oppgåve i litteratur. Innhaldet i denne oppgåva skal normalt vere knytt til innhaldet i det litterære temastudiet.

Det faglege innhaldet i dette emnet vil variere frå studieår til studieår, men er for tida Henrik Ibsens forfattarskap.

Undervisnings- og læringsformer

Eigen aktivitet frå studentane si side står i fokus, og lærarane ved studiet fungerer som rettleiarar og rådgjevarar. Men studentane vil også møte nytt fagstoff gjennom forelesingar og seminar.

Studentane skal i løpet av studiet skrive ei semesteroppgåve i form av ein fagartikkel på om lag 10 000 ord. Oppgåva skal leverast ved slutten av semesteret og fungerer som eksamenssvar. Studentane skal ha minst to obligatoriske rettleiingar av faglærar i samband med oppgåveskrivinga, og faglærar skal godkjenne temaet for oppgåva.

Praksis

For allmennlærerstudentar gjeld eigen [praksisplan](#). Andre studentar skal ikkje ha praksis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Minst to rettleiingar hos faglærar i samband med oppgåveskrivinga
- Godkjent tema for semesteroppgåve

Arbeidskrav må være godkjent før studentane kan framstilla seg til eksamen.

Eksamen

Eksamen består av to deleksamenar:

a) Semesteroppgåve (50 %).

Semesteroppgåva skal ha form som ein fagartikkel, og er ei heimeoppgåve det blir arbeidd med gjennom heile semesteret.

Formelle krav: Semesteroppgåva skal ha eit omfang på om lag 10 000 ord med skriftstorleik 12 punkt (tilsvarande fonten Times New Roman eller liknande), linjeavstand 1½. Målforma er bokmål. Emnet for fagartikkelen skal vere knytt til eitt av emneområda i Norsk 301.

b) Munnleg prøve (50 %).

Prøva er på totalt ca. 45 minutt, inkludert karakterfastsetjing og tilbakemelding.

Ved eksaminasjonen kan kandidaten bli prøvd i alle delar av pensum i tillegg til innhaldet i semesteroppgåva.

Prøvene vert vurderte av ein ekstern og ein intern sensor. Ved vurderinga vil det i tillegg til det faglege innhaldet òg bli lagt vekt på kvaliteten på den språklege dugleiken.

Dei to deleksamenane er jambyrdige i vektninga og byggjer på eit felles kunnskapsgrunnlag. Karakterane i dei to deleksamenane i emnet vert til slutt slegne saman til éin karakter. Prestasjonane vert vurderte ut i frå ein karakterskala frå A til F.

Evaluering av emnet

Studentevaluering av emne (EVA3).

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 4. juli 2011.

A) Tekster:

10 verk av Henrik Ibsen med hovedvekt på skuespilla fra 1877 og seinere:

Et Dukkehjem

Gengangere

En Folkefiende

Rosmersholm

Fruen fra Havet

Hedda Gabler

Bygmester Solness

Lille Eyolf

John Gabriel Borkmann

Når vi døde våkner

B) Dramateori:

- Helleland, Wærp: *Å lese drama*, Universitetforlaget 2005
- Hemmer, Bjørn: *Ibsen-kunstnerens vei*, Vigmostad 2003

- Svend Christensen: *Ibsen og teaterets konventioner (særlig kapitlene "Høje - venstre", "Blomsterne" og "Belysningerne")*; Gyldendalske boghandel Kbh., 1983. (Disse sidene blir lagt ut elektronisk)

C) Generell litteraturteori

- XXX: Én litteraturteoretisk artikkel som tar for seg spørsmålet om fortellerstemmer eller ironibegrepet. Sannsynligvis en tekst av Bahktin. Nøyaktig hvilken blir klar i løpet av sommeren (i kopi fra norskseksjonen)
- Roland Barthes: *Lysten ved teksten*, Solum 1998
- Victor Sjklovskij: "Kunsten som grep", I: Kittang, Atle: *Moderne litteraturteori*, Universitetsforlaget 1991 eller seinare
- Leif Erik Vold: *Transtekstualitet hos Ibsen* (i manuskript fra seksjonen)

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:46:28

LIDR10111 Praktisk-metodisk arbeid (Høst 2011–Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i

- *Kroppsøving og idrett, årsstudium*
- *Kroppsøving og idrett 1 (30 studiepoeng)*

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Studentene må være i alminnelig god fysisk form, være svømmedyktige og kunne delta i aktiviteter i svømmebasseng for å kunne gjennomføre emnet.?

Undervisningssemester

Emnet undervises over to semestre: høst- og våsemester.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten skal ha:

- kunnskap om ulike praktiske områder i kroppsøvningsfaget og i frivillig idrettsliv
- kunnskap om hvordan ulike fagdidaktiske forhold påvirker læring i faget
- kunnskap om tilrettelegging for progresjon i ferdighetene tilpasset ulike elevforutsetninger
- kunnskap om innlæringsmetodikk i ulike idretter
- kunnskap om tilrettelegging av aktivitet på ulike arenaer
- didaktisk kunnskap i faget, basert på erfaring med planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning i idrett/kroppsøving for elever med ulike forutsetninger
- kunnskap om tilrettelegging og gjennomføring av kroppsøving i grunnskolen for begge kjønn

Studentene skal etter fullført studium ha solide og grunnleggende, faglige og didaktiske kunnskaper i kroppsøving og idrettsfag. Ha kunnskap om arbeid med videreutvikling av grunnleggende ferdigheter (uttrykke seg muntlig, lese, uttrykke seg skriftlig, regne, bruke digitale verktøy).

Ferdigheter

Studenten skal:

- kunne uttrykke seg både muntlig og skriftlig i faget
- kunne vise grunnleggende øvningsbilder i idrettsaktiviteter som er aktuelle i grunnskolens kroppsøvningsundervisning
- ha erfaring med planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning i kroppsøving/idrett for elever med ulike forutsetninger
- kunne gjøre faglige og fagdidaktiske overveielser knyttet til undervisning og læring
- ha ferdighet til å legge til rette og lede læringsarbeid gjennom varierte arbeidsmåter i praktiske idretter, dans og friluftsliv og tidsaktuelle bevegelsesformer for aldersgruppen
- ha ferdighet til å tilrettelegge for friluftsliv med overnatting sommer og vinter
- ha ferdighet til å se elevenes bevegelsesmønstre og forutsetninger som grunnlag for tilpasset opplæring, tilbakemelding og vurdering i kroppsøvningsfaget
- ha ferdighet til å identifisere farer og ivareta elevenes sikkerhet i ulike aktiviteter og bevegelsesmiljø
- ha ferdighet til å kunne utføre førstehjelp og livredning i vann, samt hjerte- og lungeredning

Generell kompetanse

Studenten skal:

- kunne finne fram til løsning på faglig relevante problemstillinger i relevant litteratur og på nettsteder
  - utvikle et positivt forhold til ulike former for fysisk aktivitet
  - gjennom fysisk aktivitet i kjønnsblandede grupper få respekt for hverandres idrettslige- og ferdighetsmessige, sosiale og faglige prestasjoner og begrensninger
- ?

Innhold

All praktisk virksomhet som inngår i emnet er delt inn i fire hovedområder:

1. Bevegelseslek (turn, sansemotorikk, leikeaktiviteter, racketaktiviteter, dans og drama)
2. Idrettsaktiviteter (friidrett, orientering, ski, skøyter, svømming/livredning, praktisk treningslære)
3. Ballaktiviteter (basketball, fotball, volleyball, håndball og innebandy)
4. Friluftsliv

?

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen er hovedsakelig lagt opp som praktisk arbeid. Undervisningen skjer i stor grad i grupper og er både lærer- og studentstyrt.?

Praksis

Grunnskolelærerstudenter og allmennlærerstudenter har veiledet praksis. Se programplan for aktuelt studium.

Andre studenter har intern punktpraksis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

For å kunne fremstille seg til avsluttende eksamen må studenten ha fått godkjent følgende arbeidskrav:

- Praktiske oppgaver må være godkjent.
For å få godkjent de praktiske oppgavene kreves det minst 80 % aktiv deltaking i undervisning i hvert hovedområde. Dersom sykdom/skade eller innvilget søknad om fravær fører til et fravær på over 20 %, må studenten bestå en ekstraordinær praktisk/muntlig prøve i faget for å kunne fremstilles til ordinær praktisk-metodisk eksamen.
- To teoretiske passeringsprøver. Omfang: ca. 1 time pr prøve. Må være godkjent for å kunne fremstilles til ordinær praktisk-metodisk eksamen.
- Livredningsprøven (utvidet lærerprøve) og praktisk prøve i svømmeteknikker, skøyteferdighet, alpint, langrenn og orientering må avlegges med godkjent resultat. Prøvene må være godkjent for å kunne fremstilles til ordinær praktisk-metodisk eksamen.

Arbeidskravene godkjennes av faglærer(e).?

Eksamen

Studentene skal avlegge praktisk-metodisk eksamen i vårsemesteret.

Individuell praktisk eksamen og muntlig eksamen. Varighet: ca. 35 minutter totalt.

Sluttvurderingen består av en praktisk undervisningskomponent (ca. 20 min) med en muntlig/teoretisk komponent i etterkant (ca. 10 min), og en egenferdighetskomponent til slutt (ca. 5 min). Egenferdighetskomponenten kan maksimalt trekke sluttvurderingen en karakter opp eller ned.

Til eksamen skal studentene forberede et praktisk-metodisk undervisningsopplegg innen en idrett. Studentene bruker didaktisk planleggingsskjema i forberedelsene. Tid til forberedelse er 48 timer. Studentene leverer skjemaet til sensorene ca. en halvtime før de skal opp til eksamen. Under eksamen skal medstudenter være "elever".

Samtalen og praktisk prøve i etterkant av undervisningsopplegget dreier seg om studentenes undervisningsopplegg, praktiske ferdighet, fagdidaktisk og teoretisk innsikt.

Eksamen blir vurdert av intern og ekstern sensor. Det benyttes bokstavkarakterer fra A - F, og det settes en helhetlig karakter for emnet.

Eventuell ny/utsatt eksamen foregår ved neste ordinære gjennomføring av emnet.

?

Evaluering av emnet

Emnet har muntlig underveisevaluering og skriftlig, individuell studentevaluering ved semesterstutt.

?

Litteratur

Litteraturen er sist oppdatert 4. juli 2011.

Kunnskapsdepartementet; Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2006, Fagplan i kroppsøving

Gjerset, A. Idrettens treningslære. Oslo.: Universitetsforl, 1992

Enoksen m.fl: Aktivitetslære (Gyldendal forlag)

NTF: Mer gøy i gymsalen, (siste utgave)

Sveen, Ole; Eget kompendium i turn

Kjersti B. Jacobsen & Solveig Dahle; Dans: Eget kompendium

Norges Orienteringsforbund: Trygg i naturen med orientering. Opplæring i kart og kompass, 2006

Madsen & Irgens; Slik lærer du å svømme, Bodoni Forlag, 2005

Utdanningsdirektoratet; Svømme- og livredningsopplæring. Støttmateriell for lærere og instruktører i grunnskolen (2008)

Sveen, O.; Livredning: Kompendium,

Egne kompendier i flere praktiske idretter.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:46:19

LIDR10211 Idrett, kultur og samfunn (IKS) (Høst 2011–Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i

- *Kroppsøving og idrett, årsstudium*
- *Kroppsøving og idrett 1 (30 studiepoeng)*

Undervisningssemester

1. og 2. semester (høst og vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studenten:

- kan utvikle grunnleggende kunnskap om hvordan de ulike fagene som inngår i emnet kan benyttes i arbeidet med kroppsøvingfaglige og idrettsfaglige spørsmål, og hvordan de kan innvirke på hverandre i en mer helhetlig sammenheng
- har kunnskap om hvilken betydning idrettslige aktiviteter kan ha for den enkeltes utvikling og helse i ulike miljøer

- har kunnskap om det helhetlige opplæringsløpet, med vekt på overgangen fra barnetrinn til ungdomstrinn, og ungdomstrinn til videregående opplæring.

Kunnskap

Studenten har:

- kunnskap om idrett og kroppsøvfagets egenart, historie, utvikling og plass i samfunnet
- innsikt i sammenhengen mellom helse, kosthold, idrett og fysisk aktivitet
- kunnskap om hvordan tilrettelegge og lede kroppsøvfagundervisning og idrettsaktiviteter som bidrar til bevegelsesglede, mestring og utvikling for alle elever
- kunnskap om mentale prosessers betydning for den enkeltes prestasjon og utvikling.
- solide og grunnleggende, faglige og didaktiske kunnskaper i kroppsøving og idrettsfag
- kunnskap om arbeid med videreutvikling av grunnleggende ferdigheter (uttrykke seg muntlig, lese, uttrykke seg skriftlig, regne, bruke digitale verktøy).

Ferdigheter

Studenten kan:

- vurdere og nyttiggjøre seg kunnskap innenfor emnene sosiologi, psykologi, kroppsøvfagdidaktikk, fysisk aktivitet og helse (med barn/unges vekst og utvikling, sansemotorikk)
- uttrykke seg både muntlig og skriftlig i faget.

Generell kompetanse

Studenten kan:

- foreta vurdering etter gjeldende forskrifter
- legge til rette undervisning og idrettslige aktiviteter med utgangspunkt i den enkeltes forutsetninger
- bidra til skoleutvikling med utgangspunkt i kroppsøvfaget.
- forstå, utøve og utvikle egen profesjonalitet som kroppsøvfaglærer.
- kommunisere med elever, foreldre og kolleger om problemstillinger knyttet til kroppsøving

?

Innhold

Emnet består av følgende fagområder;

Idrettspsykologi

Sosiologi

Fysisk aktivitet og helse (også om barn/unges vekst og utvikling, sansemotorikk)

Kroppsøvfagdidaktikk

Se for øvrig detaljert plan (deles ut ved semesterstart).

?

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen er lagt opp som forelesninger, gruppearbeid og framlegg, samt praktisk arbeid og veiledning under praktiske øvelser. Pensumlitteratur brukes i stor grad som utgangspunkt for arbeid i emnet. IKT inngår i undervisning og læring, i basisgruppesammenheng og ved forelesninger.?

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

To innleveringsoppgaver i gruppe:

Omfanget på hver av oppgavene skal være på 5-8 sider. Leveres digitalt i fronter til fastsatt frist i semesterplan og må bedømmes til godkjent for å kunne framstille seg til eksamen i emnet.

?

Eksamen

Muntlig, individuell eksamen. Varighet: ca 30 minutter

Muntlig eksaminasjon tar utgangspunkt i de to innleveringsoppgavene (se arbeidskrav) og pensum forøvrig.

Intern og ekstern sensurering. Det benyttes gradert karakterskala fra A - F.

?Muntlig eksamen kan ikke påklages.

Evaluering av emnet

Emnet har muntlig underveisevaluering og skriftlig, individuell studentevaluering ved semesterslutt.

?

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 4. juli 2011.

Loland, Sigmund; Idrett og samfunn (siste utgave)

Brattenborg, S. & Engebretsen, B.: Innføring i kroppsøvingdidaktikk. Høyskoleforlaget (2. utgave, 2007)

Kunnskapsdepartementet; Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2006, Fagplan i kroppsøving

Pensgård, A.M. and E. Hollingen. Idrettens mentale treningslære. Oslo.: Universitetsforl., (siste utgave)

Skaug, A.; Idrettspsykologi; Eget kompendium

Eriksen, T.B.: Født til bevegelse. Omfysisk aktivitet og helse. Fagbokforlaget. (2006)

Christiansen, K. og Husebye, B.; Helselære; Eget kompendium

Stene, M. Vitenskapelig forfatterskap: hvordan lykkes med skriftlige studentoppgaver. [Oslo].: Kolve forl.

LA101IDRP Idrett påbygging: friluftsliv (Høst 2011–Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Idrett påbyggingsstudium (30 studiepoeng)*.

Undervisningssemester

1. og 2. semester (høst og vår). Undervisningen skjer i blokker i både høst- og vårsemester.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten:

- har kunnskap innen friluftsliv til bruk i skoleverket og i frivillig organisasjons- og idrettsarbeid
- har kunnskap og erfaring i valg av utstyr til ulike terrengtyper og klimatiske forhold
- har kunnskap og erfaring med egen og andres yteevne i forhold til de krav naturen stiller

Ferdigheter

Studenten:

- har ferdigheter innen friluftsliv til bruk i skoleverket og i frivillig organisasjons- og idrettsarbeid
- har ferdigheter i form av valg av utstyr til ulike terrengetyper og klimatiske forhold

Generell kompetanse

Studenten:

- har fått et personlig forhold til ulike former for fysisk aktivitet og friluftsliv
- kan ta ansvar og samarbeide om aktiviteter og ulike utfordringer knyttet til friluftsliv

Innhold

Studiet er hovedsakelig lagt opp som ekskursjoner med før- og etterarbeid. Det skal gjennomføres tre ekskursjoner med ulik varighet.

- To dagers overnattingstur i kystmiljø/kajakk.
- Tre dagers overnattingstur i fjell og fjord (brevandring og rafting).
- Fem dagers overnattingstur i alpint landskap.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen er lagt opp som ekskursjoner, veiledningsarbeid, basisgruppearbeid og framlegg.

Praksis

Se generell del av studieplanen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

De praktiske ekskursjonene må være gjennomført med godkjent resultat. For å få godkjent disse kreves det minst 80 % aktiv deltaking i hvert kurs. Dersom sykdom/skade eller innvilget søknad om fravær fører til et fravær på over 20 %, må studenten bestå en ekstraordinær praktisk/muntlig passeringsprøve i faget. Overstiger fraværet 50 %, må emnet tas på nytt.

Eksamen

Mappevurdering

Rapporter (herav minst en Web-presentasjon) fra ekskursjonene utarbeides av basisgruppene og samles i en mappe som karaktersettes ut fra en samlet vurdering. Mappa leveres i vårsemesteret.

Intern sensurering der det blir gitt bestått/ikke bestått karakter.

Evaluering av emnet

Løpende studentevaluering av emnet i begge semestre.

Litteratur

Litteraturlisten vil foreligge til studiestart.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:46:11

LA102IDRP Idrett påbygging: laboratoriearbeid, testmetodikk, idrett, kosthold, prestasjon (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden og Fredrikstad

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Idrett påbyggingsstudium (30 studiepoeng)*.

Undervisningssemester

1. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten har

- kunnskap om fysiologiske forhold som bidrar til prestasjonsevne
- kunnskap om kosthold, ernæring og innvirkning på fysisk prestasjonsevne

Ferdigheter

Studenten

- har ferdigheter innen ulike testmetoder og laboratoriarbeid
- har ferdigheter i testmetodikk ved idrettsmedisinsk testlaboratorium

Generell kompetanse

Studenten

- kan bidra til økt forståelse for sammenhengen mellom fysiologiske forhold/idrett, kosthold og prestasjonsevne

Innhold

Forelesninger, basisgruppearbeid og laboratedemonstrasjoner.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen er lagt opp som forelesninger, veiledningsarbeid, basisgruppearbeid og framlegg.

Praksis

Se generell del av studieplanen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Det skal utarbeides en skriftlig innleveringsoppgave fra hver enkelt basisgruppe i emnet laboratoriearbeid, idrett, kosthold, prestasjon og testmetodikk. Denne vurderes til godkjent/ikke godkjent. Oppgaven skal leveres innen fastsatt frist.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen i høstsemesteret. Varighet: ca. 40 minutter. Det brukes gradert karakterskala fra A - F, der A er best og E er laveste beståtte karakter. F er ikke bestått. Ekstern sensur.

Evaluering av emnet

Studentevaluering av emnet.

Litteratur

Litteraturlisten vil foreligge før studiestart.

LA103IDRP Idrett påbygging, trenerfordypning og FOU-oppgave (Høst 2011–Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Idrett påbyggingsstudium (30 studiepoeng)*.

Undervisningssemester

1. og 2. semester (høst og vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten har kunnskap om trenerrollen

Studenten har kunnskap om forskning og utviklingsarbeid knyttet til trenerrollen

Ferdigheter

Studenten kan kunne arbeide med forskning og utviklingsarbeid knyttet til trenerrollen

Studenten kan anvende IKT i undervisning og som hjelpemiddel i arbeid med forskning og utvikling

Studenten kan vurdere bevegelsesmiljøer, aktivitet og trening egnet for ulike aldersgrupper

Generell kompetanse

Studenten kan vurdere analytisk og kritisk hvordan trenerrollen bidrar i forhold til utøverens prestasjoner

Studenten kan bidra til nytenkning i forhold til trenerrollen

Studenten kan forstå, utøve og utvikle egen profesjonalitet som trener

Studenten kan reflektere omkring trenerrollen i nasjonalt og internasjonalt perspektiv

Innhold

Metodekurs/statistikk, forelesninger og gruppearbeid.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen er lagt opp som forelesninger og veiledning.

Praksis

Se generell del av studieplanen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Problemstilling og tema for FOU-oppgaven skal godkjennes av veileder. Oppgaven må vurderes til godkjent for at studenten skal kunne framstille seg til muntlig eksamen.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen i vårsemesteret. Varighet: ca. 40 minutter. Eksaminasjonen tar utgangspunkt i FOU-oppgaven og pensum. Det brukes gradert karakter fra A - F, der A er best og E er laveste beståtte karakter. F er ikke bestått. Ekstern sensur.

Evaluering av emnet

Studentevaluering av emnet.

Litteratur

Litteraturliste vil foreligge ved studiestart høst 2011.

LBNF10111 Naturglede (1-7) (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Emneansvarlig: Rune Aae

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk i valgfaget *Naturfag I for grunnskolelærerutdanningen 1-7*.

Undervisningssemester

Emnet går over ett semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskapsmål:

Studenten

- har kjennskap til navn, egenskaper og karakteristiske trekk til noen vanlige arter/grupper av organismer fra ulike naturtyper.
- har kjennskap til noen vanlige bergarter og mineraler og hvordan disse er blitt dannet.
- har kjennskap til begrepet bærekraftig utvikling og miljøutfordringer knyttet til biologisk mangfold.
- har kunnskap om stjernehimmelen, solsystemet, jordens årstids- og døgnvariasjoner, månefaser, sol og måneformørkelser og nordlys.

- har kjennskap til naturlige og menneskeskapt faktorer som former populasjoner, biotoper og økosystemer, og kan ta utgangspunkt i lokale eksempler.
- har kunnskap om navnsetting, oppbygning og egenskaper til vanlige kjemiske stoffer, og hvordan periodesystemet kan brukes til å forklare dette.
- har kjennskap til enkle kjemiske reaksjoner.
- har kjennskap til energibegrepet og kan knytte det til konkrete eksempler fra naturvitenskapene

Ferdighetsmål:

Studenten

- kan planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning i naturfag.
- kan planlegge og gjennomføre undervisning utendørs som fremmer elevenes undring, naturglede og ansvarsfølelse.
- har strategier for å avdekke og eventuelt endre elevenes hverdagsforestillinger.
- kan drøfte problemstillinger i naturfagsundervisningen knyttet til tilpasset opplæring og undervisning i et flerkulturelt miljø.
- kan bruke resultater fra naturfagdidaktisk forskning i planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisningen.
- kan anvende relevant naturfagutstyr, flere modeller og praktiske aktiviteter som støtte for elevenes læring.
- kan anvende naturfaglig kunnskap i samtale med elevene om naturen og naturfaglige fenomener.
- kan anvende varierte undervisningsmetoder inne og ute, som fremmer elevenes undring og læring i naturfag.
- kan vurdere elevenes måloppnåelse og gi læringsrettede tiltak.
- kan tilrettelegge naturfagundervisning som fremmer alle grunnleggende ferdigheter.
- kan bruke naturfag som støttefag i tverrfaglig og flerfaglige sammenhenger.
- kan bruke naturfag som utgangspunkt for utvikling av elevers kompetanse om bærekraftig utvikling og globale miljøutfordringer

Generelle mål:

Studenten

- har innsikt i hvordan gjeldende læreplan og lærebøker for grunnskolen kan brukes som utgangspunkt for naturfagundervisningen.
- har god forståelse av sin egen rolle og praksis som naturfaglærer.
- kan nytte faglige kunnskaper til kritisk og konstruktiv refleksjon.
- kan arbeide selvstendig, og sammen med andre, med elevers læring og utvikling i faget og på tvers av fag.
- kjenner til krav til sikkerhet i naturfagundervisningen, og kan anvende disse i undervisningen

Innhold

Emnet baseres primært på naturen som læringsarena. Studentene arbeider med oppgaver alene, parvis eller i basisgrupper, uten eller sammen med veileder, og også sammen med andre naturfag/utefagsstudenter. Studentene er delt i basisgrupper som vil bli benyttet der det er naturlig. Parallelt vil teoristoff presenteres som forelesninger eller ved laboratorieforsøk og demonstrasjoner i klasserom. Det legges opp til tre overnattingsturer som studentene selv må påkoste:

- august: overnatting i gapahuk. På denne turen tar man for seg viktige temaer som økologi, geologi, sopp, mat i felt, insekter, karplanter, orientering.
- september: padletur med to overnattinger hvor ferskvannsøkologi og ferdigheter ved vann vektlegges ved siden av fysiske fenomener, gammelskog, fugl, blomsterplanter, kulturlandskap og skjøtsel av denne.

- oktober: gruppetur uten veileder, med fokus på forutbestemt destinasjon og oppgaver knyttet til kart og kompass, digitale ferdigheter med påfølgende 20 min. presentasjon i plenum i etterkant.

Undervisnings- og læringsformer

Studentene er organisert i basisgrupper i grunnskolelærer-utdanningen 1-7. Det blir lagt vekt på at studentene skal møte varierte arbeidsformer; ekskursionsjoner, feltarbeid, laboratoriearbeid, forelesninger, diskusjoner, gruppearbeid og individuelt arbeid. I studiet legges det stor vekt på å gi studentene trygghet i å bruke naturen som læringsarena i naturfag og andre fag. En stor del av undervisningen vil derfor foregå utendørs til alle årstider. I løpet av studiet må studentene regne med 10-12 dager hjemmefra i forbindelse med overnattingsturer i naturen.

Praksis

3 uker praksis i høstsemesteret. Se nærmere informasjon i *Studieplan for grunnskolelærerutdanningen 1-7* og *Plan for praksis*.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Studiet har fem arbeidskrav:

- En individuell oppgave knyttet til en selvalgt objektsamling med tilhørende beskrivelse av objektene etter nærmere retningslinjer.
- Innlevering av godkjent mappe i kjemi med laboratorieforsøk og oppgaver.
- Etterarbeid fra gapahukturen i grupper, med svar på oppgaver og vektlagte temaer.
- Etterarbeid fra padleturen i grupper, med tilhørende arbeidsoppgaver og temaer.
- Presentasjon fra gruppeturen uten veileder med tilhørende svar på oppgaver og aktuell tematikk

Arbeidskravene må være godkjente før studenten kan framstille seg til eksamen

Eksamen

Ved godkjente arbeidskrav kan studenten fremstille seg til en muntlig, individuell eksaminasjon med enkelte praktiske ferdigheter som del av eksamen. Eksamen varer normalt 30 min.

Det benyttes bokstavkarakter A-F, der A er beste og E dårligste beståtte karakter. Karakteren F betyr ikke bestått.

Evaluerings av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet, er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og at de deltar i evaluering av studiene. Dette emnet blir jevnlig evaluert for å sikre og utvikle kvaliteten på undervisningen.

Studentene gis anledning til anonymt å gi tilbakemelding på studietilbudet med dens innhold.

Litteratur

Endelig oppdatert litteraturliste vil foreligge innen semesterstart

Følgende kompendier foreligger i PDF format og er aktuelle på kurset (både høst og vår):

Stjernehimmelen
Vær og klima
Livet i dammer og tjern
Ferskvann
Livet i fjæra
Fugler
Skogøkologi
Jordøkologi
Lek og læring i naturen
Biologisk mangfold
Kjemi
Mekanikk
Elektrisitet

Rachel Carson 1952: Ta vare på undringen (Essay oversatt av RN)

I tillegg til dette tenker vi benyttet følgende smånøkler:

Nordbakke Roy: Bestemmelsesnøkkel for spor og sportegn, Aschehoug 2001
Nordbakke Roy: Bestemmelsesnøkkel for smådyr i ferskvann, Aschehoug 2000
Nordbakke Roy: Bestemmelsesnøkkel for busker og trær, Aschehoug 2001
Nordbakke Roy: Bestemmelsesnøkkel for smådyr på land, Aschehoug 2002
Nordbakke Roy: Bestemmelsesnøkkel for tang og tare, Aschehoug 2002
Nordbakke Roy: Bestemmelsesnøkkel for smådyr i saltvann, Aschehoug 2000

Humanbiologi (samme lærebok som for GLU-2, NF102):

- Dietrichs, Spen, Petter Hurlen & Kari C. Toverud 2002 (eller nyere). Den forunderlige kroppen. - Universitetsforlaget. 112 s.

LUNOR10411 Språk, litteratur og didaktikk (5-10) (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Emneansvarlig: Leif Erik Vold

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Norsk i grunnskolelærerutdanning 5-10* (60 studiepoeng).

Undervisningssemester

1. semester (haust).

Studentar som vel norsk som første valfag i GLU (5-10), tar Norsk 104 haustsemesteret i det andre studieåret.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAPAR

Studenten

- har utvida innsikt i korleis gutar og jenter på ungdomssteget kan motiverast til lesing og vidareutvikle leseforståing og lesestrategiar, både elevar med norsk som førstespråk og norsk som andrespråk
- har kunnskapar om kva som kjenneteiknar språkleg kommunikasjon i ulike medium
- har utvida kunnskapar om munnlege og skriftlege sjangrar i moderne medium og innsikt i korleis elevar frå 5. til 10. trinn utviklar kunnskapar om desse og kan nytte dei i eige tekstarbeid
- har kunnskapar om ulike teoretiske perspektiv og retningar i arbeidet med å forstå litteratur
- har god litteraturhistorisk oversikt og kunnskapar om sentrale verk i norsk fiksjonslitteratur og sakprosa og kjennskap til teoriar om samansette tekstar
- har kunnskap om kva som skjer når ein tekst vert overført frå eit medium til eit anna (adaptasjon)

FERDIGHEITER

Studenten

- kan setje i gang, rettleie og vurdere munnleg og samansett tekstproduksjon hos elevar på ungdomssteget og grunngi karakterane ein set
- kan lese, analysere, tolke og vurdere samansette tekstar, sjå dei i eit historisk perspektiv og setje dei inn i ein større kulturell og offentleg samanheng
- kan rettleie elevar i bruk av litteraturfagleg kjeldemateriale
- kan samanlikne tekstar skrivne for ungdom og vaksne med omsyn på innhald, form og funksjon
- kan setje sentrale norske tekstar og eit utval samiske tekstar (i omsetjing) inn i ein historisk samanheng og sjå dei i lys av nordisk og annan internasjonal litteratur
- kan bruke læreplanen i faget til å formulere mål for norskopplæringa og relevante kriterium for vurdering

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan vurdere norskfaget og eigen praksis som norsklærer og grunngi vurderingane
- har innsikt i norskfaget ut frå forskning og i høve til fagets historie og kan reflektere kritisk og konstruktivt ut frå slike perspektiv på faget
- kan rettleie elevar i arbeidet med tekstar slik at dei kan utvikle seg sjølve, skaffe seg kunnskapar og førebu seg for aktiv deltaking i offentlege rom og samfunnet som eit heile
- kan sjå faget i eit større danningperspektiv og undervisninga som ein del av opplæringa i eit aktivt deltakardemokrati

Innhold

Norsk 104 (5-10) er konsentrert om fire fagområde:

- Lesing og leseopplæring med vekt på ungdomstrinnet
- Litteratur og litteraturredidaktikk
- Samansette tekster
- Språk og tekst i ulike medium.

Det vil bli arbeidd både teoretisk og skoleretta med alle emna, i samsvar med måla for læringsutbytte. Det fleirspråklege og fleirkulturelle perspektivet vil det bli lagt særskilt vekt på i arbeidet med alle fagområda.

Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal utvikle eigen kompetanse i både skriftlege og munnlege sjangrar.

Undervisnings- og læringsformer

Studentane skal møte varierte arbeidsformer. Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i basisgrupper og individuelt arbeid.

Informasjons- og kommunikasjonsteknologi skal også gå inn som ein sentral del av norskstudiet. IKT blir brukt som ein reiskap for læring, rettleiing, samarbeid og dokumentasjon. Norskfaget samarbeider dessutan med høgskolebiblioteket om emne som litteratursøk, referanseteknikk og akademisk skriving.

Praksis

Studentar følgjer praksisplanen for utdanninga. Erfaringar frå praksis vil bli brukt i arbeidet med norskfaget.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

To obligatoriske veiledningar i tilknytning til arbeidet med semesteroppgava.

For å kunne framstille seg til eksamen, må arbeidskravet vere godkjend.

Eksamen

Emnet har to deksamener:

Deleksamen 1: Ei semesteroppgave av fagartikkeltypen med eit kritisk, reflekterande og analytisk innhald. Temaet og problemstillinga for oppgåva er sjølvvalt, men det skal vere knytt til ei eller fleire av primærtetekstene i studiet. Det er knytt to obligatoriske rettleiingar hos faglærer til denne oppgåva.

Deleksamen 2: Ein firetimers skoleeksamen der studenten blir prøvd i kunnskapsstoff frå pensumet. Tillatte hjelpemidler beskrives i semesterplanen.

Målforma på dei to deksameneane er valfri, men ein må vere på nynorsk og ein på bokmål.

Ved vurdering tel dei deksameneane likt, og begge må vere bestått for å få karakter i emnet. Det blir nytta bokstavkarakterane A - F.

Ved ikke bestått på en av deksameneane, kan kun den deksamene som ikke er bestått tas på nytt.

Vurderinga blir gjort av ein ekstern og ein intern sensor.

Evaluering av emnet

Fagansvarleg har ansvar for at det blir gjennomført evaluering av emnet. Dette vil skje gjennom ei sluttvurdering i form av eit spørjeskjema, som kan bli supplert med munnlege tilbakemeldingar frå studentane.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 5. juli 2011.

Skjønnlitteratur:

Islendingesaga: *Soga om Gisle Sursson*

Ludvig Holberg: *Erasmus Montanus*

Bjørnson: *Synnøve Solbakken*

Henrik Ibsen: *Vildanden*

Skram: *Lucie*

Knut Hamsun: *Sult*

August Strindberg: *Fröken Julie* (NB: svensk utgave!!!)

Roman fra mellomkrigstida: Aksel Sandemose: *En flyktning krysser sitt spor*

Tarjei Vesaas: *Isslottet*

Dag Solstad: *Genanse og verdighet*

Per Olof Enquist: *Kapten Nemos bibliotek* (NB: svensk utgave!!!)

Karen Blixen: *Vintereventyr* (NB: dansk utgave!!!)

I tillegg kjem kompendium frå seksjonen med dikt og noveller. Desse vil vere tilgjengelege før semesteret startar.

Teori:

Eva Maagerø og Elise Seip Tønnessen: *Å lese i alle fag*, Universitetsforlaget

Anne-Kari Skardhamar: *Kunsten å lese skjønnlitteratur*, Universitetsforlaget 2007

Per Thomas Andersen: *Norsk litteraturhistorie*, Universitetsforlaget

Liestøl/Fagerjord/Hannemyr: *Sammensatte tekster: arbeid med digital kompetanse i skolen*; Cappelen Akademisk

LURLE20111 Etikk, livssyn og hellige skrifter (5-10) (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk i valgfaget *Religion, livssyn og etikk (60 studiepoeng)* for Allmennlærerutdanningen.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Emnet forutsetter bestått *LURLE10111 Introduksjon til religioner og livssyn (15 studiepoeng)* og *LURLE10211 Trinnsesifikk foryping i utvalgte temaer (15 studiepoeng)* eller tilsvarende.

Undervisningssemester

Allmennlærerutdanningen 5. eller 7. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om hellige tekster med viktige fortellinger i religionene, deres litterære uttrykk og sjangrer
- har kunnskap om sekulære livstolkinger med vekt på ideologier
- har kunnskap om vestlig filosofihistorie med vekt på antikken
- har kunnskap om grunnskolefaget si historie med særlig vekt på tida etter 1997 og ulike løsninger på religions- og filosofiundervisninga i andre land
- har kunnskap om et bredt utvalg av mulige arbeidsmåter i faget og tilsvarende vurderingsformer

FERDIGHETER

Studenten

- kan tolke hvordan tekster, kunst og arkitektur uttrykker mening gjennom sjangrer, symboler, metaforer og andre virkemidler
- kan utøve kildekritikk
- kan bruke et utvalg av varierte arbeidsmåter
- kan reflektere over egen utvikling i yrkesutøvingen som RLE-lærer

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- har yrkesetisk kompetanse
- kan gjøre greie for ulike konsekvenser av verdigrunnet for skolen
- kan se ungdomskultur og samfunn elles i sammenheng med religioner og livssyn

Innhold

Etikk, livssyn og hellige skrifter består av to hovedtemaer:

1. Filosofihistorie, etikk og sekulære livssyn,
2. Hellige skrifter og religiøse symboler

Undervisnings- og læringsformer

Studentene skal møte varierte arbeidsformer. Tilnærmingen til stoffet skjer i hovedsak gjennom forelesninger, arbeid i grupper og individuelt arbeid. I tillegg kan det være aktuelt med ekskursjoner.

Praksis

Studentene i grunnskolelærerutdanningen og allmennlærerutdanningen følger Plan for praksis. I lærerutdanningen spiller praksisperiodene en viktig rolle, og samarbeid med praksisskolene åpner for verdifull faglig og didaktisk refleksjon.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Det er knyttet to arbeidskrav til emnet:

1. Studenten skal, i gruppe, skrive en oppgave knyttet til emneområdet 'filosofihistorie, etikk og sekulære livssyn.'

2. Studenten skal, i gruppe, gjøre rede for en oppgave knyttet til emneområdet 'hellige tekster og religiøse symboler'.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig, individuell eksamen av 5 timers varighet.

Eksamensbesvarelsen blir vurdert av én intern sensor og én ekstern sensor.

Det gis bokstavkarakterer fra A - F på eksamen, der A er beste ståkarakter, E dårligste ståkarakter, og F er 'ikke bestått'.

Evaluering av emnet

Emnet studentevalueres i løpet av semesteret (EVA3).

Litteratur

Med forbehold om endringer

Filosofihistorie, etikk og sekulære livssyn

Botvar, P. K. og U. Schmidt (red) (2010) *Religion i dagens Norge*. Kap. 4. Ss. 60-80. (21 s.)

Brøntveit, E. og K. Duesund: (2010) *Visjon og valg*. Ss. 11-157, 245 - 260, 289-319. (194 s.)

Winje, Geir (2004). Alternativ religiøsitet, kap.11 ss. 365-374. I: Eidhamar, Levi G. (red.). *Religioner og livssyn*. (10 s.)

Sandström, H.: (2005) *Nyere livssyn og idéstrømninger*. (102 s.)

Hellige skrifter og religiøse symboler

*Fontana, David. (2004) *Symbolenes språk*, ss. 9-110. (100 s.)

Justnes, Å. og J. E. Braavig (red) (2011) *Hellige skrifter i verdensreligionene*. (ca 250 s.)

LUIKS110 Interkulturelle studier 1 (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 30

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Emneansvarlig: Ole Erik Klinge

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Studiet *Interkulturelle studier 1* (30 studiepoeng) består av kun ett emne. Det foreligger ingen egen emnebeskrivelse, se studieplanen.

LA101IKT Innføring i informasjons- og kommunikasjonsteknologi (Høst 2011)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Emneansvarlig: Magnus Nohr

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

- Obligatorisk emne i *IKT for lærere* (30 studiepoeng).
- Valgfritt enkeltemne for studenter som er i lærerutdanning ved HiØ

Undervisningssemester

- 1. semester (høst) for studiet *IKT for lærere*
- Høstsemesteret for studenter som er i lærerutdanning ved HiØ. Emnet bør da tas tidligst i 3. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studenter som har gjennomført *Innføring i informasjons- og kommunikasjonsteknologi*:

- kan bruke filbehandling og e-post, og lage web-sider.
- har gode ferdigheter i bruk av relevante verktøyprogram knyttet til tekstbehandling, e-post, websider, regneark, presentasjonsprogram, video-og bilderedigering, og Web 2.0 (programvare på Internett).
- har utviklet informasjonskompetanse i forhold til bruk av internett i undervisning og læring, og ha kjennskap til animasjonsfilm og digital historiefortelling.
- kan anvende IKT som hjelpemiddel i planlegging og administrasjon av eget studium, for lærerarbeid, og kunne bruke LMS (learning management systems) administrativt og pedagogisk.
- kan arbeide i digitale læringsmiljø, bruke digitalt utstyr i lærings situasjoner og annen kommunikasjon og samarbeid over internett.
- kan anvende multimediautstyr knyttet til grafikk, bilde, lyd og video.
- har kjennskap til relevant fri programvare og nettressurser.
- kan installere programvare som er aktuell til bruk i barnehagen og skoleverket eller utdanning på høgere nivå.
- behersker grunnleggende begreper knyttet til IKT.
- kan gjøre rede for datamaskinens oppbygging og virkemåte.
- kan produsere digitale læremidler.
- kjenner verktøy for deling av erfaringer og kunnskap på internett gjennom ulike former for blogging og samskriving.
- kan bruke digitale hjelpemidler i arbeid med barn med lese- og skrivevansker
- behersker digital kommunikasjon på ulike arenaer.

Innhold

Det blir lagt vekt på grunnleggende temaer innen IKT. Studiet tar utgangspunkt i *Rammeplanen for barnehagen*, Kunnskapsløftets beskrivelse av utvikling og bruk av digitale ferdigheter, og eventuelt tilsvarende mål i utdanning på høgere nivå

Se ellers læringsutbytte og studiets [ressurshjemmeside](#).

Undervisnings- og læringsformer

Emnet undervises i høstsemesteret og undervisningen er normalt lagt til ettermiddag/kveld, men kan også organiseres samlingsbasert. Arbeidsformene som anvendes i studiet skal være relevante for arbeidsoppgaver lærere står overfor i barnehage, skole og annen relevant opplæring. Arbeidsformer som vil bli brukt er kombinasjoner av forelesninger, demonstrasjoner, praktisk arbeid med IKT-utstyr og øving. Hovedvekt vil ligge på å opparbeide ferdigheter i bruk av digitale standardverktøy og Internett, og vesentlige deler av emnet gjennomføres som praktisk oppgavearbeid.

Se studiets [ressurshjemmeside](#)

Praksis

Ingen veiledet praksisopplæring, men arbeidskravene kan organiseres som oppgaver knyttet til studentenes arbeidssituasjon, dersom de er ansatt i barnehage, grunnskole eller på høgere utdanningsnivå.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Arbeidsmappen i **IKT for lærere 101** består av følgende komponenter:

1. Filbehandling
2. Tekstbehandling
3. Presentasjonsprogram
4. Regneark
5. Lage websider og publisere på Internett
6. Blogg
7. Digital historiefortelling
8. Lage og redigere film
9. Bildebehandling
10. Lage animasjonsfilm
11. Screencast: Lage opplæringsvideo
12. Digitale tavler: Lage undervisningsopplegg

Mer detaljert informasjon om [arbeidskravene](#).

Alle innleveringene i arbeidsmappen er individuelle.

Oppgavene må leveres innen frist bekjentgjort i semesterplanen, og være godkjent for at studenten skal kunne fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell, skriftlig eksamen av 6 timers varighet. Eksamen organiseres som en praktisk prøve med bruk av PC.

Hjelpemidler: Internett er tilgjengelig, men det er ikke tillatt å kommunisere med andre.

Besvarelsen vurderes av to interne sensorer. Det gis bokstavkarakterer på en gradert skala fra A - F, der A er beste karakter og F er ikke bestått.

Evaluering av emnet

Studentene får mulighet til å evaluere emnet (EVA3)

Litteratur

Oversikt over [aktuell litteratur og andre læringsressurser](#) i emnet. Med forbehold om endringer inntil semesterstart.

LU301KHV08 Modernismen og samtidskunst med vekt på formidling (Høst 2011–Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Emneansvarlig: Bodil A. Gusgaard

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet inngår i påbyggingsstudiet *Kunst og håndverk 3* (30 studiepoeng).

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Kunst og håndverk årsstudium (60 studiepoeng) eller tilsvarende utdanning. Emnet kan tas parallelt med Kunst og håndverk 2 (30 studiepoeng).

Undervisningssemester

Emnet er basert på undervisning i samlinger og mellomperioder både i studieårets høst- og vårsemester. Enkelte studiesamlinger er studiereiser til lokale, regionale og nasjonale kunst- og kulturinstitusjoner. Undervisning er lagt til ettermiddag/kveld ca. 5 dager hvert semester, og det er ca. 5 studiereiser hvert semester som oftest legges til helger.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studenten kan etter gjennomført emne:

Kunnskaper:

- Gjengi og gjenkjenne sentrale kunstretninger, kunstnere og verk innen arkitektur, kunst og kunsthåndverk i modernismen/samtidskunst.
- Videreutvikle visuell og kulturell kompetanse om fagets muligheter for estetisk opplevelse, erkjennelse og kommunikasjon.
- Videreutvikle kunnskap om formalestetiske virkemidler, stilarter og uttrykk i bilde, skulptur, og kunsthåndverk gjennom studier og eget skapende arbeid i materialer.

Ferdigheter:

- Videreutvikle, visualisere, vurdere og dokumentere egen skapende prosess fra idè til ferdig form/produkt.
- Vurdere utstillingens virkemidler, uttrykk og kommunikasjon, og utforme ulike utstillinger og presentasjoner.

Generell kompetanse:

- Vurdere egen ferdighet, sette mål for egen utvikling, reflektere over prosessen og vurdere resultat.

Innhold

Emnet består av veksling mellom møte med moderne kunst og samtidskunst og dagens kunsthåndverk, utøvere og miljøer, teoretiske studier, eget estetisk skapende arbeid og fagdidaktisk refleksjon. Emnet vektlegger formidling, eget produktarbeid og visuelle presentasjonsformer.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen er organisert som lokale og regionale samlinger. Arbeids- og undervisningsformer: forelesninger, litteraturstudier, bygge og presentere utstillinger, studiereiser, individuelt estetisk skapende arbeid i ulike materialer/teknikker.

Det forventes at studenten tar ansvar for egen utvikling gjennom aktiv deltakelse på samlingene og selvstudium i mellomperiodene.

Praksis

Ingen praksis er knyttet til emnet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

A. Obligatoriske oppgaver til eksamensmappen:

Det skal utføres tre (3) individuelle, skapende arbeider knyttet til emnets fagområde. To av oppgavene presenteres og vurderes i forbindelse med muntlig eksamen.

B. Andre arbeidskrav:

1. Godkjent frammøte til undervisning, felt- og studiereiser. Faglærer er ansvarlig for å dokumentere studentens frammøte.
2. Deltakelse i utstilling/utstillingsbygging: ved utstilling av studentenes produktarbeid gis både individuell tilbakemelding og tilbakemelding på studiegruppens arbeidsprosess og resultat.

Eksamen

Eksamen foregår i vårsemesterets eksamensperiode og omfatter 15 studiepoeng.

Eksamensform:

Individuell muntlig eksamen - varighet ca. 40 minutter - med utgangspunkt i presentasjon og vurdering av to (2) estetisk skapende produksjonsarbeid, med tilhørende prosessdokumentasjon og logg.

Det benyttes en karakterskala fra A - F. Karakteren blir fastsatt av intern og ekstern sensor på grunnlag av en helhetlig vurdering av måloppnåelse i studentens produksjonsarbeider og kunnskap i teoretisk fagstoff.

Ved eventuell ny eksamen gis det anledning til å forbedre produkter èn gang.

Evaluering av emnet

Studentevaluering av emnet (EVA3).

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 4. juli 2011.

Foruten undervisningen og forelesninger/studier ved kunsthistorisk museum og gallerier er følgende pensum:

1. *Læreplanverket for Kunnskapsløftet* (2006). Kunnskapsdepartementet.

Generell del:

http://www.utdanningsdirektoratet.no/upload/larerplaner/generell_del/Generell_del_lareplan_bm.rtf

Prinsipper for opplæringen:

http://www.utdanningsdirektoratet.no/upload/larerplaner/Fastsatte_lareplaner_for_Kunnskapsloftet/prinsipper_lk06.pdf

Læreplan i kunst og håndverk:

<http://www.utdanningsdirektoratet.no/grep/Lareplan/?laereplanid=127655>

2. Solhjell, Dag (1995): *Kunstlivet – sektor og institusjon. I: Kunst-Norge. En sosiologisk studie av den norske kunstinstitusjonen*. Oslo: Universitetsforlaget. Stensiltrykk.
3. Svendsen, Lars Fr.H. (2000): *Kunst: en begrepsavklaring*. Oslo: Universitetsforlaget
4. Veiteberg, Jorunn (2005): *Kunsthåndverk; frå tause ting til talande objekt*. Oslo: Pax Forlag

I tillegg kommer de rammeplaner og det lowerk som til enhver tid gjelder for virksomheten.

Kompendier, aktuelle artikler i tidsskrift, aviser og bøker er også å regne som pensum.

LU302KHV08 Visuell kulturarvformidling (Høst 2011–Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Emneansvarlig: Bodil A. Gusgaard

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet inngår i påbyggingsstudiet *Kunst og håndverk 3* (30 studiepoeng).

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Kunst og håndverk årsstudium (60 studiepoeng) eller tilsvarende utdanning. Emnet kan tas parallelt med Kunst og håndverk 2 (30 studiepoeng).

Undervisningssemester

Emnet er organisert som et prosjekt, hvor eget faglig utviklingsarbeid skal gjennomføres, basert på teori, knyttet til eget estetisk skapende arbeid og forpliktet i forhold til fagdidaktisk refleksjon.

Emnet er bygget opp med samlinger og mellomperioder, både i studieårets høst- og våsemester. Hver student får en veileder. Studenten må møte til de avtalte veiledningssamlinger. Veilederen vil være behjelpelig slik at kulturstoffet, det estetisk skapende arbeid og fagdidaktisk refleksjon ses i en helhetlig sammenheng. Det forventes at studenten tar ansvar for egen utvikling gjennom aktiv deltakelse på samlingene og selvstudium i mellomperiodene.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studenten kan etter gjennomført emne:

Kunnskaper:

- Tilegne seg kunnskap og erfaring med faglig utviklingsarbeid gjennom et prosjektarbeid i kulturarvformidling, med vekt på nordisk kulturkrets.

Ferdigheter:

- Planlegge, utføre og vurdere egne arbeider i en fordypningsoppgave, og reflektere over arbeidsprosessen og over undervisning ved bruk av læreplanverket for grunnskolen.

- Videreutvikle, visualisere, vurdere og dokumentere egen skapende prosess fra idé til ferdig form.

Generell kompetanse:

- Utvikle grunnlag for estetiske valg og forståelse for faget som redskap for identitetsdannelse.

- Vurdere egen ferdighet, sette mål for egen utvikling, reflektere over prosessen og vurdere resultat.

- Videreutvikle grunnlaget for videre studier i fagområdet og utviklingsarbeid i skolen.

Innhold

Emnet består av et faglig utviklingsarbeid som planlegges og gjennomføres som et prosjektarbeid. Studenten skal fordype seg i et sentralt faglig område i emnet, hvor eget estetisk skapende arbeid knyttes opp mot faglig teoretisk kunnskap og fagdidaktisk refleksjon. Studenten skal bruke og bryte tradisjon, og arbeide med idé, uttrykks- og produktutvikling ved hjelp av undersøkende metoder og eksperimenter knyttet til materialbruk og materialbearbeidelse, teknikk, form og uttrykk i eget estetisk skapende arbeid. Ønsker studenten samarbeid med kompetansemiljø i eller utenfor høgskolen, har ikke høgskolen økonomiske midler til dette.

Undervisnings- og læringsformer

Arbeids- og undervisningsformer: forelesninger, veiledning, prosjektarbeid, litteraturstudier, utstillingsbygging og individuelt estetisk skapende arbeid.

Praksis

Det er ingen praksis knyttet til emnet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen:

1. Godkjent frammøte til oppsatt undervisning, studiereiser og veiledning. Den enkelte veileder/lærer er ansvarlig for å dokumentere studentens frammøte
2. Gjennomført individuelt faglig utviklingsprosjekt med visuell og skriftlig dokumentasjon, i samsvar med oppsatt tidsfrist som fremkommer i semesterplanen.

Eksamen

Eksamen foregår i vårsemesterets eksamensperiode og omfatter 15 studiepoeng.

Eksamensform:

Individuell muntlig eksamen - varighet ca. 20 minutter - med utgangspunkt i presentasjon og vurdering av eget utviklingsprosjekts produksjonsarbeid, med tilhørende prosessdokumentasjon og rapport.

Det benyttes karakterskala A - F. Karakteren blir fastsatt av intern og ekstern sensor på grunnlag av en helhetlig vurdering av måloppnåelse i studentens produksjonsarbeid og kunnskap i teoretisk fagstoff.

Ved evt ny eksamen gis studenten anledning til å forbedre prosjektet sitt én gang.

Evaluering av emnet

Studentevaluering i løpet av studieåret (EVA3).

Litteratur

Litteraturen er sist oppdatert 4. juli 2011.

Foruten undervisningen og forelesninger/studier ved kulturhistorisk museum er følgende pensum:

1. *Læreplanverket for Kunnskapsløftet* (2006). Kunnskapsdepartementet.

Generell del:

http://www.utdanningsdirektoratet.no/upload/larerplaner/generell_del/Generell_del_lareplan_bm.rtf

Prinsipper for opplæringen:

http://www.utdanningsdirektoratet.no/upload/larerplaner/Fastsatte_lareplaner_for_Kunnskapsloftet/prinsipper_lk06.pdf

Læreplan i kunst og håndverk:

<http://www.utdanningsdirektoratet.no/grep/Lareplan/?lareplanid=127655>

2. Halvorsen, Else Marie (2007): *Kunstfaglig og pedagogisk FOU. Nærhet Distanse Dokumentasjon*. Kristiansand: Høyskoleforlaget (eller en annen bok om prosjektarbeid)
3. Nielsen, Liv Merete (2009) *Fagdidaktikk for kunst og håndverk: i går – i dag – i morgen*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 9-34 og s. 80-116).

I tillegg kommer de rammeplaner og det lowerk som til enhver tid gjelder for virksomheten.

Kompendier, aktuelle artikler i tidsskrift, aviser og bøker er også å regne som pensum.

LUKHV10211 Kunst og visuell kommunikasjon (2- og 3-dimensjonal form) (5-10) (Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk i valgfaget *Kunst og håndverk 60 studiepoeng* i Grunnskolelærerutdanningen 5-10.

Undervisningssemester

Grunnskolelærerutdanningens 4. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten

- har kunnskap om hovedretninger innenfor bildekunst og skulptur fra modernismen til dagens kunst
- har kunnskap om sentrale teorier om barns tredimensjonale formspråkutvikling, barnekulturens visuelle ytringsformer, estetisk opplevelse, lek og kreativitet

- har kunnskap om skulptur, relieff, objekt, installasjon, og hvordan disse uttrykksformene kan gi barn og unge opplevelse og stimulere til kreativitet i skapende arbeid
- har kunnskap om materialer, teknikker, redskaper og estetiske virkemidler som er vanlige i arbeid med bilder og skulptur
- har kunnskap om gjeldende regler om opphavsrett og personvern ved bruk av kilder, bilder og andre ressurser til undervisning

Ferdigheter

Studenten

- kan analysere og vurdere kunst, hverdagsestetikk og trivialkultur og sette ulike formuttrykk inn i en kunsthistorisk sammenheng
- kan utvikle en idé til ferdig form, dokumentere og vurdere egen skapende prosess, vise praktisk håndlag og være en god rollemodell for elevene
- kan bruke tegning i arbeid med bilde og skulptur
- kan bruke digitale verktøy i skapende arbeid
- kan bruke nærmiljøet som kilde til opplevelse og innhenting av kunnskap som utgangspunkt for eget arbeid og som ressurs for elevoppgaver
- kan organisere enkle utstillinger, lage ulike typer presentasjoner og aktivisere elever i arbeid med utstilling av deres egne produkter
- kan bruke gjeldende lærerplaner for grunnskolen, kan formulere oppgaver som fremmer grunnleggende ferdigheter i kunst og håndverk, og mestre læringsorientert vurderingspraksis
- kan vurdere lærebøker og læremidler, bl.a. digitale ressurser, i kunst og håndverk for 5.-10. trinn

Generell kompetanse

Studenten

- kan bruke kunst og håndverk i tverrfaglig tema- og prosjektarbeid og ivareta den estetiske dimensjonen i opplæringen i samhandling med andre fag

Innhold

Temaer som vil bli behandlet i *Kunst og visuell kommunikasjon (2- og 3-dimensjonal form)*:

- Billedkunstens historie fra modernismen til samtidskunsten
- Eget skulptur og bildearbeid med utgangspunkt i modernismen og samtidskunsten
- Digital bildebehandling og eget digitalt bildearbeid
- Barns formspråk i tredimensjonal form
- Kreativitet, estetisk opplevelse og estetisk dannelse
- Vurdere fagets lærebøker og læremidler
- Studieturer som grunnlag for kunnskap og generell kompetanse

Gjennom arbeidet med temaene skal studentene få erfaring med ulike arbeidsformer som er relevante for arbeidet på grunnskolens trinn 5-10.

Undervisnings- og læringsformer

Emnet har en teoretisk forankring der veksling mellom kunstfaglige studier, eget estetisk skapende skulptur-/bildearbeid og fagdidaktisk refleksjon gir grunnlag for å forstå, vurdere og videreutvikle ideer i visuelle uttrykksformer.

Praksis

3 uker praksis inngår i emnet. Se nærmere beskrivelse i studieplan for *Grunnskolelærerutdanningen 5-10* og *Plan for praksis 5-10*.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen:

Godkjent frammøte til undervisning (minimum 80 % tilstedeværelse) og studieturer. Den enkelte faglærer sender rundt tilstedeværelsesliste som signeres av studenten

Eksamen

Som en del av selve læringen får studentene tilbakemelding i forbindelse med sitt eget estetisk skapende arbeid.

Arbeidene blir ikke vurdert før de er formelt innlevert som eksamensmappe.

Eksamensform

1. Mappeeksamen med utstilte produkter som leveres innen angitt frist. Mappen skal bestå av kandidatens individuelle arbeider i emnet med tilhørende prosessdokumentasjon og logg.
2. Individuell muntlig eksamen, varighet cirka 25 minutter, med utgangspunkt i presentasjon av kandidatens egne produkter. Den muntlige eksaminasjonen tar også opp spørsmål fra pensumlitteratur og lærestoff i emnet.

Det gis en samlet karakter i emnet. Karakteren blir fastsatt av en ekstern og en intern sensor på grunnlag av en helhetlig vurdering. Karakterskala A-F.

Ved eventuell ny eksamen kan eksamensmappen forbedres én gang.

Evaluering av emnet

Studentene vil få anledning til å evaluere emnet skriftlig og anonymt på tilpasset skjema (EVA3).

Litteratur

Det tas forbehold om endringer i litteraturlista før studiestart.

Foruten undervisningen og feltstudier på studieturer er følgende pensum:

1. Læreplanverket for Kunnskapsløftet (2006). Kunnskapsdepartementet.

A) Generell del: http://www.udir.no/Artikler/_Lareplaner/Den-generelle-delen-av-lareplanen/

B) Prinsipp for opplæringen: http://www.udir.no/Artikler/_Lareplaner/Prinsipp-for-opplaringa-i-Kunnskapsloftet/
http://www.udir.no/upload/larerplaner/Fastsatte_lareplaner_for_Kunnskapsloftet/prinsipper_lk06.pdf

C) Læreplan i kunst og håndverk: <http://www.uddanningsdirektoratet.no/grep/Lareplan/?lareplanid=127655>
http://www.uddanningsdirektoratet.no/upload/larerplaner/generell_del/Generell_del_lareplan_bm.rtf

2. Beckett, Wendy (2007) *Maleriets historie*. Oslo: Spektrum forlag

3. Dahlin, L.K. og Gjerde, H. (2009): *Å være digital i kunst og håndverk. I: Otnes, Hildegunn (red.): Å være digital i alle fag*. Oslo: Universitetsforlaget [s. 189 - 207]

4. Glambek, Ingeborg (2001): *Om kunst de siste 200 år*. Oslo: Skolebokforlaget [s.110-169]

4. Haabesland & Vavik (2000): *Kunst og håndverk - hva og hvorfor*. Bergen: Fagbokforlaget [s.186-303]

5. Johannessen, Aggi Folgerø (2003): *Grunnbok i bildeskaping med kunstnere i modernismen og samtidskunsten som forbilder*. Bergen: Fagbokforlaget [s. 85-176]

6. Juell, Elisabeth & Trygve-Johan Norskog (2006): *Å løpe mot stjernene : om estetisk dannelse, kreativitet og skapende prosesser*. Bergen : Fagbokforlaget [s.35-65, s.103-128]

7. Nielsen, Liv Merete (2009): *Fagdidaktikk for kunst og håndverk : i går - i dag - i morgen*. Oslo: Universitetsforlaget [s.9-35]

8. Yttredal, Calina Pandeale (1998) *Farge*. Oslo: Yrkesopplæring [s.93-97, s.115-121]

Kompendier, aktuelle artikler i tidsskrift, aviser, bøker og forelesninger ved gallerier og kunst- og kunstmuseer er også å regne som pensum.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:47:09

LUKHV20211 Kunst, design og vår kulturarv (5-10) (Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk i valgfaget *Kunst og håndverk* (60 studiepoeng) i Allmennlærerutdanningen.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Emnet forutsetter bestått eksamen i *LUKHV10111 Kunst og visuell kommunikasjon* (15 studiepoeng) og *LUKHV10211 Kunst og visuell kommunikasjon* (15 studiepoeng) eller tilsvarende.

Undervisningssemester

Allmennlærerutdanningens 6. eller 8. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Studenten

- har kunnskap om design, idéutviklingsprosesser og samspillet mellom materiale, teknikk, funksjon og formuttrykk
- har kunnskap om lærings- og erkjennelsesformer knyttet til kunst og håndverk som estetisk skapende, praktisk handlende og visuelt kommunikativt fag

?

Ferdigheter

Studenten

- kan utnytte materialers bruksegenskaper og estetiske uttrykkskvaliteter i praktisk skapende arbeid og utøve bevisst skjønn ved bruk av estetiske virkemidler
- kan være bevisst sin rolle som kulturformidler og bruke museer og samlinger i elevers læringsarbeid og eget skapende arbeid
- kan bruke gjeldende læreplaner for grunnskolen til å planlegge og organisere læring i kunst og håndverk, med utgangspunkt i elevenes livsverden og fremme samarbeid og likestilling mellom kjønn og kulturer

?

Generell kompetanse

Studenten

- kan stimulere til opplevelse, skapende uttrykk og refleksjon og veilede eleven i arbeidsmetoder som fremmer kreativitet og nyskaping
- kan bruke gjeldende læreplaner for grunnskolen som utgangspunkt for faglig utviklingsarbeid med en systematisk og forskningsmessig tilnærming og kjenne normer for ansvarlig bruk av innsamlet informasjon

Innhold

Temaer som vil bli behandlet i *Kunst, design og vår kulturarv*:

- Kunnskapsløftet med vekt på 'Det meningssøkende menneske' og 'Det skapende menneske' og læreplan i kunst og håndverk
- Studietur som grunnlag for kunnskap og generell kompetanse
- Designfaglige studier og eget arbeid med design/formgivning
- Eget utviklingsarbeid med utgangspunkt i vår kulturarv og selvalgt problemstilling

Gjennom arbeidet med temaene skal studenten videreutvikle egen praktisk ferdighet i faget og få erfaring med ulike arbeidsformer som er relevante for arbeidet på grunnskolens trinn 5-10.

Undervisnings- og læringsformer

Emnet vil være preget av vekslning mellom teoretisk orientering, eget skapende arbeid og fagdidaktisk refleksjon som gir grunnlag for å forstå, vurdere og videreutvikle ideer i arbeid med design og et faglig prosjektbasert utviklingsarbeid ut fra selvalgt problemstilling knyttet til vår kulturarv.

Praksis

Se omtalen av praksis i programplan for hhv Grunnskolelærerutdanning og Allmennlærerutdanning.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen:

1. Godkjent fram møte til undervisning (minimum 80 % tilstedeværelse) og studieturer. Den enkelte faglærer sender rundt tilstedeværelsesliste som signeres av studenten

2. Gjennomført individuelt faglig utviklingsprosjekt med visuell dokumentasjon og rapport innen angitt frist

Eksamen

Som en del av selve læringen får studentene tilbakemelding i forbindelse med sitt estetisk skapende arbeid i design.

Ved utførelsen av det faglige utviklingsarbeidet får hver student én veileder, som vil være behjelpelig slik at det teoretiske stoffet, det estetisk skapende arbeid og fagdidaktisk refleksjon ses i en helhetlig sammenheng.

Arbeidene blir ikke vurdert før de er formelt innlevert som eksamensmappe.

Eksamensform:

1. Mappeeksamen med utstilte produkter som leveres innen angitt frist. Mappen skal bestå av kandidatens:

1. individuelle arbeid i emnet med tilhørende prosessdokumentasjon og logg
2. individuelle utviklingsarbeid med tilhørende prosessdokumentasjon og rapport

2. Individuell muntlig eksamen, varighet cirka 35 minutter, med utgangspunkt i presentasjon av kandidatens egne produkter. Den muntlige eksaminasjonen tar også opp spørsmål fra pensumlitteratur og lærestoff i emnet.

Det gis en samlet karakter i emnet. Karakteren blir fastsatt av en ekstern og en intern sensor på grunnlag av en helhetlig vurdering. Karakterskala A-F.

Ved eventuell ny eksamen kan eksamensmappen forbedres én gang. Muntlig eksamen må i så fall også avlegges på nytt.

Evaluering av emnet

Studentene vil få anledning til å evaluere emnet skriftlig og anonymt på tilpasset skjema.

Litteratur

Det tas forbehold om endringer i litteraturen før studiestart.

Foruten undervisning og forelesninger/feltstudier ved kulturhistoriske museer er følgende pensum:

1. Læreplanverket for Kunnskapsløftet (2006). Kunnskapsdepartementet.

A. Generell del: <http://www.udir.no/Artikler/Lareplaner/Den-generelle-delen-av-lareplanen/>

B. Prinsipp for opplæringen: <http://www.udir.no/Artikler/Lareplaner/Prinsipp-for-opplaringa-i-Kunnskapsloftet/>
http://www.udir.no/upload/larerplaner/Fastsatte_lareplaner_for_Kunnskapsloftet/prinsipper_lk06.pdf

C. Læreplan i kunst og håndverk: <http://www.utdanningsdirektoratet.no/grep/Lareplan/?laereplanid=127655>
http://www.utdanningsdirektoratet.no/upload/larerplaner/generell_del/Generell_del_lareplan_bm.rtf

2. Haabesland & Vavik(2000): Kunst og håndverk?: hva og hvorfor. Bergen: Fagbokforlaget

3. Nielsen, Liv Merete (2009): *Fagdidaktikk for kunst og håndverk: I går - i dag - i morgen*. Oslo: Universitetsforlaget [s. 9-35 og s.73-117]

4. Veiteberg, Jorunn (2005): *Kunsthåndverk; frå tause ting til talande objekt*. Oslo: Pax Forlag

Kompendier, aktuelle artikler i tidsskrift, aviser, bøker og forelesninger ved gallerier og kunst- og kunstmuseer er også å regne som pensum.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:47:09

LUIDR10310 Treningslære/bevegelseslære (5-10) (Vår 2013)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Harald Oseland

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i valgfaget *Kroppøving og idrett for grunnskolelærerutdanning* (60 studiepoeng).

Undervisningssemester

Grunnskolelærerutdanningens 8. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Studenten har:

- utviklet grunnleggende kunnskap om treningsmetodikk
- har kunnskap om hvordan ulike bevegelser i idrettsaktivitet kan analyseres
- har kunnskap og erfaring i arbeid med idrettsfaglig forsknings- og utviklingsarbeid

Ferdigheter

Studenten:

- kan vurdere og bruke kunnskap om treningslære i skole- og treningsarbeid
- kan utføre analyser og uttrykke seg både muntlig og skriftlig i faget
- kan legge til rette for treningsarbeid med bakgrunn i teoristoffet

Generell kompetanse

Studenten:

- er sikker i muntlige og skriftlige framlegg
- kan finne fram til løsning på faglige problemstillinger i relevant litteratur og nettsteder
- kan arbeide selvstendig med trenings- og bevegelseslære
- kan nytte faglige kunnskaper til kritisk og konstruktiv refleksjon om trenings- og bevegelseslære i et pedagogisk perspektiv

Innhold

Temaer som blir berørt er hurtighet, spenst, styrke og utholdenhet. Det blir utført analyser av ulike teknikker, og studentene skal lage treningsprogram og evaluere dette. Se for øvrig detaljert plan (deles ut ved semesterstart).

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen er lagt opp som forelesninger, basisgrupperarbeid og framlegg. Pensumlitteratur brukes i stor grad som utgangspunkt for emnet. IKT inngår i undervisning og læring, i basisgruppesammenheng og ved felles forelesninger.

Praksis

Grunnskolelærerstudenter og allmennlærerstudenter har veiledet praksis, se Plan for praksis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- **To innleveringsoppgaver i gruppe**

Omfanget på oppgavene skal være 5 - 8 A4-sider. Oppgavene må innleveres til faglærerne innen fastsatt frist satt i semesterplanen og må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Arbeidskravene er utgangspunkt for studentenes refleksjoner under muntlig eksamen i sluttvurderingen.

Eksamen

Emnet avsluttes i mars.

Muntlig, individuell eksamen. Varighet: ca. 30 minutter

Muntlig eksaminasjon tar utgangspunkt i de to innleveringsoppgavene (se arbeidskrav) og pensum forøvrig.

Intern og ekstern sensurering. Det benyttes gradert karakterskala fra A- F, der A er beste karakter, E er dårligste beståtte karakter og F betyr "ikke bestått".

Evaluering av emnet

Emnet har muntlig underviseevaluering og skriftlig, individuell studentevaluering ved semesterslutt (EVA3). Emneansvarlig har ansvaret for oppfølging av emneevalueringen.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 02.08.2010

Holand, Aasmund; Bevegelsens Årsak. Elementær innføring i mekanikk og bevegelsesanalyse. Cappelen Akademiske forlag 2008

Gjerset, A. *Idrettens treningslære*. Oslo.: Universitetsforl, 1992

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:47:42

LUMUS10211 Musisere, undervise og lytte (5-10) (Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Emnet bygger på *Musikk emne 101: Musikkteoretisk grunnlag, dans, lytting, refleksjon (10 studiepoeng)*.

Undervisningssemester

Emnet går over ett semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studenten har etter fullført studium utviklet kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse innen:

- Undervisningsmetoder og praktisk tilrettelegging i musikk som skolefag (5-10)
- Andre lands musikk og kultur
- Sang og stemmebruk rettet mot grunnskolenes mellom- og ungdomstrinn
- Samspill og spill/sang som bruksinstrument og akkompagnement

- Aktivisere og stimulere elevene til å skape, uttrykke og reflektere

Innhold

Emnet vil ta for seg følgende tema:

- Musikkmetodikk
- Etnomusikk med lytteprøve
- Klassesang/stemmebruk
- Utøvende sang/spill (piano, gitar med sang)
- Samspill
- Folkemusikk med studietur

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger, gruppeundervisning og praktisk musisering med stor grad av egenøving.

Praksis

Praksis inngår som en integrert del av studiet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Prosjektarbeid i form av konsert.
- Oppgaveinnlevering i metodikk
- Lytteprøve i etnomusikk
- Prøve i gitarspill med sang
- Prøve i pianospill med sang
- Folkemusikk-kurs med studietur

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Muntlig individuell eksamen i metodikk og sang med gitar eller piano som bruksinstrument. 30 min. pr. student.

Det gis gradert karakter fra A til F, der A er beste karakter og F er 'ikke bestått'.

Det benyttes eksterne sensorer.

Evaluering av emnet

Studenten vil få mulighet til å gi skriftlig og muntlig evaluering i løpet av semesteret (EVA3).

Litteratur

Litteraturlista sist oppdatert 24. august 2011.

Norsk sangbok, Norsk Folkehøgskolelag, Cappelens Folag a.s.

Gitar: Kompendium

Pianospill: Kompendium

Metodikk: Kompendium

Etnomusikk: Orla Vinther: Musikkhistorien 1, Etnisk musikk, fra forlaget Folkeskolens musiklærerforening.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:47:10

LUMUS20211 Utøve, lytte, skape og forstå (5-10) (Vår 2013)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i valgfaget *Musikk for grunnskolelærerutdanning 5-10* (60 studiepoeng).

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Emnet bygger på *Musikk 101* og *Musikk 201*.

Undervisningssemester

Emnet går over ett semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studenten har etter fullført studium utviklet følgende kunnskaper og ferdigheter:

- er kjent med ulike dirigeringstyper
- kan skape musikk selv og med barn og unge
- er kjent med diverse stilepoker og komponister i musikkhistorie
- kan bruke musikk som aktiv utøver

Innhold

Emnet tar for seg følgende tema:

- Musikkhistorie
- Kordireksjon/kor
- Komponering
- Hovedinstrument

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger og gruppeundervisning, samt praktisk musisering med stor grad av egenøving.

Praksis

Se Plan for praksis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- 5 innleverte og godkjente komposisjoner
- Lytteprøve i klassisk musikk
- Hovedinstrumentkonsert
- Kordireksjon/kor

Arbeidskravene må være godkjente før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Eksamen består av to deleksamener:

Deleksamen 1: 4 timers skriftlig eksamen i klassisk musikkhistorie (vektes 40 % av samlet karakter i emnet).

Deleksamen 2: Individuell eksamen i eget hovedinstrument, ca. 20 min. pr. student (vektes 60 % av samlet karakter i emnet).

Begge deleksamner må være bestått for å få karakter i emnet. Det gis én samlet karakter i emnet.

Det benyttes bokstavkarakterer A-F. Eksterne sensorer.

Dersom en av deleksamenene ikke bestås, kan den deleksamen som ikke er bestått tas på nytt.

Evaluering av emnet

Studentene får mulighet til å gi både skriftlig og muntlige evalueringer underveis i studiet (EVA3). Emneansvarlig har ansvaret for oppfølging av emneevalueringen.

Litteratur

Litteraturlista er oppdatert 17. august 2011.

??Komponering: Øyvind Risa. Musikkteori & arrangering. Universitetsforlaget.
IKT: Sibelius

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:47:43

LUNF10310 Fysiske fenomener, astronomi og teknologi (5-10) (Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk i valgfaget *Naturfag for grunnskolelærerutdanningen 5-10*.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Emnet supplerer emnene *Naturfag 101* og *Naturfag 102* i *Naturfag for grunnskolelærerutdanningen 5-10*.

Undervisningssemester

Emnet går over ett semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Studenten:

- har tilegnet seg grunnleggende kunnskaper om fysiske fenomener, vårt verdensbilde og enkle teknologiske utfordringer med vekt på årsakssammenhenger innen disse emnene
- har tilegnet seg innsikt i kommunikasjonsteknologi og hvilken innvirkning dette har for et moderne samfunn
- kan benytte fysiske begreper og forklaringsmåter om hverdagsfenomener og enkel teknologi
- har kunnskaper om solsystemet, stjernebilder og romfart

Ferdigheter

Studenten:

- har ferdigheter i å lage enkle teknologiske produkter
- kan sette opp, gjennomføre og analysere enkle eksperimenter
- kan benytte en værstasjon med tilhørende observasjoner

Generell kompetanse

Studentene:

- er kjent med fagområdene, lærestoff, læremidler, grunnleggende ferdigheter, arbeidsmåter og hovedemner slik de framgår av læreplanverket for hele grunnskolen, men med vekt på 5.-10. årstrinn
- kan drøfte hvordan fysikk og teknikk har vært med på å endre samfunnet
- kan gjennomføre et prosjekt knyttet til forskerspiren hvor nysgjerrighet og naturfaglige metoder benyttes for å teste hypoteser og enkle problemstillinger

Innhold

Temaer som vil bli behandlet:

- solsystemet, romfart og stjernebilder
- vær og klima, værstasjon
- bygging og testing av enkle modeller
- fornybare og ikke-fornybare energikilder
- elektrisitet og magnetisme
- bølger, lyd og lys
- mekanikk, krefter, bevegelse og enkel statikk
- termofysikk
- forskerspiren

Undervisnings- og læringsformer

Temaene vil behandles i forelesninger, praktiske demonstrasjoner, på ekskursjoner, i egenaktivitet, gjennom gruppearbeid og ved rapporter i etterkant av temabehandlingene.

Noen utgifter til materialer i teknologi og ved ekskursjonen til Romsenteret og Harestua må påregnes.

Praksis

Studentene skal ha praksis i løpet av semesteret. Se nærmere beskrivelse av praksis i den generelle delen av *Studieplan for grunnskolelærerutdanningen 5-10* og *Plan for praksis*.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende aktiviteter/arbeider må leveres innenfor fastsatte frister og være godkjent for at studenten skal kunne fremstille seg til eksamen:

1. Et individuelt prosjekt knyttet til Forskerspiren
2. Et individuelt undersøkende prosjekt knyttet til vær og klima, værstasjoner
3. Et gruppearbeid om bygging og testing av enkle modeller
4. Deltagelse på en overnattingstur til Harestua/Romsenteret med tilhørende gruppe rapport

Eksamen

Muntlig eksamen. Varighet: ca 30 min.

Eksamen vurderes av en ekstern og interne sensorer. Karakterskala A-F, der A er beste karakter og F er 'ikke bestått'.

Evaluering av emnet

Studentene vil få anledning til å evaluere emnet skriftlig og anonymt på tilpasset skjema (EVA3).

Litteratur

Endelig oppdatert litteraturliste vil foreligge innen semesterstart.

- Newth, Eirik 2002. *Stjernene*. - Cappelen. 36 s.

- Newth, Eirik 2002. *Plantene*. - Cappelen. 36 s.

- Newth, Eirik 2003. *Stjernene*. - Cappelen.

- Callin, P., J. Pålsgård, R. Stadsnes & C. Wahlstrøm Tellefsen 2007. *Fysikk 1*. - Aschehoug

LUNF10410 Mangfoldet i naturen (5-10) (Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk i valgfaget *Naturfag for grunnskolelærerutdanningen 5-10*.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Emnet supplerer emnene *Naturfag 101* og *Naturfag 102* i studiet *Naturfag for grunnskoleutdanningen 5-10* (60 studiepoeng).

Undervisningssemester

Emnet går over ett semester (vår)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Studenten:

- har tilegnet seg grunnleggende biologiske kunnskaper om organismenes bygning og artsmangfold og viktige biologiske prosesser som celler og celledeling, formering, genetikk og evolusjon

- har tilegnet seg elementær arts kunnskap om planter og dyr i nærmiljøet hovedsakelig innrettet mot ungdomstrinnet, men med basis i barnetrinnet
- kan anvende elementær bestemmelseslitteratur

Ferdigheter

Studenten:

- har ferdigheter i å tilrettelegge for læring ute i naturen samt gi elevene varierte naturopplevelser
- kan planlegge ekskursjoner med etterarbeid i laboratoriet med bruk av enkelt utstyr

Generell kompetanse

Studentene:

- er kjent med fagområdene, lærestoff, læremidler, grunnleggende ferdigheter, arbeidsmåter og hovedemner slik de framgår av læreplanverket for hele grunnskolen, men med vekt på 5.-10. årstrinn
- har utviklet glede og respekt for alt liv i naturen
- innser verdien av et allsidig biologisk mangfold med ønske om å bevare både natur og kultur for kommende slekter

Innhold

Temaer som vil bli behandlet:

- feltarbeid - grunnlag for kunnskap og holdninger
- forutsetninger for bærekraftig utvikling
- menneskets plass i naturen
- evolusjon og genetikk
- respekt for naturens mangfold
- dyre- og planteceller
- kunnskap om planter og dyr i nærmiljøet, enkel systematikk og arts kunnskap
- havet og kysten som økosystem
- didaktisk opplegg med tema ferskvann
- fugl, fuglesang, ringmerking og fugletrekk
- blomsterplanter
- sporeplanter og lav
- virveldyr - organsystemer hos virveldyr, fiskedisseksjon
- enkel innføring i virvelløse dyrs bygning og inndeling
- preparingsteknikker for virvelløse dyr og planter for studiesamling
- spor og sportegn

Undervisnings- og læringsformer

Temaene vil bli behandlet i forelesninger, ekskursjoner, laboratorieøvelser, og selvstudier, og gjennom utprøving av et didaktisk opplegg i en skoleklasse, samt gruppeinnleveringer av ekskursjonsrapporter.

Noen utgifter til ekskursjoner må påregnes.

Praksis

Studentene skal i praksis i løpet av semesteret. Se nærmere beskrivelse av praksis i *Studieplan for grunnskolelærerutdanning 5-10* og *Plan for praksis*.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Alle ekskursjoner er obligatoriske, og det skal leveres rapporter i etterkant.

Følgende aktiviteter/arbeider må leveres innenfor fastsatte frister og 5 av de 6 første arbeidskravene, samt arbeidskrav 7 og 8, må være godkjent for at studenten skal kunne fremstille seg til eksamen:

1. Gruppevis rapport fra ekskursjon til marin biotop (Ny-Vigra)
2. Gruppevis rapport fra ekskursjon til havstrand
3. Individuell objektsamling etter nærmere retningslinjer.
4. Gruppevis rapport fra ekskursjon med tema ringmerking av fugl, fugletrekk
5. Gruppevis rapport fra ekskursjon til fuglebiotop
6. Gruppevis, populærvitenskapelig plenumspresentasjon av et selvalgt tema (art, organismegruppe, fenomen, spennende sammenheng e.l.)
7. Gruppevis rapport fra et didaktisk opplegg til ferskvann med en skoleklasse
8. Deltagelse på en 3-5 dagers ekskursjon med vårbibliologi, planter, virveldyr og insekter som viktige tema

Eksamen

Muntlig eksamen, Varighet: ca. 30 minutter.

En artsprøve inngår og teller 1/3 av eksaminasjonen.

Eksamen vurderes av en ekstern og interne sensorer. Karakterskala A-F der A er beste karakter og F er 'ikke bestått'.

Evaluering av emnet

Studentene vil få anledning til å evaluere emnet skriftlig og anonymt på tilpasset skjema.

Litteratur

Endelig oppdatert litteraturliste vil foreligge innen semesterstart.

- BIOS2 (?)

- Øvrig pensum baseres på kompendier, artikler og anbefalt bestemmelseslitteratur

Følgende bok anbefales, men intet krav om å kjøpe (denne kan også

anbefales brukt for NF101): - Sletbakk, M., A.Håpnes, D.O.Hessen,

I.Gjærevoll, Ø.Røsok, O.J.Borge og P.A.Heskestad 2009. BIOS2. - Cappelen.

400 s.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:47:10

LBKHV10211 Kunst og visuell kommunikasjon (2- og 3-dimensjonal form) (1-7) (Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk i valgfaget *Kunst og håndverk 1* i grunnskolelærerutdanningen 1-7 (30 studiepoeng).

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Ingen

Undervisningssemester

Emnet går over ett semester, vårsemesteret.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap:

Studenten

- har kunnskap om hovedretninger innenfor bildekunst og skulptur fra modernismen til dagens kunst
- har kunnskap om barns tredimensjonale formspråkutvikling, barnekulturens visuelle ytringsformer, estetisk opplevelse, lek og kreativitet
- har kunnskap om skulptur, relieff, objekt, installasjon, og hvordan disse uttrykksformene kan ses i sammenheng med barns lek og stimulere til kreativt skapende arbeid
- har kunnskap om materialer, teknikker, redskaper og estetiske virkemidler som er vanlige i arbeid med bilder og skulptur
- har kunnskap om gjeldende regler om opphavsrett og personvern ved bruk av kilder, bilder og andre ressurser til undervisning

Ferdigheter

Studenten

- kan analysere og vurdere kunst, hverdagsestetikk og trivialkultur og sette ulike formuttrykk inn i en kunsthistorisk sammenheng
- kan utvikle en idé til ferdig form, dokumentere og vurdere egen skapende prosess, vise praktisk håndlag og være en god rollemodell for elevene
- kan bruke tegning i arbeid med bilde og skulptur
- kan bruke digitale verktøy i skapende arbeid
- kan bruke nærmiljøet som kilde til opplevelse og innhenting av kunnskap som utgangspunkt for eget arbeid og som ressurs for elevoppgaver
- kan organisere enkle utstillinger, lage ulike typer presentasjoner og aktivisere elever i arbeid med utstilling av deres egne produkter
- kan bruke gjeldende lærerplaner for grunnskolen, kan formulere oppgaver som fremmer grunnleggende ferdigheter i kunst og håndverk, og mestre læringsorientert vurderingspraksis
- kan vurdere lærebøker og læremidler i kunst og håndverk for barnetrinnet

Generell kompetanse

Studenten

- kan bruke kunst og håndverk i tverrfaglig tema- og prosjektarbeid og ivareta den estetiske dimensjonen i opplæringen i samhandling med andre fag

Innhold

Temaer som vil bli behandlet i *Kunst og visuell kommunikasjon (2- og 3-dimensjonal form)*:

- Billedkunstens historie fra modernismen til samtidskunsten
- Eget skulptur og bildearbeid med utgangspunkt i modernismen og samtidskunsten
- Digital bildebehandling og eget digitalt bildearbeid
- Barns formspråk i tredimensjonal form
- Kreativitet, estetisk opplevelse og estetisk dannelse
- Vurdere fagets lærebøker og læremidler
- Studieturer som grunnlag for kunnskap og generell kompetanse

Gjennom arbeidet med temaene skal studentene få erfaring med ulike arbeidsformer som er relevante for arbeidet på grunnskolens trinn 1-7.

Undervisnings- og læringsformer

Emnet har en teoretisk forankring der vekslning mellom kunstfaglige studier, eget estetisk skapende skulptur-/bildearbeid og fagdidaktisk refleksjon gir grunnlag for å forstå, vurdere og videreutvikle ideer i visuelle uttrykksformer.

Praksis

3 uker praksis i semesteret. Se nærmere informasjon i studieplan for *Grunnskolelærerutdanning 1-7* og [Plan for praksis](#).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen:

Godkjent fram møte til undervisning (minimum 80 % tilstedeværelse) og studieturer. Den enkelte faglærer sender rundt tilstedeværelsesliste som signeres av studenten

Eksamen

Som en del av selve læringen får studentene tilbakemelding i forbindelse med sitt eget estetisk skapende arbeid.

Arbeidene blir ikke vurdert før de er formelt innlevert som eksamensmappe.

Eksamensform

1. Mappeeksamen med utstilte produkter som leveres innen angitt frist. Mappen skal bestå av kandidatens individuelle arbeider i emnet med tilhørende prosessdokumentasjon og logg.
2. Individuell muntlig eksamen, varighet cirka 25 minutter, med utgangspunkt i presentasjon av kandidatens egne produkter. Den muntlige eksaminasjonen tar også opp spørsmål fra pensumlitteratur og lærestoff i emnet.

Det gis en samlet karakter i emnet. Karakteren blir fastsatt av en ekstern og en intern sensor på grunnlag av en helhetlig vurdering. Karakterskala A-F.

Ved eventuell nyeksamen kan eksamensmappen forbedres én gang.

Evaluerings av emnet

Skriftlig studentevaluering av emnet i løpet av semesteret.

Litteratur

Det forbeholdes om endringer i litteraturen før studiestart.

Foruten undervisning og feltstudier på studieturer er følgende pensum:

1. Læreplanverket for Kunnskapsløftet (2006). Kunnskapsdepartementet.
- A) Generell del: http://www.udir.no/Artikler/_Lareplaner/Den-generelle-delen-av-lareplanen/
- B) Prinsipp for opplæringen: http://www.udir.no/Artikler/_Lareplaner/Prinsipp-for-opplaringa-i-Kunnskapsloftet/
http://www.udir.no/upload/larerplaner/Fastsatte_lareplaner_for_Kunnskapsloftet/prinsipper_lk06.pdf
- C) Læreplan i kunst og håndverk: <http://www.utdanningsdirektoratet.no/grep/Lareplan/?laereplanid=127655>
http://www.utdanningsdirektoratet.no/upload/larerplaner/generell_del/Generell_del_lareplan_bm.rtf

2. Beckett, Wendy (2007) *Maleriets historie*. Oslo: Spektrum forlag

3. Dahlin, L.K. og Gjerde, H. (2009): *Å være digital i kunst og håndverk. I* : Otnes, Hildegunn (red.): *Å være digital i alle fag*. Oslo : Universtietsforlaget [s. 189 - 207]

4. Glambek, Ingeborg (2001): *Om kunst de siste 200 år*. Oslo: Skolebokforlaget [s.110-169]

4. Haabesland & Vavik (2000): *Kunst og håndverk - hva og hvorfor*. Bergen: Fagbokforlaget [s.186-303]

5. Johannessen, Aggi Folgerø (2003): *Grunnbok i bildeskapning med kunstnere i modernismen og samtidskunsten som forbilder*. Bergen: Fagbokforlaget [s. 85-176]

6. Juell, Elisabeth & Trygve-Johan Norskog (2006): *Å løpe mot stjernene : om estetisk dannelse, kreativitet og skapende prosesser*. Bergen : Fagbokforlaget [s.35-65, s.103-128]

7. Nielsen, Liv Merete (2009): *Fagdidaktikk for kunst og håndverk: i går - i dag - i morgen*. Oslo: Universitetsforlaget [s.9-35]

8. Yttredal, Calina Pandeale (1998) *Farge*. Oslo: Yrkesopplæring [s.93-97, s.115-121]

Kompendier, aktuelle artikler i tidsskrift, aviser, bøker og forelesninger ved gallerier og kunst- og kunstmuseer er også å regne som pensum.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:47:04

LKHV10211 Kunst og visuell kommunikasjon (2- og 3-dimensjonal form) (Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Emneansvarlig: Victor Tymczuk

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i

- Kunst og håndverk, årsstudium
- Kunst og håndverk 1 (30 studiepoeng).

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten

- har kunnskap om hovedretninger innenfor bildekunst og skulptur fra modernismen til dagens kunst

- har kunnskap om sentrale teorier om barns tredimensjonale formspråkutvikling, barnekulturens visuelle ytringsformer, estetisk opplevelse, lek og kreativitet
- har kunnskap om skulptur, relieff, objekt, installasjon, og hvordan disse uttrykksformene kan gi barn og unge opplevelse og stimulere til kreativitet i skapende arbeid
- har kunnskap om materialer, teknikker, redskaper og estetiske virkemidler som er vanlige i arbeid med bilder og skulptur
- har kunnskap om gjeldende regler om opphavsrett og personvern ved bruk av kilder, bilder og andre ressurser til undervisning

Ferdigheter

Studenten

- kan analysere og vurdere kunst, hverdagsestetikk og trivialkultur og sette ulike formuttrykk inn i en kunsthistorisk sammenheng
- kan utvikle en idé til ferdig form, dokumentere og vurdere egen skapende prosess, vise praktisk håndlag og være en god rollemodell for elevene
- kan bruke tegning i arbeid med bilde og skulptur
- kan bruke digitale verktøy i skapende arbeid
- kan bruke nærmiljøet som kilde til opplevelse og innhenting av kunnskap som utgangspunkt for eget arbeid og som ressurs for elevoppgaver
- kan organisere enkle utstillinger, lage ulike typer presentasjoner og aktivisere elever i arbeid med utstilling av deres egne produkter
- kan bruke gjeldende lærerplaner for grunnskolen, kan formulere oppgaver som fremmer grunnleggende ferdigheter i kunst og håndverk, og mestre læringsorientert vurderingspraksis
- kan vurdere lærebøker og læremidler, bl.a. digitale ressurser, i kunst og håndverk for grunnskolen

Generell kompetanse

Studenten

- kan bruke kunst og håndverk i tverrfaglig tema- og prosjektarbeid og ivareta den estetiske dimensjonen i opplæringen i samhandling med andre fag

Innhold

Temaer som vil bli behandlet i *Kunst og visuell kommunikasjon (2- og 3-dimensjonal form)*:

- Billedkunstens historie fra modernismen til samtidskunsten
- Eget skulptur og bildearbeid med utgangspunkt i modernismen og samtidskunsten
- Digital bildebehandling og eget digitalt bildearbeid
- Barns formspråk i tredimensjonal form
- Kreativitet, estetisk opplevelse og estetisk dannelse
- Vurdere fagets lærebøker og læremidler
- Studieturer som grunnlag for kunnskap og generell kompetanse

Gjennom arbeidet med temaene skal studentene få erfaring med ulike arbeidsformer som er relevante for arbeidet på mellom- og ungdomstrinnet.

Undervisnings- og læringsformer

Emnet har en teoretisk forankring der veksling mellom kunstfaglige studier, eget estetisk skapende skulptur-/bildearbeid og fagdidaktisk refleksjon gir grunnlag for å forstå, vurdere og videreutvikle ideer i visuelle uttrykksformer.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen:

Godkjent fram møte til undervisning (minimum 80 % tilstedeværelse) og studieturer. Den enkelte faglærer sender rundt tilstedeværelsesliste som signeres av studenten

Eksamen

Som en del av selve læringen får studentene tilbakemelding i forbindelse med sitt eget estetisk skapende arbeid.

Arbeidene blir ikke vurdert før de er formelt innlevert som eksamensmappe.

Eksamensform

1. Mappeeksamen med utstilte produkter som leveres innen angitt frist. Mappen skal bestå av kandidatens individuelle arbeider i emnet med tilhørende prosessdokumentasjon og logg.
2. Individuell muntlig eksamen, varighet cirka 25 minutter, med utgangspunkt i presentasjon av kandidatens egne produkter. Den muntlige eksaminasjonen tar også opp spørsmål fra pensumlitteratur og lærestoff i emnet.

Det gis en samlet karakter i emnet. Karakteren blir fastsatt av en ekstern og en intern sensor på grunnlag av en helhetlig vurdering. Karakterskala A-F.

Ved eventuell ny eksamen kan eksamensmappen forbedres én gang.

Evaluering av emnet

Studentene vil få anledning til å evaluere emnet skriftlig og anonymt på tilpasset skjema (EVA3).

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 24. august 2011.

Foruten undervisning og studier ved kulturhistoriske museer er følgende pensum:

Læreplanverket for Kunnskapsløftet (2006). Kunnskapsdepartementet.

A) Generell del: http://www.udir.no/Artikler/_Lareplaner/Den-generelle-delen-av-lareplanen/

B) Prinsipp for opplæringen: http://www.udir.no/Artikler/_Lareplaner/Prinsipp-for-opplaringa-i-Kunnskapsloftet/
http://www.udir.no/upload/larerplaner/Fastsatte_lareplaner_for_Kunnskapsloftet/prinsipper_lk06.pdf

C) Læreplan i kunst og håndverk: <http://www.utdanningsdirektoratet.no/grep/Lareplan/?laereplanid=127655>
http://www.utdanningsdirektoratet.no/upload/larerplaner/generell_del/Generell_del_lareplan_bm.rtf

Gympel, Jan (2005) Arkitekturens historie. Fra oldtiden til i dag. Oslo: Spektrum

Haabesland & Vavik (2000): Kunst og hånd verk – hva og hvorfor. Bergen: Fagbokforlaget

Juell, Elisabeth & Trygve-Johan Norskog (2006): Å løpe mot stjernene: om estetisk dannelse, kreativitet og skapende prosesser. Bergen: Fagbokforlaget [s.69-99]

Lind-Solstad, Nina og Almedal, Marit (2008): Design og stilhistorie fra 1750 til i dag. Oslo: Yrkeslitteratur

Yttredal, Calina Pandeale (1998) Farge. Oslo: Yrkesopplæring [s.99-11]

Kompendier, aktuelle artikler i tidsskrift, aviser, bøker og forelesninger ved gallerier og kunst- og kunstmuseer er også å regne som pensum.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:47:06

LUMAT10411 Geometri, statistikk og sannsynlighetsregning (5-10) (Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk i valgfaget *Matematikk for grunnskolelærerutdanning (5-10) (60 studiepoeng)* i Allmennlærerutdanningen.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

For å ta emnet kreves det bestått i emnene *LUMAT10111 Tall, algebra og funksjonslære (15 studiepoeng)* og *LUMAT10211 Geometri, måling, statistikk og sannsynlighetsregning (15 studiepoeng)*, *Matematikk 1 (30 studiepoeng)* eller tilsvarende.

Undervisningssemester

Allmennlærerutdanningen 6. eller 8. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAPER

Studenten

- har undervisningskunnskap knyttet til ulike matematiske bevis- og argumentasjonsformer, og erfaring med matematiske teoribygninger innen geometri, kombinatorikk og sannsynlighetsregning
- har kjennskap til kvantitative og kvalitative metoder som er relevante i matematikdidaktisk forskning
- har kunnskap om den matematiske oppdagelsesprosessen: eksperimentering, hypotesedannelse, begrunnelse og falsifisering, generalisering, og om hvordan legge til rette slik at elever kan ta del i denne
- har kunnskap om matematikdidaktisk forskning med relevans for utvikling av undervisningskunnskap i matematikk og elevers læring på barne- og ungdomstrinnet

FERDIGHETER

Studenten

- kan bruke kvantitative og kvalitative forskningsmetoder til å gjennomføre matematikdidaktiske undersøkelser
- kan bidra i lokalt læreplanarbeid
- kan bruke varierte undervisningsformer forankret i teori, herunder valg, vurdering og utforming av oppgaver og aktiviteter
- kan formidle spesialkunnskap innen et utvalgt matematikdidaktisk og / eller matematikkfaglig emne relevant for trinn 5 - 10

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan initiere og lede lokalt utviklingsarbeid knyttet til matematikkundervisning
- kan delta og bidra i FoU-prosjekter og andre samarbeidsprosjekter med tanke på å forbedre matematikkfagets praksis

Innhold

Innholdet bygger på kompetansemålene i hovedemnene Geometri, Måling, Statistikk, sannsynlighet og kombinatorikk fra Kunnskapsløftet og på Nasjonale retningslinjer for fag GLU 5-10. Der kan følgende lærestoff inngå:

Geometri:

Konstruksjoner, både med passer og linjal, og ved hjelp av digitale verktøy, herunder litt om umulige konstruksjoner.

Romfigurer og Eulers polyedersetning.

Areal og volumberegninger.

Enkel vektorregning

Linjer og plan i rommet.

Trigonometri med sinussetningen og cosinussetningen

Enkle bevis; for eksempel i trigonometri

Statistikk, sannsynlighet og kombinatorikk:

Elementær kombinatorikk.

Sannsynlighetsmodeller, utfall, mengdelære.

Regneregler for sannsynlighet, inkludert betinget sannsynlighet, Bayes-setning og lov om total sannsynlighet.

Noen grunnleggende diskrete(binomiske og hypergeometriske) og kontinuerlige(normalfordelingen) fordelingsfunksjoner.

Egenskaper ved fordelinger (forventning og varians).

Enkel hypotesetesting.

Konfidensintervaller og signifikans til statistiske parametere.

Sammenlikning av to utvalg.

De faglige temaene skal knyttes opp til didaktikk og relateres til arbeidet på trinnene 5 - 10. Geogebra skal benyttes innen geometri. Studentene skal erfare ulike arbeidsmåter i studiet.

Didaktiske temaer:

Problemløsning.

Kjennskap til nyere matematikdidaktisk forskning

Varierte arbeidsmåter.

Læreplanarbeid

I et av temaene ovenfor skal studentene fordype seg. Temaet er valgfritt og skal presenteres for resten av studentgruppa.

Undervisnings- og læringsformer

Studentene skal arbeide i basisgrupper, andre grupperinger og individuelt.

De skal møte varierte arbeidsformer i studiet: forelesninger, oppgaveregning med ulike typer oppgaver, arbeid med konkrete og utforskende arbeidsmåter. IKT skal inngå som en sentral del av matematikstudiet og brukes som et redskap for læring, veiledning, samarbeid og dokumentasjon.

Praksis

Studentene i grunnskolelærerutdanningen og allmennlærerutdanningen følger Plan for praksis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Studentene skal gjennomføre en fordypningsoppgave som presenteres for resten av studentene.
2. Studentene må forberede seg til, og delta på minimum 5 av 7 studentrettinger med både matematikkfaglige og matematikdidaktiske oppgaver.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

6 timers individuell skriftlig eksamen der kandidatene prøves i både matematikkfaglige og matematikdidaktiske oppgaver.

Tillatt hjelpemiddel: Kalkulator

Det gis bokstavkarakter fra A - F, der A er beste beståttkarakter, E dårligste beståttkarakter og F er ikke bestått.

Ekstern sensur.

Evaluering av emnet

Emnet studentevalueres i løpet av semesteret.

Litteratur

Litteraturliste foreligger innen 1. desember 2011.

SFEG110110 Engelsk: Kulturstudier II 1-7 (Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Stuedsted: Halden.

Emneansvarlig: Gro-Anita Myklevold

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i studiet *Engelsk 1 for grunnskolelærerutdanning 1-7 (30 studiepoeng)*.

Undervisningssemester

4. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAPER:

Etter fullført emne skal studenten:

- ha kunnskap om levesett og kulturuttrykk i to engelsktalende land med vekt på tekster for barn og unge som fremmer interkulturell læring
- ha kunnskap om historiske, politiske og sosioøkonomiske forhold i to engelsktalende land
- ha kjennskap til sjangere og deres sentrale kjennetegn, samt normer for akademisk tekstproduksjon, ansvarlig kildebruk og personvern
- ha innsikt i språkstimulerende bruk av tekster i undervisningen
- ha kunnskap om interkulturell læring

FERDIGHETER:

Etter fullført emne skal studenten:

- kunne legge til rette for elevenes arbeid med engelskspråklige tekster og deres utforskning av levesett og kulturuttrykk i engelsktalende land sett i relasjon til egen bakgrunn, med hovedvekt på skriftlige, muntlige og sammensatte tekster for barn
- kunne bruke målspråket sikkert og funksjonelt muntlig og skriftlig tilpasset målgruppen i ulike situasjoner og være en god språkmodell for elevene
- kunne anvende fagkunnskapen didaktisk og reflektert i forhold til gjeldende planverk for grunnskolen og kritisk vurdere egen undervisning
- kunne planlegge, lede og vurdere elevers læringsarbeid på en måte som tar hensyn til mangfoldet i elevgruppen når det gjelder ulike behov og ulike bakgrunn

GENERELL KOMPETANSE

Etter fullført emne skal studenten:

- kunne formidle relevant fagstoff og kommunisere på engelsk på en måte som er tilpasset målgruppen
- kunne reflektere over egen læring og praksis i forhold til etiske grunnverdier og skolens ansvar for barn og unges personlige vekst
- kunne arbeide selvstendig og/eller sammen med andre for å løse identifiserte problemer knyttet til elevers læring og utvikling i engelskfaget

Innhold

Følgende temaer vil bli behandlet:

- Nord-Amerikansk og internasjonal litteratur i form av et utvalg romaner, noveller, skuespill og dikt
- Innføring i amerikansk litteratur, historie, media og politikk
- En kulturanalyse av både den dominante kulturen i USA i form av felles verdier, tenkemåter og symboler - og mangfold
- Analyse av kulturelle aspekter av litteratur, film, media og politiske taler.
- En introduksjon til kanadisk litteratur, historie, media og politikk
- Gjeldende læreplan
- Litteratur- og kulturpedagogikk med utgangspunkt i gjeldende læreplan

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen blir gitt i seminar- og gruppetimer. Læringsplattform brukes til utveksling av informasjon.

Praksis

For GLU-studenter er praksisopplæringen en integrert del av studiet og gjennomføres i nært samarbeid mellom student, praksisveileder og faglærer. Studentene skal ha 10 til 15 dagers praksis (avhengig av hvor mye praksis de har fått/skal ha i utdanningsløpet).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Innlevering av to essays til nærmere fastsatt frist.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell skriftlig eksamen, 5 timer

Tillatt hjelpemiddel: Godkjent engelsk-engelsk ordbok. Både språk og innhold teller.

Karakterer gis på en skala fra A-F der A er beste karakter, E er dårligste bestått karakter, og F er ikke bestått

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering
- sluttevaluering

Resultatene behandles av/i:

- lærergruppe
- studieleder
- lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Det tas forbehold om endringer i litteraturlisten fram til studiestart.

GENERELT

Duncan, R. & Goddard, J. *Contemporary America* (Siste utgave).

Griffith, K. (2002). *Writing Essays about Literature*.

Myklevold, G.A.m.fl. *Kompendium: Culture Studies - Spring* (Tilgjengelig på Fronter).

ROMANER

Dumas, Firoozeh. *Funny in Farsi*.

Safran-Foer, Jonathan. *Extremely Loud and Incredibly Close*.

Salinger, J.D. *The Catcher in the Rye*.

Walker, Alice. *The Color Purple*.

I tillegg skal studentene velge to av de følgende bøkene:

Baum, L.F. *The Wonderful Wizard of Oz*.

Burnett, F.H. *The Secret Garden*.

Montgomery, L.M. *Anne of Green Gables*.

Simon, Francesca. *Horrid Henry's Stinkbomb* or *Horrid Henry's School Project*.

Strong, Jeremy. *My Granny's Great Escape*.

White, E.B. *Charlotte's Web* or *Stuart Little*.

Alt materiale som blir delt ut i forbindelse med undervisning og/eller lagt ut på læringsplattformen Fronter regnes også som pensum. Alle studenter må dessuten ha tilgang til en engelsk-engelsk ordbok, for eksempel Collins Cobuild Dictionary, Longman Dictionary of Contemporary English, Oxford Advanced Learner's Dictionary eller en annen ordbok beregnet på brukere som ikke har engelsk som morsmål (Learner's dictionaries).

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:53:31

SFEG112310 Engelsk: Grammatikk og fonetikk 1-7 (Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i studiet *Engelsk 2 for grunnskolelærerutdanning 1-7*.

Undervisningssemester

6. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAPER :

Etter fullført emne skal studenten:

- ha kunnskap om ulike nyanser ved lydsystemet i engelsk, ordtilfanget og språkets grammatiske struktur, samt kulturelle konvensjoner for språkbruk
- ha innsikt i ulike tilnærminger og metoder i engelskopplæringen i et samtidig og historisk perspektiv

- ha innsikt i ulike faktorer som kan hemme eller fremme barn og unges motivasjon for å lære et språk som engelsk og kjenne til hvordan man kan tilpasse opplæringen til alle elever
- ha forståelse for betydningen av læringsfremmende vurdering i et språkfag som engelsk, i forhold til utvikling av de grunnleggende ferdighetene på barnetrinnet
- ha innsikt i ulike læringsstrategier som kan bidra til å gjøre elevene bedre i stand til å ta hånd om sin egen språkutvikling
- ha kunnskap om hvordan gjeldende planverk for skolen gir ramme for faglig og praksisrettet utviklingsarbeid

FERDIGHETER:

Etter fullført emne skal studenten:

- kunne bruke målspråket sikkert og funksjonelt muntlig og skriftlig i ulike situasjoner og sjangere, med sammenheng, flyt og presisjon
- kunne veilede elever i deres språkutvikling ved å gjøre dem bevisst ulike trekk ved det engelske språket som skiller det fra førstespråket
- kunne legge til rette for elevenes selvstendige språklæring bl.a. ved å utøve en helhetlig vurderingspraksis og gi rom for integrert opplæring i ulike læringsstrategier
- kunne kritisk vurdere egen faglige praksis i henhold til gjeldende læreplan i engelsk i grunnskolen og gjennomføre et utviklingsorientert og praksisrettet fordypningsprosjekt
- kunne tilpasse undervisningen til enkelteleven ved å velge og legge til rette for varierte og differensierte læringsaktiviteter som fremmer den videre utviklingen av elevenes reseptive og produktive språkferdigheter, bl.a. ved pedagogisk bruk av digitale verktøy

GENERELL KOMPETANSE

Etter fullført emne skal studenten:

- kunne reflektere over egen læring og praksis i forhold til etiske grunnverdier og skolens ansvar for barn og unges personlige vekst i et historisk perspektiv
- kunne arbeide selvstendig og sammen med andre for å identifisere, analysere og løse problemer knyttet til elevers læring og utvikling i engelskfaget
- kunne vedlikeholde og utvikle egen språklige kompetanse
- kunne være en aktiv bidragsyter i et fagfellesskap og ha en beredskap for å anvende ny kunnskap og forskning innenfor faget

Innhold

Forelesninger, seminarer og grupper i:

- Grammatikk
- Fonetikk med intonasjon
- Skriftlig språkferdighet
- Fagdidaktikk

Emnet tar for seg det grammatiske og fonetiske formverket. Eksempler på sentrale temaer i grammatikk er fraseoppbygging, setningstyper, setningsanalyse, verbformer og ordstilling. Hensikten er blant annet å vise sammenhengen mellom grammatisk form og betydning. Det gjøres sammenligninger med norsk for å gi økt bevissthet om forskjellene mellom de to språkene. I fonetikk lærer studentene bl.a. å bruke begrepsapparatet for å beskrive og analysere engelsk uttale. Praktiske øvelser inngår. Det blir fokusert på to varianter av engelsk: Received Pronunciation (britisk engelsk) og General American (amerikansk engelsk). Skriftlig språkferdighet er en integrert del av emnet.

I fagdidaktikk legges hovedvekten på å stimulere og utvikle studentenes språkbevissthet og didaktiske ferdigheter gjennom arbeid med elevtekster, innsikt i språkforskjeller og hensiktsmessige tilnærminger og metoder i engelskopplæringen. Ulike vurderingsformer vil være i fokus. Videre vil analyse og vurdering av undervisningsmateriale stå sentralt. Kunnskaper om og ferdigheter i å planlegge, begrunne, gjennomføre og vurdere opplæring i engelsk knyttet til lærerens rolle som språkmodell, veileder og tilrettelegger videreutvikles, noe som henger nært sammen med kunnskap om læringsstrategier og læringsmiljø.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen blir gitt i forelesninger, seminarer og gruppetimer, samt språklaboratorier. Læringsplattform brukes til utveksling av informasjon.

Praksis

Praksisopplæringen er en integrert del av studiet og gjennomføres i nært samarbeid mellom student, praksisveileder og faglærer. Studentene skal ha 10 til 15 dagers praksis i barneskolen (avhengig av hvor mye praksis de har fått / skal ha i utdanningsløpet).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Tre skriftlige innleveringer som må være levert til fastsatt tid og godkjent før studenten kan gå opp til eksamen.
- Obligatorisk oppmøte i fagdidaktikk (minimum 80% tilstedeværelse)

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Seks timers individuell, skriftlig eksamen som inneholder grammatikkdel (teller 55%), fonetikkdel (teller 35%) og skriftlig språkferdighet (teller 10%), som alle må være bestått.

Ingen hjelpemidler til eksamen. Karakterer gis på en skala fra A-F der A er beste karakter, E er dårligste bestått karakter og F er ikke bestått.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene er avgjørende for at vi skal kunne tilby emner og studieprogrammer av høy kvalitet. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering

- sluttevaluering

Resultatene behandles av/i:

- lærergruppe

- studieleder

- lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Det tas forbehold om endringer i litteraturlista før studiestart.

Bøhn, H., m.fl. (2010). *Fagdidaktikk*. Kompendium. (Tilgjengelig i bokhandel, HiØ)

Dypedahl, M., H. Hasselgård og B. Løken (2006). *Introducing English Grammar*. Fagbokforlaget.

Jones, D. (17th ed. 2006). *English Pronouncing Dictionary*. Eds. Roach, P. et al. Cambridge UP

Munden, J. & Myhre, A. (2007). *Twinkle Twinkle - English 1-4*. 2. utg. Høyskoleforlaget.

Pinter, A. (2006). *Teaching Young Language Learners*. Oxford UP.

Nilsen, T. S. & Rugesæter, K. (2008). *Basic English Phonetics for Teachers*. Universitetsforlaget.

Kunnskapsløftet (2006): *Læreplaner for gjennomgående fag i grunnskolen og videregående opplæring*, Utdannings- og forskningsdepartementet.

Relevant materiale fra Europarådet.

Materiale som blir delt ut i forbindelse med undervisning og/eller lagt ut på læringsplattformen Fronter.

Alle studenter må dessuten ha tilgang til en engelsk-engelsk ordbok, for eksempel Collins Cobuild Dictionary, Longman Dictionary of Contemporary English, Oxford Advanced Learner's Dictionary eller en annen ordbok bregnet på brukere som ikke har engelsk som morsmål (Learner's dictionaries).

SFEG511111 Engelsk: Kulturstudier II 5-10 (Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Stuedsted: Halden.

Emneansvarlig: Gro-Anita Myklevold

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i valgfaget *Engelsk 1 for grunnskolelærerutdanning 5-10* (30 studiepoeng)

Undervisningssemester

Vårsemester.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAPER

Etter fullført emne skal studenten:

- ha kunnskap om levesett og kulturuttrykk i to engelsktalende land med vekt på tekster for barn og unge som fremmer interkulturell læring

- ha kunnskap om historiske, politiske og sosioøkonomiske forhold i to engelsktalende land
- ha kjennskap til sjangere og deres sentrale kjennetegn, samt normer for akademisk tekstproduksjon, ansvarlig kildebruk og personvern
- ha innsikt i språkstimulerende bruk av tekster i undervisningen
- ha kunnskap om interkulturell læring

FERDIGHETER:

Etter fullført emne skal studenten:

- kunne legge til rette for elevenes arbeid med engelskspråklige tekster og deres utforskning av levesett og kulturuttrykk i engelsktalende land sett i relasjon til egen bakgrunn, med hovedvekt på skriftlige, muntlige og sammensatte tekster for barn
- kunne bruke målspråket sikkert og funksjonelt muntlig og skriftlig tilpasset målgruppen i ulike situasjoner og være en god språkmodell for elevene
- kunne anvende fagkunnskapen didaktisk og reflektert i forhold til gjeldende planverk for grunnskolen og kritisk vurdere egen undervisning
- kunne planlegge, lede og vurdere elevers læringsarbeid på en måte som tar hensyn til mangfoldet i elevgruppen når det gjelder ulike behov og ulike bakgrunn

GENERELL KOMPETANSE

Etter fullført emne skal studenten:

- kunne formidle relevant fagstoff og kommunisere på engelsk på en måte som er tilpasset målgruppen
- kunne reflektere over egen læring og praksis i forhold til etiske grunnverdier og skolens ansvar for barn og unges personlige vekst
- kunne arbeide selvstendig og/eller sammen med andre for å løse identifiserte problemer knyttet til elevers læring og utvikling i engelskfaget

Innhold

Følgende temaer vil bli behandlet:

- Nord-Amerikansk og internasjonal litteratur i form av et utvalg romaner, noveller, skuespill og dikt
- Innføring i amerikansk litteratur, historie, media og politikk.
- En kulturanalyse av både den dominante kulturen i USA i form av felles verdier, tenkemåter og symboler - og mangfold.
- Analyse av kulturelle aspekter av litteratur, film, media og politiske taler.
- En introduksjon til kanadisk litteratur, historie, media og politikk.

- Gjeldende læreplan
- Litteratur- og kulturpedagogikk med utgangspunkt i gjeldende læreplan

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen blir gitt i seminar- og gruppetimer. Læringsplattform brukes til utveksling av informasjon.

Praksis

For GLU-studenter er praksisopplæringen en integrert del av studiet og gjennomføres i nært samarbeid mellom student, praksisveileder og faglærer. Studentene skal ha 10 til 15 dagers praksis (avhengig av hvor mye praksis de har fått/skal ha i utdanningsløpet).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Innlevering av to essays til nærmere fastsatt frist.

Normalt er studentens godkjente arbeidskrav i et emne gyldig i ett år etter at studenten har avlagt eksamen, dvs. at studenten normalt kan gå opp til ny/utsatt eksamen uten å avlegge nye arbeidskrav dersom ikke annet er angitt i emnebeskrivelsen

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell skriftlig eksamen, fem timer

Tillatt hjelpemiddel: Godkjent engelsk-engelsk ordbok. Både språk og innhold teller.

Karakterer gis på en skala fra A-F der A er beste karakter, E er bestått og F er ikke bestått.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering

- sluttevaluering

Resultatene behandles av/i:

- lærergruppe

- studieleder

- lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Det tas forbehold om endringer i litteraturlisten før studiestart.

GENERELT

Duncan, R. & Goddard, J. *Contemporary America* (Latest edition).

Griffith, K. (2002). *Writing Essays about Literature*

Myklevold, G.A.m.fl. *Kompendium: Culture Studies - Spring* (Tilgjengelig på Fronter).

ROMANER

Dumas, Firoozeh. *Funny in Farsi*.

Safran-Foer, Jonathan. *Extremely Loud and Incredibly Close*.

Salinger, J.D. *The Catcher in the Rye*.

Walker, Alice. *The Color Purple*.

I tillegg skal studentene velge to av de følgende bøkene:

Baum, L.F. *The Wonderful Wizard of Oz*

Burnett, F.H. *The Secret Garden*

Hinton, S. *The Outsiders*

Horowitz, Anthony. *Stormbreaker. The Graphic Novel*.

Keene, C. *Password to Larkspur Lane* (or another Nancy Drew book)

Meyer, S. *Twilight*

Montgomery, L.M. *Anne of Green Gables*

Alt materiale som blir delt ut i forbindelse med undervisning og/eller lagt ut på læringsplattformen Fronter regnes også som pensum. Alle studenter må dessuten ha tilgang til en engelsk-engelsk ordbok, for eksempel Collins Cobuild Dictionary, Longman Dictionary of Contemporary English, Oxford Advanced Learner's Dictionary eller en annen ordbok beregnet på brukere som ikke har engelsk som morsmål (Learner's dictionaries).

SFEG512310 Engelsk: Grammatikk og fonetikk (5-10) (Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Maria Filiouchkina Krave

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i valgfaget *Engelsk 1 for grunnskolelærerutdanning 5-10* (30 studiepoeng)

Undervisningssemester

Vårsemester

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAPER

Etter fullført emne skal studenten:

- ha inngående kunnskap om nyanser ved lydsystemet i engelsk, ved språkets grammatiske struktur og hvordan ordtilfanget kan videreutvikles
- ha kjennskap til noen varianter av engelsk
- ha kunnskap om historisk utvikling av metoder og tilnærminger til opplæring i engelsk
- ha kunnskap om hvordan muntlig og skriftlig språk kan integreres i inspirerende og meningsfulle aktiviteter
- ha kunnskap om lesing og skriving som prosesser
- ha kunnskap om hvordan ulike faktorer kan påvirke læring av et andrespråk som engelsk
- ha kunnskap om ulike måter å organisere opplæringen på
- ha innsikt i ulike læringsstrategier som kan bidra til å gjøre elevene bedre i stand til å ta hånd om sin egen læring og språkutvikling i et langsiktig perspektiv
- ha kjennskap til gjeldende planverk for skolen som ramme for faglig utviklingsarbeid

FERDIGHETER

Etter fullført emne skal studenten:

- kunne bruke målspråket sikkert og funksjonelt muntlig og skriftlig i ulike situasjoner og sjangere med presisjon, flyt og sammenheng
- kunne tilpasse undervisningen til enkelteleven ved å velge og legge til rette for varierte og differensierte læringsaktiviteter som fremmer utviklingen av elevenes reseptive og produktive språkferdigheter, bl.a. ved pedagogisk bruk av digitale læringsverktøy
- kunne bruke muntlige aktiviteter som utgangspunkt for skriftlige aktiviteter og omvendt
- kunne bevisstgjøre elevene på prosesser knyttet til lesing og skriving og hvordan de kan bruke disse strategisk i sin egen læring
- kunne hjelpe elevene til å skape muntlige og skriftlige tekster med flyt, presisjon og sammenheng
- kunne bevisstgjøre elevene i valg av læringsstrategier
- kunne aktivt gjøre nytte av elevenes erfaringer med engelsk og eventuelt andre språk

GENERELL KOMPETANSE

Etter fullført emne skal studenten:

- kunne reflektere over egen læring og praksis i forhold til etiske grunnverdier og skolens ansvar for barn og unges personlige vekst i et historisk perspektiv
- kunne arbeide selvstendig og sammen med andre for å identifisere, analysere og løse problemer knyttet til elevers læring og utvikling i engelskfaget
- kunne vedlikeholde og utvikle egen språklige kompetanse
- kunne være en aktiv bidragsyter i et fagfellesskap og ha en beredskap for å anvende ny kunnskap og forskning innenfor faget

Innhold

Forelesninger, seminarer og grupper i:

- Grammatikk
- Fonetikk med intonasjon
- Skriftlig språkferdighet
- Fagdidaktikk

Emnet tar for seg det grammatiske og fonetiske formverket. Eksempler på sentrale temaer i grammatikk er fraseoppbygging, setningstyper, setningsanalyse, verbformer og ordstilling. Hensikten er blant annet å vise sammenhengen mellom grammatisk form og betydning. Det gjøres sammenligninger med norsk for å gi økt bevissthet om forskjellene mellom de to språkene. I fonetikk lærer studentene bl.a. å bruke begrepsapparatet for å beskrive og analysere engelsk uttale. Praktiske øvelser inngår. Det blir fokusert på to varianter av engelsk: Received Pronunciation (britisk engelsk) og General American (amerikansk engelsk). Skriftlig språkferdighet er en integrert del av emnet.

I fagdidaktikk legges det opp til å videreutvikle studentenes språkbevissthet og didaktiske kunnskaper og ferdigheter. Det vil være fokus på tilpassing av metoder og tilnærminger til målene i Kunnskapsløftet og å styrke studentenes evne til å velge hensiktsmessige læringsressurser, herunder valg av elevtekster, til målgruppen. Kunnskaper og ferdigheter i å planlegge, begrunne, gjennomføre og vurdere opplæring i engelsk knyttet til lærerens rolle som språkmodell, veileder og tilrettelegger videreutvikles.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen blir gitt i forelesninger, seminarer og gruppetimer, samt språklab. Læringsplattform brukes til utveksling av informasjon.

Praksis

For GLU-studenter er praksisopplæringen en integrert del av studiet og gjennomføres i nært samarbeid mellom student, praksisveileder og faglærer. Studentene skal ha 10 til 15 dagers praksis i (avhengig av hvor mye praksis de har fått / skal ha i utdanningsløpet). Se programplan/praksisplan for hhv grunnskolelærerutdanning og allmennlærerutdanning for mer informasjon.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Tre skriftlige innleveringer, hvorav én er en didaktisk refleksjonsoppgave knyttet til praksisperioden, som må være levert til fastsatt tid og godkjent før studenten kan gå opp til eksamen.
- Obligatorisk oppmøte i fagdidaktikk (minimum 80% tilstedeværelse)

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell skriftlig eksamen, fem timer

Ingen hjelpemidler til eksamen.

Skriftlig eksamen inneholder grammatikkdel (teller 55%), fonetikkdel (teller 35%) og skriftlig språkferdighet (teller 10%, som alle må være bestått).

Karakterer gis på en skala fra A-F der A er beste karakter, E er bestått og F er ikke bestått.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby bes mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering og sluttevaluering

Resultatene behandles av/i:

- lærergruppe
- studieleder
- lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Det tas forbehold om endringer i litteraturlista før studiestart.

Bøhn, H. m.fl. (2010). *Kompendium: Fagdidaktikk*. (Tilgjengelig i bokhandel, HiØ)

Dypedahl, M, H. Hasselgård og B. Løken (2006). *Introducing English Grammar*. Fagbokforlaget.

Drew, I & Sørheim, B. (2009). *English Teaching Strategies: Methods for English Teachers of 10 to 16-year-olds*.

Jones, D. (17th ed. 2006): *English Pronouncing Dictionary*. Eds. Roach, P. et al. Cambridge UP.

Nilsen, T. S. & Rugesæter, K. (2008). *Basic English Phonetics for Teachers*. Universitetsforlaget.

Pinter, A. (2006): *Teaching Young Language Learners*. Oxford UP.

Kunnskapsløftet (2006): *Læreplaner for gjennomgående fag i grunnskolen og videregående opplæring*, Utdannings- og forskningsdepartementet.

Relevant materiale fra Europarådet.

Materiale som blir delt ut i forbindelse med undervisning og/eller lagt ut på læringsplattformen Fronter.

Alle studenter må dessuten ha tilgang til en engelsk-engelsk ordbok, for eksempel Collins Cobuild Dictionary, Longman Dictionary of Contemporary English, Oxford Advanced Learner's Dictionary eller en annen ordbok bregnet på brukere som ikke har engelsk som morsmål (Learner's dictionaries).

SSPG510210 Spansk språk og kommunikasjon 2 (Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Spansk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Spansk 1 for grunnskolelærerutdanning 5-10 (30 studiepoeng)*.

Undervisningssemester

Vårsemester

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap:

Studentene har grunnleggende kunnskaper om spansk syntaks og utvidet kjennskap til spansk morfologi. Studentene har kunnskaper om hvordan digitale verktøy kan brukes til å bygge opp ferdigheter i muntlig og skriftlig spansk. De kan sette aktuelle læreverker i spansk for mellom- og ungdomstrinnet i forhold til læreplan for fremmedspråk og det felleseuropeiske rammeverket for språk og velge ut læringsressurser på bakgrunn av disse og den kunnskap de får om språklæringsteorier.

Ferdigheter:

Studentene kan bruke sentrale språkstrukturer og et basisordforråd i spansk, såvel muntlig som skriftlig. De kan delta i samtaler om ulike emner i ulike sosiale situasjoner og med ulike samtalepartnere. De er også i stand til å forstå lengre muntlige og skriftlige autentiske spanske tekster i ulike sjangre og media og kan vurdere bruken av autentiske spanske tekster fra ulike media i undervisning. De kan planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning på spansk tilpasset ulike elevgrupper.

Generell kompetanse:

Studentene har innsikt i ulike innfallsporner til fremmedspåksdidaktikk, i ulike undervisningsmetoder for fremmedspråk og kunnskap om hvordan barn og unge lærer fremmedspråk. Studentene har også innsikt i vurdering av elevarbeider og elevprestasjoner

Innhold

Hovedvekten legges på innlæring, analyse og praktisering av spansk grammatikk, både normativt og deskriptivt, skriftlig og muntlig. Vi går gjennom alle sentrale grammatiske temaer i moderne spansk grammatikk og jobber med disse på forskjellige måter. Vi skal videre jobbe noe med oversettelse og fagdidaktikk. Det forutsettes at studentene deltar aktivt i undervisningen.

Undervisnings- og læringsformer

Det legges opp til en blanding av forelesninger og oppgaveløsning. Studentene vil få en rekke oppgaver å løse underveis i studiet, og studiet forutsetter aktiv deltakelse. Videre skal alle studentene forberede og gjennomføre et undervisningsopplegg for de andre studentene.

Undervisningsspråk vil være norsk og spansk.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Minimum 80% deltakelse i undervisningen er en forutsetning for å kunne avlegge eksamen. Studenter som ikke har anledning til å oppfylle kravet om obligatorisk tilstedeværelse må sende begrunnet søknad om fritak.
- En skriftlig innlevering må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig eksamen, 4 timer.

Tillatt hjelpemiddel: spansk-spansk ordbok.

Karakterskala A - F.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Midtsemesterevaluering/underveisevaluering
- Sluttevaluering

Resultatene behandles av:

- Lærergroupe

- Studieleder

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert våren 2010. Det tas forbehold om endringer før 1.12.2011.

Chiquito, Ana Beatriz: *Spansk referansegrammatikk*, Fagbokforlaget, Bergen, 2009

Salkjelsvik, Kari S. og Petr Pitloun: *Gyldendals spanske lommegrammatikk*. 1. oppl. Oslo, Gyldendal, 2004

Leonardo Torres Torrego: *Gramática didáctica del español*, Forlag SM, ISBN 84-348-8587-5

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:53:34

SFTG510210 Å bli tysklærer, fortsettelsesemne (Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Stuedsted: Halden

Undervisningsspråk: Tysk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Tysk 1 for grunnskolelærerutdanning 5-10*.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Emnet bygger på emnet *Å bli tysklærer, innføringsemne (15 studiepoeng)*.

Undervisningssemester

Vårsemester

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studentene har grunnleggende kunnskaper om tysk syntaks og utvidet kjennskap til tysk morfologi. De har kunnskaper om sentrale tradisjoner og tenkemåter i tysktalende land og kjennskap til disse landenes kulturelle og språklige innflytelse på norsk kultur. Studentene har kunnskaper om hvordan digitale verktøy kan brukes til å bygge opp ferdigheter i muntlig og skriftlig tysk. De kan sette aktuelle læreverker i tysk for mellom- og ungdomstrinnet i forhold til læreplan for fremmedspråk og det felleseuropeiske rammeverket for språk og velge ut læringsressurser på bakgrunn av disse og den kunnskap de får om språklæringsteorier. De har kjennskap til aktuell ungdomskultur i de tysktalende land, og de har oversikt over noen viktige tendenser i tyskspråklig litteratur for den målgruppa de senere skal undervise.

Ferdigheter:

Studentene kan fritt bruke sentrale språkstrukturer og et basisordforråd i tysk, såvel muntlig som skriftlig. De kan delta i forberedte og spontane samtaler om ulike emner i ulike sosiale situasjoner og med ulike samtalepartnere og bl. a. gjøre rede for sentrale tradisjoner og tenkemåter både i tysktalende land og i norsk kultur på tysk. De er også i stand til å forstå lengre muntlige og skriftlige autentiske tyske tekster i ulike sjangre og media og kan vurdere bruken av autentiske tyske tekster fra ulike media i undervisning. De kan planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning på tysk tilpasset ulike elevgrupper.

Generell kompetanse:

Studentene har innsikt i ulike innfallsporner til fremmedspåksdidaktikk, i ulike undervisningsmetoder for fremmedspråk og kunnskap om hvordan barn og unge lærer fremmedspråk. Studentene har også innsikt i vurdering av elevarbeider og elevprestasjoner

Innhold

Emnet gir en grunninnføring i tysk syntaks og bestemte emner fra tysk morfologi sett i et praktisk perspektiv. Emnet gir også en innføring i litteraturdydidaktikk applisert på fremmedspråkundervisning. Sentrale tradisjoner og tenkemåter i tysktalende land tematiseres gjennom bruk av forskjellige typer tekster og media. Oppøvelse av både muntlig og skriftlig språkferdighet står sentralt. Emnet tar for seg hvordan en med ulike elevgrupper kan arbeide med ferdighetstrening og kulturforståelse i forhold til disse temaene gjennom bruk av eksisterende og egenutviklede læringsressurser.

Undervisnings- og læringsformer

Muntlig og skriftlig ferdighetstrening baseres til en stor grad på bruk av digitale verktøy og foregår i hovedsak i forhold til emnets temaer. Prosjektarbeid rettes mot produksjon av læringsressurser gjennom bruk av digitale verktøy som åpner for samarbeidsformer.

Praksis

15 dager på våren. Praksis administreres i samarbeid med Avdeling for lærerutdanning.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Ingen.

Eksamen

Mappevurdering og muntlig eksamen

Individuell mappe som dokumenterer studentenes aktivitet i emnet. I mappa vil det inngå både muntlige og skriftlige arbeider relatert til emnets temaer og til praksis. Mappen må være vurdert til bestått før studenten kan fremstille seg til muntlig eksamen.

Muntlig eksamen er en samtale (ca. 20-25 minutter), evt. i gruppe, omkring mappeoppgavene ved slutten av semesteret, der det i tillegg til faglig og didaktisk innhold legges vekt på studentenes muntlige kommunikasjonsferdighet. Hvis muntlig eksamen foregår som gruppesamtale, gis det likevel individuell karakter. Muntlig eksamen virker justerende på karakter for mappe, maksimalt ett trinn opp eller ned på karakterskala A-F.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Midtsemesterevaluering/underveisevaluering
  - Sluttevaluering
- Resultatene behandles av
- Lærergroupe
  - Studieleder
  - Lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Litteraturlisten er lagt til 15. april 2011. Det tas forbehold om endringer før studiestart.

Reiten, Håvard: *Tysk grammatikk*. Oslo: Aschehoug (1995 eller senere)

Dreyer/Schmitt: *Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik*. Ismaning: Hueber (2000)

Portmann-Tselikas, Paul: Aufmerksamkeit statt Automatisierung. Überlegungen zur Rolle des Wissens im Grammatikunterricht. I: *German as a foreign language* 2, 29-58 (2003).

Geist, Hanne: Fokus på form i en oppgavebasert undervisning. I: *Sprogforum*, nr. 30. 38-42 (2004)
<http://inet.dpb.dpu.dk/infodok/sprogforum/spr30/Geist.pdf>

Solfjeld, Kåre: Om grammatikk i tyskundervisningen i ungdomsskolen og den videregående skolen. I: *Språk og marked* 29, Halden (2004)

Hemrark, Gunn-Elin: Hvordan forstå "praktisk tilnærming" i 2. fremmedspråk? Noen betraktninger fra fagdidaktikk- og praksisfeltet. I: *Språk og språkundervisning* (4), s. 2-5 (2007).

Solfjeld, Kåre: *Satzsyntax* (2009)

Ett eller flere tysklæreverk som brukes i norsk skole.

Fremmedspråksenterets sider om Tidlig start med fremmedspråk (<http://www.fremmedspraksenteret.no/index.php?ID=16192>)

Hestnes, Hege m. fl.: *Språkfag 1/2/3*. Idéhefter for lærere. Tapir forlag, 2007-2010.

Europeisk språkperm (utgitt av Utdanningsdirektoratet, Oslo)

Læreplan for grunnskolen, Utdanningsdirektoratet, www.uttanningsdirektoratet.no

Vestli, Elin Nesje: *Fra sokkel til klasserom. Litteraturens plass i fremmedspråkundervisningen. Fokus på språk 13/2008*. Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen: Halden (2008). www.fremmedspraksenteret.no/index.php?ID=14283&lang=nor

SFTG512210 Å bli tysklærer: Spesialisering tekstkompetanse (Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Tysk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Tysk 2 for grunnskolelærerutdanning 5-10*.

Undervisningssemester

Vårsemester

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Studentene har kunnskap om tekstlige uttrykk og teksttyper på tysk (som skjønnlitteratur, aktuell barne- og ungdomslitteratur, sakprosa, tegneserier, muntlig tradisjon, sanger, film, forskjellige tekstuttrykk på Internett, sms osv.) og hvordan disse kan brukes i tyskundervisning. De har god kjennskap til sentrale språkstrukturer og til hvordan språk, eventuelt sammen med andre virkemidler, brukes i tekststrategisk sammenheng. Studentene har innsikt i gjeldende læreplaner, kjenner til aktuelle læreverk og har kunnskap om aktuelle og relevante undervisningsressurser samt ulike undervisningskonsept og -metoder.

Ferdigheter

Studentene kan analysere og tolke skjønnlitterære og andre autentiske tyskspråklige tekster i ulike sjangrer. De kan anvende ulike tekstdidaktiske konsepter, tilpasse dem til elevenes behov og undervisningssituasjon og veilede elevene i å utvikle gode og varierte lesestrategier. Studentene har økte aktive ferdigheter i tysk og kan selv produsere forskjellige typer tekster på tysk. De kan bruke ressurser av ulik art for at elevene skal tilegne seg både reseptiv kompetanse og best mulig ferdighet i å kommunisere både muntlig og skriftlig.

Generell kompetanse

Studentene er i stand til å planlegge og gjennomføre undervisningsprosjekt knyttet til tekstlige aspekter og kan utvikle, analysere og vurdere elevers lærings- og kommunikasjonsstrategier. De kan anvende sin fagkunnskap på en reflektert måte i forhold til gjeldende planverk for grunnskolen og kritisk vurdere egen fagundervisning. De kan reflektere over hvilke ressurser og arbeidsformer som passer elevenes forutsetninger best.

Innhold

Det brukes et vidt tekstbegrep, som omfatter ulike typer av kulturelle uttrykksformer og medier som bl. a. skjønnlitteratur, barne- og ungdomslitteratur, film, bildebøker, popmusikk, språkspill og tegneserier med hensyn til å fremme aktivitet hos hhv. studenter og elever. Det legges opp til en nær sammenheng mellom teorien og litteraturen som gjennomgås og utprøving av undervisningskonsept og -metoder i praksis.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen gis som seminar der tyskdidaktikk og tyskundervisning tematiseres og øves ut fra konkrete undervisningssituasjoner - enten i form av tenkte «cases» eller med utgangspunkt i den tyskundervisningen studentene gjennomfører i praksisperioden(e). I arbeidet med litterære og andre autentiske tekster legges vekt på produksjons- og handlingsbasert litteraturundervisning.

Praksis

10 dager på våren. Praksis administreres i samarbeid med Avdeling for Lærerutdanning.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Ingen

Eksamen

Mappevurdering og muntlig eksamen

Individuell mappe som dokumenterer studentenes aktivitet i emnet. I mappa vil det inngå både muntlige og skriftlige arbeider relatert til emnets temaer og til praksis. Mappen må være vurdert til bestått før studenten kan fremstille seg til muntlig eksamen.

Muntlig eksamen er en samtale (ca. 20-25 minutter), evt. i gruppe, omkring mappeoppgavene ved slutten av semesteret, der det i tillegg til faglig og didaktisk innhold legges vekt på studentenes muntlige kommunikasjonsferdighet. Hvis muntlig eksamen foregår som gruppesamtale, gis det likevel individuell karakter. Muntlig eksamen virker justerende på karakter for mappe, maksimalt ett trinn opp eller ned på karakterskala A-F.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtsemesterevaluering/underveisevaluering
  - sluttevaluering
- Resultatene behandles av
- lærergruppe
  - studieleder
  - lokalt studiekvalitetsutvalg

Litteratur

Aktuelle læreplaner (www.utdanningsdirektortet.no)

Ulike læreverker og læringsressurser for årstrinnene 5 til 10.

Europeisk språkperm (utgitt av Utdanningsdirektoratet, Oslo)

Læreplan for grunnskolen, Utdanningsdirektoratet. <http://www.utdanningsdirektoratet.no>

Bruland, Hildegunn/Langemeyer, Peter/Lindemann, Beate (Hrsg.): Kinder- und Jugendliteratur im Fremdsprachenunterricht. Vorträge der 5. Tagung für Deutschlehrer «Fagdagene 94» Tromsø, 28./29.10.1994. I: *Trekkeflugl. Studien zur Didaktik Deutsch als Fremdsprache. Tagungsberichte und Arbeitsmaterialien zur Lehrerfortbildung in Norwegen 2* (1995).

Koppensteiner, Jürgen: *Literatur im DaF-Unterricht. Eine Einführung in produktiv-kreative Techniken*. Wien: öbv & hpt, 2001.

Strand, Torill: *Litteratur i det flerkulturelle klasserommet. Mangfold, migrasjon og muligheter*. Oslo: Universitetsforl., 2009.

Themenheft: Kinder- und Jugendliteratur. I: *Fremdsprache Deutsch* Heft 27/2002

Innledning og innholdsfortegnelse: <http://www.goethe.de/ins/nl/ams/prj/kij/fach/deindex.htm>

Vestli, Elin Nesje: *Fra sokkel til klasserom. Litteraturens plass i fremmedspråkundervisningen. Fokus på språk 13/2008*. Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen: Halden (2008). <http://www.fremmedspraksenteret.no/index.php?ID=14283&lang=nor>

Det lages et kompendium med ytterligere fagdidaktiske tekster som kan kjøpes ved Index bokhandel (HiØ) i begynnelsen av semestret. Kompendiet vil også være tilgjengelig elektronisk.

Studentene skal lese i tillegg et utvalg av litterære tekster (endelig pensumliste kunngjøres senest ved semesterstart).

LU302NOR07 Norsk 302: Språk (Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Norsk 3 (30 studiepoeng).

Undervisningssemester

2. semester (vår)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studenten

- syner kunnskap om og forståing av språkteoretiske og språkdidaktiske problemstillingar
- har dugleik i vitskapelege metodiske tilnæmingar til språklege emne

Innhold

Norsk 302 er eit språkleg emne som er bygd opp av tre delar:

- studium av språkteori og metode
- temastudium i språk
- ei individuell, sjølvvald oppgåve i språk. Innhaldet i denne oppgåva skal normalt vere knytt til innhaldet i det språklege temastudiet.

Det faglege innhaldet i dette emnet vil kunne variere frå studieår til studieår.

Undervisnings- og læringsformer

Eigen aktivitet frå studentane si side står i fokus, og lærarane ved studiet fungerer som rettleiarar og rådgjevarar. Men studentane vil òg møte nytt fagstoff gjennom forelesningar og seminar.

Studentane skal i løpet av studiet skrive ei semesteroppgåve i form av ein fagartikkel på om lag 10 000 ord. Oppgåva skal leverast ved slutten av semesteret og fungerer som eksamenssvar. Studentane skal ha minst to obligatoriske rettleiingar av faglærar i samband med oppgåveskrivinga, og faglærar skal godkjenne temaet for oppgåva.

Praksis

For allmennlærarstudentar gjeld eigen [praksisplan](#). Andre studentar skal ikkje ha praksis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Arbeidskravene må være godkjent for at studenten kan framstille seg til eksamen.

- Minst to rettleiingar hos faglærar i samband med oppgåveskrivinga.
- Godkjent tema for semesteroppgåve.

Eksamen

Eksamen består av to deleksamenar:

---

a) Semesteroppgåve (50 %).

Semesteroppgåva skal ha form som ein fagartikkel, og er ei heimeoppgåve det blir arbeidd med gjennom heile semesteret.

Formelle krav: Semesteroppgåva skal ha eit omfang på om lag 10 000 ord med skriftstorleik 12 punkt (tilsvarande fonten Times New Roman eller liknande), linjeavstand 1½.

Målforma er nynorsk. Emnet for fagartikkelen skal vere knytt til eitt av emneområda i Norsk 302.

b) Munnleg prøve (50 %).

Prøva er på totalt ca. 45 minutt, inkludert karakterfastsetjing og tilbakemelding.

Ved eksaminasjonen kan kandidaten bli prøvd i alle delar av pensum i tillegg til innhaldet i semesteroppgåva.

Deleksamenane vert vurderte av ein ekstern og ein intern sensor. Ved vurderinga vil det i tillegg til det faglege innhaldet òg bli lagt vekt på kvaliteten på den språklege dugleiken. Deleksamenane er jambyrdige i vektinga og byggjer på eit felles kunnskapsgrunnlag. Karakterane frå dei to deleksamenane vert til slutt slegne saman til éin karakter.

Prestasjonar på dei to emna på Norsk 302 vert vurderte ut i frå ein karakterskala frå A til F.

Evaluering av emnet

Studentevaluering av emnet (EVA3).

Litteratur

Studentane skal sette saman eit individuelt pensum etter kriterium frå norskseksjonen (jf. emneplanen), som er slik:

Pensumlitteraturen består av ein obligatorisk del og ein del som studentane sjølv kan velje. Den valfrie delen skal vera på ca. 450 sider. Av desse 450 sidene er 200 sider er knytt til oppgåva på Norsk 302. Pensumlista skal godkjennast av faglærar.

Pensumlitteratur:

I Språkkontakt og stadnamn

Engen, Thor Ola og Lars Anders Kulbrandstad 2004: *Tospråkklighet, minoritetsspråk og minoritetsundervisning*. Oslo. Gyldendal. Kap. 1 – 8

Valfritt pensum – til saman 250 s. frå lista nedafor:

Tekst nr	Kryss av	Sidetal
1	Berggren, Harald og Kari Tenfjord 1999: <i>Andrespråklæring</i> , Kapittel 8, "Utviklingsmønstre i mellomspråk".	31
2	Hjelde, Arnstein 2000: Norsk i Amerika, Nasjonalbiblioteket: <i>Det løfterike landet</i> . http://nabo.nb.no/trip?_b=EMITEKST&urn=" URN:NBN:no-nb_emidata_1187"	15

3	O'Gray, Dobrovsky & Katamba (red) 200?: <i>Contemporary linguistics – An Introduction</i> , kap. 9	40
4	Sandøy, Helge (2000): <i>Lånne fører eller bunad?</i> Om importord i norsk, kap. 1-2	38
5	Trosterud, Trond 2001: Genustilordninga i norsk er regelstyrt, <i>Norsk Lingvistisk Tidsskrift</i>	30
6	Weinreich, Uriel 1953: <i>Languages in Contact</i> , Kap 2.2 Phonic Interference	15
7	Engen, Thor Ola og Lars Anders Kulbrandstad 2004: <i>Tospråklighet, minoritetsspråk og minoritetsundervisning</i> Kapittel 9	48
8	Engen, Thor Ola og Lars Anders Kulbrandstad 2004: <i>Tospråklighet, minoritetsspråk og minoritetsundervisning</i> Kapittel 10	26
9	Kulbrandstad, Lars Anders: <i>Språkets mønstre</i> , kapittel 9: Leddstilling	22
10	Peter Hallaråker 1997: Innføring i stadnamn, Kapittel 13 Stadnamnfunksjonar	14
11	Arne Kruse: Fashion, Limitation and Nostalgia: Scandinavian Place-names Abroad	30
12	Arne Kruse 1996: Scandinavian-American place-names as viewed from the Old World. I Ureland m.fl. (red): Language contact across the North Atlantic	13
13	Hans F Nielsen 1998: The continental backgrounds of English and its insular development until 1854. Kap 6: The Scandinavian settlement in Britain and its linguistic effects	23
14	Magne Oftedal 1975: Norske namn på framand grunn. I Helleland (red): Norske stedsnavn/stadnamn	10
15	Ola Stemshaug 1976: Namn i Noreg Kap 1 og 2	6

II Språk i Norden og nordiske språk

Sletten, Iben Stampe (red.) 2004: *Nordens språk med røtter og føtter*. Nord 2004:9. Nordisk ministerråd. København. Kan lastes ned her: <http://www.norden.org/pub/sk/showpub.asp?pubnr=2004:009>

Delsing, Lars-Olof och Katarina Lundin Åkesson 2005: *Håller språket i hop Norden? En forskningsrapport om ungdomars förståelse av danska, svenska och norska*. TemaNord 2005:573. Nordiska kulturfonden. Kapittel 1, 5 og 7 (46 s.). Kan lastes ned her: <http://www.norden.org/pub/sk/showpub.asp?pubnr=2005:573>

Henrik Møller: "Hvordan går det egentlig med nabosprogsundervisningen?" I *Språk i Norden* 2002 s. 59-72. Novus (I kompendium)

Lisbeth Nyborg og Hanne Rochholz: "Film og Internet som vej til nordisk sprogforståelse." I *Norsklæreren* 4/2005 s. 53-55 (I kompendium)

Nina Goga: "Fritt for nabospråk". I *Norsklæreren* 3/2005 s. 62 (I kompendium)

Mette Kristin Østlie: Det nordiske perspektivet er styrket i norskfaget i videregående skole – Illusjon eller realitet? I *Sprog i Norden* 2011 s. 59 (14s.) (I kompendium)

Johannes Nymark og Rolf Theil: *Dei ukuelege språka*. Fagbokforlaget 2011. Kapitlet «Den samiske språkfamilien»

Anne-Riitta Lindgren: *Kvensk i Norge*. I Bull og Lindgren (red): *De mange språk i Norge – Flerspråklighet på norsk*. Novus 2009

V Teori knytt til den individuelle språklege oppgåva (ca 200 s.)

Tekst nr	Sidetal
----------	---------

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

LBNF10211 Kropp og helse, økologi og uteskole (1-7) (Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Emneansvarlig: Rune Aae

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk i valgfaget *Naturfag I* i grunnskolelærerutdanningen 1-7.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Ingen påkrevde forkunnskaper, men *Naturfag 102* bygger i noen grad på temaer fra emnet *Naturfag 101*.

Undervisningssemester

Emnet går over ett semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskapsmål:

Studenten

- har kjennskap til navn, egenskaper og karakteristiske trekk til noen vanlige arter/grupper av organismer fra ulike naturtyper.
- har kjennskap til begrepet bærekraftig utvikling og miljøutfordringer knyttet til biologisk mangfold.
- har kjennskap til vanlige vær og klimaelementer og lokale vær fenomener og lokalklimatiske forhold.
- har kjennskap til naturlige og menneskeskapt faktorer som former populasjoner, biotoper og økosystemer, og kan ta utgangspunkt i lokale eksempler.
- har kunnskap om naturvitenskapelig metode, forskerspiren og undersøkende naturfagsundervisning.
- har oversikt over kroppens organsystemer og hovedfunksjoner med spesiell fokus på sansene.
- har kunnskap om sammenhengen mellom helse og livsstil.
- har kunnskap om menneskets utvikling fra befruktning til voksen

Ferdighetsmål:

Studenten

- kan planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning i naturfag.
- kan planlegge og gjennomføre undervisning utendørs som fremmer elevenes undring, naturglede og ansvarsfølelse.
- har strategier for å avdekke og eventuelt endre elevenes hverdagsforestillinger.
- kan drøfte problemstillinger i naturfagsundervisningen knyttet til tilpasset opplæring og undervisning i et flerkulturelt miljø.
- kan bruke resultater fra naturfagdidaktisk forskning i planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisningen.
- kan anvende relevant naturfagutstyr, flere modeller og praktiske aktiviteter som støtte for elevenes læring.
- kan anvende naturfaglig kunnskap i samtale med elevene om naturen og naturfaglige fenomener.
- kan anvende varierte undervisningsmetoder inne og ute, som fremmer elevenes undring og læring i naturfag.
- kan vurdere elevenes måloppnåelse og gi læringsrettede tiltak.
- kan tilrettelegge naturfagsundervisning som fremmer alle grunnleggende ferdigheter.
- kan bruke naturfag som støttefag i tverrfaglig og flerfaglige sammenhenger.
- kan bruke naturfag som utgangspunkt for utvikling av elevers kompetanse om bærekraftig utvikling og globale miljøutfordringer

Generelle mål:

Studenten

- har innsikt i hvordan gjeldende læreplan og lærebøker for grunnskolen kan brukes som utgangspunkt for naturfagsundervisningen.
- har god forståelse av sin egen rolle og praksis som naturfaglærer.
- kan nytte faglige kunnskaper til kritisk og konstruktiv refleksjon.
- kan arbeide selvstendig, og sammen med andre, med elevers læring og utvikling i faget og på tvers av fag.
- kjenner til krav til sikkerhet i naturfagsundervisningen, og kan anvende disse i undervisningen

Innhold

Emnet baseres primært på naturen som læringsarena. Studentene arbeider med oppgaver alene, parvis eller i basisgrupper, uten eller sammen med veileder, og også sammen med andre naturfag/utefagsstudenter. Studentene er delt i basisgrupper som vil bli benyttet der det er naturlig. Parallelt vil teoristoff presenteres som forelesninger eller ved laboratorieforsøk og demonstrasjoner i klasserom. Det legges opp til tre overnattingssturer som studentene selv må påkoste:

- mars: overnatting i lawo. På denne turen har man særlig fokus på temaer som vinterøkologi, spor og sportegn, samisk kultur.
- april: i skjul på orremyra med fokus på orrhanespill/lek, bever, amfibier, fuglesang.
- mai: padletur rundt Tjärnö i Sverige med to overnattinger hvor saltvannsøkologi vektlegges, livet langs fjæra, snegl og muslinger, fisk, tang og tare, vårbloomstring, mer fuglesang, noe insekter

Undervisnings- og læringsformer

Studentene er organisert i basisgrupper i *grunnskolelærer-utdanningen 1-7*. Det blir lagt vekt på at studentene skal møte varierte arbeidsformer; ekskursjoner, feltarbeid, laboratoriearbeid, forelesninger, diskusjoner, gruppearbeid og individuelt arbeid. I studiet legges det stor vekt på å gi studentene trygghet i å bruke naturen som læringsarena i naturfag og andre fag. En stor del av undervisningen vil derfor foregå utendørs til alle årstider. I løpet av studiet må studentene regne med 10-12 dager hjemmefra i forbindelse med overnattingsturer i naturen.

Praksis

3 uker praksis i semesteret. Se nærmere informasjon i *Studieplan for grunnskolelærerutdanning 1-7* og *Plan for praksis*.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Emnet har seks arbeidskrav:

- En individuell oppgave knyttet til 'Forskerspiren'. Nærmere retningslinjer vil bli gitt.
- Godkjent mappe i fysikk som inneholder temaer om egenprodusert undervisningsopplegg knyttet til elektrisitet eller mekanikk (kan testes ut på elever i praksisperioden), et teknologiprojekt etter nærmere retningslinjer og et opplegg fra Vitensenteret i Sarpsborg.
- Etterarbeid fra lawoturen i gruppe, med svar på oppgaver og vektlagte temaer.
- Referat etter turen på orremyra med temaene vektlagt der.
- Etterarbeid fra padleturen i gruppe, med tilhørende arbeidsoppgaver og temaer.
- Deltagelse på to dagsopplegg med skilek og lek i snø og livredning

Arbeidskravene må være godkjente før studenten kan framstille seg til eksamen

Eksamen

Ved godkjente arbeidskrav kan studenten fremstille seg til en muntlig, individuell eksaminasjon med enkelte praktiske ferdigheter som del av eksamen. Eksamen varer normalt 30 min.

Det benyttes bokstavkarakter A-F, der A er beste og E dårligste beståtte karakter. Karakteren F betyr ikke bestått.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet, er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og at de deltar i evaluering av studiene. Dette emnet blir jevnlig evaluert for å sikre og utvikle kvaliteten på undervisningen.

Studentene gis anledning til anonymt å gi tilbakemelding på studietilbudet med dens innhold.

Litteratur

Endelig oppdatert litteraturliste vil foreligge innen semesterstar.

Følgende kompendier foreligger i PDF format og er aktuelle i emnet:

Stjernehimmelen
Vær og klima
Livet i dammer og tjern
Ferskvann
Livet i fjæra
Fugler
Skogøkologi
Jordøkologi
Lek og læring i naturen
Biologisk mangfold
Kjemi
Mekanikk
Elektrisitet

Rachel Carson 1952: Ta vare på undringen (Essay oversatt av RN)

I tillegg til dette tenker vi benyttet følgende smånøkler:

Nordbakke Roy: Bestemmelsesnøkkel for spor og sportegn, Aschehoug 2001
Nordbakke Roy: Bestemmelsesnøkkel for smådyr i ferskvann, Aschehoug 2000
Nordbakke Roy: Bestemmelsesnøkkel for busker og trær, Aschehoug 2001
Nordbakke Roy: Bestemmelsesnøkkel for smådyr på land, Aschehoug 2002
Nordbakke Roy: Bestemmelsesnøkkel for tang og tare, Aschehoug 2002
Nordbakke Roy: Bestemmelsesnøkkel for smådyr i saltvann, Aschehoug 2000

Humanbiologi (samme lærebok som for GLU-2, NF102):

- Dietrichs, Spen, Petter Hurlen & Kari C.Toverud 2002 (eller nyere). Den forunderlige kroppen. - Universitetsforlaget. 112 s.

LUNOR10310 Språkhistorie, språkdidaktikk og språkleg mangfold (5-10) (Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Norsk for grunnskolelærerutdanning 5 - 10* (60 studiepoeng).

Undervisningssemester

2. semester (vår)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAPAR

Studenten

- har kunnskap om fleirspråklegheit, fleirspråkleg praksis og om det å lære norsk som eit andrespråk
- har utvida innsikt i korleis elevar med norsk som andrespråk kan vidareutvikle skriveferdigheitene sine
- har inngåande kunnskap om norsk språkhistorie etter 1800
- har kunnskapar om kva for funksjonar lesing og skriving har hatt og har i kulturen vår
- har god innsikt i språklege endringsprosessar i fortid og samtid
- har god innsikt i talemålsvariasjonen i moderne norsk på historisk og dialektologisk grunnlag
- har kjennskap til språk som ungdom brukar
- har kunnskap om svensk, dansk og samisk og kjennskap til andre nordiske språk og nasjonale minoritetsspråk

FERDIGHEITER

Studenten

- kan vurdere og bruke relevante undervisningsmetodar i lese- og skriveopplæring frå 5. til 10. trinn for elevar med norsk som andrespråk
- kan leggje til rette og gjennomføre undervisning i den målforma som er sidemål for elevane
- kan setje i gang, rettleie og vurdere skriftleg og samansett tekstproduksjon hos elevar på ungdomssteget og grunngi karakterane ein set
- kan bruke kunnskap om talemål og skriftspråksnormering i skriveopplæringa
- kan legge til rette for variert grannespråksundervisning

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan vurdere norskfaget og eigen praksis som norsklærer og grunngi vurderingane
- har innsikt i norskfaget ut frå forskning og i høve til fagets historie og kan reflektere kritisk og konstruktivt ut frå slike perspektiv på faget
- kan rettleie elevar i arbeidet med tekstar slik at dei kan utvikle seg sjølve, skaffe seg kunnskapar og førebu seg for aktiv deltaking i offentlege rom og samfunnet som eit heile
- kan arbeide med språk og tekst i fleirkulturelle klasse miljø og utvikle språk- og kulturforståing
- kan sjå faget i eit større danningperspektiv og undervisninga som ein del av opplæringa i eit aktivt deltakardemokrati

Innhold

Norsk 103 er konsentrert om desse fagområda:

- Fleirspråklegheit og norsk som andrespråk
- Sidemålsdidaktikk
- Språkhistorie etter 1800
- Lesing og skriving i historisk perspektiv, faghistorie
- Språkending og talemålsvariasjon
- Språk i Norden

Det vil bli arbeidd både teoretisk og skoleretta med alle emna, i samsvar med måla for læringsutbyte. Det fleirspråklege og fleirkulturelle perspektivet vil det bli lagt særskilt vekt på i arbeidet med skriveopplæring.

Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal utvikle eigen kompetanse i både skriftlege og munnlege sjangrar.

Undervisnings- og læringsformer

Studentane skal møte varierte arbeidsformer. Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i basisgrupper og individuelt arbeid. I lærarutdanninga spelar dessutan praksisperiodane ei viktig rolle, og samarbeid med praksisskolane opnar for verdifull fagleg og didaktisk refleksjon knytt til både kunnskapsmål, ferdigheitsmål og generell kompetanse i norskfaget. Informasjons- og kommunikasjonsteknologi skal også gå inn som ein sentral del av norskstudiet. IKT blir brukt som ein reiskap for læring, rettleiing, samarbeid og dokumentasjon. Norskfaget samarbeider dessutan med høyskolebiblioteket om emne som litteratursøk, referanseteknikk og akademisk skriving.

Praksis

Studentar følgjer praksisplanen for denne utdanninga. Erfaringar frå praksis vil bli brukt i arbeidet med norskfaget.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Mappeoppgåver

Studentane får i løpet av semesteret oppgåver av fagleg og didaktisk karakter knytt til emna som det blir arbeidd med. Eit av arbeida skal vera ein lengre fagartikkel. Arbeida skal lagrast digitalt i ei arbeidsmappe. Tilbakemelding på desse arbeida vil dels vere frå faglærarar og dels frå andre studentar, og nokre av arbeida skal dessutan vurderast av studenten sjølv, f.eks. i form av refleksjonslogg. Begge målformer skal vere representert i mappa, kvar med om lag 50% av tekstmengda.

Meir detaljert beskriving av innhaldet i mappa vil bli gitt ved undervisningsstart.

Studentane må få godkjent mappeoppgåvene av faglærer før studentane kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Munnleg, individuell eksamen

Den munnlege eksaminasjonen er normalt todelt. Først presenterer studenten ei sjølvvald tekst frå den godkjente innleveringsmappa. Presentasjonen skal vere mest mogleg reflekterande rundt eigen arbeidsprosess, og ikkje bare vere eit referat av innhaldet i fagteksta. Presentasjonen skal normalt ta 3-5 minutt. Deretter følgjer ein eksaminasjonsdel på omlag 30 minutt, der sensorane og studentane har ei fagleg samtale med utgangspunkt i eitt eller fleire av tema i mappearbeida eller pensumlitteraturen.

I vurderinga vil både det faglege innhaldet og dei munnlege ferdigheitene bli vurdert.

Det blir nytta bokstavkarakter A-F, der A er beste og E dårlegaste beståtte karakter. Karakteren F betyr ikkje bestått.

Vurderinga blir gjort av ein intern og ein ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Fagansvarleg har ansvar for at det blir gjennomført evaluering av emnet. Dette vil skje gjennom ei sluttvurdering i form av eit spørjeskjema, som kan bli supplert med munnlege tilbakemeldingar frå studentane.

Litteratur

Litteraturlista er sist endra 10. januar 2012.

Litteratur:

Språkhistorie:

Otnes, Hildegunn og Bente Aamotsbakken (2006). *Tekst i tid og rom. Norsk språkhistorie*. Oslo: Det Norske Samlaget.

Språkhistoriske tekster i kompendium

Norsk som andrespråk:

Selj, Elisabeth og Else Ryen (red): *Medspråklige minoriteter i klasserommet*. Cappelen 2008 Kapittel 1, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11 og 13

Malmo, Gunnbjørn: Mellomspråk og mellomspråksanalyse. og Norsk som andrespråk i grunnskolen. I Moslett, Inge og Peer Harry Bjørkeng (red.), *Norskdidaktikk: tekstnær og elevnær undervisning*. Oslo: Universitetsforlaget

Abrahamsson, Niclas: Andraspråksinlærning. Studentlitteratur 2009. Kapittel 3 og 4.

Språkendring og talemålsvariasjon, språknormering og ungdomsspråk:

Papazian, Eric og Botolv Helleland (2005). *Norsk talemål. Lokal og sosial variasjon*. Kristiansand: Høyskoleforlaget

Mæhlum, Brit m.fl. (red.) (2008). *Språkmøte. Innføring i sosiolingvistik*. Oslo: Cappelen akademisk forlag. Niclas

Eli-Marie Drange: Fremmedspråklige slangord i norsk ungdomsspråk. I Eli-Marie Drange m.fl.: *Jallaspråk, slanguage og annet ungdomsspråk i Norden* Høyskoleforlaget 2002

Kristin Hagen Broch: Ungdomsspråk og forskere om ungdomsspråk. I Eli-Marie Drange m.fl.: *Jallaspråk, slanguage og annet ungdomsspråk i Norden* Høyskoleforlaget 2002

Nabospråk:

Otnes, Hildegunn og Bente Aamotsbakken 2006. *Tekst i tid og rom. Norsk språkhistorie*. Oslo: Det Norske Samlaget. Kap. 8 (25 s.)

Jørn Lund: Hva skal vi med de nordiske sprog og sprogene i Norden i globaliseringens tidsalder? s. 9 (6s.) (I kompendium)

Thomas Henriksen: En ny tilgang til nabosprogsundervisningen. I *Sprog i Norden* 2011 s. 117 (12s.) (I kompendium)

Tor Ola Engen og Lars Anders Kulbrandstad: Tospråklighet, minoritetsspråk og minoritetsundervisning. Gyldendal 2004. Kapittel 5

Mette Kristin Østlie: Det nordiske perspektivet er styrket i norskfaget i videregående skole – Illusjon eller realitet? I *Sprog i Norden* 2011 s. 59 (14s.) (I kompendium)

Sidemålsdidaktikk:

Jansson, Benthe Kolberg og Synnøve Skjong (red.). *Norsk=nynorsk og bokmål. Ei grunnbok om nynorsk i opplæringa*. Oslo: Det Norske Samlaget. Kap. 1, 5, 6, 7 og 8

Generell kompetanse:

Gjeldende læreplan for grunnskolen (LK 06)

Opplæringslova og forskrift til opplæringslova

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:47:11

LURLE20211 Religiøs og ideologisk mangfold med vekt på europeiske og globale forhold (5-10) (Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Remmen, Halden

Emneansvarlig: Mette Ramstad

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er obligatorisk i valgfaget *Religion, livssyn og etikk* (60 studiepoeng) i Allmennlærerutdanningen.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Emnet forutsetter bestått *LURLE10111 Introduksjon til religioner og livssyn* (15 studiepoeng) og *LURLE10211 Trinnspesifikk foryping i utvalgte temaer* (15 studiepoeng) eller tilsvarende.

Undervisningssemester

Allmennlærerutdanningen 6. eller 8. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om kristendommens historie fra reformasjonen til nyere tid
- har kunnskap om religionshistorie med vekt på nyere tid
- har kunnskap om religiøs mangfold i historisk og aktuelt perspektiv
- har kunnskap om et bredt utvalg av mulige arbeidsmåter i faget og tilsvarende vurderingsformer

FERDIGHETER

Studenten

- kan lage lokale læreplaner i RLE
- kan reflektere over egen utvikling som RLE-lærer
- kan integrere de grunnleggende ferdighetene i RLE-undervisningen

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- har yrkesetisk kompetanse
- kan gjøre greie for ulike konsekvenser av verdi grunnlaget for skolen
- kan se ungdomskultur og samfunn elles i sammenheng med religioner og livssyn

Innhold

Religiøs og ideologisk mangfold med vekt på europeiske og globale forhold består av følgende hovedtema:

1. Kristendommen i moderne tid
2. Religionshistorie og ideologisk mangfold med vekt på europeiske og globale forhold

Undervisnings- og læringsformer

Studentene vil møte varierte arbeidsformer.

Tilnærmingen til stoffet skjer i hovedsak gjennom forelesninger, arbeid i grupper og individuelt arbeid. I tillegg kan det være aktuelt med ekskursjoner.

Praksis

Studentene i grunnskolelærerutdanningen og allmennlærerutdanningen følger Plan for praksis. I lærerutdanningen spiller praksisperiodene en viktig rolle, og samarbeid med praksisskolene åpner for verdifull faglig og didaktisk refleksjon.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

I emnet *Religiøs og ideologisk mangfold med vekt på europeiske og globale forhold* har studenten ett arbeidskrav.

1. Ekskursjon - med for- og etterarbeid/muntlig presentasjon i gruppe.

Arbeidskravet må være godkjent før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Muntlig individuell eksamen av 30 minutters varighet. Eksamen blir vurdert av én intern og én ekstern sensor. Det gis bokstavkarakterer fra A- F på eksamen, der A er beste ståkarakter, E dårligste ståkarakter, og F er ikke bestått.

Evaluering av emnet

Emnet studentevalueres i løpet av semesteret (EVA3).

Litteratur

Med forbehold om endringer innen 1. desember 2011.

Kristendommen i moderne tid

Borgen, P. og Haraldsø, B.: (1993) Kristne kirker og trossamfunn. Ss. 11-18; 43-54; 79-169; 181-205; 219-285 (152s)

Leirvik, O.: (2010) Religionspluralisme: mangfold, konflikt og dialog i Norge (103 s.)

Religionshistorie og ideologisk mangfold med vekt på europeiske og globale forhold

Botvar, P. K. og U. Schmidt (red) (2010) Religion i dagens Norge. Ss. 11-59, 81-209.(178 s.)

Eidhamar, Levi G. (2004) Sikhismen, Bahai'i, Jesu Kristi Kyrkje av Siste Dagers Hellige, kap.7, 8, 9 ss. 316-345. I: Religioner og livssyn. (30s)

Rian, D.: Verdensreligioner i undervisningen. Ss. 40-51,(12 s.)

Jødedommen (48 s.)

*Groth, Bente (2007) Jødedommens mange retninger, ss. 165-171, kap. 4 Jødedommen

I: Verdens levende religioner, red. Gilhus og Mikaelsson. Oslo: Pax forlag (ca. 6s)

Humes, Immy (1998). Additional essays on Hasidism I: A Life Apart: Hassidism In America. PBS.org, USA. http://www.pbs.org/alifeapart/res_essays.html (20s internett)

Chabad.org (2001-2011) Utvalgte tekster om tros, - og livstolkning fra ortodoks hassidisk gruppe. New York: Chabad-Lubavitch Media Center (22s).

Islam (142 s.)

*Vogt, Kari (1995). Shia-islam, kap. 9 ss. 180-197 I: Islams hus. Oslo: Cappelen.

NB digital (18s)

*Vogt, Kari (2007). Islamske bevegelser i dag, kap.4 ss. 92-110 I: Hva er islam.

Oslo: Universitetsforlaget (18s).

*Roald, Anne Sofie (2004). Islamske bevegelser, kap.8 ss. 168-188 (20s) og Den nye reformismen, kap.9 ss. 189-207 (19s) I: Islam. Oslo: Pax forlag (39s)

Roald, Anne Sofie (2009). Religiøse og kulturelle endringer i muslimers kultur møte, ss. 129-143 I: Religion og kultur: ein fleirfagleg samtale. Arve Brunvoll, Hans Bringeland, Nils Gilje, Gunnar Skirbekk (red.) Oslo: Universitetsforlaget (15s)

Lindstad, Trond Ali. Shia og Sunni. Likheter og forskjeller (2009) I: Koranen.no <http://www.koranen.no/artikkel.php?id=544> (6s)

*Ramadan, Tariq. 2009. Innledning til islamske tendenser i Europa og verden I: Europeisk Islam Å være muslim i Vesten. Ss. 251- 61. Oslo: Cappelen Damm (10s)

*Opsal, Jan (2008) Folkelig islam omtolker islam ss. 32- 35 I: Religion og livssyn, no. 4 (optrykk frå 1996) (4s).

*Opsal, Jan (2005) Å være somalisk muslim i Somalia og i Norge ss. 52-73 I: Somaliere i Norge Perspektiver på språk, religion og integrering, red. Kari Nes, Tove Skoug og Marit Strømstad. Valset: Oplandske Bokforlag (22s)

*Leirvik, Oddbjørn (2009) Kulturelle muslimar - Definisjonsmakt, hegemonikamp og religionspolitikk, ss. 74-80 I: Nytt Norsk Tidsskrift no. 1. Oslo. Digitalt: Idunn.no (10s)

Hinduisme (87 s.)

*Jacobsen, Knut A. (2010) Hinduismen. Oslo: Pax Forlag. Hinduismens mangfold, Hinduistiske tradisjoner ss. 18-21 (2,5s), Er hinduismen fleire religioner? Ss. 29-33, Hinduisme og hinduendom ss. 33-34, Hinduismen som verdensreligion ss. 34- 35 (6,5s), Bhagavadgitas oppsummering av tre frelsesveier ss. 88-91, Teisme: vishnuisme, shivaisme og shaktisme ss. 91- 93, Guden Brahma ss. 93-94, Smarta-tradisjonen ss. 94 (6,5s) Vishnuismen ss. 95-96 (1,5s), Shivaismen ss. 132-134 (2s), Seva: sosialt arbeid som religiøs forpliktelse ss. 241-243, Ahimsa (ikkebeskadigelse) som frelsesvei: Gandhi ss. 243-244, Bhagavadgitas betydning for den moderne hinduismen ss. 244-246, Hinduismen og politisk nasjonalisme ss. 246-247 (6s) (25s totalt).

Jacobsen, Knut A. (2009) Hva er hinduisme. Oslo: Universitetsforlaget.

Regionale tradisjoner: tamilhinduismen på Sri Lanka kap. 4 ss. 53-72, Gudinnetradisjoner kap. 6 ss.91- 106, Guru og visdom kap. 7 ss. 107-123, Ritualer kap. 8 ss. 125-136 (62s)

Buddhisme (99 s.)

*Thelle, Notto R. (1999). Buddhistiske "verdener" kap. 9, ss. 284 - 304 I: Hinduismen og Buddhismen. Red. Knut A. Jacobsen og N. Thelle. Kristiansand: Høyskoleforlaget (21s)

Jacobsen, Knut A. (2000) Religiøs praksis og den levende buddhismen kap. 9 ss. 155-174 (19s), Thailand, Vietnam, Tibet ss. 182-184, Global sosialt engasjert buddhisme, ss. 185- 187 (6s) I: Buddhismen. Oslo: Pax forlag (ca. 25s)

Trainor, Kevin (red.) (2002). Buddhisme Et illustrert oversiktsverk. Oslo: N.W. Damm & Søn.

Kevin Trainor: Pilegrimsferd, Bodh-Gaya ss.112-114 (3s)

Theravadabuddhisme ss. 120-123 (4s),

Sørøst Asia I ss. 126-129, (2,5s),

Mark L. Blum, Michael Willis: Mahayanabuddhismen ss. 132-143 (11s),

Rene Land ss. 144-147 (4s),

Billedfremstillinger av det Rene Land ss. 148-149 (2s),

Chan og Zen ss.150-151 (2s),

Todd T. Lewis: Tantra Diamant-farkosten ss. 162-167, 170-173 (10s)

Mahayana skrifter: Rene land-sutraer ss. 202-203 (2s),

Kvinner i moderne buddhisme ss. 222-225 (3s),

David Chapell: Statsstyre og politikk ss. 226- 29 (4s),

Meditasjonssentre ss. 230-231 (2s),

Engasjert Buddhisme ss. 234-237(4s) (53,5s totalt)

Samisk religionshistorie (40 s.)

Kristiansen, Roald E. (2006) Noaiden i samisk tradisjon, ss. 6-13 I: Religion og livssyn: tidsskrift for Religionslærerforeningen i Norge. (2006). Bind 18, nr 2. Nettartikkel på religion.no (8s)

* Johansen, Tore (2006) Naturåndelighet i samisk, folkelig kristendom ss. 26-30 I: Religion og livssyn: tidsskrift for Religionslærerforeningen i Norge (2006). Bind 18, nr 2 (5s)

Hætta, Odd Mathis (1994/2005) Samenes gamle religion og folketro. Alta Museums småskrifter nr.1. NB Digital (27s)

Religiøse verdiperspektiv i møte med kjønn, likestilling, seksualitet i særskilt perspektiv (42 s.)

Jacobsen, Christine (2007) Kjønnserettferdighet i profetens ånd I: Kilden <http://kilden.forskningsradet.no/c17251/artikkel/vis.html?tid=46642> (2s)

* Jacobsen, Christine (2007) Unge norske muslimer om kjønn og likeverd ss.19-21
I: NIKK-magasin no.1, Nordisk institutt for kvinne og- kjønnsforskning (3s)

Predelli, Line Nyhagen (2003) Kjønn, religion og deltakelse: En case-studie av muslimske kvinner i Oslo, ss. 369-393, I: Sosiologisk Tidsskrift n.4. Digitalt Idunn.no (18s).

Gressgård, Randi og Christine M. Jacobsen (2008) Krevende toleranse: Islam og homoseksualitet I: Tidsskrift for kjønnsforskning 2. I: Kilden: <http://kilden.forskningsradet.no/c35640/artikkel/vis.html?tid=53711> (14s)

Anne Hege Grung (2011) Finner likestilling i Koranen og Bibelen I: Kilden <http://kilden.forskningsradet.no/c16880/artikkel/vis.html?tid=76302> (4s)

White, Jenny B. (2003) Den moderne islamske kvinnen. I: Kilden. Informasjonssenter for kjønnsforskning. <http://kilden.forskningsradet.no/c16881/artikkel/vis.html?tid=24219> (2s)

Göle, Nilüfer (2007) Fordømmelse hjelper ikke I: Kilden. Informasjonssenter for kjønnsforskning. <http://kilden.forskningsradet.no/c17251/artikkel/vis.html?tid=47601> (2s)

Hagen, Aina Landsverk (2005) Feministiske linjedansere I: Kilden. Informasjonssenter for kjønnsforskning <http://kilden.forskningsradet.no/c16881/artikkel/vis.html?tid=36656> (3s)

LA102IKT08 Pedagogisk bruk av IKT og IKT i samfunnsperspektiv (Vår 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Odd Eriksen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *IKT for lærere* (30 studiepoeng).

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Emnet krever fullført og bestått *IKT for lærere 101: Innføring i informasjons- og kommunikasjonsteknologi* (15 studiepoeng), samt bestått IKT-krav i obligatorisk del av allmennlærerutdanning/grunnskolelærerutdanning eller fullført annen lærerutdanning.

Undervisningssemester

2. semester (vår) for studiet *IKT for lærere*.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Emnet skal gi et allsidig grunnlag for å kunne bruke IKT som hjelpemiddel i undervisning, lek og læring. Emnet tar også opp en rekke sider ved bruk av IKT i samfunn og arbeidsliv som det er viktig for lærere å være kjent med. Deler av emnet gjennomføres som praktisk oppgavearbeid.

Studenter som har gjennomført *Pedagogisk bruk av IKT og IKT i samfunnsperspektiv*:

- har kunnskap om og forståelse for IKT i undervisning, lek og læring relatert til sitt arbeid med utdanning.
- har innsikt i sammenhengen mellom IKT, planverk og skole- og barnehageutvikling og eventuelt utdanning på høyere nivå.
- har kunnskap om krav til gode digitale læringsmiljø.
- har kjennskap til barn- og unges fritidsbruk av IKT.
- kan redegjøre for sammenhengen mellom utvikling av ny teknologi og samfunnsutviklingen generelt.
- kan utvikle, vurdere og anvende digitale læringsressurser.
- kan legge praktisk til rette for ett IKT-basert undervisningsopplegg.
- kjenner til hovedbestemmelsene i IKT-relevante lover og forskrifter.
- kan bruke digitale verktøy i nettbasert samarbeid

Innhold

Sentrale temaer er IKT som hjelpemiddel i læringsprosesser og undervisning, med utgangspunkt i Kunnskapsløftets beskrivelse av utvikling og bruk av digitale ferdigheter og *Rammeplan for barnehagen*.

Se studiets [ressurshjemmeside](#).

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen er normalt lagt til ettermiddag/kveld, men kan også organiseres samlingsbasert. Arbeidsformene som anvendes i studiet skal være relevante for arbeidsoppgaver lærere står overfor i skole og opplæring. Arbeidsformer som vil bli brukt er forelesninger, demonstrasjoner, praktisk arbeid med IKT-utstyr, øving og oppgavearbeid både individuelt og i gruppe, samt arbeid med obligatoriske oppgaver.

Se studiets [ressurshjemmeside](#)

Praksis

Det er ikke veiledet praksisopplæring i studiet, men arbeidskravene kan organiseres som oppgaver knyttet til studentenes arbeidssituasjon, dersom de er ansatt i barnehage, grunnskole eller høyere utdanningsnivå.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeidskrav må være godkjent for at studenten skal kunne framstille seg til eksamen:

1. Bruk av refleksjonsblogg: Hver student må skrive minst 5 blogginnlegg, i tillegg til å gi 10 kommentarer på andre blogginnlegg. Arbeidskravet må være godkjent før studenten kan framstille seg til eksamen.
2. Lage og utprøve undervisningsopplegg med bruk av digital tavle: Se semesterplan for mer informasjon. Gruppearbeid. Presenteres i blogg.
3. Bruke film som redskap til å vurdere egen undervisning: Dokumentasjon og refleksjon av individuelt arbeid i gruppe.

Se studiets [ressurshjemmeside](#) for mer detaljert informasjon.

Eksamen

For å bestå emnet må studenten dokumentere innsikt i sentrale IKT-tema, evne til refleksjon og praktisk kunnskap i bruk av IKT.

Eksamen består av to deleksamener (A og B):

A. Mappevurdering (gruppe) - 30 % av total karakter i emnet

Hjemmeeksamen i form av en eksamensmappe med 3 oppgaver, som utarbeides i løpet av semesteret:

Oppgave 1: Gruppeoppgave der studenten skal utvikle og vurdere bruk av digitale læringsressurser i et egenprodusert undervisningsopplegg. Oppgaven skal presenteres for medstudenter. Hver gruppe gir tilbakemelding på en annen gruppes arbeid. Endelig arbeid blir publisert på internett. Se semesterplan.

Oppgave 2: Gruppeoppgave innenfor temaet IKT i utdanning. Studentene skal bruke en wiki til å produsere relevant innhold til en felles lærebok på studiet. Endelig arbeid blir publisert på internett.

Oppgave 3: Gruppeoppgave innenfor temaet IKT i utdanning. Hvordan kan digital kommunikasjon brukes i samarbeid over landegrenser? Studentene skal etablere kontakt med medstudenter ved en annen lærerutdanning i utlandet, eller bruke egen klasse i skolen eller utdanningsinstitusjonen på tilsvarende måte og gjennomføre et fellesarbeid om skolerelevante tema. Det leveres rapport fra arbeidet, produsert med samskrivingsverktøy. (2000 ord).

De enkelte arbeidene (1-3) i eksamensmappen skal være registrert levert innen de oppgitte frister i semesterplanen og vurdert til bestått, for at studenten skal kunne fremstille seg til Deleksamen B, muntlig eksamen. Vurderingen av mappearbeidene vil starte innen en angitt frist mot slutten av semesteret. Det vil være mulig å revidere mappen helt frem til vurderingsarbeidet starter. Dersom en mappe vurderes til F (Ikke bestått), kan studentene gå opp til ny eksamen ved å bearbeide gruppeoppgavene individuelt.

B. Muntlig eksamen (individuell) - 70 % av total karakter i emnet

Varigheten av eksaminasjonen er ca. 30 minutter. Eksaminasjonen vil ta utgangspunkt i den nettbaserte læreboken om IKT i utdanning, men vil også omfatte annet lærestoff i emnet.

Kandidaten vurderes av en intern og ekstern sensor. Det gis bokstavkarakterer på en gradert skala fra A - F, på begge deleksamener.

Begge deleksamner må bestås for å få karakter i emnet. Det gis en samlet karakter.

Evaluering av emnet

Nettbasert studentevaluering (EVA3). Resultatet meldes til studieleder og drøftes på evalueringsmøte med studentene.

Litteratur

I dette emnet bruker vi anbefalt litteratur knyttet til emnets læringsutbytte.

Litteraturlisten er ikke fast fordi feltet endrer seg fort, og det blir gjort større endringer hvert år. Oppdatert liste over anbefalt litteratur finnes på hjemmesiden til 'IKT for lærere' i løpet av høsten 2011.

LBNOR10412 Vaksenlitteratur og samansette tekstar (1-7) (Høst 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i valgfaget i *Norsk 2 for grunnskolelærerutdanning 1-7 (240 studiepoeng)*.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått emne Norsk 101 (15 stp) og Norsk 102 (15 stp) eller tilsvarende.

Undervisningssemester

?Emnet blir undervist i haustsemesteret 3. studieår.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskapar:

Studenten

- har utvida kunnskapar om munnlege og skriftlege sjangrar og innsikt i korleis elevar frå 1. til 7. trinn utviklar kunnskapar om desse og kan nytte dei i eige tekstarbeid
- har litteraturhistorisk og litteraturteoretisk oversikt, kunnskapar om sentrale verk i nordisk med særlig vekt på norsk fiksjonslitteratur og sakprosa og kjennskap til teoriar om samansette tekstar
- har kunnskap om kva som skjer når ein tekst vert overført frå eit medium til eit anna (adaptasjon)

?

Ferdigheiter:

Studenten

- kan rettleie i arbeidet med tekstar slik at elevane kan utvikle seg sjølve, skaffe seg kunnskapar og førebu seg for aktiv deltaking i offentlege rom og samfunnet som eit heile
- kan samanlikne tekstar skrivne for barn med omsyn til innhald, form og funksjon
- kan setje sentrale norske tekstar inn i ein historisk samanheng, tolke dei og sjå dei i lys av nordisk og annan internasjonal litteratur
- kan lese, analysere, tolke og vurdere samansette tekstar og setje dei inn i ein større kulturell og offentleg samanheng

?

Generell kompetanse:

Studenten

- kan vurdere eigen praksis som norsklærer og grunngi vurderingane
- har innsikt i norskfaget ut frå forskning og i høve til fagets historie og kan reflektere kritisk og konstruktivt ut frå eit historisk perspektiv på faget
- har eit medvite forhold til korleis samtalen mellom lærar og elevar, og samtalen elevane imellom, kan fungere som reiskap for læring
- utviklar identiteten sin som norsklærer

Innhold

Norsk 104 er konsentrert om desse fagområda:

- Litteratur og litteraturdidaktikk for barnetrinnet
- Generell litteraturforståing og utvalde verk frå vår nordiske litterære kanon
- Samansette tekster
- Tekst og sjanger i ulike medier

Det vil bli arbeid både teoretisk og skoleretta med alle fagområda, i samsvar med måla for læringsutbytte. Det fleispråklege og fleirkulturelle perspektivet vil det bli lagt særskilt vekt på i arbeidet med alle fagområda. Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal utvikle eigen kompetanse i både skriftlege og munnlege sjangrar.

Undervisnings- og læringsformer

Studentane skal møte varierte arbeidsformer. Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i basisgrupper og individuelt arbeid. I lærerutdanninga spelar dessutan praksisperiodene ei viktig rolle, og samarbeid med praksisskolane opnar for verdifull fagleg og didaktisk refleksjon knytt til både kunnskapsmål, ferdigheitsmål og generell kompetanse i norskfaget. Informasjons- og kommunikasjonsteknologi skal også gå inn som ein sentral del av norskstudiet. IKT blir brukt som eit reiskap for læring, rettleiing, samarbeid og dokumentasjon. Norskfaget samarbeider dessutan med høgskolebiblioteket om emne som litteratursøk, referanseteknikk og akademisk skriving.

Praksis

Studentane har to veker praksis. Sjå praksisplanen for studiet. Erfaringar frå praksis vil bli brukt i arbeidet med norskfaget.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Studentane får i løpet av semesteret to arbeidskrav. Eitt av desse er skriftleg og knytt til tema som det blir arbeid med, og det andre er ei obligatorisk rettleiing i tilknytning til arbeidet med semesteroppgåva. For å få framstille seg til eksamen må studentane få godkjent arbeidskrava av faglærer innan fastsette frister.

Meir detaljert beskriving av arbeidskrava vil bli gitt ved undervisningsstart.

Eksamen

Emnet har to deleksamenar:

Deleksamen 1: Ei semesteroppgåve av fagartikkeltypen med eit kritisk, reflekterande og analytisk innhald. Det er knytt ei obligatorisk rettleiing hos faglærer til denne oppgåva.

Deleksamen 2: Ein skoleeksamen på fire timar, der studenten blir prøvd i kunnskapsstoff frå pensumet. Tillatte hjelpemiddel vil gå fram av semesterplanen. «Ved ikkje bestått» på ein av deleksamenane kan ein ta denne deleksamen på ny.

Målforma på dei to deleksamenane er valfri, men ein må vere på nynorsk og ein på bokmål. Ved vurdering tel dei to deleksamenane likt, og begge må vere bestått for å få karakter i emnet.

Det blir nytta bokstavkarakterane A - F.

Vurderinga blir gjort av ein ekstern og ein intern sensor.

Evaluering av emnet

Studentane får tilbod om evaluering av emnet i løpet av semesteret (EVA3). Emneansvarleg har ansvar for gjennomføring og oppfølging av emneevalueringa.

Litteratur

Med forbehold om endringer før studiestart.

Skjønnlitteratur:

Islendingesaga: *Soga om Gisle Sursson*

Ludvig Holberg: *Erasmus Montanus*

Henrik Ibsen: *Peer Gynt*

Knut Hamsun: *Sult*

Tarjei Vesaas: *Isslottet*

Dag Solstad: *Genanse og verdighet*

Mikael Niemi: *Populärmusik från Vittula*

I tillegg kjem kompendium frå seksjonen med dikt og noveller. Desse vil vere tilgjengelege før semesteret startar.

Barne- og ungdomslitteratur:

Torbjørn Egner: *Klatremus og de andre dyrene i Hakkebakkeskogen*

Astrid Lindgren: *Pippi*

Oscar K.: *Cervantes Don Quijote eller Shakespeares Hamlet*

Johan Harstad: *Darlah - 172 timer på månen*

Teori:

Anne- Kari Skardhamar: *Kunsten å lese skjønnlitteratur*, Universitetsforlaget 2007

Per Thomas Andersen: *Norsk litteraturhistorie*, Universitetsforlaget (utdrag)

Liestøl/Fagerjord/Hannemyr: *Sammensatte tekster: arbeid med digital kompetanse i skolen*. Kap. 2, 3 og 6, 8 Cappelen Akademisk Forlag 2009

Elise Seip Tønnessen (red.): *Sammensatte tekster. Barns tekstpraksis*. Kap 1, 5, 7, 10, 11, Universitetsforlaget 2010

Smidt, Jon: «Norskfagets dimensjoner». I: *Norskdidaktikk. Ei grunnbok*, Universitetsforlaget 2009

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:46:42

LBMAT10311 Måling, tall og algebra og funksjoner (1-7) (Høst 2012)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Odd Tore Kaufmann

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i valgfaget Matematikk 2 (30 studiepoeng) i *Grunnskolelærerutdanning 1 - 7* (240 studiepoeng).

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått Matematikk 101 (15 stp) og Matematikk 102 (15 stp) eller tilsvarende.

Undervisningssemester

Grunnskolelærerutdanningens 5. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om matematikdidaktisk forskning med relevans for utvikling av undervisningskunnskap i matematikk og elevers læring på barnetrinnet
- har inngående undervisningskunnskap knyttet til progresjonen i matematikkopplæringen gjennom grunnskolen: begynneropplæring, overgangen fra barnehage til skole, og overganger mellom trinnene i skolen.
- har undervisningskunnskap i og om matematisk teoridannelse knyttet til den systematiske oppbygningen av matematiske emner, blant annet tallteori
- har kunnskap om ulike typer matematiske bevis, argumentasjonsformer og modeller innen blant annet algebra og funksjonslære.

FERDIGHETER

Studenten

- kan arbeide teoriforankret og systematisk med kartlegging av matematikkvansker og opplæring tilpasset elever som har matematikkvansker, for eksempel gjennom strategiopplæring
- kan vurdere elevenes læring i faget som grunnlag for tilrettelegging av undervisning og tilpasset opplæring
- kan bruke varierte undervisningsformer forankret i teori og egen erfaring, herunder valg, vurdering og utforming av oppgaver og aktiviteter

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan initiere og lede lokalt utviklingsarbeid knyttet til matematikkundervisning
- kan delta og bidra i FoU-prosjekter og andre samarbeidsprosjekter med tanke på å forbedre matematikkfagets praksis

Innhold

Studentene arbeider med de matematikkfaglige hovedtemaene Måling, Tall og algebra og Funksjoner. Innholdet bygger på tilsvarende hovedtemaer i Kunnskapsløftet og på Nasjonale retningslinjer for fag i GLU 1- 7. Innenfor temaene Måling, Tall og algebra og Funksjoner kan det for eksempel inngå:

Måling, tall og algebra:

- Videreføring av tallteori, som for eksempel prioritering av regneoperasjoner, faktorisering, minste felles multiplum, største felles divisor, Euklid algoritme, delelighetsreglene
- Videreføring av algebra, for eksempel regning med tall og variabler i de fire regneartene og kvadratsetningene
- Videreføring av tallrekker og figurtall med rekursive og eksplisitte formler
- Enkle bevis, for eksempel induksjonsbeviset
- Sammenheng mellom brøk, desimaltall og prosent
- Anvendelser av matematikk: målestokk, vei, fart, tid, prosentregning med fokus på sparing og lån
- Videre arbeid med regneark
- Omgjøring og regning med enheter: enkle og sammensatte enheter

Funksjoner og likninger:

- Ligninger/ulikheter: Annengradslikning, Likningssett med både 2 og 3 ukjente
- Funksjonsbegrepet, definisjonsmengde og løsningsmengde
- Ulike representasjonsmåter for funksjoner
- Annengradsfunksjonen: funksjonsdrøfting, enkel integrasjon og beregning av areal under kurver, praktisk tolkning av den deriverte

- Digitalt arbeid med funksjoner

Til de matematikkfaglige temaene ovenfor skal det knyttes fagdidaktikk, og det skal relateres til arbeidet på trinnene 1-7. Det betyr også at studentene oppdager elevenes tenkemåter og feilmønstre, får kjennskap til hjelpemidler og konkretiseringsarbeid og får erfaring med kartleggingsmateriell, eventuelt ved oppgaver i praksis og i selve studiet. Innholdet bygger på kompetansemålene for hovedområdene tall og algebra og måling i Kunnskapsløftet etter 7. trinn.

Innenfor matematikdidaktikken berøres disse temaene:

- Matematikkvansker: Årsaker og kartlegging, forebygging, tester og utarbeiding av undervisningsopplegg
- Vurdering for og av læring
- Matematikdidaktisk forskning blant annet innenfor tilpasset opplæring
- Varierte undervisningsformer
- Ulike læringsarenaer

Gjennom arbeidet med de ulike faglige temaene skal studentene lære om og erfare ulike arbeidsformer som er relevante for arbeidet på trinn 1 - 7. Arbeidsformene skal være preget av utforskning og forståelse, og de skal fremme kreativitet og undring hos elever.

Undervisnings- og læringsformer

Studentene skal arbeide i grupper og individuelt. De skal møte varierte arbeidsformer: forelesninger, oppgaveregning med ulike typer oppgaver, diskusjoner, arbeid med konkrete og utforskende arbeidsmåter. IKT skal inngå som en sentral del av matematikkstudiet og brukes som et redskap for læring, veiledning, samarbeid og dokumentasjon.

Praksis

Studenten har 2 uker praksis, se Plan for praksis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Muntlig framlegg innenfor et matematikk- og/eller matematikdidaktisk tema som må være godkjent for å kunne framstille seg til eksamen.
2. Studentene får oppgaver av matematikkfaglig og matematikdidaktisk karakter i tilknytning til temane det arbeides med. Disse oppgavene rettes og kommenteres av medstudenter. Studentene må få godkjent 6 av 8 slike oppgaver. Det vil bli gitt spørsmål fra disse oppgavene på eksamen.

Arbeidskrav må være godkjent av faglærer før studenten kan framstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig, 6 timers individuell eksamen.

Tillatt hjelpemiddel: kalkulator.

Det gis bokstavkarakterer fra A - F på eksamen der A er beste ståkarakter, E dårligste ståkarakter og F er ikke bestått. Ekstern sensur.

Evaluerings av emnet

Faglærer har ansvar for at det gjennomføres emneevaluering. Resultatene behandles av lærergruppa som har emnet i samarbeid med studieleder. Tilbakemeldinger gis studentene i et møte.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 28.08.2012.

Rinvold, Reinert (2009): «Visuelle perspektiv. Tallteori»

Selvik, B.; Rinvold, R. & Høines, M. (2007): «Algebra og funksjonslære.»

Mason, J.; Graham, A.; Johnston-Wilder, S. (2011). "Å lære algebraisk tenkning."

Kompendium: "Artikler i matematikdidaktikk."

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 25. okt. 2021 02:46:42

L102IKT12 Pedagogisk bruk av IKT og IKT i samfunnsperspektiv (Vår 2013)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Odd Eriksen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

- Obligatorisk emne i *IKT for lærere (30 studiepoeng)*.
- Valgfritt enkeltemne for studenter som er i lærerutdanningen ved HiØ.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Emnet krever fullført og bestått *IKT for lærere 101: Innføring i informasjons- og kommunikasjonsteknologi* (15 studiepoeng).

Undervisningssemester

2. semester (vår) for studiet *IKT for lærere*.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Emnet skal gi et allsidig grunnlag for å kunne bruke IKT som hjelpemiddel i undervisning, lek og læring. Emnet tar også opp en rekke sider ved bruk av IKT i samfunn og arbeidsliv som det er viktig for lærere å være kjent med. Deler av emnet gjennomføres som praktisk oppgavearbeid.

Studenter som har gjennomført *Pedagogisk bruk av IKT og IKT i samfunnsperspektiv*:

- har kunnskap om og forståelse for IKT i undervisning, lek og læring relatert til sitt arbeid med utdanning.
- har innsikt i sammenhengen mellom IKT, planverk og skole- og barnehageutvikling og eventuelt utdanning på høyere nivå.
- har kunnskap om krav til gode digitale læringsmiljø.
- har kjennskap til barn- og unges fritidsbruk av IKT.
- kan redegjøre for sammenhengen mellom utvikling av ny teknologi og samfunnsutviklingen generelt.
- kan utvikle, vurdere og anvende digitale læringsressurser.
- kan legge praktisk til rette for ett IKT-basert undervisningsopplegg.
- kjenner til hovedbestemmelsene i IKT-relevante lover og forskrifter.
- kan bruke digitale verktøy i nettbasert samarbeid

Innhold

Sentrale temaer er IKT som hjelpemiddel i læringsprosesser og undervisning, med utgangspunkt i Kunnskapsløftets beskrivelse av utvikling og bruk av digitale ferdigheter og *Rammeplan for barnehagen*.

Se studiets [ressurshjemmeside](#).

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen er normalt lagt til ettermiddag/kveld, men kan også organiseres samlingsbasert eller nettbasert. Arbeidsformene som anvendes i studiet skal være relevante for arbeidsoppgaver lærere står overfor i skole og opplæring. Arbeidsformer som vil bli brukt er forelesninger, demonstrasjoner, praktisk arbeid med IKT-utstyr, øving og oppgavearbeid både individuelt og i gruppe, samt arbeid med obligatoriske oppgaver.

Se studiets [ressurshjemmeside](#)

Praksis

Det er ikke veiledet praksisopplæring i studiet, men arbeidskravene kan organiseres som oppgaver knyttet til studentenes arbeidssituasjon, dersom de er ansatt i barnehage, grunnskole eller høyere utdanningsnivå.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studenten kan framstille seg til eksamen:

1. Bruk av refleksjonslogg: Hver student må skrive minst 5 blogginnlegg, i tillegg til å gi 10 kommentarer på andre blogginnlegg.
2. Lage og utprøve undervisningsopplegg med bruk av digitalt læremiddel: Se semesterplan for mer informasjon. Gruppearbeid. Erfaringene presenteres i blogg.
3. Bruke film som redskap til å vurdere egen undervisning: Dokumentasjon og refleksjon av individuelt arbeid i gruppe.

Se studiets [ressurshjemmeside](#) for mer detaljert informasjon.

Eksamen

For å bestå emnet må studenten dokumentere innsikt i sentrale IKT-tema, evne til refleksjon og praktisk kunnskap i bruk av IKT.

Eksamen består av to deleksamener (A og B):

A. Mappevurdering (gruppe) - 30 % av total karakter i emnet

Hjemmeeksamen i form av en eksamensmappe med 3 oppgaver, som utarbeides i løpet av semesteret:

Oppgave 1: Individuell oppgave der studenten skal utvikle og vurdere bruk av multimediale tekster i et egenprodusert undervisningsopplegg. Oppgaven skal presenteres for medstudenter. Hver student gir tilbakemelding på en annen students arbeid. Studenter blir oppfordret til å publisere endelig arbeid på internett. Se semesterplan.

Oppgave 2: Gruppeoppgave innenfor temaet IKT i utdanning. Studentene skal lage et digitalt undervisningsopplegg i et fag. Endelig arbeid blir publisert på internett. Se semesterplan

Oppgave 3: Gruppeoppgave innenfor temaet IKT i utdanning. Hvordan kan digital kommunikasjon brukes i samarbeid over landegrenser? Studentene skal etablere kontakt med medstudenter ved en annen lærerutdanning i utlandet, eller bruke egen klasse i skolen eller utdanningsinstitusjonen på tilsvarende måte og gjennomføre et fellesarbeid om skolerelevante tema. Det leveres rapport fra arbeidet, produsert med samskrivingsverktøy. (2000 ord).

De enkelte arbeidene (1-3) i eksamensmappen skal være registrert levert innen de oppgitte frister i semesterplanen og vurdert til bestått, for at studenten skal kunne fremstille seg til Deleksamen B, muntlig eksamen. Vurderingen av mappearbeidene vil starte innen en angitt frist mot slutten av semesteret. Det vil være mulig å revidere mappen helt frem til vurderingsarbeidet starter. Dersom en mappe vurderes til F (Ikke bestått), kan studentene gå opp til ny eksamen ved å bearbeide gruppeoppgavene individuelt.

B. Muntlig eksamen (individuell) - 70% av total karakter i emnet

Varigheten av eksaminasjonen er ca. 30 minutter. Eksaminasjonen vil ta utgangspunkt i den nettbaserte læreboken om IKT i utdanning, men vil også omfatte annet lærestoff i emnet.

Begge deleksamner må bestås for å få karakter i emnet. Det gis en samlet karakter.

Kandidaten vurderes av en intern og ekstern sensor. Det gis bokstavkarakterer på en gradert skala fra A - F, på begge deleksamener.

Ved nyeksamen kan kandidaten ta kun den deleksamen som ikke er bestått evt han/hun ønsker å forbedre.

Evaluering av emnet

Nettbasert studentevaluering (EVA3). Resultatet meldes til studieleder og drøftes på evalueringsmøte med studentene.

Litteratur

I dette emnet bruker vi anbefalt litteratur knyttet til emnets læringsutbytte.

Litteraturlisten finnes på hjemmesiden til 'IKT for lærere' i løpet av høsten.

LBNOR10312 Den andre lese- og skriveopplæringa. Skriftleg og munnleg norsk etter 1800 (1-7) (Vår 2013)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i valgfaget *Norsk 2 for grunnskolelærerutdanning 1-7* (240 studiepoeng).

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått emne Norsk 101 (15 stp) og Norsk 102 (15 stp) eller tilsvarende.

Undervisningssemester

Emnet blir undervist i vårsemesteret 3. studieår.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten

- har inngående kjennskap til teoriar om lesing og skrivning, særleg knytt til den andre lese- og skriveopplæringa
- har kunnskapar om kva for funksjonar lesing og skrivning har hatt og har i kulturen vår og om kva som kjenneteiknar språkleg kommunikasjon i ulike medium
- har kunnskapar om språklege endringsprosessar, i fortid og samtid, om normeringsspørsmål i moderne norsk og om sentrale kjenneteikn ved norske dialektar

?

Ferdigheiter:

Studenten

- kan organisere og drive tilpassa lese- og skriveopplæring for 1. til 7. trinn etter fagleg grunngitte prinsipp, også for elevar med norsk som andrespråk
- kan bruke språk- og tekstkunnskap aktivt i rettleiing av elevar i lese- og skriveprosessen
- kan bruke kunnskap om talemål- og skriftspråknormering i skriveopplæringa
- kan vurdere og reflektere omkring ulike slags prøver i lesing og skrivning og nytte resultatet av dei til fagleg utvikling for elevane
- kan leggje til rette for den munnlege språkutviklinga til elevane

?

Generell kompetanse:

Studenten

- kan vurdere eigen praksis som norsklærer og grunnngi vurderingane
- har innsikt i norskfaget ut frå forskning og i høve til fagets historie og kan reflektere kritisk og konstruktivt ut frå eit historisk perspektiv på faget
- har eit medvite forhold til korleis samtalen mellom lærar og elevar, og samtalen elevane imellom, kan fungere som reiskap for læring

Innhold

Norsk 103 tar for seg desse hovедtema:

- Den andre lese- og skriveopplæringa
- Lesing og skrivning i historisk perspektiv, faghistorie
- Språkhistorie, språknormering og talemålsvariasjon

Undervisnings- og læringsformer

Studentane skal møte varierte arbeidsformer. Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i basisgrupper og individuelt arbeid. I lærerutdanninga spelar dessutan praksisperiodene ei viktig rolle, og samarbeid med praksisskolane opnar for verdifull fagleg og didaktisk refleksjon knytt til både kunnskapsmål, ferdigheitsmål og generell kompetanse i norskfaget. Informasjons- og kommunikasjonsteknologi skal også gå inn som ein sentral del av norskstudiet. IKT blir brukt som eit reiskap for læring, rettleiing, samarbeid og dokumentasjon. Norskfaget samarbeider dessutan med høgskolebiblioteket om emne som litteratursøk, referanseteknikk og akademisk skrivning.

Praksis

Studentane har to veker praksis. Sjå praksisplanen for studiet. Erfaringar frå praksis vil bli brukt i arbeidet med norskfaget.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Studentane får i løpet av semesteret fire oppgåver av fagleg og didaktisk karakter knytt til tema som det blir arbeidd med. Arbeida skal lagrast digitalt i ei arbeidsmappe. Tilbakemelding på desse arbeida vil dels vere frå faglærarar og dels frå andre studentar, og nokre av arbeida skal dessutan vurderast av studenten sjølv, f.eks. i form av refleksjonslogg. Begge målformer skal vere representert i mappa, kvar med om lag halvparten av tekstmengda. For å få framstille seg til eksamen må studentane få godkjent tre av dei fire mappeoppgåvene av faglærar innan fastsette frister.

Meir detaljert beskriving av innhaldet i mappa vil bli gitt ved undervisningsstart.

Eksamen

Munnleg, individuell eksamen

Den munnlege eksaminasjonen er normalt todelt. Først presenterer studenten ei sjølvvald tekst frå den godkjente innleveringsmappa. Presentasjonen skal vere mest mogleg reflekterande rundt eigen arbeidsprosess, og ikkje bare vere eit referat av innhaldet i fagteksta. Presentasjonen skal normalt ta 3-5 minutt. Deretter følgjer ein eksaminasjonsdel på omlag 30 minutt, der sensorane og studentane har ei fagleg samtale med utgangspunkt i eitt eller fleire av tema i mappearbeida eller pensumlitteraturen. I vurderinga vil både det faglige innhaldet og dei munnlege ferdigheitene bli vurdert.

Det blir nytta bokstavkarakter A-F, der A er beste og E dårlegaste beståtte karakter. Karakteren F betyr ikkje bestått. Vurderinga blir gjort av ein intern og ein ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Fagansvarleg har ansvar for at det blir gjennomført emneevaluering (EVA3).

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 20.12.2012.

Bøker/hefter:

Engen, L. og Helgevold, L.: Leselos. Veiledningshefte, Lesesenteret i Stavanger, side 1-81

Helgevold, L.: Bok i bruk på femte til sjuende trinn, Lesesenteret i Stavanger (kan lastes ned)

Håland, Anne og Rutt Trøite Lorentzen (2007): «Skriving og læring» i Dialogar om tekst. Praktisk arbeid med elevtekstar i norskfaget, s. 4-64 Oslo: Universitetsforlaget

Klinkenberg, J.E.(2005): Å bedre barns leseflyt, Oslo: Aschehoug

Lillesvangstu, M., Tønnesen, E.S. & Dahll-Larssøn, H. (red.) (2007): Inn i teksten – ut i livet. Nøkler til leseglede og litterær kompetanse, Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 2 og 3

Lyster, S.-A.H. (2012): Elever med lese- og skrivevansker. Hva vet vi? Hva gjør vi?, Oslo: Cappelen Damm Akademisk, side 15 – 89

Otnes, Hildegunn og Bente Aamotsbakken (2012): Tekst i tid og rom. Norsk språkhistorie, Oslo: Det Norske Samlaget

Papazian, Eric og Bottolv Helleland (2005): Norsk talemål. Lokal og sosial variasjon. Kristiansand: Høyskoleforlaget

Skjelbred, Dagrun (2010): Fra Fadervår til Facebook: skolens lese- og skriveopplæring i et historisk perspektiv, Bergen: Fagbokforlaget

I kompendium:

Elsness, T.F.: «Staveutviklingen hos barn i alderen 7-8 år» i Skardhamar, A.-K.: Morsmål og skolestart, HiO

Elsness, T.F.: Zeppelin. Læreveiledning 2A og 2B, Oslo: Aschehoug forlag, side 5-44

Mæhlum, Brit (2008): «Språk og identitet» i Mæhlum m.fl. (red.): Språkmøte. Innføring i sosiolingvistik, Oslo: Cappelen akademisk forlag

Roe, A. «Ungdom og lesing – hva forteller nasjonale og internasjonale leseprøver?» i Bjorvand, A.-M. Tønnesen, E. S.: Den andre leseopplæringen, Oslo: Universitetsforlaget, side 103 – 130

Solheim, Randi, Ann Sylvi Larsen og Anne Charlotte Torvatn (2010): "Skrivekulturar på mellomtrinnet – tre dømme". I Smidt, Jon (red.): Skrivning i alle fag – innsyn og utspill. Trondheim: Tapir akademiske forlag

Skjong, S. (2011): «Toskriftskompetanse på barnetrinnet. Nynorsk for elever med bokmål som opplæringskriftspråk», i Jansson, Benthe K. og Skjong, Synnøve (red.): Norsk=nynorsk og bokmål. Oslo: Samlaget

I Fronter under Fagstoff:

Jansson, B (u.p.): «Tale og skrift» i Traavik, H. & Jansson, B. (red.): Norsk boka. Norsk for grunnskolelærerutdanning 1-7

Jansson, B. (u.p.): «Språknormering» i Traavik, H. & Jansson, B. (red.): Norsk boka. Norsk for grunnskolelærerutdanning 1-7

Etter eget valg (boka kan lånes på biblioteket):

Santa, C.M. & Engen, L.: Prosjekt CRISS. Lære å lære, Stiftelsen Dysleksiforskning, Bryne eller Lesesenteret i Stavanger.

Velg ca. 50 sider fra boka. Opplysninger om hvilke sider som velges av den enkelte, skal legges i Frontermappe

LBMAT10411 Geometri, statistikk og sannsynlighet (1-7) (Vår 2013)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Remmen, Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i valgfaget *Matematikk 2 for grunnskolelærerutdanning 1-7* (30 studiepoeng).

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått Matematikk 101 (15 stp) og Matematikk 102 (15 stp) eller tilsvarende.

Undervisningssemester

Grunnskolelærerutdanningens 6. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om matematikdidaktisk forskning med relevans for utvikling av undervisningskunnskap i matematikk og elevers læring på barnetrinnet
- har inngående undervisningskunnskap knyttet til progresjonen i matematikkopplæringen gjennom grunnskolen: begynneropplæring, overgangen fra barnehage til skole, og overganger mellom trinnene i skolen
- har undervisningskunnskap i og om matematisk teoridannelse knyttet til den systematiske oppbygningen av matematiske emner, blant annet plangeometri
- har kunnskap om hvordan viten i matematikk utvikles gjennom undersøkelser og eksperimenter og påfølgende bevisføring har kunnskap om ulike typer matematiske bevis, argumentasjonsformer og modeller innen blant annet statistikk
- har kjennskap til kvantitative og kvalitative metoder som er relevante i matematikdidaktisk forskning

FERDIGHETER

Studenten

- kan formidle spesialkunnskap innen et utvalgt matematikdidaktisk og/eller matematikfaglig emne relevant for trinn 1-7
- kan bruke kvantitative og kvalitative forskningsmetoder til å gjennomføre matematikdidaktiske undersøkelser
- kan bidra i lokalt læreplanarbeid
- kan vurdere elevenes læring i faget som grunnlag for tilrettelegging av undervisning og tilpasset opplæring
- kan bruke varierte undervisningsformer forankret i teori og egen erfaring, herunder valg, vurdering og utforming av oppgaver og aktiviteter

?

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan initiere og lede lokalt utviklingsarbeid knyttet til matematikkundervisning
- kan delta og bidra i FoU-prosjekter og andre samarbeidsprosjekter med tanke på å forbedre matematikkfagets praksis

Innhold

Studentene arbeider med de matematikfaglige hovedtemaene Geometri, Statistikk og sannsynlighet. Innholdet bygger på tilsvarende hovedtemaer i Kunnskapsløftet og på Nasjonale retningslinjer for fag i GLU 1- 7.

Innenfor temaene Geometri, Statistikk og sannsynlighet kan det for eksempel inngå:

Geometri:

- Konstruksjoner, både med passer, linjal og digitale verktøy, herunder litt om umulige konstruksjoner
- Geometriske steder
- Det gyldne snitt
- Romfigurer; også de platonske. Eulers polyederstning
- Arbeid med digitalt geometriprogram
- Trigonometri, med sinussetningen og/eller cosinussetningen

Statistikk:

- Drøfte betydningen av sentralmål og spredningsmål
- Drøfte ulike datapresentasjoner

- Arbeid med regneark

Sannsynlighet:

- Utvalg med/uten ordning/tilbakelegging.
- Binomiske forsøk
- Hypergeometriske forsøk

Til de matematikkfaglige temaene ovenfor skal det knyttes fagdidaktikk, og det skal relateres til arbeidet på trinnene 1-7. Det betyr at også at studentene oppdager elevenes tenkemåter og feilmønstre, får kjennskap til hjelpemidler og konkretiseringsarbeid og får erfaring med kartleggingsmateriell, eventuelt ved oppgaver i praksis og i selve studiet

Innenfor matematikdidaktikken berøres disse temaer:

- Læreplanarbeid
- Utforming av oppgaver og aktiviteter
- Lage åpne, lukkede og rike oppgaver
- Lage oppgaver med realistiske kontekster
- Matematikdidaktisk forskning; inkludert kvantitative og kvalitative forskningsmetoder

Gjennom arbeidet med de ulike faglige temaene skal studentene lære om og erfare ulike arbeidsformer som er relevante for arbeidet på trinn 1 – 7. Arbeidsformene skal være preget av utforskning, forståelse, og de skal fremme kreativitet og undring hos elever.

Studentene skal fordype seg innenfor et av temaene i emnet. Temaet er valgfritt og er et arbeidskrav.

Undervisnings- og læringsformer

Studentene skal arbeide i grupper og individuelt.

De skal møte varierte arbeidsformer: forelesninger, oppgaveregning med ulike typer oppgaver, diskusjoner, arbeid med konkrete og utforskende arbeidsmåter. IKT skal inngå som en sentral del av matematikkstudiet og brukes som et redskap for læring, veiledning, samarbeid og dokumentasjon.

Praksis

Studenten har 2 uker praksis i semesteret, se Plan for praksis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Studentene velger et tema til fordypningsoppgave innen matematikdidaktikk og/eller matematikk som er relevant for 1. – 7. trinn. Studentene tilbys veiledning på oppgaven. Det vil bli gitt spørsmål fra denne oppgaven på eksamen. Det gis mer informasjon om oppgaven ved studiestart.
- Studentene får hver uke en oppgave av faglig og didaktisk karakter i tilknytning til temaet det arbeides med. Disse oppgavene rettes og kommenteres av medstudenter. Studentene må få godkjent 5 av 7 slike oppgaver.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Muntlig, individuell eksamen på ca 45 minutter.

Kandidatene får tre oppgaver på eksamen. De skal presentere og forsvare oppgaven fra arbeidskrav 1, lærer velger og eksaminerer i en av retteoppgavene fra arbeidskrav 2, og det gis én oppgave fra pensum.

Det gis bokstavkarakterer; A - F. Ekstern sensur.

Evaluering av emnet

Faglærer har ansvar for at det gjennomføres emneevaluering (EVA3). Resultatene behandles av lærergruppa som har emnet i samarbeid med studieleder. Tilbakemeldinger gis studentene i et møte.

Litteratur

Foreligger ved semesterstart.